

Kommuneplanens handlingsdel Økonomiplan 2021–2024 Årsbudsjett 2021

Kommunedirektørens forslag

Innhold

Økonomiplan 2021 — 2024	1
Forord	6
Innstilling til vedtak	9
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	11
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B).....	12
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A).....	13
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	14
2. Tilskudd til andres investeringer	14
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14
4. Utlån av egne midler	14
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3).....	15
Plangrunnlaget.....	16
Plangrunnlaget.....	16
By- og tettstedsutvikling	17
Klima og miljø	18
Hele livet	19
Innovasjon	20
Status og rammebetingelser	21
Statlige rammebetingelser	21
Befolkningsutvikling.....	25
Hovedtallene i budsjettet	27
Sentrale inntekter.....	27
Sentrale utgifter	31
Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)	32
Finansinntekter og -utgifter.....	32
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner.....	33
Disponering av driftsrammen.....	35
Finansielle måltall	38
Økonomisk utvikling i planperioden.....	42
Eiendomsskatt	45
Kostnader i forbindelse med koronapandemien.....	48
Personal og stillinger.....	50

Bemanningsplan for ikke-stedbundne tjenester	51
Klimabudsjett	53
Investeringer i økonomiplanen	63
Investeringsbehov og planer for kommunen	63
Ordinære investeringer	64
Avg.finansierte investeringer	65
Eiendomsskatt investeringer	66
Administrasjon og ledelse	67
Investeringsbudsjettet	67
Oppvekst	68
Investeringsbudsjettet	68
Helse og mestring	74
Investeringsbudsjett	74
Kultur, miljø og samfunn	75
Investeringsbudsjett	75
Kommunens tjenesteområder	85
Administrasjon og ledelse	86
Kommunedirektør og stab	88
Økonomi	90
Organisasjon og utvikling	93
Digitalisering	96
Oppvekst	101
Administrasjon og ledelse oppvekst	114
Barnehager	117
Skoler	122
Helsetjenester for barn, unge og familier	126
Barneverntjenester	129
Helse og mestring	132
Administrasjon og ledelse helse og mestring	142
Tjenestetorg for helse og mestring	145
Helsetjenester til voksne	148
Helsehus og institusjon	153
Bo- og miljøtjenesten	158
NAV	161
Helse og mestring - sentrale inntekter	165
Kultur, miljø og samfunn	166
Administrasjon og ledelse kultur, miljø og samfunn	173

Kultur	176
Tros- og livssynssamfunn.....	182
Eiendom	185
Miljøteknikk	189
By- og stedsutvikling	195
Brann og redning, parkering.....	201
Reserverte bevilgninger og pensjon	203
Reserverte bevilgninger.....	203
Premieavvik og premiefond pensjon.....	204
Gebyrer, priser og brukerbetalinger	207
Barnehager	207
Skolefritidsordningen (SFO).....	208
Kulturskolen.....	209
Voksenopplæringen.....	209
Helse og omsorgstjenester utenfor institusjon	210
Utleie kommunale bygg og haller	211
Kommunale bad	211
Tilrettelagt fritid og ridetimer	212
Gravkapell, kremasjon og feste av grav	213
Landbruk	214
Vann, avløp, renovasjon og feiing	214
Septiktømming/gråvann	216
Uteservering	216
Fyrverkeri.....	216
Rigg og drift	216
Graving i vei.....	217
Situasjonskart	217
Eiendomsmåling.....	217
Byggesaksbehandling.....	219
Eierseksjonering	222
Deling av eiendom	222
Regulering og plansaker.....	222
Frikjøp parkeringsplasser	223
Vedlegg	224
Vedlegg - Budsjettinnspill fra Lillestrøm kirkelige fellesråd.....	224
Vedlegg - Budsjett 2021 for kontrollarbeidet i Lillestrøm kommune.....	227
Vedlegg - Selvkostkalkyle vann, avløp, renovasjon, feiing og septik	227

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	228
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B).....	229
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A).....	230
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	231
2. Tilskudd til andres investeringer	231
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	231
4. Utlån av egne midler	231
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3).....	232
Eiendommer med fritak fra eiendomsskatt (§7).....	233

Forord

Hovedpunkter for økonomien i kommunedirektørens budsjettforslag

I budsjettforslaget for 2021 legges det opp til et netto driftsresultat på 68 millioner kroner. Det tilsvarer 1,0 % av kommunens budsjetterte brutto driftsinntekter. Nivået er på linje med tidligere politiske beslutninger. I økonomiplanperioden er nivået satt til 1,5 % i 2022 og 1,75 % i 2023 og 2024. I krone-størrelser vil det utgjøre et netto driftsresultat på henholdsvis 102 millioner kroner i 2022 og 120 millioner kroner i 2023 og 2024.

Kommunedirektørens budsjett viser økte rammer for de store tjenesteområdene. Totalt sett øker kommunens rammer med 4 % i 2021. Skole, barnevern og helsetjenester har alle fått økte rammer i forhold til fjorårets budsjett. Det er reduserte budsjettammer for kommunens staber og administrative stillinger.

I fjorårets budsjett ble det lagt inn et behov for å redusere kommunens gjeld med en milliard kroner i planperioden. Investeringsplaner er gjennomgått og justert, og det legges opp til at kommunens gjeld ikke vil være høyere enn kommunens inntekter i 2024. Med det er ett av de økonomiske målene for kommunen innen rekkevidde.

Året 2020 og veien videre

Budsjettarbeidet startet opp tidlig i 2020 og har involvert politikere og ansatte gjennom året. At Lillestrøm har en utfordrende økonomi er ingen hemmelighet, og mange kommuner står i dag overfor de samme utfordringer som oss.

Vi arbeider for innbyggere og næringsliv i kommunen vår. Vi skal levere så gode tjenester som økonomien gir oss mulighet til. En stor kommune vil på sikt dra nytte av stordriftsfordeler, og en samlet sterk kompetanse hos våre ansatte forbedrer tjenestene våre.

For å høste gevinstene må vi imidlertid endre måten vi leverer tjenestene på, og omstilling tar tid. Vi er snart igjennom vårt første driftsår. Utfordringene og mulighetene er mange for kommunen, og flere av disse blir presentert i økonomiplanen.

Jeg vil benytte anledningen til å takke innbyggere, politikere og ansatte for å ha stått støtt igjennom kommunesammenslåing, utfordringer i økonomien og ikke minst pandemien, slik den har påvirket oss.

Befolkningsutvikling

Kommunen utarbeider befolkningsprognose basert på grunnlagstall fra SSB og våre egne vurderinger av boligbygging og befolkningsutvikling. Den årlige veksten i innbyggertall vil være på mellom 1,5 og 2 % i fireårsperioden.

Store byggeprosjekter er i gang i Lillestrøm sentrum og på Strømmen, noe som bidrar til at befolkningsveksten vil ta seg opp med tilflytting i 2021 og 2022. Samtidig viser det seg at utvikling av Strandveien og Lillestrøm nord drar ut i tid. På Sørumsand kommer utbygging av Fossumjordet nå, mens Orderudjordet ligger et par år frem i tid. Regulering og utbygging av Sørumsand sentrum har vist seg å være mer tidkrevende enn forventet. Frogner vil få utvikling av større boligfelt i fireårsperioden, mens det er ventet en mer moderat vekst i Fetsund.

Utvikling av Kjellerområdet ligger ikke inne i gjeldende kommuneplan, og eventuell utbygging ventes ikke å få påvirkning på befolkningsutvikling i fireårsperioden.

Befolkningsframskriving for kommende fireårsperiode viser en sterk økning i antall eldre, tilsvarende 709 flere eldre over 80 år, og 106 flere eldre over 90 år. Denne veksten fortsetter på et høyt nivå i et tiårs perspektiv.

Kommuneøkonomi

Kommunestyret har vedtatt finansielle måltall innenfor kommunens drift, egenkapital og for låneforpliktelser. Dette skal sikre en effektiv forvaltning og god økonomistyring i Lillestrøm kommune.

For å sikre fremtidig økonomisk bærekraft for kommunen og tilfredsstillende velferdstjenester for innbyggerne er det behov for omstilling, utvikling og innsparinger i tiden som kommer. I tillegg til investeringer i infrastruktur og nye kommunale bygg legger dette handlingsprogrammet til rette for videreutviklingen av tjenestene til kommunen. Kommunedirektørens budsjettforslag foreslår justeringer, endringer og forbedringer av tjenestetilbudet innenfor alle tjenesteområdene.

I økonomirapportene for Lillestrøm kommune denne våren ble det fremlagt prognoser som tilsa budsjettoverskridelser på i underkant av 100 millioner kroner for kommunens drift i 2020.

I juni bestemte kommunestyret å iverksette en rekke engangstiltak for å bringe økonomien i innværende år i balanse. I tertialrapporten for andre tertial rapporteres det at kommunen vil gå i tilnærmet balanse i 2020. Men for kommunedirektøren er det viktigste å sikre langsiktig balanse i driftsøkonomien. Derfor legges det stor vekt på å fremme langsiktige tiltak med virkning for hele økonomiplanperioden også i dette dokumentet.

Den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det nødvendig å finne grep som kan bidra til budsjettbalanse. Bemanningsplanen som ble utarbeidet som en del av sammenslåingen til Lillestrøm kommune legger opp til en reduksjon på ca. 100 årsverk innenfor ikke-stedbundne tjenester innen 2025. Disse innsparingene er lagt inn i kommunens budsjett og handlingsplan.

Det jobbes videre i flere prosjekter for å se på bemanningsmessige og organisatoriske endringer både internt i tjeneste-/stabsområdene og på tvers av disse. Det jobbes også med effektivisering av arbeidsprosesser ved hjelp av digitalisering.

Utfordringer innen helse og mestring

Befolkningsframskriving for kommende fireårsperiode viser en sterk økning i antall eldre. Samtidig har innbyggerne forventninger til tjenestenes tilgjengelighet og at de er individuelt og fleksibelt tilpasset. Dette medfører at vi må møte dagens og framtidens situasjon med ny tilnærming til hvordan tjenestene skal innrettes og tilbys, slik at vi ruster oss for å møte denne veksten. Strategi for Helse og mestring gir retning for utviklingsarbeidet i tjenesteområdet. De viktigste prioriteringer i 2021 er knyttet til å sikre en plattform for drift av tjenester med god kvalitet. Samtidig fortsetter arbeidet med å omstille tjenester, harmonisere og definere nye tjeneste- og kvalitetsnivåer, effektivisere drift og øke bruk av teknologi i tjenestene. I budsjettforslaget er det derfor prioritert nødvendig styrking av rammer for grunnleggende drift, styrket kapasitet for bemannede omsorgsboliger, og tiltak for å redusere behov for økonomisk sosialhjelp. Dette må vi klare til tross for at vi står i en tid med stramme økonomiske rammer, endringer i statlige føringer, en spesialisthelsetjeneste i endring og forventet lavere tilgang på fagutdannet arbeidskraft innenfor enkelte av tjenesteområdene.

Ny bygningsmasse og tjenestetilbud

Løkenåsen boliger åpner i januar 2021, med 12 boliger for ressurskrevende brukere, aktivitetssenter og

administrasjon for ambulerende tjenester. I 2021 starter også to viktige prosjekter på Sørumsand: Ombygging av Sørum sykehjem til bemannede boliger for eldre, og ny oppmøtelegevakt i Sørumsand sentrum.

I løpet av 2020 har kommunen ferdigstilt og åpnet to nye bygg – Dalen barnehage og en utvidelse av Riddersand skole. Dette er viktige prosjekter for å sikre et godt skole- og barnehage tilbud i barnas nærmiljø.

Et pågående prosjekt er byggingen av Sophie Radich skole i Lillestrøm by. Det er inngått kontrakt med entreprenør, arbeidet er startet og skolen skal etter planen stå ferdig til skolestart august 2022. Skolen vil ha 720 elever, og blant annet flerbrukshall, to aktivitetssaler, realfagsenter, og tilpasninger for elever med nedsatt hørsel. Skolen er viktig for å møte elevtallsveksten i Lillestrøm.

For å sikre bedre barnehagedekning i Strømmen og Lillestrøm by blir Sagelva og Volla barnehager bygget nye, med større kapasitet. Begge barnehagene er planlagt ferdig i løpet av høsten 2021, og vil få en forsterket avdeling for barn med særskilte behov. Volla barnehage vil i tillegg få en hørselsavdeling.

I tillegg er det flere investeringsprosjekter som starter opp i 2021, enten med en prosjekteringsfase eller oppstart av bygging. Dette dreier seg om oppgradering av Haugtun og Fjuk skoler, bruksendring av Kjellervolla skole fra ungdomsskole til barneskole, utvidelse av Tærudalen og Vardeåsen skoler, rehabilitering av Volla og Bingsfoss skoler, prosjektoppstart av ny skole på Skjærva samt ombygging av Riisløkka barnehage for å få en forsterket avdeling.

Gjennom god planlegging og forvaltning, vel gjennomførte byggeprosjekt og effektiv oppfølging av kommunens eiendomsmasse, smart drift og ivaretagelse av den viktige infrastrukturen, samt best mulig tilrettelegging for et rikt kultur- og næringsliv, sikres innbyggerne gode fysiske og sosiale rammer. Området skal drives effektivt og være med å støtte opp under FNs bærekraftsmål.

Lillestrøm skal være en attraktiv nærings- og kulturkommune. Flere arbeidsplasser i Lillestrøm by og i tettstedene vil ha positiv effekt på mange områder. I tillegg er det ønskelig med styrking av de viktige nærings- og kunnskapsklyngene som allerede er etablert i kommunen. Det pågående arbeidet med å harmonisere kulturtilbudene i ulike deler av kommunen fortsetter.

I tillegg må det gjøres tøffe prioriteringer i en tid med trange budsjett. Da er det ekstra viktig å samhandle godt med frivillighet og næringsliv, for å finne konstruktive løsninger for et variert kulturliv som flest mulig benytter seg av.

I forslag til kommuneplanens handlingsdel med årsbudsjett for 2021 og økonomiplan 2021-2024 gir kommunedirektøren sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling. Her framgår det også hva kommunedirektøren mener bør gjøres for å følge opp bærekraftsmålene og de fire satsingsområdene.

Kommunestyret behandler forslaget den 16. desember. I dette møtet vil kommunestyret vedta kommunens mål og rammer for perioden 2021-2024.

Trine Myrvold Wikstrøm

Kommunedirektør, Lillestrøm kommune

Innstilling til vedtak

1. Skattesatser

1a. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige 2021 legges til grunn skattøre 12,15%, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.

1b. Formuesskatten for forskuddspliktige for 2021 beregnes etter 7 o/oo, eller den høyeste satsen Stortinget fastsetter.

2. Eiendomsskatt

I medhold av eiendomsskatteloven § 3 bokstav a, utskrives eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen. Eiendomskattesatsen fastsettes til 2 promille.

For boliger baseres utskriving av eiendomsskatt for 2021 på formuesgrunnlag fastsatt av Skatteetaten. For øvrige eiendommer baseres utskriving av eiendomsskatt for 2021 på skattevedtekter fastsatt av kommunestyrene, og skattetakster fastsatt av de sakkyndige nemndene for eiendomsskatt, i de tre tidligere kommunene Fet, Skedsmo og Sørum.

Det skal brukes en forsiktighetsmargin ved at skattegrunnlaget for alle eiendommer reduseres med 30 %.

For boligdelen av eiendommer, herunder fritidseiendommer, som ikke benyttes i næringsvirksomhet, fastsettes et bunnfradrag på kr 1.800.000 av takstverdi per selvstendige boenhet.

Det utskrives eiendomsskatt på det «særskilte skattegrunnlaget», redusert med to syvendedeler, som framkommer som differansen mellom skattegrunnlaget for 2019 (taksering som verk og bruk) og skattegrunnlaget for 2020 (taksering som næringseiendom), for eiendommer som tidligere ble klassifisert som «Verk og bruk».

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav a, fritas eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten fra eiendomsskatt. Oversikten "Eiendommer som fritas fra eiendomsskatt" viser hvilke eiendommer som fritas i 2021. Fritaket gjelder alle private barnehager, også barnehager organisert som aksjeselskap.

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b, fritas eiendommer som er fredet i henhold til kulturminneloven, eiendommer som er vernet og eiendommer som er regulert til bevaring fra eiendomsskatt, slik de framkommer i oversikten "Eiendommer som fritas fra eiendomsskatt".

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav c, fritas nyoppført bygning, som helt eller delvis benyttes til bolig, fra eiendomsskatt i inntil to år etter ferdigstillelse. Dette innebærer at fritaket gjelder året boligen ble tillatt innflyttet og påfølgende kalenderår.

Eiendomsskatten skal betales i to terminer; 1. juni og 1. november i skatteåret.

3. Låneopptak/ likviditet

3.1 Lillestrøm kommune tar opp 200 millioner kroner i startlån til videre utlån i 2021.

3.2 Lillestrøm kommune tar opp 1 030,141 millioner kroner i lån til finansiering av kommunale investeringer i 2021.

3.3 Avdrag på lån for 2021 betales iht. budsjett med avdrag på 297,200 millioner kroner på kommunens egne lån, og 34,840 millioner kroner i avdrag på startlån.

3.4 Lillestrøm kommunes likviditet anses tilstrekkelig for budsjettåret 2021, og det er ikke nødvendig å oppta kassekredittlån/ likviditetslån.

4. Avgifter og gebyrer

Lillestrøm kommunes priser, avgifter og gebyrer vedtas i henhold til kapittel om gebyrer, priser og brukerbetalinger.

5. Lokale retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager

Lokale retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager i Lillestrøm kommune vedtas.

6. Fullmakter

6.1 Kommunedirektør gis fullmakt til å gjøre budsjettendringer mellom sentral lønnsoppgjørsavsetning og kommunalområdene når lønnsoppgjørene er avsluttet.

6.2 Kommunedirektør gis fullmakt til å gjøre budsjettendringer på kommunalområdenes budsjetterte pensjonsutgifter mot bruk av premiefond i Kommunal Landspensjonskasse.

6.3 Kommunedirektør gis fullmakt til å gjøre budsjettendringer på posten for strøm og fjernvarme i tjenesteområdene, begrenset opp til en netto reduksjon på 10 millioner kroner.

6.4 Kommunedirektør gis fullmakt til å føre resultat av driften av de kommunale utleieboligene, inkludert kommunal husleiestønad, mot fond 2.5661.1004 Vedlikehold av leiligheter/eiendommer LKB (Lillestrøm kommunale boliger).

6.5 Kommunedirektør gis fullmakt til å avsette ubrukte eiendomsskattemidler til fond 2.5661.9011 Eiendomsskatt.

6.6 Kjøp og salg av leiligheter i Åråsveien borettslag og Konten borettslag gjennomføres etter gjeldende retningslinjer for tildeling og salg av omsorgsboliger. Kommunedirektør får fullmakt til å føre kjøp/salg mot fondskonto 2.5360.1003 Kjøp/salg omsorgsboliger.

6.7 Kommunedirektør gis fullmakt til å avsette ekstraordinære innbetalinger på startlån til bundet investeringsfond 2.5560.9101 Ekstraordinære avdrag startlån, etter at ordinære avdrag er dekket.

6.8 Kommunedirektør gis fullmakt til å avvikle kommunalområdene 420000 Tros- og livssynssamfunn og 490000 Brann og redning, parkering, og innlemme budsjettene i kommunalområdene 400000 Adm. og ledelse kultur, miljø og samfunn (Tros- og livssynssamfunn) og 450000 Miljøteknikk (brann og redning, parkering).

7. Mål og strategier

Mål, strategier og føringer for Lillestrøm kommunes årsbudsjett 2021, og økonomiplan 2021-2024 vedtas slik det fremgår av vedlagte dokument.

8. Budsjettvedtak

8.1 Driftsbudsjettet vedtas iht. hovedoversiktene 1A Bevilgningsoversikt - drift og hovedoversikt 1B - Bevilgninger - drift.

8.2 Investeringsbudsjettet vedtas iht. hovedoversiktene 2A Økonomisk oversikt - investering og 2B Bevilgningsoversikt - investering.

55-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-2 044 402	-2 128 504	-2 094 546	-2 062 350	-2 085 440	-2 139 470
Inntekts- og formuesskatt	-2 787 900	-2 787 900	-2 945 010	-2 987 790	-3 039 800	-3 073 430
Eiendomsskatt	-118 000	-109 000	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500
Andre generelle driftsinntekter	-141 205	-139 705	-96 030	-74 349	-71 083	-68 651
Sum generelle driftsinntekter	-5 091 507	-5 165 109	-5 245 586	-5 235 989	-5 309 323	-5 396 051
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 586 006	4 829 721	4 830 680	4 758 141	4 778 218	4 828 510
Avskrivninger	293 740	293 740	340 000	354 000	366 000	378 000
Sum netto driftsutgifter	4 879 746	5 123 461	5 170 680	5 112 141	5 144 218	5 206 510
Brutto driftsresultat	-211 761	-41 648	-74 906	-123 848	-165 105	-189 541
Renteinntekter	-51 700	-39 700	-25 500	-26 812	-28 312	-31 312
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	146 001	115 502	75 000	85 000	101 500	135 500
Avdrag på lån	234 700	234 700	297 200	315 700	335 700	335 700
Netto finansutgifter	329 001	310 502	346 700	373 888	408 888	439 888
Motpost avskrivninger	-293 740	-293 740	-340 000	-354 000	-366 000	-378 000
Netto driftsresultat	-176 500	-24 886	-68 206	-103 960	-122 217	-127 653
Overføring til investering	78 890	81 463	37 395	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger til eller bruk av bundne drifts-fond	-26 918	-54 426	-36 327	-20 878	-20 878	-20 878
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjons-fond	124 527	-2 151	67 138	-10 063	-10 928	-10 063
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	176 500	24 886	68 206	103 960	122 217	127 653
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

55-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Kommunedirektør og stab	16 567	15 978	16 843	16 912	16 912	16 912
Økonomi	63 898	67 081	54 701	52 633	51 883	51 133
Organisasjon og utvikling	112 038	108 609	110 662	108 329	107 137	105 329
Digitalisering	127 797	123 221	137 251	131 811	131 811	131 811
Administrasjon og ledelse Oppvekst	453 513	460 367	445 305	439 830	439 550	439 550
Barnehager	351 054	343 813	363 808	347 508	347 508	353 233
Skoler	993 757	1 026 945	1 036 072	1 038 371	1 039 371	1 039 371
Helsetjenester for barn, unge og familier	166 553	165 686	105 973	105 756	105 756	105 756
Barneverntjenester	178 371	186 043	207 238	207 468	207 468	207 468
Administrasjon og ledelse Helse og mestring	82 134	82 858	79 099	77 049	77 049	77 049
Tjenestetorg for helse og mestring	145 549	148 465	146 170	143 830	143 830	143 080
Helsetjenester til voksne	451 076	453 333	466 925	466 964	485 564	485 564
Helsehus og institusjon	523 562	523 055	538 929	541 330	541 330	540 940
Bo- og miljøtjenesten	371 617	370 285	450 430	444 800	444 800	444 800
NAV	216 337	215 804	218 450	216 123	216 123	216 123
Helse og mestring - sentrale inntekter	-180 479	-163 979	-150 507	-150 507	-150 507	-150 507
Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	14 106	12 979	12 901	12 901	12 901	12 901
Kultur	134 508	133 076	141 542	138 876	140 301	140 281
Tros- og livssynssamfunn	32 086	32 086	30 855	28 855	28 855	28 855
Eiendom	276 345	267 248	289 377	286 810	290 465	288 965
Miljøteknikk	-3 816	16 283	11 764	1 036	-5 095	-9 120
By- og stedsutvikling	50 201	47 568	50 232	47 032	44 532	43 707
Brann og redning, parkering	64 125	63 708	67 056	71 392	83 077	83 077
Reserverte bevilgninger	99 326	90 043	83 930	1 147	-5 153	50 347
Premieavvik og premiefond pensjon	-49 154	-68 033	-49 120	-49 120	-49 120	-49 120
Frie inntekter	0	0	-2 000	0	0	0
Netto kapitalutgifter	0	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	4 691 072	4 722 522	4 863 886	4 727 136	4 746 348	4 797 505
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	2	0	0	0	0
Overføring til investering	0	7 373	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-26 983	-54 491	-36 392	-20 943	-20 943	-20 943
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	132 047	-60 083	69 598	-10 063	-10 928	-10 063
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 586 006	4 829 721	4 830 680	4 758 141	4 778 218	4 828 510

55-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Investeringer i varige driftsmidler	969 384	1 241 329	1 329 925	950 255	499 900	443 100
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 574	12 574	13 000	13 000	13 000	13 000
Utlån av egne midler	0	5 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	981 958	1 258 903	1 342 925	963 255	512 900	456 100
Kompensasjon for merverdiavgift	-154 691	-160 834	-236 889	-155 121	-85 040	-73 390
Tilskudd fra andre	-43 829	-53 512	-2 000	-41 800	-31 800	-16 000
Salg av varige driftsmidler	-33 764	-27 264	-36 500	-88 000	-98 000	-218 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-829 784	-1 010 195	-1 030 141	-543 433	-144 037	9 884
Sum investeringsinntekter	-1 062 068	-1 251 805	-1 305 530	-828 354	-358 877	-297 506
Videreutlån	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Avdrag på lån til videreutlån	41 658	41 658	34 840	40 840	46 840	52 840
Mottatte avdrag på videreutlån	-42 800	-42 800	-34 840	-40 840	-46 840	-52 840
Netto utgifter videreutlån	198 858	198 858	0	0	0	0
Overføring fra drift	-78 890	-146 059	-37 395	-134 901	-154 023	-158 594
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	-15 038	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-39 858	-44 858	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-118 748	-205 955	-37 395	-134 901	-154 023	-158 594
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

55-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
ADMINISTRASJON OG LEDELSE	35 300	25 382	34 000	3 000	3 000	3 000	43 000
OPPVEKST	471 249	364 396	741 725	432 000	189 000	240 000	1 602 725
HELSE OG MESTRING	80 875	164 563	107 875	101 375	22 000	3 000	234 250
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	381 960	686 988	446 325	413 880	285 900	197 100	1 343 205
Sum 2B	969 384	1 241 329	1 329 925	950 255	499 900	443 100	3 223 180

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Sum 2B	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
EgenkapitaltilskuddKLP	12 574	12 574	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 574	12 574	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Utlån	0	5 000	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	5 000	0	0	0	0	0

55-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-2 044 402	-2 128 504	-2 094 546	-2 062 350	-2 085 440	-2 139 470
Innteks- og formuesskatt	-2 787 900	-2 787 900	-2 945 010	-2 987 790	-3 039 800	-3 073 430
Eiendomsskatt	-118 000	-109 000	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500
Andre skatteinntekter	-8 000	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-139 249	-139 265	-99 805	-78 124	-74 858	-72 426
Overføringer og tilskudd fra andre	-476 883	-521 370	-421 124	-417 235	-417 435	-417 235
Brukerbetalinger	-274 672	-240 528	-261 834	-261 734	-261 734	-263 134
Salgs- og leieinntekter	-707 335	-710 694	-746 225	-746 557	-772 274	-772 274
Sum driftsinntekter	-6 556 440	-6 645 261	-6 680 544	-6 667 291	-6 766 542	-6 854 470
Lønnsutgifter	3 218 991	3 236 043	3 270 862	3 252 337	3 264 437	3 267 237
Sosiale utgifter	753 139	769 651	797 394	886 646	886 646	886 646
Kjøp av varer og tjenester	1 759 586	1 962 956	1 879 895	1 736 633	1 770 327	1 819 219
Overføringer og tilskudd til andre	319 224	341 223	317 486	313 827	314 027	313 827
Avskrivninger	293 740	293 740	340 000	354 000	366 000	378 000
Sum driftsutgifter	6 344 679	6 603 613	6 605 638	6 543 443	6 601 437	6 664 929
Brutto driftsresultat	-211 761	-41 648	-74 906	-123 848	-165 105	-189 541
Renteinntekter	-51 700	-39 700	-25 500	-26 812	-28 312	-31 312
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	146 001	115 502	75 000	85 000	101 500	135 500
Avdrag på lån	234 700	234 700	297 200	315 700	335 700	335 700
Netto finansutgifter	329 001	310 502	346 700	373 888	408 888	439 888
Motpost avskrivninger	-293 740	-293 740	-340 000	-354 000	-366 000	-378 000
Netto driftsresultat	-176 500	-24 886	-68 206	-103 960	-122 217	-127 653
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	78 890	81 463	37 395	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-26 918	-54 426	-36 327	-20 878	-20 878	-20 878
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	124 527	-2 151	67 138	-10 063	-10 928	-10 063
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	176 500	24 886	68 206	103 960	122 217	127 653
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Plangrunnlaget

Plangrunnlaget

Utgangspunktet for denne økonomiplanen er kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt 17. juni 2020. Samfunnsdelen er kommunens overordnede plan som viser kommunens langsiktige utfordringer, verdier, satsingsområder og mål. De utdypende tekstene er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel.

Målhierarki for Lillestrøm kommune

med satsningsområder, prioriterte bærekraftsmål,
overordnet mål og delmål.

Klima og miljø	By- og tettstedsutvikling	Hele livet	Innovasjon
12 13 15	10 11	3 4 10 11	8 9 16 17
Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst	Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn	Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser	Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon
Kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning	Attraktive lokalsamfunn og tettsteder gir gode liv	Rett tjeneste, til rett tid, på rett nivå	Miljøvennlig, fremtidsrettet og omstillingsdyktig samfunn
Reduserte utslipp i egen virksomhet og i samfunnet	En regionby med arbeidsplassvekst, gode bomiljøer og variert handels- og kulturtilbud	Inkludering og trygghet for alle	Grønn og utslippsfri teknologi
Redusert transportbehov og mer grønn mobilitet	Kvalitet i bygg, grøntområder og infrastruktur	Samarbeide på tvers av tjenester og med andre samfunnsaktører	Effektiv, rettferdig og tilgjengelig kommune

Visjon

Utviklingen i Lillestrøm kommune skal bygge på FNs bærekraftsmål. Vi skal tilfredsstille de behovene som finnes i dag, og sørge for en positiv utvikling på kort sikt, uten å redusere mulighetene for

kommende generasjoner. Slik kan vi skape gode løsninger lokalt som også bidrar til bærekraftig utvikling globalt.

Visjonsbeskrivelse

I Norge har vi lyktes godt med å nå flere av bærekraftsmålene. Vi har lite fattigdom, et godt utviklet demokrati, gode skole- og helsetjenester og stor grad av likestilling.

Samtidig ser vi at det finnes utfordringer knyttet til ungdom og psykisk helse, ensomhet, levekår og sosial ulikhet. Dette er folkehelseutfordringer som må håndteres på tvers av tjenesteområder. Helse og livskvalitet påvirkes av mange forhold, som for eksempel nærmiljø, arbeidsplasser, skole og tjenestetilbudet generelt.

Når det gjelder de klima- og miljørelaterte bærekraftsmålene, har vi større utfordringer. Norge er blant de tjue landene i verden med størst økologisk fotavtrykk. Klimagass-utslippene må ned. Dette krever endringer innenfor alle samfunnsområder, på både system- og individnivå. Derfor må bevissthet om klima- og miljøutfordringene prege alt vi gjør.

Verdier

Verdigrunnlaget for Lillestrøm kommune er tillit, inkludering og nyskaping. Disse verdiene skal prege organisasjonen og arbeidet vi gjør både internt og eksternt.

Tillit innebærer at vi er åpne mot samfunnet rundt oss, at vi respekterer brukere og samarbeidspartnere og at vi gir andre ansvar og handlingsrom. Innbyggerne må oppleve at de blir tatt på alvor og respektert når de henvender seg til kommunen.

Inkludering betyr at våre virksomheter og tjenester er tilgjengelige og forståelige for alle innbyggerne våre, uavhengig av kulturell eller sosial bakgrunn. Det betyr at vi spør innbyggere og brukere til råds, og at vi samarbeider på tvers av fag og institusjoner.

Nyskaping innebærer at vi bruker ny kunnskap og prøver ut nye løsninger for å skape ny praksis, og at vi er kunnskapstørste, risikovillige, tilpasningsdyktige og løsningsorienterte.

By- og tettstedsutvikling

Økonomiplanen

Regionbyen, tettstedene og lokalsamfunnene i kommunen utfyller hverandre og bidrar til et verdifullt mangfold. De må videreutvikles slik at de enkelte stedenes særpreg og identitet ivaretas. Utviklingen må være framtidsrettet. Det må være plass for mennesker i ulike livsfaser og med ulike interesser og behov, og legges til rette for tjenester av høy kvalitet i hele kommunen.

I utviklingen av steder er det viktig å ta hensyn til dem som skal bo der eller bruke stedene. Ved å gi innbyggerne innflytelse i utviklingen får vi bedre løsninger, og innbyggerne får en større tilhørighet til stedene.

Steder som er attraktive og livskraftige danner gode rammer for innbyggernes liv. Det kan handle om tilgang til grønnstruktur, kvaliteten på teknisk infrastruktur og bygg, fritidsaktiviteter og kulturtilbud, arbeidsmarked og handels- og servicetilbud.

Kultur er særlig viktig i stedsutviklingen. Kunstutstillinger, kino, konserter og teater bidrar til å gjøre steder attraktive for både beboere og besøkende. Biblioteket og kulturhuset er viktige rammer for sosiale møter og samfunnsengasjement.

Frivillig sektor er en viktig samarbeidspartner for kommunen med tanke på både integrering, folkehelse og kulturtilbud. Et godt samarbeid mellom frivillighet og kommune bidrar til å skape levende lokalsamfunn.

Lillestrøm er vertskapskommune for en rekke regionale kulturinstitusjoner, som Fetsund lense, Blaker Skanse, Akershus kunstsenter /Nitjar senter for samtidskunst og Museene i Akershus (MiA). Disse kan bidra til utviklingen i sine nærområder samtidig som de har en rolle for hele kommunen og regionen. Kulturminner er også en viktig ressurs i utviklingen av et sted. De gir oss kunnskap om stedets historie og bidrar til å styrke stedets identitet og egenart.

For å få gode kvaliteter i by- og stedsutviklingen må vi involvere innbyggere og brukere. Bred medvirkning sikrer bedre og mer treffsikre planer. Vi er også avhengige av et godt samarbeid med næringsliv og utbyggere. Det er viktig at de som bygger og utvikler områder bidrar til de fellesskapsløsningene som trengs, og at det utvikles et privat tjenestetilbud som bidrar til attraktive byer og tettsteder.

Overordnede mål for kommunen

- 1. Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
1. Lillestrøm kommune skal ha en attraktiv regionby og livskraftige lokalsamfunn.	Attraktive lokalsamfunn og tettsteder gir gode liv
	En regionby med arbeidsplassvekst, gode bomiljøer og variert handels- og kulturtilbud
	Kvalitet i bygg, grøntområder og infrastruktur

Klima og miljø

De største bærekraftsutfordringene vi har i dag, er knyttet til klima og miljø. Arealforvaltning og reduksjon av utslipp er våre viktigste virkemidler.

Lillestrøm kommune skal både legge til rette for og være med på å bygge infrastruktur for nye miljøvennlige løsninger innenfor avfall, mobilitet og energi. Kommunen har en særlig viktig rolle som planmyndighet. Gjennom en samordnet areal- og transportplanlegging skal vi legge til rette for effektiv og miljøvennlig mobilitet gjennom god arealutnyttelse og en bevisst lokaliseringspolitikk.

Det er svært kostbart, og noen ganger umulig, å restaurere ødelagt natur. Derfor er vern en viktig del av arealplanleggingen. Kulturlandskap, raver, vassdrag, våtmark, elvesletter og dyre- og planteliv er viktige ressurser som vi må ta vare på.

Kommunen er en viktig aktør i omstillingen til lavutslippssamfunnet og må ha mye oppmerksomhet på å redusere utslipp av klimagasser. Kommunen må gå foran med et godt eksempel og gjøre klimavennlige

valg. Vi må være et forbilde for innbyggere, næringsliv og andre virksomheter i Lillestrøm. Klima- og miljøhensyn må gjennomsyre alle valg som tas i organisasjonen og innenfor alle satsingsområder.

Kommunen har flere virkemidler for å styre samfunnet mot det grønne skiftet. Samfunnsplanlegging, arealforvaltning og -planlegging, innkjøp, opplæring, informasjon og tilskuddsordninger er noen. Gevinstene er mange. I lavutslippssamfunnet er byer og tettsteder tilrettelagt for myke trafikanter, nærmiljøene er grønnere, luften er renere, ressurser utnyttes mer effektivt, avfalls-mengden reduseres, og smart teknologi gjør hverdagen enklere.

Overordnede mål for kommunen

- 2. Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
2. Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst.	Kunnskapsbasert og varsom arealforvaltning
	Redusere utslipp i egen virksomhet og i samfunnet
	Redusert transportbehov og mer grønn mobilitet

Hele livet

Det å mestre livet handler om å tåle de utfordringene livet gir. God fysisk og psykisk helse er et godt utgangspunkt, men livskvalitet og livsmestring handler om mer og er i stor grad knyttet til den enkeltes opplevelse av mening og tilhørighet. Sosiale nettverk, tillit mellom mennesker og deltakelse i nærmiljøet er viktig.

Livskvalitet og helse skapes på mange arenaer, og mye av det kommunen gjør har til hensikt å styrke innbyggernes livskvalitet og livsmestring.

Helse er ulikt fordelt i samfunnet, og det er store sosiale helseforskjeller. Disse forskjellene er et resultat av komplekse sammenhenger og må vies oppmerksomhet innenfor alle tjenesteområder.

I møte med innbyggere kan vi motivere til kloke livsvalg og bygge opp under det som er viktig i den enkeltes liv. Det skjer gjennom tjenester og tiltak som legger til rette for medvirkning i samfunnslivet, kvalifiserer for arbeidslivet eller sikrer materiell trygghet og en sikker og trygg bolig.

Den forventede befolkningsutviklingen vil gi oss en befolkningssammensetning hvor en lavere andel av innbyggerne er i yrkesaktiv alder. Det innebærer at en lavere andel bidrar økonomisk og med arbeidskraft til fellesskapet. For å kunne opprettholde et ønsket velferdstilbud må vi arbeide for at den eldre andelen av befolkningen holder seg frisk lenge, og at de som er i yrkesaktiv alder, i størst mulig grad bidrar som samfunnsborgere, arbeidskraft og skattebetalere.

Overordnede mål for kommunen

- 3. Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
3. Lillestrøm kommune skal støtte opp under innbyggernes mestring av egne liv i alle livets faser.	Rett tjeneste, til rett tid, på rett nivå
	Inkludering og trygghet for alle
	Samarbeid på tvers av tjenester og med andre samfunnsaktører

Innovasjon

Vi trenger innovasjon for å skape et bærekraftig samfunn. Åpenhet og læring er nødvendig for å se hvilke utfordringer vi står overfor, og for å finne de gode løsningene. Ved å være innovative kan vi utnytte ressursene mer effektivt, og dermed blir løsningene bedre. Dette forutsetter at vi tør å ta sjanser for å finne nye løsninger, og at vi leter etter løsninger innenfor nye områder. Mye innovasjon skjer i dag gjennom bruk og utvikling av ny teknologi. Teknisk utvikling kan bidra til å bygge ned skiller mellom aktører og gi oss nye samarbeidspartnere, nye måter å samarbeide på og bedre løsninger.

Kommunen vil også være innovativ i hvordan vi kommuniserer med innbyggere og næringsliv, og bruke digitale og nettbaserte tjenester. Innbyggerne er kommunens viktigste ressurs, og gjennom god dialog og samhandling med dem kan vi finne nye og bedre løsninger på de problemene vi har.

Overordnede mål for kommunen

- 4. Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Delmål
4. Lillestrøm kommune skal fremme åpenhet, læring og innovasjon	Miljøvennlig, framtidsrettet og omstillingsdyktig samfunn
	Grønn og utslippsfri teknologi
	Rettferdig, tilgjengelig og effektiv kommune

Status og rammebetingelser

Statlige rammebetingelser

Effekter av forslag til statsbudsjett

Det vises til et eget notat om effekter av statsbudsjettet for utdypende detaljer, men etterfølgende tekst gir hovedpunkter fra regjeringens statsbudsjettforslag. [Blå](#) tekst er angivelse av effekter i Lillestrøm, mens øvrig tekst er nasjonale effekter.

I sum gir statsbudsjettet en begrenset økning i de økonomiske rammene for kommunen fra i fjor, og i forhold til hva vi har lagt til grunn for budsjettarbeidet basert på signaler fra kommune-proposisjonen og revidert nasjonalbudsjett er rammene litt lavere enn vi håpet på. Med utgangspunkt i kommunens gjeldende budsjettsituasjon har det vært nødvendig å vurdere de angitte økninger til spesielle tiltak i statsbudsjettet nøye opp imot helhetlige prioriteringer for rammetildelinger til driftsenhetene.

Det er varslet to tilleggspolisjoner fra regjeringen vedr. koronaeffekter m.m. i november og regjeringen må også gjennom budsjettforhandlinger i Stortinget som gjør de fremlagte budsjettgrunnlagene i statsbudsjettet usikre.

Endringer som følge av Covid-19

Regjeringen har varslet at kommunesektoren skal kompenseres for merutgifter og mindreinntekter i forbindelse med virusutbruddet. I løpet av første halvår 2020 er det gitt ekstrabevilgninger og iverksatt økonomiske tiltak til kommunesektoren som utgjør 19,6 mrd. kroner. Dette inkluderer en midlertidig reduksjon i arbeidsgiveravgiften, som gir kommunesektoren en innsparing anslått til 2,2 mrd. kroner. I tillegg er det gitt smittevernutstyr kostnadsfritt tilsvarende 0,8 mrd. kroner.

I Prop. 142 S (2019–2020) foreslo regjeringen å øke bevilgningene til kommunesektoren med 2,5 mrd. kroner. Fordelt på følgende tiltak:

- Kompensasjon for tapte billettinntekter i kollektivtransport: 1,5 mrd.
- Støtte til lokalt næringsliv mv: 300 millioner
- Skjønnsmidler til kommuner til oppfølging av TISK: 500 millioner

- Testing ved grenseoverganger: 200 millioner

Fylkesmennene jobber nå med å fordele om lag 900 millioner kroner i skjønnsmidler som skal utbetales før nyttår. [Lillestrøm kommune forventer en god andel av dette, men konkrete beløp er enda ikke avklart. Fylkesmannen har bedt om oppdaterte oversikter fra kommunene over koronautgifter.](#)

[Lillestrøm kommune har i 2020 mottatt 79,4 millioner kroner i tilskudd fra staten som ble disponert i egen sak om koronainndekning før sommeren. Det er mottatt 25,9 millioner i redusert arbeidsgiveravgift for mai og juni, og det er mottatt 6,9 millioner kroner for utsatt statliggjøring av kemneren. Det er pga. korona og tilført over rammetilskuddet ca. 5,5 millioner til endring av basistilskudd til fastleger, grunntilskudd til fastleger, økt tilgjengelighet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten samt til aktivitets-tiltak for barn og unge. Disse 117,7 millioner bidrar til inndekning av merbehovene for korona i tertial-rapporten for 2. kvartal. I tillegg er det mottatt 41,7 millioner kroner til vedlikehold og rehabilitering som er disponert i egen kommunestyresak, og 2,4 millioner til et kommunalt næringsfond vedr. korona-tiltak.](#)

Regjeringens tilleggsproposisjon om koronainndekning

Regjeringen varsler 29. oktober at det kommer forslag om å bevilge 7,3 milliarder kroner mer til kommunesektoren i et tilleggsnummer til statsbudsjettet, som blir lagt frem for Stortinget fredag 6. november.

Av dette går 5,9 milliarder kroner til kommunene, der 4,4 milliarder gis som økt innbyggertilskudd, og 1,5 milliarder kroner fordeles som skjønnsmidler. I tillegg får kommunene 321 millioner kroner over rammetilskuddet til stillinger knyttet til kontroll med etterlevelse av reglene for arrangementer, serveringssteder og arbeidstakere mv. [I pressemeldingen er Lillestrøms andel av de 4,4 milliardene som fordeles iht. innbyggere angitt til 70,664 millioner kroner. Fordelingen til Lillestrøm kommune av de øvrige midlene er pr. nå ikke kjent.](#)

Bevilgningsforslagene skal dekke merutgifter og mindreinntekter knyttet til koronapandemien i første halvår i 2021.

Bevilgningsforslagene i tilleggsnummeret kommer i tillegg til forslagene som allerede ligger inne i regjeringens forslag til statsbudsjett. Dette omfatter for kommunene 100 millioner kroner til habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

Samlet får kommunesektoren dermed rundt 8,6 milliarder kroner som kompensasjon for korona-utbruddet i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021.

Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2021

I kommuneproposisjonen for 2021 la regjeringen opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 1,4 og 1,9 mrd. kroner. I tråd med etablert praksis regnes veksten i inntektene i utgangspunktet fra anslått nivå på kommunesektorens inntekter i 2020 etter Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2020. Ekstraordinære bevilgninger i forbindelse med virusutbruddet holdes utenom beregningsgrunnlaget når veksten skal beregnes, slik ekstraordinære bevilgninger vanligvis behandles.

Det som avviker fra vanlig praksis, er at regjeringen foreslår at det i år, som et særskilt tiltak i forbindelse med virusutbruddet, skal gis et særskilt tillegg i frie inntekter som kompensasjon for den reelle skatte-svikten gjennom 2020 utover det som automatisk kompenseres gjennom at kostnadsveksten også er lavere. Dette tillegget holdes utenfor den beregnede veksten sammenliknet med anslått nivå fra revidert nasjonalbudsjett. Tillegget er fastsatt til 1 926 millioner kroner. I praksis betyr dette at

kommunesektoren i 2021 tilføres i overkant av 1,9 mrd. kroner ut over regjeringens forslag til vekst i frie inntekter. Dette er midler som gir en varig økning i sektorens inntekter, og de bidrar dermed til styrking av det kommunale tjenestetilbudet.

Holdes det særskilte tillegget utenom, legges det nå opp til en reell vekst i de samlede inntektene på 1,7 milliarder kroner. Dette tilsvarer en reell vekst på 0,3 %. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst (deflator) i kommunal tjenesteyting på 2,7 %. Av dette anslås lønnsvekst i 2021 å bli 2,2 % (2/3 av deflator) og prisveksten dermed på omtrent 3,7 %.

Regjeringen legger nå opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter i 2021 på 2,0 milliarder kroner. Dette tilsvarer en realvekst på 0,5 %. Siden veksten beregnes fra anslått inntektsnivå i revidert nasjonalbudsjett, påvirker ikke oppjusteringen av skatteanslaget for 2020 med 2,25 milliarder kroner.

Frie inntekter

Regjeringen foreslår at veksten i frie inntekter på 2 milliarder kroner for sektoren samlet sett. For kommunene utgjør veksten 1,6 milliarder kroner. Av veksten i frie inntekter til kommunene skal følgende dekkes:

- 100 millioner kroner til satsing på barn og unges psykiske helse

Veksten i frie inntekter i 2021 må ses i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen. Beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) viser merutgifter for kommunesektoren i 2021 på 1,4 milliarder kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette er det anslått at om lag 1,1 milliarder kroner må finansieres innenfor veksten i frie inntekter. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste å opprettholde tjenestetilbudet blant annet i skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenestene.

I kommuneproposisjonen for 2021 ble det anslått en nedgang i kommunesektorens samlede pensjonskostnader i 2020 på rundt 1,9 milliarder kroner sammenliknet med anslaget i statsbudsjettet for 2020. Det ble anslått en vekst i kommunesektorens pensjonskostnader i 2021 på om lag 300 millioner kroner. *Nedgangen i pensjonskostnadene i 2020 er nå justert til rundt 1,7 mrd. kroner sammenliknet med statsbudsjettet for 2020. Veksten i pensjonskostnadene i 2021 anslås nå til om lag 600 millioner kroner. Veksten i pensjonskostnadene for 2020 og 2021 må ses i sammenheng.* Kommunen viste betydelige besparelser på pensjon i inndekningssaken før sommeren, og i tertialrapporten for 2. tertial varsler vi ytterligere besparelser i år. Det forventes også besparelser i pensjonsutgiftene i 2021 som følge av det lave lønnsoppgjøret i 2020 som bygges inn i dette budsjettforslaget.

Kommunesektorens handlingsrom anslås å øke med om lag 700 millioner kroner i 2021. Da er det tatt hensyn til merutgifter som følge av den demografiske utviklingen på 1,1 milliarder kroner, og satsinger finansiert innenfor veksten i frie inntekter på 200 millioner kroner (og 100 millioner til ferger og hurtigbåter).

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at kommunesektoren får økt handlingsrom, men det er fortsatt nødvendig å prioritere og sikre god ressursbruk. Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter.

Kommunenes handlingsrom:	Mrd. kroner
<i>Vekst i frie inntekter utover særskilt tillegg</i>	1,6
- merkostnader til demografi	-0,9
- satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,1
Økt handlingsrom	0,6

I neste tabell er realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2021 på rundt 1,7 milliarder kroner dekomponert:

	Mrd. kroner
Frie inntekter	2,0
Særskilt tillegg	1,9
Frie inntekter knyttet til endringer i oppgaver 1)	0,1
Øremerkede tilskudd	-0,8
Gebyrinntekter	0,5
Realvekst samlede inntekter 2)	3,6
Særskilt tillegg i frie inntekter	1,9
Realvekst samlede inntekter uten særskilt tillegg	1,7

1. Disse midlene bevilges som frie inntekter, men regnes ikke med i veksten i frie inntekter siden midlene er knyttet til endringer i pålagte oppgaver. Midlene medregnes i veksten i de samlede inntektene.
2. Veksten i kommunesektorens samlede inntekter anslås til om lag 3,6 mrd. kroner inkludert det særskilte tillegget.

Øremerkede tilskudd reduseres med netto 0,8 milliarder kroner. Dette må ses i sammenheng med blant annet bortfall av havbruksinntekter i 2020.

Særskilte satsinger/ endringer/ andre saker:

Ressurskrevende tjenester

Staten har en toppfinansieringsordning for ressurskrevende brukere. Dette kan blant annet gjelde personer med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser. Staten gjør et kutt på 300 millioner i tildeling for 2021 begrunnet i høy utgiftsvekst de senere år i toppfinansieringsordningen. Innslagspunktet foreslås økt til 1 430 000 kroner. Dette er en økning ut over det som følger av anslått lønnsvekst for 2020 på 46 000 kroner. Økningen i innslagspunktet må ses i sammenheng med sterk utgiftsvekst i toppfinansieringsordningen de senere år.

[Et foreløpig estimat på merkostnad for Lillestrøm kommune utgjør ca. 5 millioner kroner. Virkning gjelder allerede for regnskap 2020.](#)

Befolkningsutvikling

Kommunen utarbeider en egen befolkningsprognose med bruk av prognoseprogrammet KOMPAS basert på grunnlagstall fra SSB og våre egne vurderinger av boligbygging og befolkningsutvikling. Ifølge prognoser for befolkningsutvikling i Lillestrøm vil den årlige veksten i innbyggertall være på mellom 1,5 og 2 prosent i fireårsperioden. De siste årene har befolkningsveksten være lavere enn de 3 gamle kommunenes prognoser og årets prognose for 2020 ser også ut til å kunne være noe over reell utvikling slik tallene pr. 2. kvartal viste.

Dette kan ha noe sammenheng med koronatiltakene som kan ha påvirket byggemarkedet eller aktiviteten i boligbransjen, men det er mer trolig at det skyldes boligprosjekter som av ulike grunner ikke blir realisert i henhold til forventningene. I noen oversikter over befolkningsutvikling har overføringen av Rånåsfoss til Nes kommune ført til at tall for utvikling har blitt misvisende.

Grunnen til at boligprognosen ligger høyere enn reell vekst i 2020 skyldes først og fremst fremdriften på de største boligprosjektene i kommunen. Det gjennomføres store byggeprosjekter i Lillestrøm sentrum og på Strømmen, noe som vil bidra til at veksten vil ta seg opp med tilflytting i 2021 og 2022. Samtidig viser det seg at utvikling av Strandveien og Lillestrøm nord drar ut i tid. På Sørumsand kommer utbygging av Fossumjordet nå, mens Orderudjordet ligger et par år frem i tid. Regulering og utbygging av Sørumsand sentrum har vist seg å være mer tidkrevende enn forventet. Frognar vil få utvikling av større boligfelt i fireårsperioden, mens det er ventet en mer moderat vekst i Fetsund.

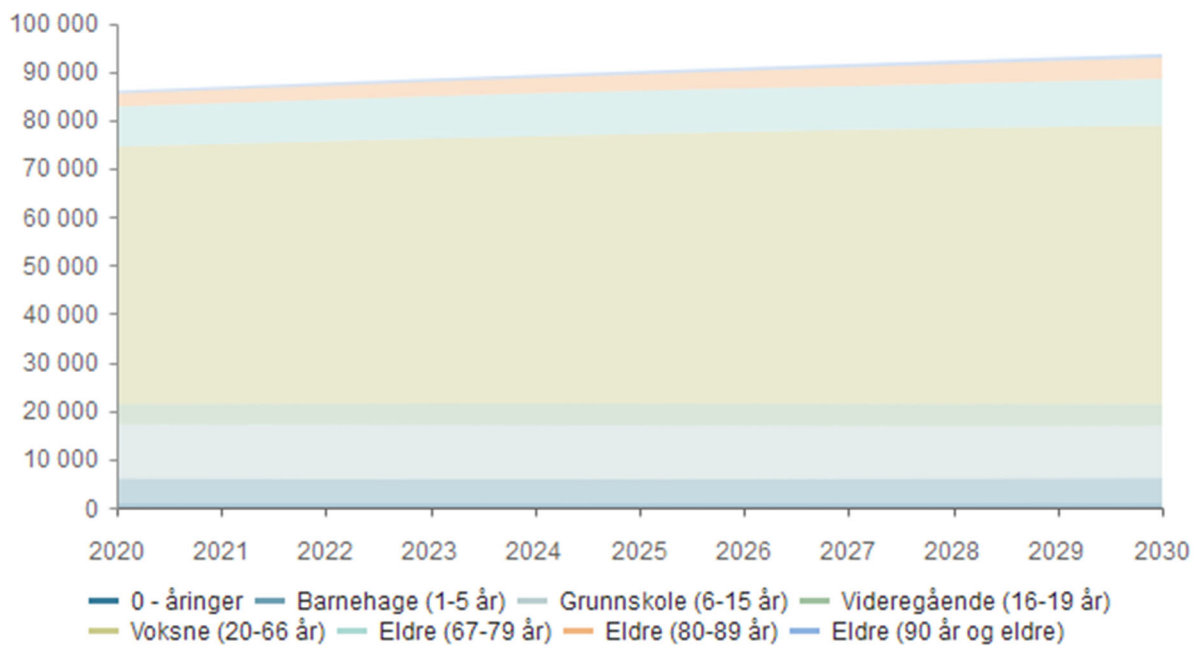
De store utbyggingsprosjekter i kommunen som ferdigstilles de nærmeste årene medfører at det i oppdatert befolkningsprognose legges til grunn en høy befolkningsøkning de nærmeste årene. Lenger ut i økonomiplanperioden og ikke minst fremover mot 2040 ser vi en jevnt synkende befolkningsvekst basert på forventninger om en mer moderat boligbygging og lavere fødselshyppighet. Utvikling av Kjellerområdet ligger ikke inne i gjeldende kommuneplan, og eventuell utbygging ikke er ventet å få påvirkning på befolkningsutvikling i fireårsperioden. Størrelsesorden på vekst i dette området er svært usikker, men er foreløpig beregnet inn i den generelle veksten som prognosen beskriver på lang sikt.

Foreslått befolkningsprognose som er grunnlaget for dette budsjettforslaget er som følger:

Økonomiplan for 2021-2024

År (pr. 31.12)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040	Samlet vekst	Vekst %
Alle innbyggere	85 757	85 997	87 321	89 007	91 013	92 469	93 848	95 105	100 726	106 343	111 530		
0-1 år	1 915	1 868	1 841	1 891	1 934	1 972	2 017	2 054	2 227	2 406	2 438	570	30,5 %
2-5 år	4 129	4 130	4 151	4 124	4 205	4 251	4 266	4 330	4 628	4 934	5 200	1 070	25,9 %
6-15 år	11 190	11 125	11 203	11 337	11 403	11 442	11 532	11 547	11 884	12 412	13 074	1 949	17,5 %
16-22 år	7 335	7 283	7 416	7 589	7 778	7 900	7 986	8 087	8 223	8 426	8 663	1 380	18,9 %
23-66 år	49 780	50 079	50 875	51 922	53 238	54 106	54 935	55 641	58 515	60 604	62 342	12 263	24,5 %
67-79 år	8 289	8 264	8 446	8 642	8 795	8 943	9 014	9 110	9 935	11 582	13 035	4 771	57,7 %
80-89 år	2 610	2 715	2 833	2 912	3 042	3 220	3 436	3 635	4 425	4 757	5 276	2 561	94,3 %
90 år og oppover	509	533	556	590	618	635	662	701	889	1 222	1 502	969	181,8 %
Økning pr. år	1 936	240	1 324	1 686	2 006	1 456	1 379	2 636	5 621	5 617	5 187	25 533	
Økning pr. år %	2,3 %	0,3 %	1,5 %	1,9 %	2,3 %	1,6 %	1,5 %	1,4 %	1,2 %	1,1 %	1,0 %		

Demografi /Befolkningsprognose

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0 - åringer	885	910	910	908	919	927	939	951	962	972	980
Barnehage (1-5 år)	5 114	5 031	4 962	4 958	4 948	4 919	4 946	4 968	5 002	5 054	5 103
Grunnskole (6-15 år)	11 124	11 174	11 248	11 213	11 161	11 137	11 033	10 950	10 855	10 825	10 811
Videregående (16-19 år)	4 285	4 302	4 319	4 408	4 463	4 488	4 550	4 567	4 591	4 545	4 468
Voksne (20-66 år)	53 064	53 590	54 134	54 652	55 137	55 625	56 045	56 479	56 860	57 207	57 531
Eldre (67-79 år)	8 265	8 433	8 600	8 719	8 845	8 907	8 996	9 031	9 155	9 348	9 578
Eldre (80-89 år)	2 714	2 825	2 897	3 025	3 202	3 417	3 618	3 902	4 086	4 222	4 326
Eldre (90 år og eldre)	532	545	570	595	604	628	663	667	712	744	799
Total	85 983	86 810	87 640	88 478	89 279	90 048	90 790	91 515	92 223	92 917	93 596

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Hovedtallene i budsjettet

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	-2 094 546	-2 062 350	-2 085 440	-2 139 470
Inntekts- og formuesskatt	-2 945 010	-2 987 790	-3 039 800	-3 073 430
Eiendomsskatt	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500
Naturressursskatt	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Integreringstilskudd	-83 525	-60 249	-56 383	-53 551
Kompensasjonstilskudd fra Husbanken	-12 505	-12 100	-12 700	-13 100
Sum sentrale inntekter	-5 247 586	-5 235 989	-5 309 323	-5 396 051

Naturressursskatt

Da kommunesammenslutningen ble gjennomført fra 1.1.2020 ble det også gjort en grensejustering mellom Lillestrøm kommune og Nes kommune. Endringen besto i at området Rånåsfoss ble flyttet til Nes kommune.

Naturressursskatt fra kraftstasjonen på Bingsfoss budsjetteres med 2 mill. kroner hvert år i økonomiplanperioden. Naturressursskatten fra kraftstasjonen på Rånåsfoss har gitt inntekt til Sørum på anslagsvis 6 mill. kroner årlig til og med 2020 siden naturressursskatten betales etterskuddsvis. Denne endringen lå også inne i gjeldende økonomiplan og svekker samlet skatteinntekt tilsvarende mellom 2020 og videre i økonomiplanperioden.

Skatt på inntekt og formue

Opprinnelig budsjett for skatt for 2020 er på kr 1.787.900.000. I starten av koronapandemien ble det basert på nasjonale anslag anslått at kommunen ville tape 120 millioner kroner i skatteinntekter (ca. 4%). Skatteinntekten har vist seg å ikke bli så negativ utover i året, og i økonomirapporten for 2. tertial ble forventet skattetap nedjustert til 74 millioner kroner. Pr. utgangen av oktober ser den nye prognosen ut til å holde. Usikkerheten om effekten av ny koronaoppblomstring på årets skatteinntekt er dog stor.

Skatteinntekten for neste år beregnes normalt som en effekt av årets forventede skatteinntekt tillagt forventet lønnsøkning og befolkningsvekst neste år. Regjeringen legger som tidligere til grunn at skatteinntekt skal være på 40% av kommunens fellesinntekter (frie inntekter), og pga. lave forventninger om skatteinntekter foreslår regjeringen at skatteøret settes opp fra 11,10% til 12,15%, en økning på ca. 9,5%. Det trekkes opp neste år skatteanslag til fordel for økninger av rammetilskuddet. Økningen er gjort basert på effekter av koronapandemien og en betydelig nedjustering av anslaget på skatt fra utbytte for 2020, som i stor grad får bokført virkning i 2021. I 2020 gjorde regjeringen en flytting av skatteinntekter til rammetilskudd på 8,759 millioner kroner for dette. Det må også påpekes at kommunen trekker med seg en effekt av at vi fikk en nedjustering på 15 millioner kroner i 2020 pga. endringer i fordelingstallet for hvordan skatteinntekt som kommunen tar inn skal fordeles til oss, staten og andre kommuner.

Kommunedirektøren forsøker å samstemme skatteanslaget med regjeringens forslag til frie inntekter (skatt og rammetilskudd). I statsbudsjettets grønne hefte for kommunale inntekter ble skatteanslaget for 2021 angitt å bli 2,905 milliarder kroner. I KS sin beregningsmodell for rammetilskudd som er mottatt etter at statsbudsjettet ble fremlagt har KS også gjort en beregning av forventet skatteinntekt for 2021 som kommunedirektøren anser som godt begrunnet. Den angir skatteinntekten til 2,945 milliarder, dvs. ca. 40 millioner kroner mer enn regjeringen. Fratrullet effekt av økt inntektsutjevning som trekkes i rammetilskuddet gir det en merinntekt på ca. 35 millioner kroner. Kommunedirektøren har brukt KS sitt skatteanslag i budsjettforslaget selv om det basert på usikkerheten rundt skatteinntekter kan anses som en usikker merinntekt.

Skattevekst som følge av befolkningsøkning er beregnet som antall nye innbyggere ganget med gjennomsnittlig skatteinntekt pr innbygger og utgjør følgende:

Skattevekst som følge av befolkningsøkning

År	2021	2022	2023	2024
Effekt av befolkningsøkning		-56 000 000	-67 000 000	-49 000 000

Effekten er spesielt stor de 2 første årene pga. befolkningsprognosens forventning om betydelig ferdigstillelse av nye boliger de nærmeste årene.

Skattebudsjettet for årene i økonomiplanen forslår dermed å bli:

År	2021	2022	2023	2024
Skatteinntekt	-2 945 000	-2 987 800	-3 039 800	-3 073 400

Rammetilskudd

Rammetilskuddsbudsjettet baseres på hva som angis i forslag til statsbudsjett og detaljert beregning i KS sin beregningsmodell. Beregningene bygger på følgende:

- Kommunens befolkningsprognose (se egen omtale om befolkningsprognosen)
- Veksttilskudd som gis hvis kommunen har hatt en gjennomsnittlig befolkningsvekst de siste 3 årene på over 1,4%. Våre kommuner har hatt vekst over dette nivået de siste årene og prognosen tilsier også en vekst like over 1,4%. Det gir dermed følgende veksttilskudd i vår prognose: 2021: 13,670 millioner kroner, 2022: 12,976 millioner kroner, 2023: 6,266 millioner kroner og for 2024: 29,074 millioner kroner.
- Kommunen får et inndelingstilskudd pga. kommunesammenslåingen som skal vare i 15 år og så nedtrappes over 5 år. Med prisjustering fra 2020 er tilskuddet fra 2021 på 30,220 millioner kroner pr. år.

- Lillestrøm kommune fikk 4,75 millioner i generelt skjønnstilskudd for 2020, og i statsbudsjettet for 2021 er det tildelt 3,3 millioner kroner som er lagt inn i alle år i økonomiplanen. Utdelt skjønnstilskudd for 2021 i Viken fylke baseres på en utdeling av 80,6 millioner kroner av en samlet ramme på 121 millioner kroner. Resterende 40,4 millioner kroner er ikke delt ut og fordelingsnøkkelen for videre utdeling er ikke kjent.
- I rammetilskuddsbudsjettet ligger også trekk for inntektsutjevning som beregnes iht. kommunens skatteinntekt sett i forhold til landsgjennomsnittet. Dette trekket er på 45-47 millioner pr. år i løpet av økonomiplanperioden.

Det er gjort følgende endringer i øremerkede tilskudd m.m. i forslaget til statsbudsjett som gir effekter i rammetilskuddet, evt. effekt for Lillestrøm er omtalt i enhetenes budsjettkommentarer:

- Overføring av skatteoppkreving (kemnern) til Skatteetaten
- Ny gjennomføringsløsning eksamener og prøver
- Inntektsgradert foreldrebetaling SFO
- Pensjon i private barnehager, justering for lavere pensjonssats
- Skjermingsordning private barnehager
- Handlingsplan for fastlegeordningen (nytt beløp og korrigering for 2020)
- Habilitering, og avlastning til barn og unge med nedsatt funksjonsevne
- Utvidet aldersgrense ettervern barnevernet
- Skjermingsordning for utsatte grupper pga. økt egenandelstak
- Utlemming frivilligsentraler (ovf. til øremerking)
- Utlemming tilskudd til tros- og livssynssamfunn (statliggjøres)

Det er budsjettet med 76,666 millioner kroner i brutto utgifter til å håndtere koronapandemien i 2021. I 2022-2024 er det lagt inn årlig 17,5 millioner kroner til drift av testsenteret. Inntekten som dekker inn dette er tillagt rammetilskuddsbeløpet i 2021-2024. Regjeringen har allerede i egen pressemelding angitt et konkret tilskudd på 70,664 millioner kroner fordelt etter innbyggere for første halvår 2021. Det gjenstår da særskilt fordeling av 1,5 milliarder kroner og fordeling av 321 millioner kroner til stillinger knyttet til kontroll med etterlevelse av reglene for arrangementer, serveringssteder og arbeidstakere mv. Kommunedirektøren regner med at kommunen vil få en god andel av disse ufordelte koronatilskuddene, og dermed ser det ut til at kommunens koronautgifter er sikkert finansiert for 2021.

Skatt på eiendom

I egen sak om eiendomsskatt vedtok fellesnemnden at bunnfradraget for Lillestrøm kommune skal være på 1,8 millioner kroner, tilsvarende gjeldende bunnfradrag i Skedsmo, men betydelig over tidligere bunnfradrag i Fet og Sørumsund. Kommunestyret holder også på den minste promillesatsen for e-skatt 2 promille. Regjeringen har i statsbudsjettet for 2020 vedtatt at reduksjonsfaktoren på beregning av eiendomsverdien skal være minst 30%, og det er lagt til grunn for budsjettet for eiendomsskatt. I budsjettforslaget for 2020 foreslo kommunedirektøren en eiendomsskatteinntekt på 114 millioner kroner og kommunestyret vedtok et budsjett på 118 millioner kroner. Når skattegrunnlaget var ferdig viste det seg at det for 2020 blir en eiendomsskatt på ca. 109 millioner kroner. Dette er vedtatt dekket inn i 2020 med bruk av udisponerte fondsmidler for eiendomsskatt. Kommunedirektøren har justert budsjettet for økonomiplanen tilsvarende. Mesteparten av eiendommene i kommunen justeres årlig iht. det statlige ligningsgrunnlaget. Budsjettforslaget for eiendomsskatt justeres opp årlig for endringen i statlig grunnlag og økning i eiendommer. Blir endringene betydelige vil evt. kommunedirektøren gi en tilbakemelding om dette. Det skal gjennomføres en retaksering av alle eiendommer som ikke bestemmes av det statlige ligningsgrunnlaget. Retakseringen kan gi økte eiendomsskatteinntekter men kommunedirektøren anbefaler å vente med å legge inn slike økninger til takseringsarbeidet nærmere seg slutten før neste års budsjettbehandling.

Regjeringen foreslår at maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021, og denne nedgangen vil ikke bli kompensert kommunene. Lillestrøm har pr. nå 2 promille som sats og blir ikke berørt av denne nedgangen i maksimalsats.

Integreringstilskudd

De senere årene har bosettingen av flyktninger vært lav grunnet redusert tilstrømning av asylsøkere til Europa og Norge. I budsjettet for integreringstilskudd er det lagt til grunn en bosetting på ca. 40 flyktninger årlig i planperioden, inkludert enslige mindreårige flyktninger. IMDi har anmodet kommunen om bosetting av 48 flyktninger i perioden, men synliggjør samtidig en viss usikkerhet rundt dette nivået grunnet den pågående covid 19 pandemien. Kommunedirektøren har derfor ikke innarbeidet i budsjett inntekter fra det anmodede bosettingsnivået, for å unngå for stor risiko relatert til denne posten.

Den lave bosettingen gir betydelige utslag i kommunens inntekter fra integreringstilskudd, som faller i takt med nedgang i antall bosatte flyktninger. Dette, sammen med at mange flyktninger går ut av tilskuddsordningen etter 5-års perioden, bidrar til en vesentlig inntektssvikt. For 2021 er det budsjettet med en inntekt fra integreringstilskudd, inkludert tilskudd for enslige mindreårige flyktninger, på 83,5 millioner kroner, med en ytterligere reduksjon senere i perioden. Reduksjonen i 2021 er på i underkant av 34 millioner kroner sett i forhold til opprinnelig budsjett 2020. Som ledd i å tilpasse driften til redusert inntektsnivå er det lagt til grunn følgende tiltak fra 2021:

- Det er lagt inn en reduksjon i bemanningen på flyktningkontoret med 2 årsverk. Midlene for det ene årsverket er omprioritert til dekning av merbehov internt i NAV, mens midler fra det andre årsverket er lagt inn som besparelse med varig effekt.
- Kjøp av tilbud om sommerprogram som del av introduksjonsprogrammet erstattes med at tjenesten gis i egenregi.
- Det er foretatt tilpasninger i driften på Lillestrøm voksenopplæring i forhold til det reduserte antall flyktninger i Lillestrøm.

Kommunedirektøren har videre lagt til grunn en reduksjon av kostnader tilsvarende ti millioner kroner, utover de tiltak som allerede er innarbeidet i budsjettet for 2021. Kostnadsreduksjonen er likt fordelt på tjenesteområdene Helse og mestring og Oppvekst. Arbeidet med spesifisering av hvordan dette kan realiseres i praksis vil gis høy prioritet tidlig i 2021. Kommunedirektøren vil følge realiseringen av dette kostnadskuttet tett gjennom 2021.

Kompensasjonstilskudd fra Husbanken

Kommunen får ulike kompensasjonstilskudd fra staten til dekning av renter, og delvis avdrag, på kommunale lån til investeringer. De ulike tilskuddsordningene er til institusjonsbygg og omsorgsboliger, kirkebygg og skolebygg.

Grunnlag for beregning av kompensasjonstilskudd for 2021 er 239 millioner kroner. Grunnlaget blir årlig lavere, i takt med nedbetaling av lånene, slik at grunnlaget i 2024 er 160 millioner kroner.

Tilskudd for 2021 budsjetteres med 12,5 millioner kroner. Tilskuddene beregnes etter flytende rente i Husbanken.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Avsetning for lønnsoppgjør	89 529	89 529	89 529	89 529
Eiendomsskatt - ikke disponert	4 401	4 490	3 190	4 690
Sum sentrale utgifter	93 930	94 019	92 719	94 219

Avsetning for lønnsoppgjør

Det er avsatt 91,5 millioner kroner som skal dekke effekter av neste års lønnsoppgjør. 2 millioner av dette er avsatt til selvkostområdene i tjenesteområde KMS, og øvrige avsetning er på 89,5 millioner kroner. Avsetningen er basert på det statlige anslaget for årslønnsvekst for 2021 på 2,2%. Det avsettes 2/3 av dette basert på forventet lønnsoppgjør dato 1. mai. I tallet er også lagt inn rom for å få inn effekter av lønnsoppgjør 2020 hvor summene ikke var klare tidnok til å bli innarbeidet i grunnlagstallene for lønnsbudsjettet for neste år. Lønnsoppgjøret for 2020 hadde en ramme på 1,7% hvorav 1,6% utgjør overheng og tidligere lønnsglidning. Lønnsoppgjøret i 2020 ser derfor ut, med delårseffekt i år, bare å koste 4-5 millioner kroner.

Til senere fordeling

Kommunens driftsnivå i økonomiplanperioden er på et høyere nivå enn hva en sunn kommuneøkonomi tilsier. Dersom de finansielle handlingsreglene vedrørende netto driftsresultat skal tilfredsstilles, må vi allerede fra 2022 redusere driftsutgiftene med 82 millioner kroner, i 2023 med 87 mill. kroner og i 2024 med 33 mill. kroner utover de beskrevne tiltakene. I økonomiplanen er driften forutsatt redusert med dette gjennom en inntekstpost avsatt sentralt, uten at de er konkretisert og fordelt på tjenesteområdene. Det må derfor i løpet av 2021 igangsettes et arbeid for å kartlegge hvordan dette kan realiseres.

Pensjon

Utgifter til pensjon blir kommentert i området reserveerte bevilgninger og pensjon.

Eiendomsskatt - disponering

I kommunedirektørens forslag er det lagt inn forslag til disponering av eiendomsskatt, se eget oppsett under "Særskilte temaer". I kommunedirektørens forslag er følgende beløp ikke foreslått disponert, og tilgjengelig for politiske prioriteringer:

- År 2021: 4,400 millioner kroner
- År 2022: 4,490 millioner kroner
- År 2023: 3,190 millioner kroner
- År 2024: 4,690 millioner kroner

Avskrivninger

Avskrivninger er en viktig angivelse av behovet for vedlikehold og rehabilitering kommunens bygg og anlegg. Det er budsjettet med økende avskrivninger i perioden basert på kommunens investeringsbehov. Avskrivningene er på 340 millioner kroner i 2021, og øker til 354 millioner kroner i 2022, 366 millioner kroner i 2023 og 378 millioner kroner i 2024. Avskrivningene har ikke resultateffekt i kommunale budsjetter, og budsjetteres med tilsvarende motpost for avskrivninger.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
ADMINISTRASJON OG LEDELSE	319 458	309 685	307 743	305 185
OPPVEKST	2 158 396	2 138 933	2 139 653	2 145 378
HELSE OG MESTRING	1 749 496	1 739 589	1 758 189	1 757 049
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	603 727	586 902	595 036	588 666
RESERVERTE BEVILGNINGER OG PENSJON	-59 120	-141 992	-146 992	-92 992
SENTRALE FORUTSETNINGER	65	65	65	65
Driftsutgifter per tjenesteområde	4 772 022	4 633 181	4 653 693	4 703 350

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Renteinntekter	-16 950	-16 950	-16 950	-16 950
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	65 451	74 000	89 000	120 000
Avdrag på lån	297 200	315 700	335 700	335 700
Startlån - renteinntekter	-8 550	-9 862	-11 362	-14 362
Startlån - renteutgifter	9 549	11 000	12 500	15 500
Netto finansinntekter/finansutgifter	346 700	373 888	408 888	439 888
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	0	0	0
Totale finansutgifter	346 700	373 888	408 888	439 888
Motpost avskrivninger	0	0	0	0

Renteinntekter og utbytte

Renteinntektene er beregnet etter en flytende markedsrente på 0,6% i 2021, 0,7% i 2022, 1,0% i 2023 og 1,5% i 2024. Renteinntektene består av renter på bankinnskudd, renteinntekt fra låntagere for startlån, og renteinntekter av andre utlån (renteinntekt fra utlån til Lillestrøm kulturforum).

Renteutgifter, provenyer og andre finansutgifter

Rentesatsen for markedslån er den samme som nevnt over. For lån i Husbanken er renten budsjettert noe høyere. Lillestrøm kommune har ca. 1,4 milliarder kroner i fastrentelån pr. 01.01.2021, resten er lån til flytende rente.

Avdrag på lån

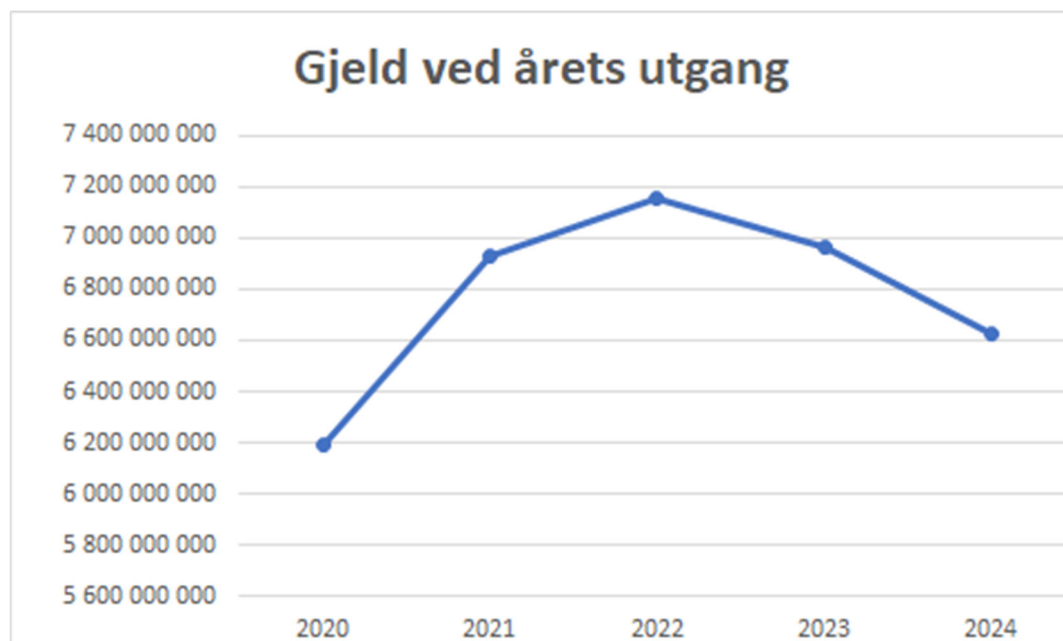
Det er budsjettert med utgifter til avdrag på 297 millioner kroner i 2021, økende til 335 millioner kroner i 2024.

Ny kommunelov gjeldende fra 1.1.2020 angir nye regler for beregning av minimumsavdrag. Minimumsavdraget beregnes slik: Minimumsavdrag = sum avskrivninger x resterende lånegjeld / sum bokført verdi av varige driftsmidler.

I Lillestrøm kommune er lånegjelden lavere enn bokført verdi av varige driftsmidler. Gjelden utgjør pr. 01.01.2021 ca. 62 % av de bokførte verdiene. Budsjettert avskrivning i 2021 er 340 millioner kroner. Minimumsavdraget i 2021 blir derfor beregnet til 340 millioner kroner x 0,62% = 211 millioner kroner. Budsjettert avdrag i 2021 er 297 millioner kroner, og budsjettert avdrag ligger dermed ca. 86 millioner kroner høyere enn minimumsavdraget.

Utvikling i lånegjeld i planperioden (lånegjeld eks startlån):

	2020	2021	2022	2023	2024
Total gjeld	6 193 000	6 926 000	7 154 000	6 963 000	6 628 000
Netto endring		732 000	228 000	-191 000	-335 000
Gjeld i % av inntekt	94%	104 %	107 %	103 %	97 %

Ifølge vedtatt måltall for gjeld skal netto lånegjeld (dvs. all gjeld eks. startlån) i prosent av driftsinntekter ikke overstige 100 % i slutten av planperioden, og heller ikke overstige 110% i enkeltår planperioden. I 2024 ligger vi innenfor måltallet med de investeringer, låneopptak og avdrag som nå ligger inne. En negativ netto endring i 2023 og 2024 betyr at vi må betale mer i avdrag enn vi tar opp i lån.

Startlån

Det er lagt inn forslag om årlig låneopptak på 200 mill. kroner i startlån. Total gjeld for startlån vil øke fra ca. 800 millioner kroner pr. 1.1.2021 til i overkant av 1,4 milliarder kroner i slutten av planperioden. Det er lagt inn noe høyere renteutgifter for startlån enn det vi får inn som renteinntekt fra låntagerne. Erfaring viser at vi får noe mindre inntekter fra låntagerne enn det kommunen betaler til Husbanken. Dette skyldes i hovedsak forskyvninger i nedbetalingsplan og utsatte innbetalinger.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Bruk / avsetning - ubundne fond	-2 460	0	0	0
Bruk / avsetning - bundne fond	0	0	0	0
Overføring til investering	37 395	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger	34 935	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger i tjenesteområdene	33 271	-30 940	-31 805	-30 940
Totale avsetninger	68 206	103 960	122 217	127 653

Bundne avsetninger skyldes overskudd på selvkosttjenester og udisponerte, øremerkede inntekter som ikke er anvendt fullt ut. Når fondet er bundet betyr det at midlene ikke står til kommunestyrets disposisjon, men er bestemt til særskilte formål. Både avsetninger til og bruk av bundne fond vil ofte ikke ha budsjettposter fordi de bokføres med utgangspunkt i faktisk anskaffelse/ anvendelse.

Ubundne fond er disposisjonsfond, er bygget opp gjennom frie inntekter som kommunestyret disponerer fritt. Kommunestyret kan fritt omdisponere fond avsatt til et bestemt formål, til andre formål, dersom det mener at dette er mest hensiktsmessig.

I kommunedirektørens forslag er det ikke budsjettert med generell avsetning til disposisjonsfond for 2021-2024. Disposisjonsfondet anses å være på et akseptabelt nivå, men i underkant av målsetningen.

Av de bruk og avsetninger som er budsjettert i økonomiplanperioden, stammer en stor andel fra videreførte budsjetter fra opprinnelig budsjett 2020 / økonomiplan 2010-2023. Status på bruk og avsetning her vil bli gjennomgått og realbudsjettert i forbindelse med utforming av detaljbudsjettet.

Det er foretatt egne beregninger for endringer i selvkostområdene, og budsjettene her er korrigert som del av selvkostberegninger som er gjort i forbindelse med forslag til gebyrer og avgifter.

Det er lagt inn 12,4 millioner kroner i 2021 og 9,4 millioner kroner hvert år i perioden for leie av lokaler og paviljonger, som er foreslått dekket av disposisjonsfond.

Det er avsatt til disposisjonsfond 7,0 millioner kroner av husleieinntekter for Lillestrøm kommunale boliger (LKB) til fremtidig større vedlikehold på boligene.

Øvrige forslag til bruk av disposisjonsfond er i hovedsak forslag til finansiering av ulike område-reguleringer og planer og digitaliseringsprosjekter.

Bruk og avsetning premiefond pensjon er omtalt i avsnitt om reserverte bevilgninger og pensjon. Dette er føringer som i sum ikke påvirker kommunens økonomi og disposisjonsfond (da de samme beløp avsettes det ene året og føres til utgift det neste året).

Tall i hele 1000	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Sum bruk/avsetning fond	30 811 158	-30 940 497	-31 805 495	-30 940 493
Avsetning bundet driftsfond	1 144 000	5 321 000	5 321 000	5 321 000
Avsetning disposisjonsfond	168 097 100	165 812 100	164 947 100	165 812 100
Avsetning sfo-fond (selvforsikringsordn.)	1 527 000	1 527 000	1 527 000	1 527 000
Bruk av bundne driftsfond	-37 471 327	-26 198 940	-26 198 938	-26 198 936
Bruk av disposisjonsfond	-102 485 615	-177 401 657	-177 401 657	-177 401 657
Netto bruk/avsetning bundet fond	-36 327 327	-20 877 940	-20 877 938	-20 877 936
Netto bruk/avsetning disposisjonsfond	67 138 485	-10 062 557	-10 927 557	-10 062 557
Sum bruk og avsetning premiefond pensjon	89 617 000	0	0	0
Avsetning disposisjonsfond	153 140 000	153 140 000	153 140 000	153 140 000
Bruk av disposisjonsfond	-63 523 000	-153 140 000	-153 140 000	-153 140 000
Sum bruk og avsetning selvkost	-20 883 683	-8 899 683	-8 899 683	-8 899 683

Økonomiplan for 2021-2024

Avsetning bundet driftsfond	779 000	4 956 000	4 956 000	4 956 000
Bruk av bundet driftsfond	-21 662 683	-13 855 683	-13 855 683	-13 855 683
Sum bruk og avsetning eks. pensjon og selvkost	-37 922 159	-22 040 814	-22 905 812	-22 040 810
Avsetning bundet driftsfond	365 000	365 000	365 000	365 000
Avsetning disposisjonsfond	14 957 100	12 672 100	11 807 100	12 672 100
Avsetning sfo-fond (selvforsikringsordn.)	1 527 000	1 527 000	1 527 000	1 527 000
Bruk av bundne driftsfond	-15 808 644	-12 343 257	-12 343 255	-12 343 253
Bruk av disposisjonsfond	-38 962 615	-24 261 657	-24 261 657	-24 261 657

Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjettet - forslag til rammeendringer fordelt på endringskategorier

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	4 591 811	4 591 811	4 591 811	4 591 811
Lønns- og prisvekst	13 786	13 786	13 786	13 786
Tekniske justeringer	-36 578	-33 987	-33 987	-34 007
Vedtak forrige periode	-43 794	-43 153	-22 112	-22 112
Budsjettendringer som skal videreføres	33 278	36 430	36 430	36 430
Konsekvensjusteringer	-33 309	-26 924	-5 883	-5 903
Konsekvensjustert ramme	4 558 503	4 564 887	4 585 928	4 585 908
Omstilling/effektiviseringskrav	-45 412	-52 523	-43 898	-43 898
Nye tiltak	255 919	117 805	108 651	156 428
Politiske vedtak	2 662	2 662	2 662	-1 163
Kommunestyrets vedtak	350	350	350	6 075
Nye tiltak og realendringer budsjett	213 519	68 294	67 765	117 442
Ramme 2021-2024	4 772 022	4 633 181	4 653 693	4 703 350

Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Sentrale inntekter				
Rammetilskudd	-2 094 546	-2 062 350	-2 085 440	-2 139 470
Inntekts- og formuesskatt	-2 945 010	-2 987 790	-3 039 800	-3 073 430
Eiendomsskatt	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500
Naturressursskatt	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Integreringstilskudd	-83 525	-60 249	-56 383	-53 551
Kompensasjonstilskudd fra Husbanken	-12 505	-12 100	-12 700	-13 100
Sum sentrale inntekter	-5 247 586	-5 235 989	-5 309 323	-5 396 051
Sentrale utgifter				
Pensjon	0	0	0	0
Avsetning for lønnsoppgjør	89 529	89 529	89 529	89 529
Eiendomsskatt - ikke disponert	4 401	4 490	3 190	4 690
Sum sentrale utgifter	93 930	94 019	92 719	94 219
Driftsutgifter per tjenesteområde				
Kommunedirektør og stab	16 843	16 912	16 912	16 912
Økonomi	54 701	52 633	51 883	51 133
Organisasjon og utvikling	110 662	108 329	107 137	105 329
Digitalisering	137 251	131 811	131 811	131 811
Administrasjon og ledelse Oppvekst	445 305	439 830	439 550	439 550
Barnehager	363 808	347 508	347 508	353 233
Skoler	1 036 072	1 038 371	1 039 371	1 039 371
Helsetjenester for barn, unge og familier	105 973	105 756	105 756	105 756
Barneverntjenester	207 238	207 468	207 468	207 468
Administrasjon og ledelse Helse og mestring	79 099	77 049	77 049	77 049
Tjenestetorg for helse og mestring	146 170	143 830	143 830	143 080
Helsetjenester til voksne	466 925	466 964	485 564	485 564
Helsehus og institusjon	538 929	541 330	541 330	540 940
Bo- og miljøtjenesten	450 430	444 800	444 800	444 800
NAV	218 450	216 123	216 123	216 123
Helse og mestring - sentrale inntekter	-150 507	-150 507	-150 507	-150 507
Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	12 901	12 901	12 901	12 901
Kultur	141 542	138 876	140 301	140 281
Tros- og livssynssamfunn	30 855	28 855	28 855	28 855
Eiendom	289 377	286 810	290 465	288 965
Miljøteknikk	11 764	1 036	-5 095	-9 120
By- og stedsutvikling	50 232	47 032	44 532	43 707
Brann og redning, parkering	67 056	71 392	83 077	83 077
Reserverte bevilgninger	-10 000	-92 872	-97 872	-43 872
Premieavvik og premiefond pensjon	-49 120	-49 120	-49 120	-49 120
Netto kapitalutgifter	65	65	65	65
Driftsutgifter per tjenesteområde	4 772 022	4 633 181	4 653 693	4 703 350
Korr. finansutgifter i tjenesteområdene	0	0	0	0
Korr. avsetninger i tjenesteområdene	-33 271	30 940	31 805	30 940
Korr. motpost avskrivninger i tjenesteområde	340 000	354 000	366 000	378 000
Brutto resultat (KOSTRA)	-74 906	-123 848	-165 105	-189 541

Økonomiplan for 2021-2024

Renteinntekter	-16 950	-16 950	-16 950	-16 950
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	65 451	74 000	89 000	120 000
Avdrag på lån	297 200	315 700	335 700	335 700
Startlån - renteinntekter	-8 550	-9 862	-11 362	-14 362
Startlån - renteutgifter	9 549	11 000	12 500	15 500
Netto finansinntekter/finansutgifter	346 700	373 888	408 888	439 888
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	0	0	0
Totale finansutgifter	346 700	373 888	408 888	439 888
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	-340 000	-354 000	-366 000	-378 000
Netto resultat (KOSTRA)	-68 206	-103 960	-122 217	-127 653
Bruk / avsetning - ubundne fond	-2 460	0	0	0
Bruk / avsetning - bundne fond	0	0	0	0
Overføring til investering	37 395	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger	34 935	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger i tjenesteområdene	33 271	-30 941	-31 806	-30 941
Totale avsetninger	68 206	103 960	122 217	127 653
Årsoverskudd (-)/Årsunderskudd (+)	0	0	0	0

Finansielle måltall

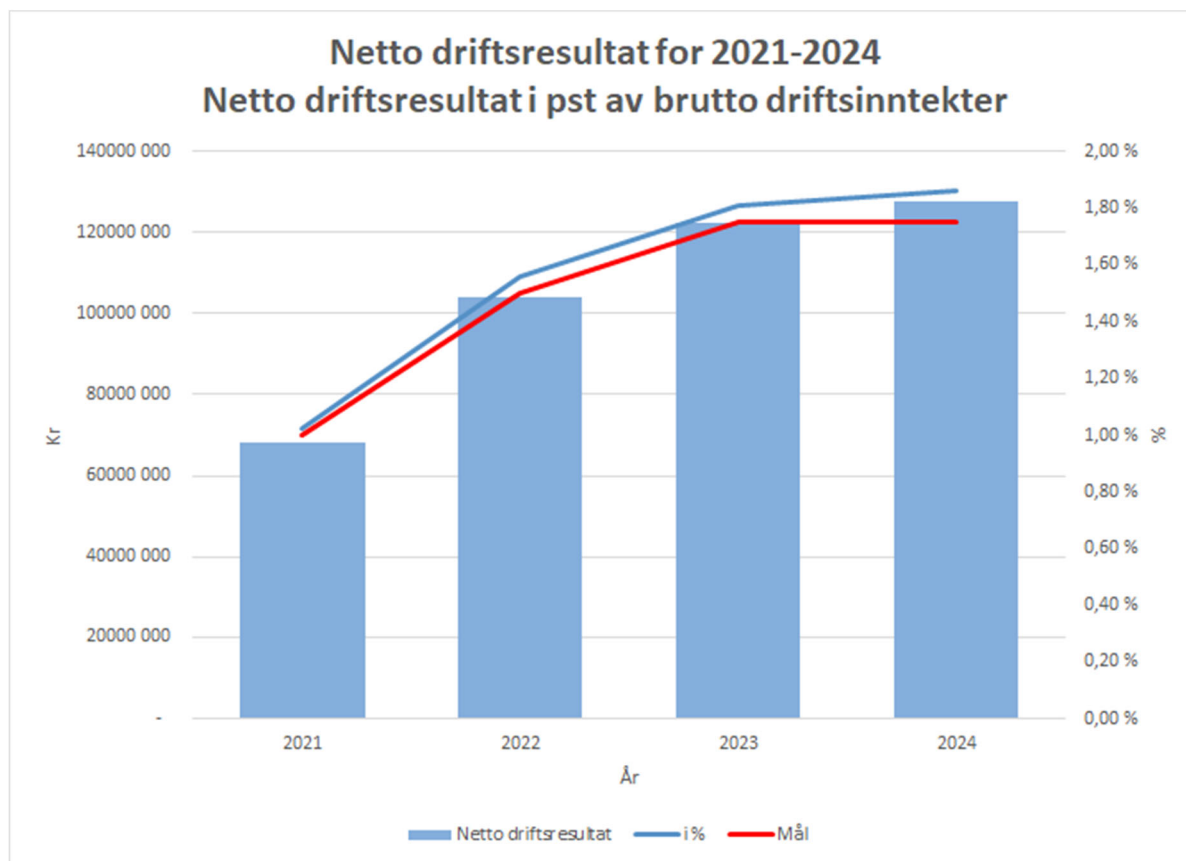

Den økonomiske styringen i Lillestrøm kommune baserer seg på finansielle måltall. Disse er besluttet av kommunestyret, og integrert i kommunens økonomireglement. De finansielle måltallene angir rammene for drift (tjenestetilbudet) og investeringer. I tillegg skal de sikre at Lillestrøm kommune er rustet til å takle uforutsette hendelser, samt ivareta daglig drift med løpende økonomiske betalingsforpliktelser. Kommunesammenslåingen medfører at den økonomiske situasjonen er mer uoversiktlig for Lillestrøm kommune den første tiden. På denne bakgrunnen skal måltallene «bygge seg opp» fram mot 2023. Fra 2023 og i årene senere legges det opp til at måltallene stabiliseres. Kommunedirektørens handlingsrom ved utarbeidelse av forslag til budsjett 2020, og handlingsplan 2020 - 2023 er basert på disse måltallene. Når de finansielle måltallene er en del av Lillestrøm kommunes økonomireglement vil de også være bindende for den årlige politiske budsjettbehandlingen. I praksis innebærer dette at dersom det er et politisk ønske om å gå utover rammene i de finansielle måltallene, må det gjøres en tilsvarende endring i kommunens økonomireglement.

Kommunedirektørens budsjettforslag baserer seg på følgende finansielle forutsetninger:

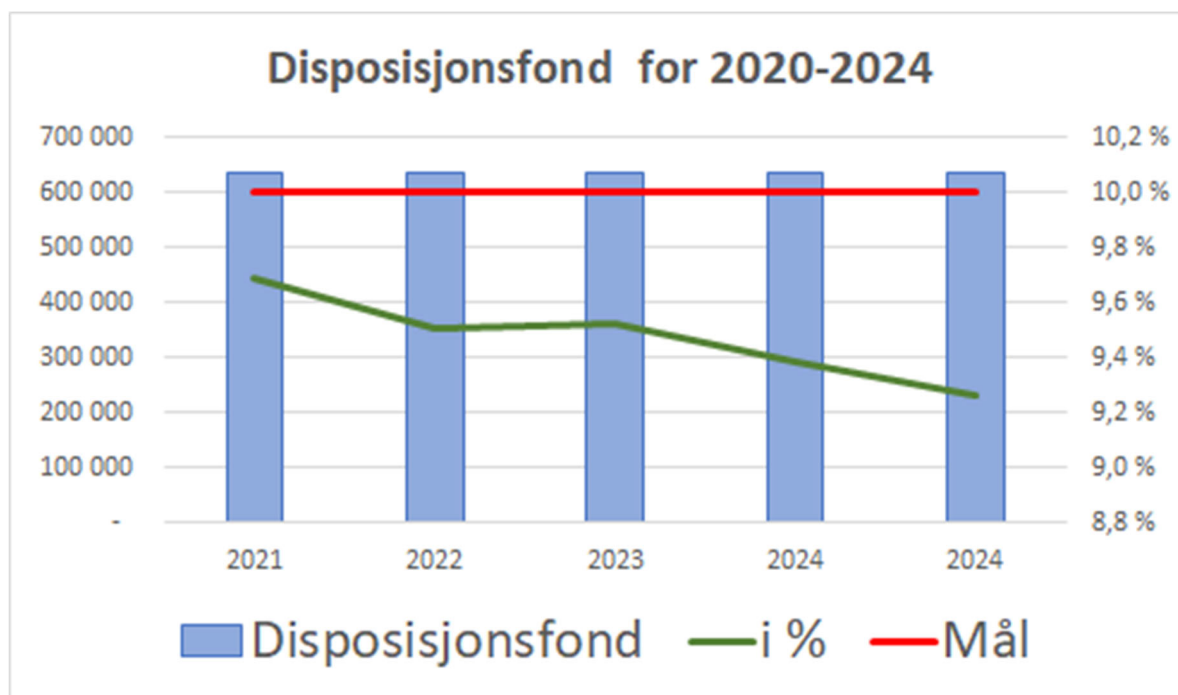
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter viser hva kommunen har til disposisjon til egenfinansiering av investeringer, og netto avsetninger til bundne- og frie fond. Det er lagt til grunn at det skal det være minimum 0,50 % i 2020, i 2021 minimum 1,00 %, i 2022 minimum 1,50 % og i 2023 og senere år minimum 1,75 %.

Basert på kommunedirektørens budsjettforslag vil netto driftsresultat utvikle seg slik i økonomiplanperioden:

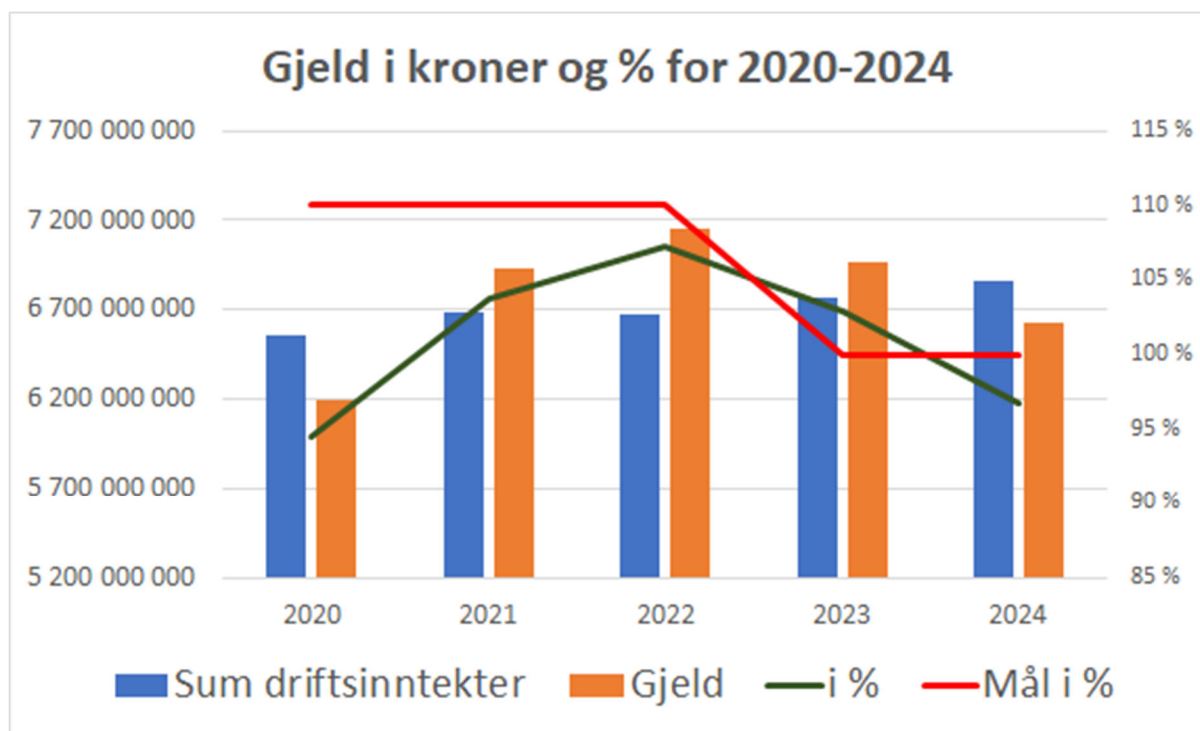
Disposisjonsfond viser kommunens evne til å takle uforutsette hendelser, kommunens soliditet og evne til egenfinansiering av investeringer. Disposisjonsfond bør utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter, og i enkeltår skal ikke disposisjonsfond være under 7 % av brutto driftsinntekter.

Basert på kommunedirektørens budsjettforslag vil netto disposisjonsfondet utvikle seg slik i økonomiplanperioden:

Gjeld i prosent av brutto driftsinntekter viser om kommunens inntekter er tilstrekkelige til å dekke gjeldsforpliktelsene, samt kommunens evne til å ta opp nye lån i fremtiden. I enkeltår i perioden 2020 til 2022 skal ikke gjelden overstige 110 % av brutto driftsinntekter, og i 2023 og årene etter skal den være maksimalt 100 % av brutto driftsinntekter. budsjettforslag er innen denne målsetningen i 2024.

Basert på kommunedirektørens budsjettforslag vil gjelden utvikle seg slik i økonomiplanperioden:

Likvide bankinnskudd angir kommunens evne til å møte sine løpende betalingsforpliktelser. Innskudd uten tidsbinding i kommunens hovedbank skal til enhver tid utgjøre minimum 500 millioner kroner.

Økonomisk utvikling i planperioden

Risiko i budsjettet.

Forslaget til budsjett har brutto driftsinntekter på nesten syv milliarder og et netto driftsresultat på 67 millioner kroner. I en så stor økonomi vil det være usikkerhet knyttet til flere av budsjettpostene, og usikkerheten kan gi utslag i flere millioner kroner i kommunens driftsregnskap og på lengre sikt også for kommunens investeringer og gjeldssituasjon.

Eksempelvis vil endringer i befolkningsvekst og sammensetning av befolkningen direkte påvirke kommunens inntekter og kostnader. Ulike vurderinger, tolkninger og tilhørende økonomiske modeller er knyttet til flere av postene. Kommunedirektøren legger opp til en balansert vurdering som må sees i sammenheng og totalt sett for hele kommunen.

Et konkret eksempel er avveining av kommunens frie inntekter, og i dette tilfellet skatt og rammetilskudd. Her har kommunen tre beregningsmåter som gir et utslag på over 50 millioner i inntektene, avhengig av valg av modell. De tre premissgiverne er henholdsvis Statsbudsjettet og «grønt hefte», KS sin beregningsmodell og kommunens egne vurderinger. Inngangsvariabler til vurderingene er for eksempel de ovennevnte befolkningsprognosene. Kommunen kan velge å benytte sine egne modeller for befolkningsprognoser, alternativt SSB sine prognoser som igjen har tre alternativer for vekst. Om kommunen hadde lagt seg på et mer konservativt syn enn det som er lagt til grunn ville inntektene vært 50 millioner lavere. Dette må sees opp imot kommunens netto driftsresultat på 67 millioner kroner.

For å veie opp om denne usikkerheten finnes det en mulig «reserve» i kommunedirektørens budsjettforslag i å redusere avdrag på lån. Slik sett vil usikkerheten kunne håndteres økonomisk uten å måtte ty til kutt, om inntektene skulle bli lavere. Kommunedirektøren vil påpeke at dette er et eksempel og er ikke uttømmende.

Det har vært utfordrende å utarbeide et budsjett som leverer på de finansielle måltallene. I tillegg til tiltak i driften har det vært nødvendig å foreslå å justere finansielle poster, som størrelsen på avdrag på lån, finansposter og reduksjon av pensjonsfond. I 2022 og 2023 er det lagt inn uspesifiserte tiltak på kostnadsreduksjoner med henholdsvis 82 og 87 millioner kroner og tilsvarende 33 millioner kroner i 2024.

Det arbeides med planer for inndekninger av disse behovene for 2022 og årene fremover. Inndekningsbehovet de to første årene er på samme nivå som for gjeldende økonomiplan. Kommunedirektøren kommer tilbake med forslag til tiltak for inndekning i strategidokumentet våren.

Kommunestyrets økonomiske handlingsrom

Kommunestyret har en rekke muligheter til å justere på inntekter og utgifter og etterfølgende punkter går igjennom mulige alternativer for disponeringer.

I første omgang kan kommunestyret ta ut og omdisponere gjeldende drifts- eller investeringsprosjekt til andre oppgaver kommunestyret prioriterer høyere.

Eiendomsskatt

Følgende beløp som også vises i egen samletabell for eiendomsskatteprosjekt er ikke disponert til konkrete prosjekt og kan omdisponeres av kommunestyret (tall i 1000 kroner):

År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
4 401	4 490	3 190	4 690

Eiendomsskatten føres separat med egne prosjektnummer, og sum av inntekter og utgifter må gå opp.

Kommunestyret vedtar i eget punkt i budsjettvedtaket bunnfradrag for boligeiendommer (pr. nå 1,8 millioner kroner) og skattesats i promille (pr. nå 2 promille). Iht. gjeldende lovverk kan eiendomsskatt ligge mellom 2 og 5 promille, men i statsbudsjettet foreslår regjeringen at makssats settes ned til 4 promille.

Endring i økonomiske handlingsregler

I kommunestyretvedtak om økonomireglement (sak 36/19, 21.11.2019) vedtok kommunestyret handlingsregler for kommunens økonomi. Kommunedirektøren har lagt frem et budsjettforslag tilpasset disse handlingsreglene. Handlingsreglene omfatter følgende punkter:

1. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter
2. Disposisjonsfond
3. Gjeld i prosent av brutto driftsinntekter
4. Likvide bankinnskudd.

Kommunestyret kan i budsjettarbeidet ønske å endre på disse handlingsreglene for å finne ønsket handlingsrom. Kommunestyret bør da vedta en oppdatering av finansreglementet før det i budsjettvedtaket evt. foreslås å bryte gjeldende handlingsregler i vedtatt finansreglement.

I 2022 og 2023 er det lagt inn uspesifiserte tiltak på kostnadsreduksjoner med henholdsvis 82 og 87 millioner kroner og tilsvarende 33 millioner kroner i 2024. Disse avsetningene må dekkes inn i økonomiplanen. De kan sees opp imot overføringer fra drift til investering for å bidra med egenkapital til investeringer og redusere låneopptak. I investeringsbudsjettet er det lagt inn overføringer som går til egenkapital istedenfor låneopptak på følgende beløp (1.000 kr):

2021	37 395
2022	139 700
2023	154 022
2024	158 593

Av dette går 13,0 millioner årlig til nødvendig egenkapitalinnskudd til KLP. Egenkapitaloverføringen er viktig for å sikre målsetningen for gjeldsnivå.

Fylkesmannens anbefalinger

Måltallene er viktig styringsverktøy for kommunene og med mange usikkerhetsfaktorer fram i tid, er det helt avgjørende for en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi, at de faktisk blir brukt. Måltallene skal gjenspeile hva som skal til for å oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling. Det er ikke fasit på hvilke måltall kommunene bør velge og nivået på dem, det viktigste er at de godt fundamentert og forankret i kommunen.

Av erfaring anbefaler vi at kommunene i budsjett- og økonomiplanarbeidet tar sikte på følgende:

- Netto driftsresultat i budsjett og økonomiplan bør utgjøre minst 3 % av driftsinntektene avhengig av nødvendige avsetninger og investeringer. Buffere er en nødvendighet for å kunne takle svingninger på både inntekts- og utgiftssiden.
- Sammen med et godt driftsresultat bør kommunene også fokusere på sine disponible midler på fond. Fondsmidler er en viktig reserve, som gir mulighet til å møte svingninger i utgifter og inntekter på en kontrollert måte.
- Egenfinansieringsgraden et viktig bidrag for å styrke kommunenes økonomiske stilling og vi ber derfor kommunene bestrebe seg på å ha den så høy som mulig.
- Langsiktig gjeld må holdes på et forsvarlig nivå. Kommunene må i økonomiplanen synliggjøre en forsvarlig betjening av etablert og planlagt lånegjeld. Vi anbefaler kommunene om å utarbeide oversikter som viser effektene av en renteoppgang på kort og mellomlang sikt. Dette for å skape bevissthet rundt mulige effekter av nivået på lånegjelden.
- Vi oppfordrer kommunene til å ha et bevisst forhold og en mest mulig omforent holdning til hva som må, bør og kan gjøres. Dette gjelder særlig på investeringssiden, hvor vi anbefaler kommunene å utarbeide oversikter med en lengre tidshorisont enn det som kreves i økonomiplanen, for tidlig å kunne fange opp mål-investeringer og konsekvensene av disse. Det fordrer også gode planleggingsverktøy, gode befolkningsprognoser og aktiv bruk av disse.

Eiendomsskatt

Ny praksis for disponering av eiendomsskatt i Lillestrøm kommune

I forrige økonomiplan ble det beskrevet justeringer av prinsipper for disponering av eiendomsskatt i Lillestrøm kommune, og dette videreføres av kommunedirektøren i dette budsjettforslaget. Flere av de vedtatte eiendomsskatteprosjektene får form av å være mer varige driftstiltak, blant annet er flere fast ansatt i prosjekter. Det vil være en fordel om utvikling i lønns- og driftsutgifter i prosjektene kan innarbeides i budsjettene i form av årlig lønns- og prisjustering. Det er også inngått avtaler med eksterne samarbeidspartnere som forutsetter årlig prisregulering av avtalene. Samtidig vil Lillestrøm kommune benytte skatteetatens formuesgrunnlag for utskrivning av eiendomsskatten fra 2021. Dette gjør at skatteinntektene forventes å øke noe fra år til annet. I tillegg til dette kommer at det er relativt krevende å føre bruk av eiendomsskatt som et eget regnskap i regnskapet, og krevende å budsjettere det som et budsjett i budsjettet. Kommunedirektøren viderefører dermed følgende praksis:

- Eiendomsskatteprosjekter som er vedtatt for fireårsperioden og som er av mer varig karakter, legges i utgangspunktet inn i neste års økonomiplan i år fire.
- Eiendomsskatteprosjekter vedtatt med varighet ut over ett år, pris- og lønnsjusteres ved rullering av økonomiplanen.
- For eiendomsskatteprosjekter i investeringsbudsjettet beregnes og budsjetteres bruk av lån, betaling av renter og avdrag som for kommunens øvrige investeringsprosjekter.
- I budsjettet foreslås disponering av eiendomsskatt i tråd med politiske føringer.

Eiendomsskatt 2021

Eiendomsskatt sentrale poster (tall i 1000)						
Omr.	Prosjekt	Prosjekt (T)	2021	2022	2023	2024
Reserverte bevilgninger	E93000	E-SKATT LØNNSRESERVE	300	300	300	300
Netto kapitalutg.	E91000	RENTER OG AVDRAG LÅN E-SKATT	33 128	32 476	35 276	35 276
Frie inntekter	E90000	EIENDOMSSKATT INNTEKTER	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500

Etter kommunestyrets vedtak om disponering av eiendomsskatt er fattet, er følgende budsjett ikke disponert (tall i 1000 kroner):

År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
4 401	4 490	3 190	4 690

Nedenfor vises de prosjekter som kommunestyret har vedtatt å bevilge bruk av eiendomsskattemidlene til i 2021, og i økonomiplanperioden:

Investeringsprosjekter - bruk av eiendomsskatt

K.Omr	Hovedprosjekt	Tidl bevilget	2021	2022	2023	2024	Totalt
KMS	Husebylåven	0	2 000	35 000	22 000	0	59 000
KMS	Kirkegt. 10 Akershus kunsts	23 984	0	0	0	0	23 984
KMS	Barn og unge	1 361	0	0	0	0	1 361
KMS	Idrett	32 952	0	0	0	0	32 952
KMS	Oppgradering svømmehaller	3 201	0	0	0	0	3 201
KMS	inv svømmehaller	5 000	0	0	0	0	5 000
KMS	inv vei og trafikksikring	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	4 800
KMS	Bro Skjævragepet	2 000	0	13 950	2 900	0	18 850

Driftsprosjekter - bruk av eiendomsskatt

Kommunalområde	Prosjekt	Prosjekt(T)	Tall i 1000	2021	2022	2023	2024
Økonomi	E13001	EIENDOMSSKATTEKONTOR		5 653	5 653	5 653	5 653
Org. og utvikling	E15001	LÆRLINGEPASSER		10 273	10 342	10 342	10 342
		ØKT ÅPNINGSTID I SVØMMEHALLER OG					
Skoler	E41033	GYMSALER		750	750	750	750
Skoler	E23003	SKOLEHAGER		102	2	2	2
Skoler	E23002	SOMMERKOLE		546	546	546	546
Skoler	E23001	RED VENTELISTENE I MUSIKK -OG KULT.SKOLEN		1 579	1 579	1 579	1 579
Helsetj. barn, unge og familier	E27001	HOME START, 0,5 ÅRSVERK		342	335	335	335
Adm Helse og mestring	E30003	TILSKUDD TIL HJELPENDE HENDER		204	204	204	204
Adm Helse og mestring	E30002	KIRKENS BYMISJON		1 052	1 052	1 052	1 052
Adm Helse og mestring	E30001	MERCY HOUSE		400	400	400	400
Adm Kultur, miljø og samfunn	E40001	NÆRINGSUTVIKLINGSTILTAK		2 103	2 103	2 103	2 103
Kultur	E47003	AKERSHUS THEATER - DRIFTSTILSKUDD		315	315	315	315
Kultur	E43002	SLORAHALLER - DRIFT		1 046	1 046	1 046	1 046
Kultur	E41035	TILSKUDD TIL LAG OG FORENINGER		4 902	4 902	4 902	4 902
Kultur	E41034	BLAKER SKANSE		1 577	1 577	1 577	1 577
Kultur	E41030	DRIFT AV VOLLA FOLKEBAD		300	300	300	300
Kultur	E41029	DRIFTSTILSKUDD AKERSHUS KUNSTSENTER		1 562	1 562	1 562	1 562
Kultur	E41026	DRIFT NYLENDLIA SKISENTER		315	315	315	315
Kultur	E41025	DRIFT HUSEBYLÅVEN		900	3 500	3 500	3 500
Kultur	E41024	KULT.FAGL STØTTE LILLESTRØM KULTURSENTER		3 831	3 831	3 831	3 831
Kultur	E41023	DEN KULTURELLE SPASERSTOKKEN		521	521	521	521
Kultur	E41022	UTVIDET STILLING PÅ FRIVILLIGSENTRALEN		315	315	315	315
Kultur	E41021	LEKEAPPARATER I DET OFFENTLIGE ROM		526	526	526	526
Kultur	E41019	AKTIVITETSMIDLER BARN OG UNGE		2 615	2 615	2 615	2 615
Kultur	E41018	EKSTRA TILSKUDD SKOLEKORPS		315	315	315	315
Kultur	E41016	UNGDOMSLOKALER I KIRKEGATA		1 039	1 039	1 039	1 039
Kultur	E41015	SØNDAGSÅPENT HOVEDBIBLIOTEK		554	554	554	554
Kultur	E41014	KULTURKORTET		625	625	625	625

Økonomiplan for 2021-2024

Kultur	E41013 GRATISPRINSIPP/DRIFTSTILSKUDD	7 544	7 544	7 544	7 544
Kultur	E41012 AKTIVITETSKORTET	521	521	521	521
Kultur	E41011 ARRANGEMENTSFOND KULTUR	526	26	26	26
Kultur	E41010 TILSKUDD TIL DRIFT AV UTSTYRSSENTRALEN	1 052	1 052	1 052	1 052
Kultur	E41009 ØKT ADMINISTRASJONSSTØTTE	526	526	526	526
Kirke og trossamfunn	E41032 TILSKUDD TIL REHAB. AV KIRKER	1 052	1 052	1 052	1 052
Eiendom	E43008 EIKA FET ARENA - FESTEAVTALE	2 146	2 146	2 146	2 146
Eiendom	E43007 MELVOLD SVØMMEHALL	576	576	576	576
Eiendom	E43005 SØRUMSANDHALLEN - LEIEKOSTNADER	1 493	1 493	1 493	1 493
Eiendom	E43004 FROGNERHALLEN - LEIEKOSTNADER	4 837	4 837	4 837	4 837
Eiendom	E43002 SLORAHALLEN - DRIFT	1 058	1 058	1 058	1 058
Eiendom	E41030 DRIFT AV VOLLA FOLKEBAD	200	200	200	200
By- og stedsutvikling	E47002 BEKJEMPELSE SVARTLISTEARTER	526	526	526	526
By- og stedsutvikling	E47001 SYKKELBYSATSINGEN	1 052	1 052	1 052	1 052
Overf til investering	E45001 GANG / SYKKELVEI OG TRAFIKKSIKRING	4 800	4 800	4 800	4 800
Reserverte bevilgninger	E80000 IKKE DISPONERT EIENDOMSSKATT	4 401	4 490	3 190	4 690

Kostnader i forbindelse med koronapandemien

Koronapandemien slo inn i kommunens utgifter fra mars 2020, og iht. anslag presentert i tertial-rapporten for andre tertial anslås samlede utgifter i 2020 til å bli omlag 200 millioner kroner. Oppblomstringen av smitte den siste tiden kan øke disse utgiftene noen millioner. Så langt ser disse merutgiftene til å bli dekket inn fra økte tilskudd fra staten og lavere utgifter til lønnsoppgjør og sosiale utgifter. I 2020 kom det også et særskilt tilskudd på 41,7 millioner kroner til vedlikehold og rehabilitering. Disse tiltakene som startes opp i 2020 vil ikke alle bli fullført i 2021, og i egen sak om overføringer av uferdige tiltak vil også denne koronastøtten tas med.

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2021-2024 inneholder flere identifiserte korona-konsekvenser i tillegg til ordinær drift. Med unntak av etablering og drift av testsenteret er kostnadene begrenset til budsjettåret 2021. Konsekvensene som er lagt inn i budsjettet er et foreløpig anslag. Totalt ligger det 76,7 millioner kroner knyttet til koronapandemien i 2021. Testsenteret er lagt inn med 17,5 millioner kroner pr. år i 2022-2024. Det er forutsatt statlig finansiering av disse tiltakene som er lagt inn som et økt rammetilskudd i de enkelte årene.

Regjeringen har allerede i egen pressemelding 29.10 angitt et konkret tilskudd på 70,664 millioner kroner fordelt etter innbyggere for første halvår 2021. Det gjenstår da særskilt fordeling av 1,5 milliarder kroner og fordeling av 321 millioner kroner til stillinger knyttet til kontroll med etterlevelse av reglene for arrangementer, serveringssteder og arbeidstakere mv. Kommunedirektøren regner med at kommunen vil få en god andel av disse ufordelte koronatilskuddene, og dermed ser det ut til at kommunens koronautgifter så langt er sikkert finansiert for 2021. Regjeringen har varslet at det i kommuneproposisjonen vil bli foreslått inndekning av evt. ytterligere koronautgifter for kommune-sektoren. Kommunedirektøren vil løpende følge med på og evt. foreslå budsjettjusteringer for de budsjettbehov koronasituasjonen påfører oss, og se dette opp imot de tilskudd som kommer fra staten i løpet av året.

Koronautgifter i budsjettforslaget 2021-24 (tall i 1000)

Kommunalområde	Tiltak	2021	2022	2023	2024
16 Digitalisering	Bistand og støtte fra brukerstøtte ved politiske møter.	150	0	0	0
16 Digitalisering	Utvidet støtte for digitale møter på rådhuset	200	0	0	0
21 Barnehager	Barnehager- Forventede koronautgifter i 2021, inkludert tap av inntekter, lønn og utgifter relatert til smitteverntiltak og renhold	14 000	0	0	0
23 Skoler	Koronakonsekvenser i Skole og SFO Færre elever i SFO, økte vikarutgifter i skole, medisinske utgifter	9 400	0	0	0
27 Helsetj barn, unge og familier	Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell	211	0	0	0
29 Barneverntjenester	Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell	888	0	0	0
30 Adm helse og mestring	Kostnader relatert til Covid-19 – behov for supplering av sentralt lager for medisinsk forbruksmateriell	3 000	0	0	0
30 Adm helse og mestring	KS-sak 158/20 Etablering av testsenter Covid-19, ett årsverk som kommunelege	1 100	1 100	1 100	1 100
30 Administrasjon og ledelse Helse og mestring	Redusert inntekt fra alkoholgebyr i 2021 grunnet lavere omsetning under Covid-19	100	0	0	0
30 Administrasjon og ledelse Helse og mestring	Tapte inntekter for turnuskandidater pga. Covid 19	200	0	0	0
31 Tjenestetorg for helse og mestring	Forventede økte utgifter til tomgangsleie, grunnet Covid-19	500	0	0	0
31 Tjenestetorg for helse og mestring	Forventende merutgifter medisinsk forbruksmateriell grunnet Covid-19	40	0	0	0

Økonomiplan for 2021-2024

32	Helsetjenester til voksne	Covid-19-relaterte merutgifter til lønn for alle avdelinger i helsetjenester for voksne	1 500	0	0	0
32	Helsetjenester til voksne	Covid-19-relaterte utgifter til medisinsk forbruksmateriell helsetjenester for voksne	600	0	0	0
33	Helsehus og institusjon	Covid-19 relaterte utgifter til lønn, medisinsk forbruksmateriell helsehus og institusjoner	8 000	0	0	0
33	Helsehus og institusjon	KS-sak 158/20 Etablering av testsenter for Covid 19	16 400	16 400	16 400	16 400
34	Bo- og miljø-tjenesten	Økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021	2 550	0	0	0
36	NAV	Økt budsjett til introduksjonsprogrammet	1 427	0	0	0
36	NAV	Korona-økning budsjett økonomisk sosial hjelp- en million kroner	1 000	0	0	0
41	Kultur	Korona relaterte merkostnader og tapte inntekter knyttet til idrettsanlegg og andre aktiviteter i kultur	7 400	0	0	0
41	Kultur	Tapte sponsor- og billettinntekter knyttet til kulturinstitusjoner grunnet Covid-19	2 000	0	0	0
43	Eiendom	Merutgifter for eiendomsforvaltningen - økt renhold, drift og vaskeritjenester	6 000	0	0	0
		Merutgifter knyttet til koronapademien i opprinnelig budsjett 2021-24	76 666	17 500	17 500	17500

Personal og stillinger

Antall ansatte og antall årsverk

	Per. nov. 2020
Antall ansatte, inkludert timelønnede	7 437
Antall ansatte, uten timelønnede	5 876
Antall stillinger, inkludert timelønnede	8 874
Antall stillinger, uten timelønnede	6 284
Antall årsverk	4 888

Heltidskultur

Flere heltidsansatte vil sikre god tjenestekvalitet, bedre arbeidsvilkår og stabile fagmiljøer. Målet er å øke andelen heltidsansatte i Lillestrøm kommune fra 51,69 % ved inngangen til 2020, dette er litt under snittet for kommunesektoren på 52,83 % (per 1.12.2019, PAI-registeret). Ved andre tertial i år var andelen steget til 59,82 % (tall fra Visma). Det utarbeides nye arbeidsplaner i pleie- og omsorgstjenester med døgndrift, med vekt på involvering av ansatte og endringsprosesser som styrker heltidskultur. Ny turnusrådgiver støtter ledere i turnusplanlegging. I renhold er deltidstillinger omgjort til heltidsstillinger i et nytt ambulerende team som blant annet dekker opp for fravær. Arbeidet med å få til flere kombinasjoner av deltidstillinger fortsetter i skole og SFO.

Sykefravær

Samlet sykefravær var i Lillestrøm kommune 10,1 % i første tertial og 6,8 % i andre tertial. For hele kommunesektoren i perioden 2005 – 2019 (KS), er fraværet i snitt vel 9 %. Foreløpig har ikke koronapandemien gitt store utslag på fraværstallene, selv om belastningen i mange av tjenestene har vært stor. Omstillingsprosessene etter kommunesammenslåing kan være krevende. I administrative tjenester med hjemmekontor blir samhandling med leder og kolleger ikke like nær, og målet om å bygge en ny inkluderende bedriftskultur tar lengre tid. Rutiner for intern sykefraværs-oppfølging er etablert. Det er inngått avtale med NAVs innsatsteam som bistår ekstra overfor utvalgte tjenester i Helse- og mestring. Som mer allmenne arbeidsmiljøtiltak benyttes HMS-dugnad på arbeidsstedene og det inngås verdi-kontrakter som bygger på våre verdier tillit, inkludering og nyskaping. Samarbeid med verneombud og tillitsvalgte skal foregå i medbestemmelsesmøter hvor også arbeidsmiljøtiltak skal drøftes.

Bemanningsplan for ikke-stedbundne tjenester

I 2019 vedtok fellesnemnda for Lillestrøm kommune en bemanningsplan med fokus på ikke-stedbundne tjenester. Bemanningsplanen lå til grunn for innplassering av alle ansatte i ny organisasjon før sommeren 2019, og skal i det videre være et verktøy for å styre bemanningsbehovet i organisasjonen i årene framover.

I forslag til økonomiplan er det forutsatt endringer i de økonomiske rammene i tjenesten basert på bemanningsplanen. Det er i budsjett for 2021 budsjettert med nærmere 17 årsverk reduksjon, og budsjettene er redusert med 13,3 millioner kroner. I bemanningsplanen er det lagt til grunn redusert behov for administrative årsverk med 100 årsverk i frem til 2025. Ved å følge opp planen vil besparelsene fra 2025 kunne være på om lag 70 millioner kroner årlig. Estimater er basert på at hvert årsverk vektes med 750 000 kroner.

Økonomiplan for 2021-2024

Følgende endringer i rammene er lagt inn i budsjettene:

<i>Tall i hele 1000</i>	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
1 Administrasjon	-3 000	-3 300	-2 025	-3 000	-1 500	-1 500
10 Kommunedirektør og stab	0	0	0	0	0	0
13 Økonomi	-1 500	-3 000	-2 250	-750	-750	-750
15 Org- og utvikling	-1 500	-2 550	-2 475	-2 250	-750	-750
16 Digitalisering	0	2 250	2 700	0	0	0
2 Oppvekst	1 500	-300	-5 475	0	0	0
20 Administrasjon og ledelse Oppvekst	-750	-300	-5 475	0	0	0
21 Barnehager	750	0	0	0	0	0
23 Skoler	1 500	0	0	0	0	0
27 Helsetjenester for barn, unge og familier	0	0	0	0	0	0
29 Barneverntjenester	0	0	0	0	0	0
3 Helse og mestring	-8 100	-5 550	-2 550	0	-750	-750
30 Administrasjon og ledelse Helse og mestring	0	0	-750	0	0	0
31 Tjenestetorg for helse og mestring	-3 600	-1 800	-1 800	0	-750	-750
32 Helsetjenester til voksne	-3 000	-1 500	0	0	0	0
33 Helsehus og institusjon	-1 500	-1 500	0	0	0	0
34 Bo- og miljøtjenesten	0	-750	0	0	0	0
4 Kultur, miljø og samfunn	-8 250	-4 125	-12 150	-4 500	-3 075	-2 250
40 Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	-750	0	0	0	0	-750
41 Kultur	-750	0	0	0	0	0
42 Kirke og trossamfunn	0	0	0	0	0	0
43 Eiendom	-3 750	-1 500	-4 500	-2 250	-1 500	-750
45 Miljøteknikk - ikke selvkost	-1 500	-1 500	-4 500	-750	-750	0
47 By- og stedsutvikling	-1 500	-1 125	-3 150	-1 500	-825	-750
Totalsum hvert år	-17 850	-13 275	-22 200	-7 500	-5 325	-4 500
Akkumulert	-17 850	-31 125	-53 325	-60 825	-66 150	-70 650

Klimabudsjett

Hva er et klimabudsjett

Klimabudsjetter kan lages på ulike måter. Det vanligste er å lage et klimabudsjett som tar for seg de samlede direkte samfunnsutslippene av klimagasser og presentere en oversikt for å få samfunnsutslippene ned til et bærekraftig nivå. Det er dette som vises som “eksterne tiltak” i Lillestrøm kommunes klimabudsjett.

Svakheten med et slikt overordnet klimabudsjett er at det ikke er kommunen som rår over de viktigste virkemidlene for å oppnå de ønskede utslippskuttene. De store utslippskuttene vil først og fremst avhenge av internasjonal politikk, nasjonal politikk og teknologisk utvikling, som Lillestrøm kommune har begrenset påvirkning på.

Derfor er det hensiktsmessig å sette opp et klimabudsjett som viser hvor store klimagassutslipp kommunen kan kutte gjennom sine egne tiltak. Det er dette som vises i den øverste tiltakslisten i Lillestrøm kommunes klimabudsjett for 2021. Denne listen viser tiltak som er tenkt finansiert med klimafondet. Til klimabudsjettet for 2022 skal bør denne listen vise oversikt over alle planlagte kommunale tiltak med en vesentlig klimaeffekt.

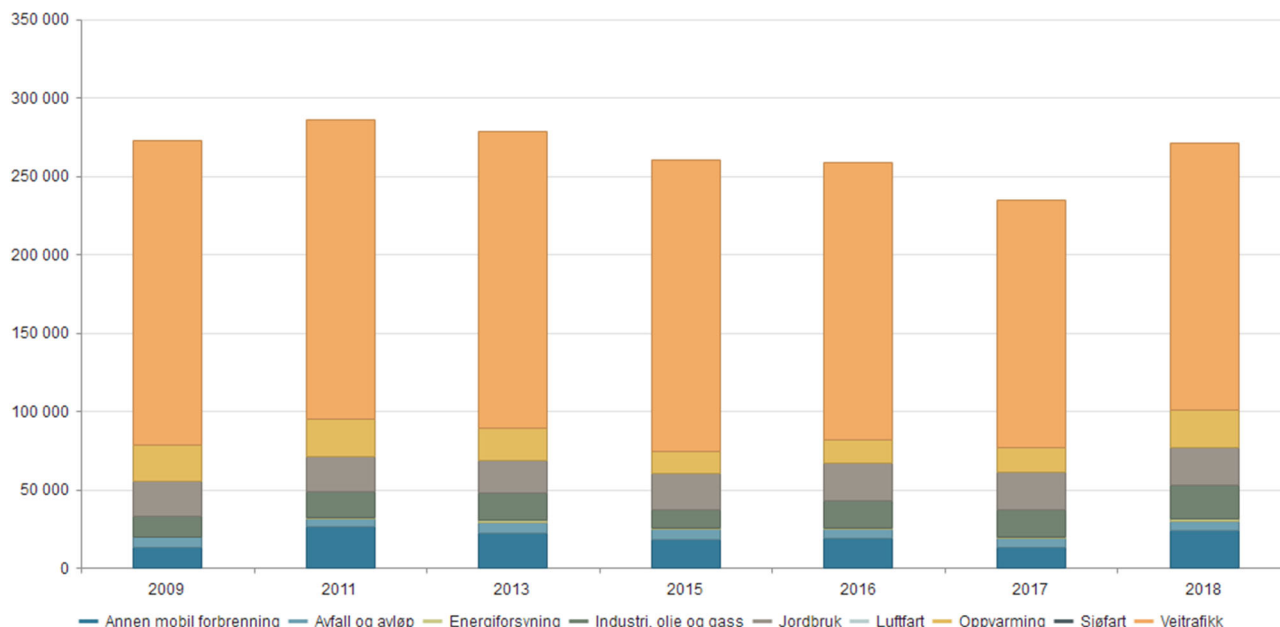
Effektene av mange viktige omstillingstiltak vil vanskelig la seg kvantifisere. For eksempel er grønn næringsutvikling og samordnet areal- og transportplanlegging helt nødvendig for omstilling til lavutslippssamfunnet, men det er vanskelig å måle effektene på kort sikt. Derfor vil det kommunale klimabudsjettet inneholde mange tiltak hvor det ikke er beregnet utslippskutt.

I januar 2021 kommer en veileder for klimabudsjett som er utarbeidet av flere norske kommuner. Fra 2022 bør Lillestrøm kommune bruke klimabudsjettet i tråd med denne veilederen slik at man kan dra nytte av arbeidet i andre kommuner. I løpet av 2021 vil Lillestrøm kommune ha utarbeidet en klimastrategi og utviklet handlingsplaner for oppfølging av strategien. Dette vil være det naturlige utgangspunktet for klimabudsjettet for 2022.

Klimastatistikk

Utslipp av klimagasser per år

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO₂-ekvivalenter

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO₂-ekvivalenter

	2009	2011	2013	2015	2016	2017	2018
Annen mobil forbrenning	13 388,0	26 080,3	22 482,2	18 473,8	18 995,2	13 515,0	24 060,2
Avfall og avløp	6 064,0	5 700,9	6 816,0	6 476,4	6 192,5	5 752,8	6 086,2
Energiforsyning	0,0	783,5	908,3	601,3	631,3	674,6	996,9
Industri, olje og gass	13 330,0	16 386,3	17 367,4	11 338,0	17 044,1	17 613,1	22 117,2
Jordbruk	22 429,9	22 440,8	21 408,4	23 712,5	23 678,5	23 535,1	23 695,1
Luftfart	3,1	2,3	2,8	2,2	5,2	6,4	4,3
Oppvarming	23 382,5	23 551,9	20 198,4	13 635,8	15 315,3	15 350,6	23 579,9
Sjøfart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Veitrafikk	194 475,5	190 838,3	189 097,6	186 414,1	176 868,2	157 860,0	170 327,6
Sum	273 073,1	285 784,3	278 281,2	260 654,1	258 730,3	234 307,6	270 867,5

Figuren viser prosentvis fordeling av de direkte utslippene veitrafikk, annen mobil forbrenning, oppvarming, jordbruk, industri, olje og gass, avfall og avløp, energiforsyning og luftfart, innenfor Lillestrøm kommune i tidsrommet 2009- 2018.

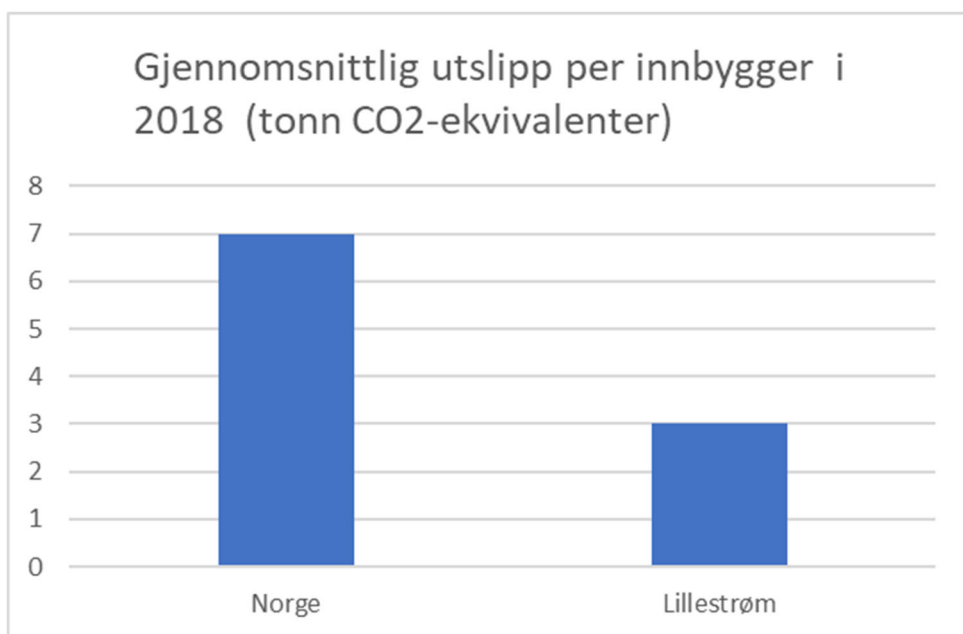
Klimagassutslipp på kommunenivå blir rapportert av Miljødirektoratet annet hvert år. Miljødirektoratets statistikk viser hvor store direkte utslipp av klimagasser som skjer innenfor kommunens grenser. Tallene er fordelt på ni sektorer. Som vi ser så dominerer veitrafikk klimagassutslipp i Lillestrøm kommune.

På mange måter må tabellen leses som en indikator på nasjonal klimapolitikk mer enn lokal politikk. For eksempel har utslippene fra veitrafikk økt i 2018 på grunn av et økt nasjonalt fokus på bruken av palmeolje i drivstoff. Mindre bruk av palmeoljeholdig biodrivstoff har ført til høyere direkte utslipp fra

veitrafikk. Slike effekter kan gjøre at lokale tiltak for økt bruk av utslippsfri mobilitet, som for eksempel tilrettelegging for elbiler og hydrogenbiler, bli lite synlig i disse tallene.

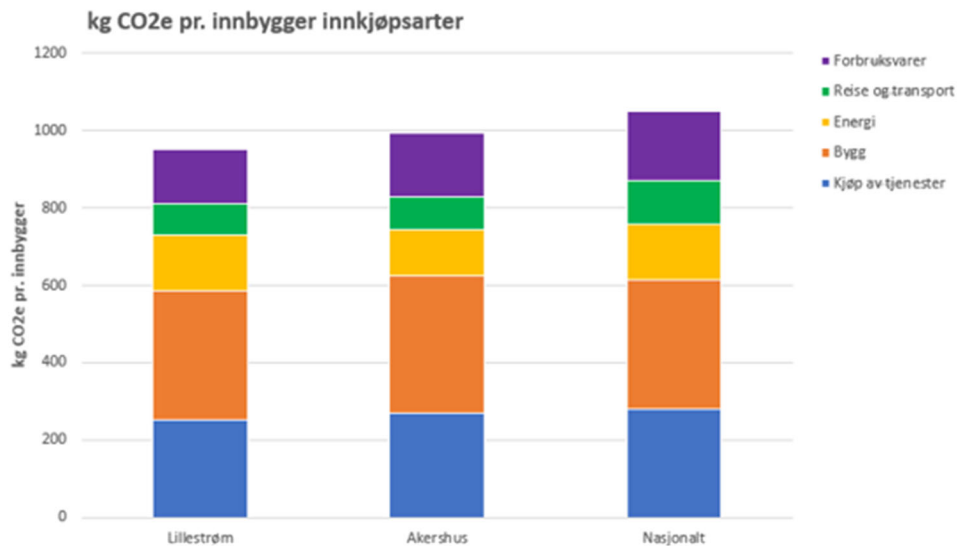
For å forstå tallene må man vite forutsetningene for målingene. I kategorien “annen mobil forbrenning” er for eksempel tallene regnet ut fra salg av drivstoff. Utslippstallene blir derfor relativt sett høye for Lillestrøm siden aktører i vår kommune driver videresalg av drivstoff som kommer inn under denne kategorien. Mye av dette blir imidlertid ikke brukt i Lillestrøm kommune og tallene viser derfor ikke det reelle utslippet i Lillestrøm kommune.

Om man sammenlikner med landsgjennomsnittet så har Lillestrøm kommune relativt lave utslipp per innbygger. En grunn til det er at vi har lite industri innenfor kommunens grenser.

Egen virksomhet

Ifølge Asplan Viak sin klimakostmodell så var klimagassutslipp for egen virksomhet i 2017 på 78400 tonn CO₂-ekvivalenter (tonn CO₂e), fordelt på de gamle kommunene Skedsmo (46200 tonn CO₂e.), Fet (12800 tonn CO₂e.) og Sørum (19400 tonn CO₂e). Det er spesielt klimagassutslipp knyttet til bygg som varierer mellom de tidligere kommunene, noe som kan tyde på relativt sett mer investeringer i nye bygg og anlegg i Fet og Sørum i 2017.

Figuren viser stipulert utslipp fra kommunens virksomhet sammenliknet med gjennomsnittet av kommuner i tidligere Akershus og gjennomsnittet av norske kommuner. Kilde Asplan Viak

Klimabudsjettet for Lillestrøm kommune 2021

Klimabudsjettet for 2021 er første gang kommunen bruker klimabudsjett-modulen i Framsikt. Lillestrøm kommune har foreløpig ingen gjeldende klimaplan/klimastrategi og derfor viser årets klimabudsjett først og fremst gode tiltak som skal gjennomføres i påvente av en helhetlig plan. Disse tiltakene er tenkt å finansieres med det kommunale klimafondet.

I de eksterne tiltakene presenteres et overslag over hvordan kutt i de totale samfunnsutslippene i Lillestrøm kan fordeles fram mot lavutslippssamfunnet, dvs. i en fremtidig situasjon der utslippene er under 1 tonn per innbygger per år. Disse tallene må leses som nødvendig samlet effekt av internasjonale, nasjonale og lokale tiltak.

Videre presentere ønskede tiltak, det vil si tiltak som er av en slik karakter at det bør bevilges øremerkede midler for at de kan gjennomføres.

Klimafondet

Klimafondet skal i tråd med tidligere budsjettbevillinger og etter en moderat bruk i 2020 omfatte totalt ca. kroner 10 millioner ved starten av 2021. Klimabudsjettet for 2021 viser prosjekter som kan finansieres med klimafondet innenfor en rimelig ramme for bruk av fondet. I tillegg er det avgjørende at klimafondet kan disponeres til nye, gode tiltak gjennom året. Særlig viktig er det at klimafondet kan brukes til å dekke kommunal egenandel ved søknad om eksterne støttemidler. De fleste av tiltakene i klimabudsjettet kan være støtteberettiget og det vil også være andre prosjekter det er aktuelt å søke støtte til gjennom eksterne støttemidler.

Klimatiltak

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2021	Totalkostnad 2021-2024	Sektor	Kilde	Reduksjon 2021	Langsiktig reduksjon
Utskifting til elbiler i kommunal virksomhet	1 000	1 000	Veitrafikk	Personbiler	48,0	96,0
Sum	1 000	1 000			48,0	96,0

Beskrivelse klimatiltak

Utskifting til elbiler i kommunal virksomhet

Kommunen skal skifte ut 80 biler som går på fossilt drivstoff til nullutslippsbiler fra 2021 til 2022. Det kan være aktuelt å dekke mellomlegget hvis elbiler er dyrere enn biler som går på fossilt drivstoff.

Finansiering

Deler av de ekstra kostnadene som er knyttet til utskifting fra biler som bruker fossilt drivstoff til elbiler, finansieres av klimafondet. De øvrige kostandene finansieres innenfor øvrige enheter og prosjekters rammer.

Eksterne tiltak

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Sektor	Kilde	Langsiktig reduksjon
Fornybar energiforsyning og oppvarming	Energiforsyning	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	10 000,0
Fremtidsrettet areal- og transportplanlegging	Arealbruk	Personbiler	15 000,0
Omstilling innen industri/næring landbruk	Jordbruk	Annet	9 000,0
Sirkulære løsninger/avfallshåndtering	Avfall og avløp	Avfallsforbrenning	7 000,0
Utslippsfrie løsninger innen transport	Veitrafikk	Personbiler	140 000,0
Sum			181 000,0

Beskrivelse klimatiltak

Fornybar energiforsyning og oppvarming

Elektrisitet er den vanligste varmekilden i Norge i dag. For å unngå overbelastning av strømmettet i fremtiden, bør forbruket av elektrisitet begrenses til de formål der det ikke er noe alternativ energikilde. For oppvarming av rom og tappevann er det mange alternativer. Strømsparing er derfor et viktig klimatiltak da spart strøm kan erstatte utslipp andre steder. Det er forventet at de fornybare energikildene vil spille en stor rolle for oppvarming av bygg i fremtiden. De fleste fornybare energikilder som finnes i naturen har sin opprinnelse i solenergi. Ved siden av å utnytte innfallende solenergi på en direkte måte er solen en forutsetning for dannelsen av en rekke andre energikilder som vannfallsenergi, vindenergi, bølgeenergi og bioenergi.

Fremtidsrettet areal- og transportplanlegging

Måten Lillestrøm disponerer arealer på, har grunnleggende og langsiktige konsekvenser for klimagassutslippene i kommunen. Kommunen spiller en viktig rolle som planmyndighet i klimaarbeidet. Plan og bygningsloven gir kommunen virkemidler for å redusere klimagassutslipp, blant annet gjennom å konsentrere utbygging, sette restriksjoner på bilbruk og parkering, tilrettelegge for kollektivtransport-, gående- og syklende, sette krav om ladestasjoner, og ivareta karbonrike arealer som skog og myr.

Virkemidler som fremmer sammenheng i arealplanleggingen mellom kommuner kan bidra til at kommunene arbeider på tvers av kommunegrensene, slik som tilrettelegging for fortetting langs kollektivknutepunkt og kollektivakser. Kommunene kan selv bidra gjennom forpliktende regionale arealplaner, mens statlige insentiver med fordel kan legge til rette for helhetsløsninger slik at en unngår uheldig konkurranse mellom kommunene om etablering av næringsareal eller boliger. Byvekstavtaler er eksempler på helhetlig planlegging på tvers av kommunegrenser, hvor lokale, regionale og statlige prioriteringer søkes avstemt. Tilsvarende avtaler, hvor lokale parter i et avtaleområde inngår et forpliktende samarbeid med staten med mål om utslippsreduksjoner, kan være aktuelle for å fremme andre klimahensyn og -løsninger i planlegging over kommunegrenser. En kan tenke seg slike ordninger for bevaring av særlig karbonrike arealer eller i planlegging av tiltak for økt opptak av karbon i biomasse.

Statens areal- og lokaliseringsspolitikk har stor påvirkning på utslipp lokalt. Staten kan bidra ved å i størst mulig grad ta høyde for lokale klimamål og følge statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging i sine beslutninger. Det er av betydning for klimamåloppnåelsen at også staten bygger på en måte som ikke generer økt transportbehov.

Omstilling innen industri/næring landbruk

Grønn næringsutvikling innebærer mindre utslipp av klimagasser, mindre forbruk av ikke-fornybare ressurser, mindre avfall og forurensing, og spesielt endringer fra fossile til fornybare energikilder. Norge trenger både nye jobber og eksportinntekter i tillegg til dem vi har, og framtidens næringsutvikling må være grønn. Private initiativ alene er trolig ikke nok for å på plass det grønne skiftet. Norsk økonomi må omstille til en ny situasjon, uten inntekt fra olje og gassressurser. En bærekraftig nasjonal nærings- og industripolitikk som støtter opp om tydelige klima- og miljømål, og som sikrer rettferdig omstilling er avgjørende for at man lykkes med en grønn omstilling i landbruket og næringslivet generelt. Kommunen bør i tillegg legge til rette for det grønne skiftet med grønn næringsutvikling ved å bruke sin rolle som samfunnsaktør.

Sirkulære løsninger/avfallshåndtering

I en sirkulær økonomi må produktene vare så lenge som mulig, repareres, oppgraderes og brukes om igjen. Når produktene ikke kan brukes om igjen i sin opprinnelige form, kan avfallet materialgjenvinnes og brukes som råvarer inn i ny produksjon. Ved å bruke produkter og avfall om igjen, utnyttes de samme ressursene flere ganger og minst mulig går tapt. Dersom hele verdikjeden - fra design av produkter og til avfallssortering og gjenvinning - innrettes mot optimal ressursutnyttelse, så kan en sirkulær økonomi realiseres.

Forbrenning av avfall gir store utslipp av klimagasser. Potensialet for å redusere utslippene fra avfallsforbrenning avhenger bla. av om man får til CO₂-fangst og -lagring på avfallsforbrenningsanleggene og øvrige nasjonale føringer.

Kommunen kan fremme sirkulær økonomi gjennom sine innkjøp, bidra med infrastruktur for nye varme- og energiløsninger, infrastruktur for lading/ fylling og parkering av utslippsfrie kjøretøy, infrastruktur for

renovasjon, vann og avløp samt infrastruktur for digitalisering. Som deleier i det interkommunale renovasjonsselskapet kan Lillestrøm kommune bidra til å realisere nye sirkulære løsninger.

Utslippsfrie løsninger innen transport

Transport står for en stor andel av de direkte klimagassutslippene til Lillestrøm, regionalt og nasjonalt. Det er derfor viktig å legge til rette for nullutslippskjøretøy. De viktigste virkemidlene for å oppnå fossilfri transport ligger i de nasjonale virkemidlene for å fremme utskifting av kjøretøyparken til nullutslippsteknologi. Det må nødvendigvis være god tilgang på ladeinfrastruktur og fyllestasjoner for fornybart drivstoff om en skal lykkes med omstillingen. Minst like viktig er en helhetlig utbygging av et kapasitetssterkt kollektivsystem med nullutslipp.

Ikke-kvantifiserbare utslippsreduksjoner

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2021	Totalkostnad 2021-2024	Langsiktig sektor økonomisk effekt	Kilde	Langsiktig reduksjon
Cleancon - interreg prosjekt- utslippsfri anleggsplass	100	200	0 Annen mobil forbrenning	Tunge kjøretøy	0,0
Kartlegging av energieffektivisering i Kirkebygg	400	400	0 Bygg	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	0,0
Kjøp av elsykler, elsparkesykler og dockinstasjoner til kommunens drift	135	420	0 Veitrafikk	Personbiler	0,0
Medlemskap i Energiportalen	120	480	0 Oppvarming	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	0,0
Medlemskap i FutureBuilt	850	3 400	0 Bygg	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	0,0
Mulighetsstudie av etablering av mobilitetshus i Lillestrøm by	500	500	0 Veitrafikk	Personbiler	0,0
Overvannsplan for Lillestrøm by	250	250	0 Arealbruk	Personbiler	0,0
Sum	2 355	5 650	0		0,0

Beskrivelse klimatiltak

Cleancon - interreg prosjekt- utslippsfri anleggsplass

Prosjekt gjennom EUs program Interreg, med fokus på utslippsfri anleggsplass. Prosjektet ser på muligheten for å etablere en utslippsfri anleggsplass i forbindelse med utbygging av ny brannstasjon i Sørumsand.

Finansiering

Kommunens partnerbidrag på 100 000 kr per år finansieres av klimafondet.

Kartlegging av energieffektivisering i Kirkebygg

Prosjektet skal kartlegge mulige energieffektiviserende tiltak på 8 kirkebygg i kommunen. Lillestrøm kommune og Lillestrøm kirkelige fellesråd ser et stort energieffektiviseringspotensial i kommunens kirkebygg. På sikt kan det være mulig med en reduksjon på 50% av kirkenes energiforbruk.

Finansiering

Prosjektet finansieres av klimafondet.

Kjøp av elsykler, elsparkesykler og dockinstasjoner til kommunens drift

Tiltaket legger til rette for kjøp av elsparkesykler, elsykler og dockingstasjon til bruk av kommunens ansatte. Dockingstasjonen har plass til totalt 5 kjøretøy og inneholder ladepunkt og mulighet for å låse kjøretøyet. Totalt er det lagt inn 48 kjøretøy og 4 ladestasjoner fordelt over en fireårsperiode. Dette vil fremme grønn mobilitet i kommunens drift.

Finansiering

Tiltaket legger til rette for at klimafondet dekker kr. 5 000 per kjøretøy. Resterende kostnader dekkes innenfor enhetenes rammer. Klimafondet dekker hele beløpet til ladestasjonen.

Det er lagt inn 15 kjøretøy for hvert år i økonomiplanperioden (2021-2024). Det er også lagt inn kostnader for 4 dockingstasjoner, fordelt med 2 dockinstasjoner i 2021, 1 dockingstasjon i 2022, og 1 dockingstasjon i 2023. Estimert kostnad er 30 000 kr per dockingstasjon.

Medlemskap i Energiportalen

Tiltaket legger til rette for årlig abonnement på nettsiden energiportalen. Tjenesten er tilgjengelig for kommunens innbyggere, og anbefaler riktig energiløsning for boliger og viser effekten av forskjellige energiltak. Tjenesten viser også forventet reduksjon av CO₂-utslipp og energimerke.

Finansiering

Tiltaket finansieres av klimafondet.

Medlemskap i FutureBuilt

Tiltaket legger til rette for medlemskap i FutureBuilt. FutureBuilt er en arena for innovasjon, kompetanseheving og erfaringsformidling, og en læringsarena for utbyggere, arkitekter, rådgivere, entreprenører, kommuner og brukere.

Gjennom samarbeidet med FutureBuilt kan kommunen høste erfaringer om bærekraftig bygg og byområder, og videreføre erfaringer til andre prosjekter i kommunen.

Finansiering

Tiltaket finansieres av klimafondet.

Mulighetsstudie av etablering av mobilitetshus i Lillestrøm by

Prosjektet skal se på muligheten for å utvikle et mobilitetshus tett på sentrumskjernen i Lillestrøm by, slik at sentrum blir mer bilfritt. Formålet med prosjektet er en mindre bilbasert by der mennesker er i fokus.

Med mange detaljreguleringer og bygging av nye kvartalsbygninger i Lillestrøm by, bør kommunen ta et ansvar for den helhetlige planleggingen av felles parkeringsløsninger for byen. Dagens regulering og bygging av kvartaler har fortsatt parkeringskjeller under hvert bygg. Kommunen ønsker å endre en slik måte å bygge på ved etablering og bygging av fellesløsninger på strategiske tomter i byen.

I stedet for å etablere parkeringskjellere, skal prosjektet se på muligheten for å etablere parkeringshus, felles for ulike brukergrupper som har ulike behov over året, og som kan transformeres dersom behovet for parkering endres. Slike tiltak krever fysiske, organisatoriske grep.

Finansiering

Prosjektet finansieres av Klimafondet. Det kan være mulig å søke ekstern støtte til tiltaket.

Overvannsplan for Lillestrøm by

Prosjektet legger til rette for å utarbeide en overvannsplan for Lillestrøm by som sikrer en helhetlig overvannshåndtering. Lillestrøm er en by med flatt og lavtliggende myrlandskap, og har i dag mange utfordringer i forhold til flom og byutvikling. Videre er det forventet at vi får mer nedbør og økt flomrisiko i fremtiden, som et resultat av klimaendringer.

For å realisere den byutviklingen som forventes i Lillestrøm og samtidig sørge for at eksisterende og nye bydeler ikke blir oversvømt av vannmasser, bør det bygges et nettverk av overvannstiltak helt integrert med parker, gater, byrom og mobilitetssystemer i byen. Det bør være et fokus på lokal håndtering av overvann, og det bør sees på muligheten for at alle byutviklingsprosjektene i byen må bidra til å realisere dette overvannsnettverket.

Finansiering

Klimafondet finansierer 50 % av tiltakets totale kostnad på 500 000 kr. De øvrige kostnadene dekkes innenfor byutviklingsplanens økonomiske rammer. Det kan være mulig å søke ekstern støtte til tiltaket.

Ønskede tiltak

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter
Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2021	Totalkostnad 2021-2024	Sektor	Kilde	Reduksjon 2021	Langsiktig reduksjon
Støy- og utslippsfri Kirkeforvaltning i Lillestrøm kommune	1 700	6 300	Annen mobil forbrenning	Dieseldrevne motorredskaper	10,0	30,0
Sum	1 700	6 300			10,0	30,0

Beskrivelse klimatiltak

Støy- og utslippsfri Kirkeforvaltning i Lillestrøm kommune

Tiltaket legger til rette for full overgang til null-utslippsmaskiner i drift av kommunens gravlunder. Ved å legge om maskiner fra fossilt drivstoff til nullutslipp reduseres klimagassutslipp, men også støy fra maskiner.

Lillestrøm kirkelig fellesråd forvalter 7 gravplasser og drifter til sammen 36 mellomstore maskiner som traktorer, gravemaskiner, hjullaster, varebiler, lastebil, snøfreser og sitteklippere. Av disse er to batteridrevne mens resten driftes på fossilt brennstoff. I tillegg har gravplassene omtrent 40 mindre maskiner som gantklippere, motorsag, løvblåsere og hekksaks, hvor to av disse er batteridrevne.

Maskinparken forbruker årlig omtrent 13 000 liter fossilt drivstoff.

For de neste fire årene har fellesrådets et mål å erstatte nesten alle maskinene til fossilfrie maskiner. Det er tenkt å bytte ut 15 mellomstore maskiner i fireårsperioden, 25 mindre maskiner og å anskaffe årlig 10 robotgressklippere.

Finansiering

Tiltaket må prioriteres med egen bevilgning i behandling av budsjett og økonomiplanen. Tiltaket anses å være for stort til å dekkes innenfor rammene av klimafondet idag.

Ikke-kvantifiserbare utslippsreduksjoner

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2021	Totalkostnad 2021-2024	Langsiktig Sektor økonomisk effekt	Kilde	Langsiktig reduksjon
Støtteordning til grønn omstilling i næringslivet inkludert landbruket	2 000	8 000	0 Annet	Annet	0,0
Sum	2 000	8 000	0		0,0

Beskrivelse klimatiltak**Støtteordning til grønn omstilling i næringslivet inkludert landbruket**

Tiltaket legger til rette for å opprette en støtteordning for næringslivet og landbruket for å fremme grønn næringsutvikling og klimavennlig landbruksdrift.

Å fremme grønn næringsutvikling er viktig for det grønne skiftet. Kommunen kan bidra til å fremme grønn næringsutvikling ved å etablere en støtteordning som gir tilskudd til grønne initiativer i næringslivet. Støtteordningen bør også rette seg mot landbruket.

Klimavennlig landbruksdrift og omstilling til i næringslivet generelt, kan bidra til økte kostnader for landbruket og næringslivet. Ved å opprette en kommunal støtteordning, kan kommunen bidra til å minske økonomiske barrierer for en klimavennlig landbruksdrift og grønn omstilling i næringslivet generelt.

i 2020 ble det gjennomførte to runder med støtteordninger for næringslivet. Ordningene fikk stor søknadsmengde med mange gode kandidater for støtte.

Å etablere en grønn støtteordning til næringslivet er i tråd med intensjonen i den politiske plattformen for Lillestrøm kommune - at kommunen skal "vurdere ulike støtteordninger rettet mot privatpersoners eller bedrifter".

Finansiering

Tiltaket må prioriteres med egen bevilgning i behandling av budsjettet og økonomiplanen. Tiltaket anses å være for stort til å dekkes innenfor rammene av klimafondet i dag.

Investeringer i økonomiplanen

Investeringsbehov og planer for kommunen

Investeringer

Det er lagt inn følgende investeringer i perioden (bruttotall i 1000 kroner):

	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024	Sum
Investeringer	1 329 925	950 255	499 900	443 100	3 223 180

Startlån

Kommunedirektøren foreslår å ta opp 200 millioner kroner i startlån hvert år i perioden. Dette er på samme nivå som i 2020.

Egenkapitaltilskudd KLP

Egenkapitaltilskudd er budsjettet med 13,0 millioner kroner årlig i økonomiplanperioden. Det er ikke anledning til å finansiere egenkapitaltilskudd med bruk av lån. Egenkapitaltilskuddet er forutsatt finansiert med overføring av midler fra driftsbudsjettet.

Finansiering av investeringer

Investeringene er finansiert av lån, merverdiavgiftskompensasjon, andre refusjonsinntekter knyttet til det enkelte prosjekt, og overføring fra drift.

Låneopptak

Det er lagt inn følgende låneopptak i perioden (tall i 1000):

ÅR	2021	2022	2023	2024	SUM
Opptak av lån	1 030 000	543 000	144 000	-	1 717 000

Sum låneopptak i planperioden er 1.717 millioner kroner.

Merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen mottar kompensasjon for merverdiavgift for investeringer. I 2021 utgjør dette 236,9 millioner kroner.

Prosjektavhengige inntekter

Disse inntektene er budsjettet til 36,5 millioner kroner i 2021. Det er lagt inn 2,0 millioner kroner i tilskudd for trafikksikkerhetstiltak (Aksjon skolevei), 10 millioner kroner for salg av tomter, og 26,5 millioner kroner for salg av kommunal eiendom/boliger, herav salg av boliger i Lillehaugen/ Haugen borettslag. I hele perioden er det lagt inn salg av kommunale eiendommer og tomter for 439,5 millioner kroner.

Overført fra drift

Det er overført midler fra drift til egenfinansiering av investeringer hvert år i perioden. I 2021 utgjør beløpet 37,4 millioner kroner. Totalt er det budsjettet 484,9 millioner kroner i overføring fra drift i hele planperioden.

Bruk av investeringsfond

Det er ikke budsjettet bruk av investeringsfond i perioden.

Ordinære investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum 2021-24
	2021	2022	2023	2024	
Investeringsprosjekter					
ADMINISTRASJON OG LEDELSE					
IT-investeringer	4 000	3 000	3 000	3 000	13 000
Lillestrøm rådhus - ombygging	30 000	0	0	0	30 000
Sentrale forutsetninger inv.	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Sum ADMINISTRASJON OG LEDELSE	47 000	16 000	16 000	16 000	95 000
OPPVEKST					
Bingsfoss skole	10 000	40 000	18 000	0	68 000
Dalen skole - oppgradering svømmebasseng	5 000	25 000	0	0	30 000
Fjuk skole - oppgradering	29 500	0	0	0	29 500
Haugtun skole - innvendig oppgradering	31 400	43 000	0	0	74 400
Kjeller skole	0	2 000	8 000	50 000	60 000
Kjellervolla skole - bruksendring	2 000	28 000	0	0	30 000
Ny barnehage - Skedsmokorset	0	0	2 000	10 000	12 000
Ny barnehage - Strømmen	0	0	0	5 000	5 000
Riisløkka barnehage - ombygging	4 700	0	0	0	4 700
Sagelva barnehage	133 000	0	0	0	133 000
Skjærva skole	11 500	3 000	14 000	120 000	148 500
Sophie Radich skole - ny	325 000	150 000	0	0	475 000
Tærudalen skole	50 000	38 000	0	0	88 000
Vardeåsen skole	12 000	58 000	30 000	0	100 000
Volla barnehage	113 500	0	0	0	113 500
Volla skole	6 125	45 000	117 000	55 000	223 125
Østersund skole - skolekjøkken utvidelse og oppgradering	8 000	0	0	0	8 000
Sum OPPVEKST	741 725	432 000	189 000	240 000	1 602 725
HELSE OG MESTRING					
Helse- og mestring, generell ramme	2 375	2 375	2 000	0	6 750
Leirsundveien - robustboliger	63 000	20 000	0	0	83 000
Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri	400	1 000	0	0	1 400
Oppgradering til robustboliger - Sørli boliger	11 000	0	0	0	11 000
Sørum legevakt - nye lokaler Verkstedgården	18 100	0	0	0	18 100

Økonomiplan for 2021-2024

Sørum sykehjem - ombygging til omsorgsboliger	10 000	75 000	17 000	0	102 000
Velferdsteknologi	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Sum HELSE OG MESTRING	107 875	101 375	22 000	3 000	234 250
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
Aksjon skolevei	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy	2 000	0	0	0	2 000
Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering	22 000	8 000	0	0	30 000
Boliger - kjøp og salg	16 000	0	0	0	16 000
Eiendom - utviklingsplan	20 000	10 000	10 000	10 000	50 000
Enøk-investeringer	2 250	2 250	2 250	2 250	9 000
Fethallen, asfaltering parkeringsplass	0	1 200	0	0	1 200
Forskuttering fylkesveier	0	0	0	0	0
Friluftsliv og idrett	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Gansvika - etablere nye gjestebrygger	500	0	0	0	500
Generell investeringsramme Kirkelig fellesråd	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Gravplasser - plan for utvidelse av kapasitet	0	30 000	30 000	0	60 000
Idrett	2 375	0	4 000	0	6 375
Kjøp og salg av kommunal eiendom	0	0	0	0	0
Kultur og frivillighet	1 750	1 750	1 750	1 750	7 000
Kunstnerisk utsmykning	1 000	1 000	0	0	2 000
Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole	1 500	20 550	0	0	22 050
Ladepunkter til fossilfrie biler	5 000	3 000	3 000	0	11 000
Leiraveien - ombygging	7 600	0	0	0	7 600
Lillestrøm sykkelby	1 200	1 200	1 200	1 200	4 800
Maskiner og biler - utedrift	5 000	8 130	13 400	5 850	32 380
Nytt snødeponi	0	1 500	0	0	1 500
Orgel Fet kirke	0	0	0	7 000	7 000
Park på Sletta 12 - forskuttering av kostnader	0	0	0	0	0
Samferdsel - hovedplaner	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Samferdsel – Overordnet prosjektering	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Skjetten skytebane - regulering	1 500	0	0	0	1 500
Sørumsand brannstasjon	160 000	48 000	0	0	208 000
Veilys	8 400	8 400	8 400	8 400	33 600
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	284 575	171 480	100 500	62 950	619 505
Sum	1 181 175	720 855	327 500	321 950	2 551 480

Avg.finansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2021-24
	2021	2022	2023	2024	
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
Maskiner og biler - utedrift	5 000	5 150	3 000	3 150	16 300
Skedsmokorset E6 Pumpestasjon	8 000	0	0	0	8 000
Solberg, vei, vann og avløp	40 750	37 500	21 700	0	99 950
Storgata - vann og avløp	0	15 000	0	0	15 000
Vann og avløp - hovedplaner	100 000	125 000	125 000	125 000	475 000
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	153 750	182 650	149 700	128 150	614 250
Sum	153 750	182 650	149 700	128 150	614 250

Eiendomsskatt investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2021	2022	2023	2024	2021-24
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
E-skatt - Bro Skjævråget	0	18 750	7 700	0	26 450
E-skatt - Husebylåven	2 000	35 000	22 000	0	59 000
E-skatt - inv vei og trafikkisikring	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	8 000	59 750	35 700	6 000	109 450
Sum	8 000	59 750	35 700	6 000	109 450

Administrasjon og ledelse

Investeringsbudsjettet

IT-investeringer

I16001 - IKT, ramme for senere fordeling

Det er hvert år lagt inn en ramme til utskifting av sentralt datautstyr.

Sentralt datautstyr må byttes ut og oppgraderes hvert 3-5 år for å opprettholde god kapasitet, funksjonalitet og ytelse.

Pengene på dette prosjektet vil da brukes til å gjøre investeringer på slikt utstyr.

Vi trenger da å overføre midler vi ikke bruker til neste år for å dekke inn større kostnader som kommer hvert 3-5 år.

I16001 - IKT, Fiberoptisk plan

Det er hvert år lagt inn en ramme til utbygging av fiber mellom kommunens ulike lokasjoner.

Vi har en forpliktende avtale med Akershus Energi Varme om felles utbygging av fiber i alle fjernvarme-grøfter. Denne avtalen gjør at vi kan bygge et fibernett i kommunen vår til en veldig redusert kostnad.

At kommunen eier sitt eget fibernett gir en svært effektiv og rimelig løsning for kommunikasjon sammenliknet med leie av kapasitet fra eksterne leverandører.

Lillestrøm rådhus - ombygging

Etter en helhetsvurdering av behov for ombygginger av rådhuset har kommunedirektøren i løpet av 2020 lagt prosjektet på is. Økonomiplanen er derfor redusert med 50 millioner årlig, slik det opprinnelig var vedtatt desember 2019 i budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.

Av de midler som ble vedtatt i 2020 er 20 mill flyttet over til 2021 i forbindelse med budsjettjustering 2. tertial 2020. Det er ønskelig å videreføre 10 mill i 2021 (totalt 30 mill) slik at alle vinduer kan skiftes, da disse har gått langt ut over til levetid. Ventilasjonen på rådhuset er dårlig og det er derfor ønskelig å skifte ventilasjonsaggregater i bygget. Både vinduer og aggregat kan gjennomføres uavhengig av senere rehabiliteringer/ombygginger i rådhuset.

Oppvekst

Investeringsbudsjettet

Bingsfoss skole

Bingsfoss ungdomsskole har i dag lite egnede lokaler og ineffektiv og kostbar drift. I henhold til skolebehovsplanen er det nødvendig å utvide skolen samtidig som det må gjøres enkelte tilpasninger i dagens skolebygg.

Kommunedirektøren anbefaler å fremskynde prosjektet med ett år sammenlignet med skolebehovsplanen, slik at besparelsen i driften (som følge av ineffektiv drift) kan realiseres raskere.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimaten baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Dalen skole - oppgradering svømmebasseng

Bassenget på Dalen skole som er fra 1970 har over tid fått mye rustutslag særlig vegger og renner som er synlige fra kjeller. I tillegg er det også i de senere år vært fliser som løsnet og sprekker har oppstått. En rehabilitering er helt nødvendig hvis en videre drift skal være mulig, hvis ikke vil bassenget ikke være drift forsvarlig mer et til to år.

En rehabilitering med istandsettelse som bassenget er i dag vil sannsynligvis ikke være økonomisk forsvarlig. En løsning med utbedring med å benytte stål i eksisterende basseng vil være en løsning som vil kunne forlenge bassengets levetid med 30 år.

Det vil være nødvendig med utbedringer av innvendig tak og belysning i hallen samt andre mindre utbedringer. Dusjanlegg vil samtidig kunne oppgraderes samt overflater i garderober.

Dusjanlegg i flerbrukshall bør sees på i samme omgang og er lagt inn i budsjett estimat.

Renseanlegg kan benyttes, men en oppgradering til helautomatisert drift vil gi lengre brukstid pr dag og bruk sju dager i uken. Det er ikke mulig med montering av skyllevannsbasseng, så med helautomatisert anlegg vil dette kunne foregå på natt og ingen påvirkning til brukerne. Nå må dette gjennomføres minst to dager i uken og må gjennomføres på dagtid.

Det vil ved en ombygging være mulig legge forholdene til rette for at bassenget skal være et opplæringsbasseng og brukt som folkebad. Bassenget vil da være et godt alternativ for barneskoler, barnehager og innbyggerne i sør østlige området av Lillestrøm kommune.

Fjuk skole - oppgradering

I henhold til skolebehovsplanen vil antall elever på Fjuk oppvekstsenter øke som følge av nedleggelsen av Haugtun skole. Det er behov for å gjøre enkelte ombygginger og tilpasninger i bygget, samt øke antall klasserom slik at skolen blir en 2-parallell skole. Arbeidene skal etter planen stå ferdig til skolestart 2021, men deler av arbeidene vil trolig gå ut over dette tidspunktet.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Haugtun skole - innvendig oppgradering

I henhold til skolebehovsplanen Haugtun skole bygges om til spesialskole. Prosjektet forventes ferdigstilt skolestart 2022. Fysiske arbeider på skolen vil først påbegynnes etter at dagens barneskole er lagt ned og flyttet til Fjuk.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Kjeller skole

Det følger av skolebehovsplanen at det er nødvendig å utvide Kjeller skole slik at eksisterende og nye paviljonger kan avvikles i tillegg til å ta høyde for fremtidig elevvekst. Prosjektet planlegges ferdigstilt i 2025.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Kjellervolla skole - bruksendring

I følge skolebehovsplanen vil Kjellervolla ungdomsskole bygges om til barneskole. Prosjektet skal stå ferdig til det tidspunktet Sophie Radich skole tas i bruk, høsten 2022. Elevene på Volla skole vil da flyttes over til Kjellervolla skole mens Volla skole rehabiliteres.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Ny barnehage - Skedsmokorset

I henhold til barnehagebehovsplanen er det behov for å etablere ny barnehage på Skedsmokorset ved Skedsmo Stadion. Nøyaktig plassering vil bli avklart i forbindelse med reguleringen av nytt idrettsanlegg på Fribergjordet og dagens tomt ved idrettsanlegget. Barnehagen erstatter Åsenhagen og Korshagen barnehager.

Fordi tomtene ikke er detaljregulert er det ikke realistisk å ha barnehagen ferdig til 2025, slik er angitt i barnehagebehovsplanen. På grunn av kommunens økonomiske situasjon anbefaler kommunedirektøren å skyve prosjekt til slutten av økonomiperioden.

For alle prosjekter i barnehagebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Ny barnehage - Strømmen

I henhold til barnehagebehovsplanen er det behov for en ny barnehage på Strømmen. Nøyaktig plassering er ikke endelig besluttet, eller regulert ferdig. Arbeidene vil påbegynnes i slutten av økonomiperioden.

For alle prosjekter i barnehagebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Riisløkka barnehage - ombygging

Etablering av forsterket avdeling.

Sagelva barnehage

Sagelva og Volla barnehager har vært ute på anbud og kommunen skrev kontrakt med entreprenør sommeren 2020. Byggingen er i gang og begge barnehager er forventet ferdigstilt senhøstes 2021.

I henhold til kommunestyresak 76/20 er totale budsjetttrammer økt med 65 millioner sammenlignet med opprinnelig budsjett da alle innkomne tilbud lå vesentlig over tidligere forventet kostnad.

Skjærva skole

I henhold til skolebehovsplanen er det behov for en ny 2-parallell barneskole i området rundt Skjærva. Prosjektet innebærer behov for kjøp av tomt og må detaljreguleres. Arbeid med detaljreguleringen er i gang og forhandlinger om kjøp av tomtene er påbegynt.

Fremdriften lagt opp til i skolebehovsplanen med ferdig skole til høsten 2024 er urealistisk da den forutsetter at prosjektering av konkurranse må gå parallelt med reguleringsplanarbeidet. Det anbefales å skyve ferdigdato til høsten 2025.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimaten baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Sophie Radich skole - ny

Byggingen av Sophie Radich skole er i gang. Forventet ferdigstilling er skolestart høsten 2022.

I henhold til kommunestyresak 120/20 er totalt budsjett økt med 20 millioner inkl. mva. Økningen består av 7 mill til økt usikkerhet på grunn av Korona-pandemien, mens de resterende 13 millioner er til lønns- og prisstigning på grunn av forsinket oppstart sett opp i mot tidligere planlagt tidspunkt.

Tæruddalen skole

I følge skolebehovsplanen er det behov for å utvide Tæruddalen ungdomsskole til syv paralleller. Prosjektet er påbegynt og det er ønskelig at det står ferdig til skolestart høsten 2022.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Vardeåsen skole

I henhold til skolebehovsplanen er det behov for å utvide Vardeåsen skole for å kunne avlaste Frogner skole. Utvidelsen vil være til en 1-7 to parallell skole. Prosjektet forventes ferdigstilt høsten 2023.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Volla barnehage

Sagelva og Volla barnehager har vært ute på anbud og kommunen skrev kontrakt med entreprenør sommeren 2020. Byggingen er i gang og begge barnehager er forventet ferdigstilt senhøstes 2021. I henhold til kommunestyresak 76/20 er totale budsjettammer økt med 65 millioner sammenlignet med opprinnelig budsjett da alle innkomne tilbud lå vesentlig over tidligere forventet kostnad.

Volla skole

Volla skole har behov for omfattende rehabilitering. I forbindelse med etableringen av Sophie Radich skole vil Kjellervolla skole kunne omdisponeres til barneskole. Elevene fra Volla skole vil kunne gå på Kjellervolla skole i byggeperioden som da vil løpe fra høsten 2022 og frem til skolestart høsten 2024.

For alle prosjekter i skolebehovsplanen er det så langt lagt frem kostnadsestimater som tar utgangspunkt i arealer og erfaringstall for rehabilitering eller nybygg. Estimatenes baserer seg så langt i liten grad på vurdering av stedlige forhold og har ikke avsetninger til risiko og uforutsette kostnader. Etterhvert som prosjektene blir mer bearbeidet vil nøyaktige budsjetter bli lagt frem for politisk behandling, enten i forbindelse med budsjett eller som egne saker.

Østersund skole - skolekjøkken utvidelse og oppgradering

På grunn av elevtallsvekst og ny læreplan er det behov for å utvide og oppgradere dagens skolekjøkken på Østersund skole. Det er sett på muligheten for å utvide kjøkkenet inn i eksisterende arealer i tilknytning til dagens kjøkken, hvor det i dag er lager mv.

Helse og mestring

Investeringsbudsjett

Helse- og mestring, generell ramme

Innenfor et såpass stort tjenesteområde som helse og mestring oppstår hvert år behov for å foreta mindre investeringer. Det er inn 2,375 millioner kroner årlig i økonomiplanperioden til denne type formål.

Leirsundveien - robustboliger

Lillestrøm kommune vedtok i april 2020 detaljreguleringsplan for Leirsundveien omsorgsboliger. Prosjektet var ute på anbud våren 2020 og det ble lagt frem sak for politisk behandling av prosjektet i september, kommunestyresak 134/20. På grunn av evalueringsmodellen det var lagt opp til i konkurransen, måtte den totale budsjettrammen økes med 5 millioner inkl. mva, da de to laveste tilbudene (innenfor opprinnelig ramme) ikke nådde helt opp i en totalvurdering. En stor del av prosjektet, herunder også økningen på 5 mill., dekkes av interne fondsmidler for kjøp/salg av kommunale boliger i kommunalområde Eiendom.

Midlertidige boliger vil være etablert ila vinteren og riving av eksisterende boliger vil påbegynnes på nyåret. Forventet ferdigstilling våren 2022 av hele prosjektet.

Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri

Hovedkjøkkenet for matproduksjon i Lillestrøm kommune på Skedsmotun har store utfordringer knyttet til produksjon og lagringskapasitet. Lokalene har mangler i forhold til krav til næringsmiddellokaler og en utdatert maskinpark. Det forventes at etterspørselen vil øke volummessig, samtidig med en større diversifisering av matleveransene i fremtiden.

For vaskeriene er situasjonen delvis utrangerte og ikke egnede arealer, samtidig som etterspørselen etter vaskeritjenester er økende, bla. til arbeidstøy og smittevask. Dagens kapasitet i vaskeriene klarer knapt å tilfredsstille dagens etterspørsel, som forventes å øke.

Det er derfor etablert et prosjekt med en arbeidsgruppe/styringsgruppe for å utrede behov og fremtidige løsninger for et mulig nytt sentralkjøkken og vaskeri i Lillestrøm kommune.

Oppgradering til robustboliger - Sørli boliger

Det er nødvendig å oppgradere en av boenhetene på Sørli bofellesskap til hardbruk standard. Prosjektet omfatter også oppgraderinger av sprinkling og de øvrige kommunale leilighetene.

Prosjektet finansieres i sin helhet fra kommunalområde Eiendom sitt driftsfond for kommunale boliger.

Sørum legevakt - nye lokaler Verkstedgården

I henhold til kommunestyrevedtak 156/20 er det besluttet at det skal etableres oppmøtelegevakt på Sørumsand i Turbinveien 22, Verkstedgården. Prosjektet forventes ferdigstilt ila. 2021.

Sørum sykehjem - ombygging til omsorgsboliger

Det ble i kommunestyresak 140/20, september 2020, vedtatt å jobbe videre med et prosjekt hvor det skal etableres omsorgsboliger i tidligere Sørum sykehjem. Prosjektet har en anslått total kostnadsramme på 102 millioner inkl. mva.

Kommunedirektøren vil legge frem egen sak i begynnelsen av 2021 om konkrete detaljer rundt prosjektets omfang, kostnad og finansiering.

Velferdsteknologi

Det er avsatt tre millioner kroner årlig til velferdsteknologiske løsninger i tjenesteområdet helse og mestring.

Kultur, miljø og samfunn

Investeringsbudsjett

Aksjon skolevei

Aksjon skolevei er kommunes egenandel ved utbygging av fortau, gang-, sykkelvei og lignende. Kommunen søker om tilskudd til finansieringen av disse prosjektene hos Statens vegvesen høsten i forveien. Tilskuddet tildeles i februar.

Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy

Lillestrøm kommune eier/leier idag ca. 450 person, vare og andre kjøretøy til sine tjenester. Det finnes ikke noe egnet eller godt verktøy for å administrere disse bilene i dag i Lillestrøm kommune. Det er et ønske om å få anskaffet egnet dataverktøy som håndterer administreringen av disse kjøretøyene.

Systemet vil sørge for at forvaltningen av bilparken effektiviseres, og man vil enkelt sørge for en mer kostnadseffektiv bruk av bilparken. Enklere oversikt over eide og leide biler ift kjørelengder, kostnader, servicebehov, utskiftingsbehov, leieavtaler med under-/og overkjørte kilometer osv.

Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering

Det gamle kapellet på Blaker kirke trenger å rehabiliteres for å verne et viktig kulturminne. Prosjektet omfatter også utvidelse av Blaker kirkegård, herunder kistegraver, urnegraver, minnelund og ny driftsbygning. I tillegg vil det foretas enkelte mindre endringer på eksisterende kirkegård, blant annet bedre parkeringsmuligheter.

Boliger - kjøp og salg

Lillestrøm kommunale boliger kjøper og selger kommunale boliger fortløpende for å optimalisere bolig-massen, både mhp. behov, lokalisering, kvalitet og for å sikre mest mulig kostnadseffektiv drift.

I økonomiperioden forventes det at flere leiligheter i Haugen og Lillehaugen borettslag blir solgt. Nøyaktig tidspunkt og omfang er vanskelig å forutse, og forventede inntekter i budsjettet er derfor grove anslag. Før et salg vil flere av boligene få en oppgradering.

Eiendom - utviklingsplan

Det er behov for en generell ramme til investeringsprosjekter på kommunale bygg. Avsetningen skal dekke kostnader til nødvendige investeringstiltak på bygningsmassen, eksempelvis oppgraderinger av tekniske anlegg som ventilasjon og kjøling av sykehjemmene, adgangskontrollsystemer og heiser. Tiltakene vil i hovedsak være knyttet til helse, miljø og sikkerhet.

For 2021 vil beløpet blant annet gå til oppgradering av uteområdet på Kjeller barnehage hvor det er problemer med bygningsmateriell, patronhylser mv. som kommer opp av grunnen.

Enøk-investeringer

Det er avsatt 2,250 millioner kroner hvert år i perioden til ENØK-tiltak.

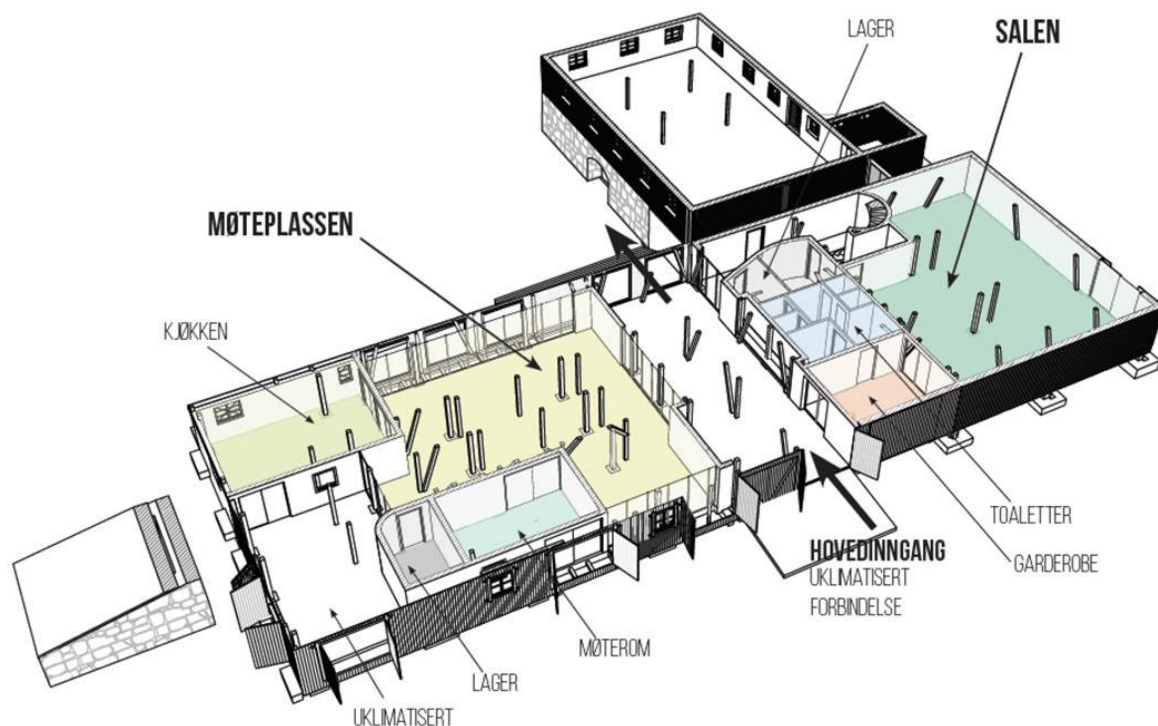
E-skatt - Bro Skjævagapet

Det skal bygges bro over skjævagapet, fra Gamle Strømsvei til Skjærvaveien. Det skal gjennomføres arkitektkonkurranse, deretter skal tiltaket reguleres. Gjennomføring av prosjektet er forskjøvet ett år ift. gjeldende økonomiplan.

E-skatt - Husebylåven

I kommunestyresak 166/20, oktober 2020, ble det besluttet å jobbe videre med nytt løsningsforslag for rehabilitering av Husebylåven. Prosjektet omfatter rehabilitering av låven samt etablering av kultursal, møteplass, toaletter, kjøkken og møterom. Nøyaktig omfang vil bli avklart senere i prosjektet.

Prosjektet skal realiseres innenfor gjenværende budsjettamme, 59 millioner, og forventes ferdigstilt ila 2023.

E-skatt - inv vei og trafikksikring

Midlene brukes til ulike veisikkerhetstiltak som bommer, fartshumper og fortau.

Fethallen, asfaltering parkeringsplass

Parkeringsarealet foran Fethallen er i dag en gruset plass. Dette medfører unødvendig slitasje og større renholdskostnader i hallen da det blir tiltransportert mye grus inn i hallen. Det foreslås bevilget midler til asfaltering av parkeringsplassen.

Friluftsliv og idrett

Midlene er avsatt til mindre investeringer innen idrett og friluftsområder. Lettere opparbeiding av utendørs møteplasser med lyssetting, benker, grillplasser, brygger og lignende, samt etablering av apparater for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet på ulike steder i kommunen.

Gansvika - etablere nye gjestebrygger

Gjestebryggene i Gansvika består av to brygger som benyttes av tilreisende som kommer med båt og som vil legge til i Gansvika.

Bryggene bærer preg av elde og slitasje. De er nå i en slik forfatning at det ikke er regningsvarende å utbedre feil og mangler på dem, de må byttes ut med nye brygger.

Gansvika båthavn (2009). Fotograf: Gro Børud

Generell investeringsramme Kirkelig fellesråd

Rehabilitering av kirkebygg og oppgradering av kritiske innretninger er viktig for å ta igjen vedlikeholds- etterslep og sette kirkene i stand til å møte dagens krav til brannsikringstiltak, alarmer, ringeanlegg, toalett og arbeidsmiljø.

Det er viktig å få gjennomført tilstandsanalyser av de byggene som ikke har dette av nyere dato, spesielt med tanke på bærende konstruksjoner, værhud og elektriske installasjoner.

Fellesrådet ber kommunen bevilge en tiltakspakke på 5 millioner i året i perioden 2021 – 2024 for å iverksette et systematisk løp for å ta igjen vedlikeholdsetterslep og sette kirkene i stand.

Kommunedirektøren anbefaler at den generelle investeringsrammen settes til 2,5 millioner på grunn av kommunens økonomiske situasjon.

Gravplasser - plan for utvidelse av kapasitet

Det vil i årene fremover være behov for å utvide kapasiteten ved flere av kommunens gravplasser. Det foreslås avsatt et årlig investeringsbeløp i perioden. Det er påbegynt et arbeid med å utarbeide en samlet plan for gjennomføring og prioritering blant de aktuelle prosjektene. Fordi planen ikke er klar så forskyves investeringsplanen med ett år, slik at 30 millioner årlig investering først ligger inne fra 2022.

På grunn av kommunens økonomiske situasjon er også investeringen i 2024 (30 millioner) tatt ut av planen for å redusere kommunens totale lånebehov.

Idrett

Midlene er avsatt til regulering av idrettspark på Skedsmokorset.

Kultur og frivillighet

Rehabilitering av kulturarenaer og møteplasser. Midler er avsatt for å tilby befolkningen hensiktsmessige lokaler for aktivitet og samvær i hele kommunen, samt ivaretagelse av verneverdige bygg. Dette er med på å styrke lokalmiljøene for ulike målgrupper, og bygger identitet og tilhørighet.

Kunstnerisk utsmykning

Det foreslås bevilget 1 millioner kroner hvert år i 2021 og 2022 til ferdigstilling av Elvebredden kunstpark. Det vil de neste årene være behov for å bevilge en fast ramme til vedlikehold av parken, ca. 0,5 millioner, så den ikke forfaller.

Kommunedirektøren foreslår å trekke ut den faste rammen til kunstnerisk utsmykning f.o.m. 2021 i påvente av en politisk sak, der politikken tar standpunkt til om ordningen skal videreføres i Lillestrøm kommune.

Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole

Nytt bygg i kvartal 1 med lokaler til nytt bibliotek, flytting av kulturskole og et øvehotell, beliggende i krysset mellom Kirkegata, Brogata og Jonas Liesgate, vil stå ferdig mai 2022. Oppføringen av bygget har vært et eget prosjekt ledet av Kvartal 1 as (Lillestrøm kommune/Delta eiendom as).

Når bygget står ferdig i 2022 vil det være behov for investering av innvendig inventar, utstyr og digitale løsninger, som utgjøre henholdsvis 18,8 millioner kroner for biblioteket og kroner 3,25 millioner kroner for kulturskolen. Av dette vil 1,5 millioner kroner påløpe i 2021, resterende i 2022.

Ladepunkter til fossilfrie biler

I henhold til kommunens ambisjoner innenfor fossilfri transport, er det og vil bli innfaset mange tjenestebiler som går på strøm. Kommunens bilpark vil i løpet av kort tid i hovedsak bestå av elbiler.

Det er laget en oversikt over ladepunktbehovet fremover. I 2020 ble det søkt om støtte fra klimasats, men søknaden ble avslått da dette nå var investeringer de forventet at kommunene selv håndterte. I 2020 er det oppført noen ladepunkter med finansiering fra Klimafondet. Det anbefales å etablere et eget investeringsprosjekt med dedikerte midler slik at hastigheten på utbyggingen økes.

Leiraveien - ombygging

I forbindelse med samlokalisering av tekniske tjenester må garderober og dusjfasiliteter tilpasses til ny bemanning. Etter prosjektering og nye kalkyler utarbeidet i 2020 er det nødvendig å øke budsjettet i 2021 fra tidligere vedtatt 5 millioner til 7,6 millioner

Lillestrøm sykkelby

Dette er kommunes egenandel i sykkelby-prosjekter. Det kan søkes om tilskudd fra Akershus fylkeskommune. Akershus fylkeskommune sykkelbyordning kan dekke opptil 50 % av kostnadene på prosjektene.

Maskiner og biler - utedrift

Det er et stort etterslep på utskiftning av biler og maskiner, og Miljøteknikk er godt i gang med utarbeidelse av plan for utskiftning av biler og maskiner for å optimalisere maskinparken.

Nytt snødeponi

Dagens deponi ved Isakveien vil i snørike vintre ikke ha nok kapasitet for Lillestrøm kommune. For å redusere kjørelengde og tid, vil etablering av et deponi i Frognerområdet være ideelt. Det er i tettbebygde arealer behovet for bortkjøring er størst. Det vil si Strømmen, Lillestrøm, Skedsmokorset og Frogner.

Nytt snødeponi vil bli utredet med planlagte politisk behandling og regulering i 2021. Opparbeidelsen av snødeponiet er ønskelig å utføre i 2022. Det settes relativt strenge krav til avrenning og kontroll av forurensing. Et nytt snødeponi må derfor opparbeides slik at eventuell forurenset avrenning kan fanges opp. Dette krever infrastruktur i avløpskummer og krav til omliggende avrenningsarealer. Vannprøver og kontroller fra snødeponier rapporteres jevnlig til Fylkesmannen.

Orgel Fet kirke

Allerede i 2009 startet planleggingen for å skaffe et nytt orgel til Fet kirke. Tilstandsrapporten fra 2010 viser at det gamle orgelet ikke kan bygges om/restaureres, og at det må bygges nytt orgel. Det ble etablert en orgelkomite for å arbeide med å skaffe midler. Mange kreative tiltak er gjennomført. Per 15.06.19 er det samlet inn kr 400 000. Menigheten har som mål å samle inn ytterligere 600 000. Et nytt orgel vil koste ca. kr 8 millioner. Fellesrådet ber om at kommunen bevilger 7 millioner i 2024 for å finansiere nytt orgel i Fet kirke.

Samferdsel - hovedplaner

Samferdsel hovedplan inneholder midler til kollektivtiltak, trafikkisikring, diverse samferdselstiltak etc.

Samferdsel – Overordnet prosjektering

Det er By- og stedsutviklings avdeling for Strategi og analyse som står for prosjektering av samferdselsprosjekter, mens Miljøteknikk utfører arbeidet. Det avsettes derfor separate budsjettmidler til formålet.

Skedsmokorset E6 Pumpestasjon

Pumpestasjonen er i dårlig stand (bygd i 1968) og har ved flere tilfeller gått i overløp og er derfor under rehabilitering. Prosjektet anses som et miljøprosjekt da overløpet går til Stilla, som er en sårbar resipient. I tillegg må ny pumpeledning (1060 meter) legges, som erstatning av to asbestsement pumpeledninger. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2021.

Skjetten skytebane - regulering

I henhold til tidligere vedtak arbeides det med å regulere arealet til skytebanen på Skjetten til friområde. Arbeidet er påbegynt i 2020 men vil fortsette ut i 2021. Tidligere bevilgede midler i Skedsmo kommune ble aldri overført til Lillestrøm kommune, og det er derfor nødvendig å legge midler inn i budsjettet igjen.

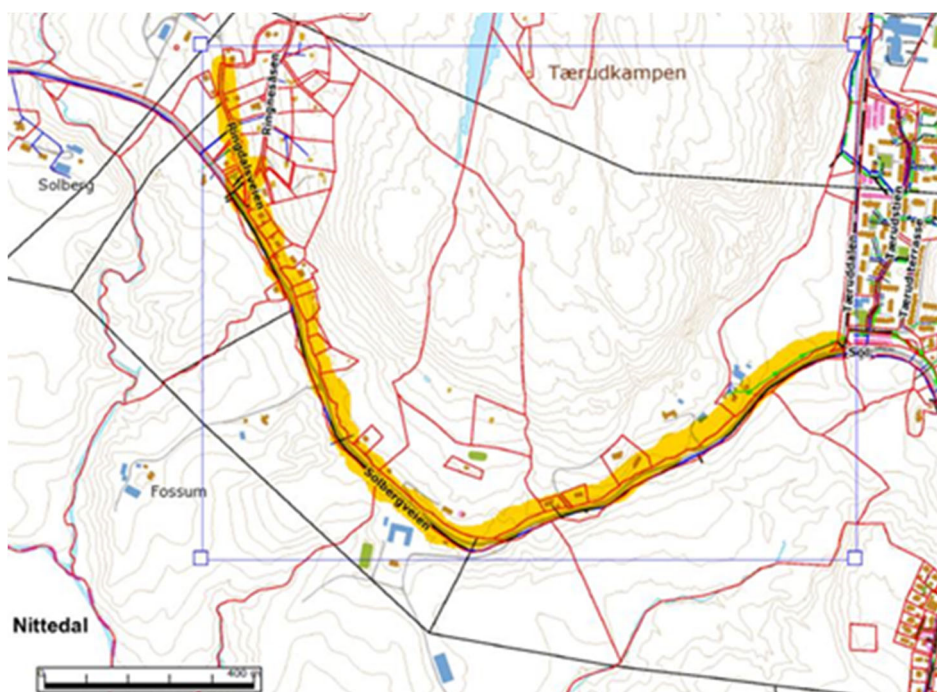
Solberg, vei, vann og avløp

Etappe 1 går fra krysset Solbergveien/Tæruddalen til krysset Solbergveien/Ringdalsveien og inn i Ringdalsveien. Prosjektet omhandler etablering av nye vann- og avløpsledninger langs nordsiden av Solbergveien og i Ringdalsveien.

I Solbergveien skal det etableres en ny kommunal pumpestasjon for hovedspillvannsledning med tilhørende pumpeledning og en minipumpestasjon for tilkobling av 3 husstander til kommunal spillvannsledning.

Ringdalsveien skal overtas av kommunen og oppgraderes til kommunal veistandard, inkludert ny belysning. I en større del av anleggsområdet er det fjell der grøftene skal etableres slik at det vil bli behov for både sprenging for grøfter og boring for inntrekning av VA-ledninger på ca. 450 m. Anlegget har en total lengde på 2100 m for VA-ledningene og 350 m for oppgraderingen av kommunal vei. Prosjektet inneholder også rehabilitering av eksisterende vannledning langs sørsiden av Solbergveien med inntrekking av ny vannledning i PE og sammenkobling til det nye anlegget som etableres langs nordsiden av veien.

Parallelt med anleggsarbeidet i etappe 1, vil det foregå prosjektering av etappe 2 slik at når etappe 1 er ferdigbygd, kan bygging av etappe 2 startes. Det er inngått grunnervavtaler med alle grunneiere i etappe 2 unntatt 3 stk.

Bilde viser etappe 1

Storgata - vann og avløp

Statens vegvesen skal rehabilitere Storgata i Lillestrøm fra Kjeller flyplass til Parkalleen. I forbindelse med dette vil Lillestrøm kommune skifte ut eldre vannledning og separere felles avløpssystem.

Sørumsand brannstasjon

Lillestrøm kommune bygger ny brannstasjon på Sørumsand for Nedre Romerike brann og rednings-tjeneste IKS. Den nye brannstasjonen er vedtatt lagt til Lystad ved Sørumsand. Brannstasjonen skal huse ca. 12 brannkonstabler og 20 feiere. Bygget vil bli ca. 3900 m².

Kvalitetssikret kostnadskalkyle viser at brannstasjonen vil koste opp mot 220 millioner kroner (P85). Inkludert i dette tallet er avsetninger til usikkerhet og reserver, i tillegg til tomtekjøp og kostander til infrastruktur som ny avkjøring fra fylkesveien.

Anbud er lagt ut høsten 2020 og tilbud forventes inn ila året. Før inngåelse av kontrakt vil saken bli lagt frem for politisk behandling.

Illustrasjonen nedenfor er en foreløpig skisse.

Vann og avløp - hovedplaner

Vann og avløp - hovedplaner inneholder midler til fornying og oppgradering av kommunes tekniske infrastruktur innenfor vann og avløp.

Veilys

Veilys inneholder midler til utskiftning av armatur, forsyning, måling og styring av veilysanlegg, utskiftning av kabler og strekk og nyanlegg veilys. Arbeidet følger hovedplanen til veilys.

Kommunens tjenesteområder

Administrasjon og ledelse

Beskrivelse av dagens virksomhet

Administrasjon og ledelse består av kommunedirektørens stab, kommunikasjon og de tre stabsavdelingene Organisasjon og utvikling, Økonomi og Digitalisering. Stabsavdelingene skal legge til rette for at de tre tjenesteområdene kan yte tjenester til befolkningen på en effektiv og god måte. I tillegg yter deler av stabsavdelingene også selv tjenester til befolkningen. Administrasjon og ledelse har samlet ca. 240 årsverk.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2018	Lillestrøm 2019	Asker	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet								
Netto driftsutgifter i prosent 120 administrasjon (B)	7,4 %	8,2 %	5,8 %	6,1 %	7,3 %	5,0 %	5,7 %	5,7 %
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) **)	301	353	418	524	354	366	365	363
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) **)	86	83	34	71	77	76	67	70
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) **)	4 277	5 013	3 835	3 726	4 101	2 773	3 613	3 549
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) **)	5 294	6 174	5 449	5 187	5 157	3 940	5 108	4 868

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Lillestrøm kommune er en ny og sammenslått kommune. Dette har gjort at harmonisering og etablering av nye rutiner har vært et viktig arbeid, både i tjenestene, men også internt i organisasjonen. Koronapandemien som traff Norge i mars har imidlertid satt en stopper for mye av det utviklingsarbeidet man så for seg på begynnelsen av året.

Økonomien i den nye kommunen er anstrengt, blant annet som følge av befolkningsvekst, endringer i befolkningssammensetning og økende brukerbehov. De fleste av utfordringene og prioriteringene framgår i kapitlene til det enkelte tjenestemråde, sammen med kommunedirektørens kommentarer og prioriteringer.

Lillestrøm kommune har ambisjoner om å være ledende på å utnytte digital teknologi og å tilby innbyggerne digitale tjenester som begeistrer. Det ligger potensielt store gevinster i å automatisere eller effektivisere arbeidsprosesser gjennom digitale løsninger. I 2020 har kommunen startet et forenklings- og forbedringsprosjekt, som skal sikre at Lillestrøm kommune høster gevinster av det omfattende digitaliseringsarbeidet som pågår. Parallelt jobbes det med å styrke den digitale kompetansen, slik at tjenesteproduksjon og administrasjon blir mer effektiv og gevinster kan tas ut. En digitaliseringsstrategi ligger til grunn for arbeidet.

Kommunikasjon og medvirkning er også et satsingsområde for Lillestrøm kommune. Koronapandemien har økt både den digitale bevisstheten og kompetansen, og faktisk bidratt til en bedre og tettere dialog med innbyggerne, for eksempel gjennom digitale folkemøter om viktige saker i kommunen. Kommunikasjon og medvirkning er i tillegg viktig for å bygge en god intern organisasjonskultur.

I statsbudsjettet for 2020 ble det foreslått at skatteoppkreverfunksjonen skulle overføres til staten fra 1. juni. Vedtaket ble fattet, men overføringen ble utsatt til november 2020. Det gjenstår derfor å se hvilke effekter denne endringen vil ha.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2021	2022	2023	2024	2021-24
Investeringsprosjekter					
ADMINISTRASJON OG LEDELSE					
IT-investeringer	4 000	3 000	3 000	3 000	13 000
Lillestrøm rådhus - ombygging	30 000	0	0	0	30 000
Sentrale forutsetninger inv.	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Sum ADMINISTRASJON OG LEDELSE	47 000	16 000	16 000	16 000	95 000

Kommunedirektør og stab

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunedirektør og stab består av kommunedirektør, kommunens advokater, kommunikasjonsavdelingen samt en rådgiver og en konsulent - til sammen ca 15 årsverk.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder. Hun leder den samlede administrasjonen, sørger for at saker som skal behandles i folkevalgte organer utredes, hun iverksetter politikernes vedtak og sørger for kommunens internkontroll.

Kommuneadvokatene gir uavhengige juridiske råd og vurderinger, representerer kommunen i retts- tvister der kommunen er part og gir intern veiledning og opplæring i juridiske spørsmål.

Kommunikasjonsavdelingen jobber for at Lillestrøm kommune skal sikre gode brukeropplevelser og fornøye innbyggere gjennom å være i forkant, og å holde en aktiv dialog. Kommunikasjonsavdelingen forvalter også kommunens omdømme.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	16 567	16 567	16 567	16 567
Sum Lønns- og prisvekst	49	49	49	49
Sum Tekniske justeringer	-126	-126	-126	-126
Vedtak forrige periode				
Korrigere bevilgning til ansvar 153003 (der resten av lærlingekostnadene er)	0	69	69	69
Kst-vedtak - kutt i informasjonsarbeid	-867	-867	-867	-867
Sum Vedtak forrige periode	-867	-798	-798	-798
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Vakant stilling i tre måneder	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	-944	-875	-875	-875
Konsekvensjustert ramme	15 623	15 692	15 692	15 692
Nye tiltak				
Kommunedirektør - økte lønns- og driftsutgifter	364	364	364	364
Kommunikasjonsavd : 1 stilling journalist	856	856	856	856
Sum Nye tiltak	1 220	1 220	1 220	1 220
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 220	1 220	1 220	1 220
Ramme 2021-2024	16 843	16 912	16 912	16 912

Nye tiltak

Kommunedirektør - økte lønns- og driftsutgifter

Kommunedirektør og stab mangler noe lønnsmidler for å få ansatt i vakant advokatstilling og nødvendige driftsutgifter til advokatene som lisenser og programvare. Det foreslås derfor en økning både i lønns- og driftsbudsjettet.

Kommunikasjonsavd : 1 stilling journalist

En journaliststilling som tidligere er dekket av eiendomsskattemidler. Dette er en stilling som kommunikasjonsrådgiver/innholdsprodusent som ble opprettet i forbindelse med at kommunen ønsket å produsere en kommunal avis. Som følge av brukerundersøkelse ble avisproduksjonen avviklet i forbindelse med budsjettet for 2020, mens lønnsmidlene ble trukket ut fra og med 2021. Stillingen er fast. Behovet for å kommunisere med innbyggerne er like stort som da stillingen ble opprettet - om ikke større, og behovet er økende. Kommunikasjonen har imidlertid flyttet seg fra papir til nett og sosiale medier. Det er samme tekstmengde som skal produseres, i tillegg krever sosiale medier at det produseres film og video. Overvåking av innbyggernes bruk av kommunens kommunikasjonskanaler viser at film og bilder øker oppmerksomheten, og er effektivt i formidlingen av budskap. Lillestrøm kommune er en stor kommune med mange ulike målgrupper og et stort kommunikasjons- og informasjonsbehov. Stillingen foreslås derfor videreført.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Kommunedirektør - opplæring og konsulentutgifter	2	600	600	600	600
Sum		600	600	600	600

Økonomi

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomiavdelingen har et overordnet ansvar for økonomi- og virksomhetsstyring i kommunen, og består av seksjon for økonomi og virksomhetsstyring, innkjøpsseksjonen, regnskapsseksjonen, og direktørens fagstab. Økonomiavdelingen har 53 ansatte.

Seksjon for økonomi- og virksomhetsstyring ivaretar overordnet økonomiansvar; økonomi- og virksomhetsstyring og budsjettoppfølging. Seksjonen har også den økonomiske oppfølgingen av enhetene på drift, investeringer og prosjekter. Seksjonen har 19 medarbeidere inkludert leder. Seksjonen har også budsjettansvar for revisjon og kontroll med bevilgninger til Romerike Revisjon, Viken kontrollutvalgssekretariat og kontrollutvalget.

Innkjøpsseksjonen arbeider med tilrettelegging for kostnadseffektive og rettslige korrekte innkjøpsprosesser i kommunen og har hovedansvaret for kommunens rammeavtaler. Seksjonen har også hovedansvaret for arbeidet med eHandel i kommunen. Seksjonen har 13 medarbeidere inkludert leder.

Regnskapsseksjonen fører regnskap for Lillestrøm kommune, Lillestrøm Kirkelige Fellesråd og MIRA IKS. Seksjonen har ansvar for inngående og utgående faktura, hovedbok, merverdiavgift, periode-regnskap og årsavslutning. Kommunal innfordring, som var en del av Nedre Romerike kemnerkontor videreføres i Lillestrøm kommune og er lagt under regnskapsseksjonen, med tre medarbeidere. Seksjonen har samlet 19 medarbeidere inkludert leder.

Direktørens fagstab vil ivareta den overordnede internkontrollen i kommunen og har ansvar for overordnede rutiner, reglementer, avtaler, merkantile oppgaver og risikostyring. Staben har to medarbeidere inkludert direktør.

Nedre Romerike kemnerkontor ble overført til staten fra 1. november 2020. Nedre Romerike kemnerkontor førte skatteregnskap, foretok innkreving av skatter og avgifter, samt arbeidsgiverkontroll for kommunene Lillestrøm, Nittedal, Rælingen og Aurskog-Høland. I tillegg ble det krevet inn kommunale krav på vegne av Lillestrøm og Rælingen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		63 898	63 898	63 898	63 898
Sum Lønns- og prisvekst		-36	-36	-36	-36
Sum Tekniske justeringer		2 422	2 604	2 604	2 604
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		-3 000	-5 250	-6 000	-6 000
Andre tiltak		0	-1	-1	-1
Overføring av skatteoppkreving fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020		-3 400	-3 400	-3 400	-3 400
Romerike Revisjon IKS - lavere kostnader		-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Taksering av eiendommer for utskrivning av eiendomsskatt - finansieres med eiendomsskatt		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum Vedtak forrige periode		-11 600	-13 851	-14 601	-14 601
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Redusert konsulentbruk		-250	-250	-250	-250

Økonomiplan for 2021-2024

Andre tiltak	-482	-482	-482	-482
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-732	-732	-732	-732
Konsekvensjusteringer	-9 947	-12 015	-12 765	-12 765
Konsekvensjustert ramme	53 951	51 883	51 133	51 133
Nye tiltak				
ØK, innkjøp - Medlemskap leverdørutviklingsprogram	250	250	250	250
ØK, regnskap - mindreinntekt inkassogebyr	500	500	500	500
Sum Nye tiltak	750	750	750	750
Politiske vedtak				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	0	0	0	-750
Sum Politiske vedtak	0	0	0	-750
Nye tiltak og realendringer budsjett	750	750	750	0
Ramme 2021-2024	54 701	52 633	51 883	51 133

Vedtak forrige periode

Overføring av skatteoppkreving fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020

Vedtatte endringer i Økonomiplan 2020-23 videreført - Regjeringen foreslår å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Regjeringen legger til grunn at dette vil gi en besparelse for kommunene. Det er opplyst at Lillestrøm kommune trekkes 9,6 millioner kroner i rammetilskuddet for bortfall av skatteoppkreverfunksjonen. Lillestrøm kommunes kostnader til skatteoppkreverfunksjonen, samt kommunal innfordring er anslått til 10,760 millioner kroner i 2020. Det antas at en overføring av skatteoppkreverfunksjonen vil gi kommunen en besparelse på 4,750 millioner kroner fra 1. juni 2020, med helårseffekt fra 2021 på 8,150 millioner kroner. Dette innebærer at Lillestrøm kommune trekkes 4,850 millioner kroner mer enn de utgifter kommunen reelt har til funksjonen i 2020.

Romerike Revisjon IKS - lavere kostnader

Vedtatte endringer i Økonomiplan 2020-23 videreført - Fet, Sørum og Skedsmo har i sum budsjettert 6,318 millioner kroner til Romerike Revisjon i 2019. Når de tre kommunene slår seg sammen vil kostnadene til revisjon reduseres med 1,7 millioner kroner årlig. I 2020 vil Romerike Revisjon fremdeles ha kostnader til revisjon av de tre tidligere kommunene i forbindelse med årsregnskap for 2019, samt ved avvikling av kommunen, slik at besparelsen i 2020 blir 0,5 millioner kroner.

Taksering av eiendommer for utskrivning av eiendomsskatt - finansieres med eiendomsskatt

Vedtatte endringer i Økonomiplan 2020-23 videreført - Det er nødvendig å foreta taksering av flere næringseiendommer i 2020 for å kunne fatte riktig vedtak om eiendomsskatt for disse. Anslått behov for innkjøp av ekstern takseringshjelp er på inntil fire millioner kroner. Prosjektet er ikke ferdig og en stor del av 2020-bevilgningen forventes overført til 2021.

Nye tiltak

Økonomi, innkjøp - Medlemskap leverdørutviklingsprogram

01.01.2020 ble Lillestrøm kommune medlem av partnerskapet til Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP). Formålet med programmet er å øke den strategiske bruken og innovasjonseffekten av offentlige anskaffelser i Norge. Arbeidet understøtter og forener innsatsen på deler av regjeringens, statens, fylkeskommunenes, kommunenes, virkemiddelapparatets og næringslivets tiltak på området. Som partner i programmet bidrar Lillestrøm kommune med å være en pådriver i utvikling av nye virkemidler og tiltak for å øke innovasjonseffekten av offentlige anskaffelser både i egen kommune og i Norge.

I løpet av 2020 har kommunen utarbeidet en Partnerplan som revideres hvert år. Partnerplanen beskriver mål og aktiviteter for programperioden, og omhandler kommunens konkrete planer og tiltak for implementering av samarbeidet, samt satsning på innovasjon. 2020 har vært et unikt år preget av Covid-19 utbruddet. Dette har medført omprioriteringer i arbeidsoppgaver til mange av kommunens ansatte, og arbeidet med programmet har derfor blitt tilpasset tilgjengelig kapasitet. Til tross for dette har det blitt gjennomført flere partnern møter, interne møter, det er planlagt kick'off for kommunen og flere anskaffelser har blitt vurdert for egnethet innenfor programmets tiltak. I tillegg har kommunen bundet seg til nasjonalt samarbeid om miljøvennlig avhending av kunstgress gjennom partnerskapet.

Planen for 2021 er å bygge videre på kommunens deltakelse i det nasjonale nettverket, ta Leverandørutviklingsprogrammet inn i kommunens strategiske dokumenter som anskaffelsesstrategi, næringsplan og kontraktstrategi, samt sette i gang innovativt arbeid gjennom innovative prosesser. Dette vil kreve god planlegging, kompetanseløft hos ledelse og medarbeidere, samarbeid med andre partnere og økonomiske ressurser. Det foreslås derfor at Lillestrøm kommune forlenger sitt medlemskap i LUP.

Økonomi regnskap - mindreinntekt inkassogebyr

Det er vedtatt endring i forskrift om inkasso, som betyr en tilnærmet halvering av inkassosatsene. Virkningstidspunkt er 01.10.20. I rammen for 2021 er det forutsatt 1,3 millioner kroner i inntekt.

Samlet for de tre gamle kommunene ble det i 2019 regnskapsført i overkant av dette.

Etter en halvering av satsene, korrigert for noe merinntekt for inkasso i tidligere Sørums kommuner, er inkassogebyrene beregnet til 0,8 millioner kroner i 2021. Det meldes en mindreinntekt på 0,5 millioner kroner, som bes korrigert i rammen.

Organisasjon og utvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

Organisasjons- og utviklingsavdelingen skal sikre at det etableres arbeidsgiverpolitiske dokumenter, hensiktsmessige rutiner og reglementer samt god lederstøtte. Organisasjons- og utviklingsavdelingen omfatter 56 årsverk delt inn i seksjonene HR, lønn og politisk sekretariat. Beredskap samt prosjektag og fagnettverk rapporterer direkte til direktør. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombudene er også tilknyttet avdelingen med 17 årsverk.

HR-seksjonen har oppgaver knyttet til lederstøtte, råd og veiledning og personaladministrasjon. HR jobber med organisering og rutiner for å redusere sårbarhet og sikre kompetanse, og fokuserer på felles utvikling og oppfølging av arbeidsprosesser og rutiner i tjenesteområdene.

Prosjektag og fagnettverk samarbeider med HR, og legger til rette for å trekke inn relevant kompetanse fra tjenesteområdene og stab. Målet er å øke graden av nytenkning og samarbeid på tvers og bruken av digitale verktøy i disse prosessene.

Seksjon lønn har det overordnede ansvar for lønnsutbetaling, sykepengerefusjoner og pensjon. Det arbeides med stadig mer digital flyt og arbeidsprosesser internt i organisasjonen og mot statlige aktører.

Politisk sekretariat legger til rette for de politiske styringsorganene og bidrar til gode politiske prosesser. Sekretariatet bidrar til utvikling av digitale politikere, lokaldemokratiutvikling og oppfølging av kommunens deltakelse i interkommunale selskaper. Politisk sekretariat har også ansvar for å administrere og gjennomføre stortingsvalg, kommunestyre- og fylkestingsvalg.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	112 038	112 038	112 038	112 038
Sum Lønns- og prisvekst	334	334	334	334
Sum Tekniske justeringer	2 407	2 407	2 407	2 407
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	-2 550	-5 025	-7 275	-7 275
Etterlønn for ordførere/varaordførere	-1 205	-1 205	-1 205	-1 205
Valg Fet K	1 058	0	1 058	0
Sum Vedtak forrige periode	-2 697	-6 230	-7 422	-8 480
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Ett årsverk lærlingekoordinator, forutsatt samme aktivitet	-650	-650	-650	-650
Inndekningssaken: Formannskapetets konto	-400	-400	-400	-400
Inndekningssaken: Forskuttere to årsverk	-1 200	0	0	0
Inndekningssaken: Seniorordning - opphør av bonuslønn og fridager	0	0	0	0
Inndekningssaken: Sentrale kursmidler	0	0	0	0
Inndekningssaken: Velferdsmidler	-400	-400	-400	-400
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-2 650	-1 450	-1 450	-1 450
Konsekvensjusteringer	-2 606	-4 939	-6 131	-7 189

Økonomiplan for 2021-2024

Konsekvensjustert ramme	109 432	107 099	105 907	104 849
Omstilling/effektiviseringskrav				
OU, HR - ett-årig kutt i kurs/opplæring og utsettelse av bemanningsplan 1 stilling	-750	-750	-750	-750
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-750	-750	-750	-750
Nye tiltak				
Opprettelse av oppgaveutvalg	30	30	30	30
OU Politisk sekretariat - 1 stilling	1 100	1 100	1 100	1 100
OU, HR - OU kontingent	850	850	850	850
Sum Nye tiltak	1 980	1 980	1 980	1 980
Politiske vedtak				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	0	0	0	-750
Sum Politiske vedtak	0	0	0	-750
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 230	1 230	1 230	480
Ramme 2021-2024	110 662	108 329	107 137	105 329

Omstilling/effektiviseringskrav

OU, HR - ett-årig kutt i kurs/opplæring og utsettelse av bemanningsplan 1 stilling

Ifølge bemanningsplan skulle Organisasjon og utvikling ha redusert sitt lønnsbudsjett med 2,550 millioner kroner i 2021. Det er tatt ned 1,4 millioner kroner (tilsvarende to stillinger). Resterende legges inn som ønsket tiltak i 2021. Det er mulig å dekke merbehovet på lønnsbudsjettet i 2021 ved å redusere budsjettpostene for sentrale kurs og faglig veiledning. På grunn av koronasituasjonen blir det lavere forbruk på disse postene i 2021.

Nye tiltak

OU Politisk sekretariat - 1 stilling

Det har vært nødvendig å øke bemanningen på politisk sekretariat med en stilling.

OU, HR - OU kontingent

Det viser seg at budsjettmidlene som ble overført fra de gamle kommunene for opplærings og utviklings-kontingent til Kommunenes sentralforbund var for lavt. Det er derfor nødvendig å øke budsjettet med kr. 850.000,- i 2021. Det er bestemt at utgiften føres sentralt på Organisasjon- og utvikling, ikke på tjenesteområdene.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
OU, HR Øke antall lærlinger (eiendomsskatt)	3	1 800	3 600	5 400	6 600
OU, HR, Lærlinger - hvis turnus skal dekkes sentralt (eiendomsskatt)	3	600	600	600	600
Sum		2 400	4 200	6 000	7 200

Nye tiltak

OU, HR Øke antall lærlinger (eiendomsskatt)

På grunn av merutgifter til pensjon for lærlinger fra 2020 har eksisterende rammer gitt rom for færre lærlinger enn tidligere vedtatt målsetting om 1 lærling pr. 1.000 innbyggere. Det legges opp til en

gradvis økning av antall lærlinger opp til måltallet på 88 læreplasser. Med midler i 2021 for 10 nye lærlinger og videre opptrapping med totalt 38 nye plasser i løpet av økonomiplanperioden.

OU, HR, Lærlinger - hvis turnus skal dekkes sentralt (eiendomsskatt)

Beregnet kostnad for 2021 for å gjeninnføre turnus for nåværende lærlinger i helsefag. Dette er ønsket av lærestedene i Helse og mestring og av lærlingene selv, for å få bedre og mer realistisk opplæring i turnusyrkene.

Digitalisering

Beskrivelse av dagens virksomhet

Digitaliseringsavdelingen skal sikre at Lillestrøm kommune leverer brukervennlige, tilgjengelige og sikre digitale tjenester. Digitaliseringsavdelingen har fire seksjoner i tillegg til virksomhetsarkitekt og ansvarlig for informasjonssikkerhet, som begge rapporterer direkte til direktør. Avdelingen har ca. 84 årsverk.

Dokumentasjonssenteret skal bidra til at kommunen ligger i front når det gjelder åpenhet, sporbarhet og innbyggerdialog. Seksjonen har ansvar for at arkivfunksjonen i kommunen og skal sikre implementering av planverk og retningslinjer for området, i tråd med lover, forskrifter og faglige anbefalinger.

IT-seksjonen omfatter enhetene Brukerstøtte og service og Drift og forvaltning og skal sikre at brukerne får god hjelp og hele tiden har løsninger med høy tilgjengelighet og ytelse. Et viktig grep for å skape et sterkere og mer robust fagmiljø med større leveransekapasitet, er å samle ressursene som har ansvar for forvaltning av løsningene innenfor tjenesteområdene Oppvekst og Helse og mestring i en ny enhet.

Prosjekt og utvikling er seksjonen med hovedansvar for å etablere brukervennlige digitale løsninger for innbyggere og ansatte. Innenfor dette ligger ansvaret for utvikling og utforming av kommunens hjemmesider og andre digitale kanaler rettet mot innbyggere, ansatte og næringsliv. I denne seksjonen ligger også det sentrale porteføljekontoret som understøtter arbeidet med kontinuerlig forbedring og gevinststyring knyttet til digitalisering.

Digitaliseringsdirektøren leder i tillegg seksjonen Rådgivning med digitaliseringsagenter som har ansvar for å støtte og utvikle tjeneste- og stabsområdene. Digitaliseringsagentene skal være rådgivere for direktører og kommunalsjefer/prosesseiere innenfor digitalisering, og være tett tilknyttet disse. Ressursene skal sikre at tjenesteområdenes behov for teknologistøtte blir realisert gjennom løsninger som er i tråd med overordnende prinsipper for arkitektur, deling, sikkerhet og brukeropplevelse.

Utfordringer og strategi

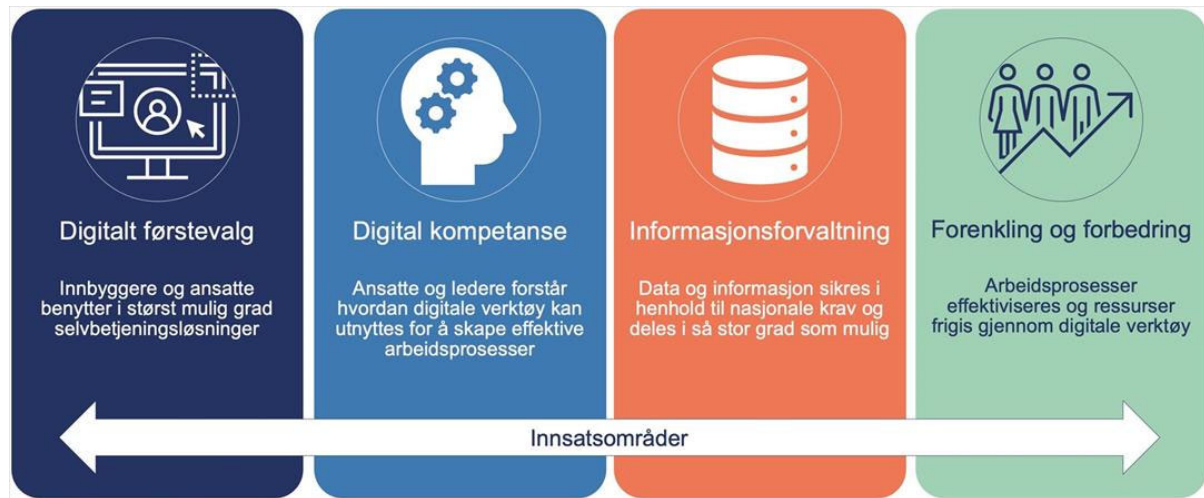
Lillestrøm kommune har ambisjoner om å levere digitale tjenester som begeistrer, som understøtter kommunens arbeid med bærekraftsmålene og som skaper en effektiv og friksjonsfri kommune. Innbyggerne skal i størst mulig grad kunne benytte selvbetjeningsløsninger for å løse sine behov, og oppleve at kommunen er åpen og tilgjengelig med digitale løsninger som er lette å bruke. Kommunen skal utfordre leverandørmarkedet på gode løsninger og være en pådriver for stadig bedre fellesløsninger i offentlig sektor. Digitalisering handler også om å utforske nye muligheter, arbeide med innovasjon, lære og være nytenkende.

Digitalisering kan bidra til å oppfylle de overordnede målene på ulike måter. Gjennom bruk av sensorer og analyse av data, kan det skapes kunnskap som bidrar til å redusere eller fjerne klimautslipp og gi bedre ressursutnyttelse. Bruk av 3D-modeller og simuleringer bidrar til bedre beslutninger og planer for by- og stedsutvikling. Velferdsteknologi støtter opp under innbyggernes mestring og bidrar til at flere kan bo lenger i egne hjem. Godt innhold i digitale kanaler og aktiv deling av data bidrar til økt åpenhet og innsikt.

Avdelingen skal samarbeide tett med resten av organisasjonen og være en pådriver for å skape effektivisering gjennom digitalisering. Gjennom programmet "Forenkling og forbedring" skal det etableres en kultur for kontinuerlig arbeid med forbedring av arbeidsprosesser og gevinstuttak. Det skal

etableres en modell for porteføljestyring for å kunne prioritere de riktige digitaliserings- og organisasjonsutviklingsprosjektene og det skal arbeides systematisk med å bygge digital kompetanse.

Strategi for digitalisering peker på følgende fire innsatsområder for de kommende årene.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		127 797	127 797	127 797	127 797
Sum Lønns- og prisvekst		1 223	1 223	1 223	1 223
Sum Tekniske justeringer		-294	-294	-294	-294
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		2 250	4 950	4 950	4 950
Ekstra lisenskostnader i overgangsperioden etter kommunesammenslåingen		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Engangsbeløp for medlemsskap i DigiFin-ordningen		-584	-584	-584	-584
Etablering av DigiSos		-774	-774	-774	-774
Andre tiltak		523	-1 477	-1 477	-1 477
Restkostnad - DigiHelse		360	0	0	0
Utskiftningsplan datarom, brannmur og kommunikasjon i hovednett. Utstyr skiftes hvert tredje til femte år.		1 150	1 150	1 150	1 150
Utskiftningsplan nettverksutstyr (trådløst og kablet)		2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Vedtak forrige periode		-75	265	265	265
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningsaken: Redusert driftsbudsjett nye anskaffelser IT		-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Andre tiltak		0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Konsekvensjusteringer		-345	-5	-5	-5
Konsekvensjustert ramme		127 451	127 791	127 791	127 791
Nye tiltak					
Bistand og støtte fra brukerstøtte ved politiske møter.		150	0	0	0
Lokal medfinansiering av bredbåndsutbygging (2020) - kommunestyret 17.6.2020 - sak83/20		5 700	0	0	0

Økonomiplan for 2021-2024

Medlemskap i regionale digitaliseringsnettverk - Digitale Akershus / DigiViken, kommunestyret 18.11.2020 (sak 200/20)	0	270	270	270
Utvidet støtte for digitale møter på rådhuset	200	0	0	0
Økning av lisenskostnader	3 750	3 750	3 750	3 750
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Nye tiltak	9 800	4 020	4 020	4 020
Nye tiltak og realendringer budsjett	9 800	4 020	4 020	4 020
Ramme 2021-2024	137 251	131 811	131 811	131 811

Vedtak forrige periode

Ekstra lisenskostnader i overgangsperioden etter kommunesammenslåingen

I 2020 var det budsjettetert med ekstra kostnader til programvarelisenser til løsninger fra Fet, Sørums og Skedsmo kommuner frem til disse kunne sies opp og erstattes av nye i Lillestrøm.

Engangsbeløp for medlemsskap i DigiFin-ordningen

Vedtatte endr. Øk-plan 2020-23 videreført - DigiFin er en nasjonal ordning i regi av KS for finansiering av digitaliseringsprosjekter. Engangsavgiften er en forutsetning for å ta i bruk nasjonale fellesløsninger som DigiHelse, DigiSos og DigiBarnevern. Alle kommuner som deltar må betale en engangsavgift på 20 kroner per innbygger.

Skedsmo betalte engangsavgiften i 2018. Engangsavgiften for innbyggerne i Fet og Sørums på 584 400 kroner var budsjettetert i rammen for 2020.

Etablering av DigiSos

Vedtatte endr. Øk-plan 2020-23 videreført - Lillestrøm kommune tok som planlagt i bruk Digital søknad om sosialhjelp (DigiSos) i 2020 og betalte tilknytningsavgift for dette. DigiSos er en selvbetjeningsløsning der brukeren får tilpasset veiledning underveis og som gjør at fysisk fremmøte på NAV-kontoret ikke lenger er nødvendig. Løsningen ble godt mottatt og over 70% av søknadene kom digitalt bare etter få måneders bruk.

Restkostnad - DigiHelse

Vedtatte endr. Øk-plan 2020-23 videreført - DigiHelse er en digital fellesløsning som gjør at brukere av hjemmebaserte tjenester enkelt og trygt kan kontakte helsetjenestene i sin kommune via helsenorge.no. Her kan de sende og motta meldinger, se avtaler og få varsler om besøk. Dette gir økt bruker-vennlighet, høyere effektivitet, færre avbestillinger og færre bomturer. Løsningen er utviklet under den nasjonale Digifin-ordningen og beløpet er den anslåtte kostnaden som deltakende kommuner skal tilbakebetale ved avslutning av prosjektet. Kostnaden er estimert til fire kroner per innbygger.

Utskiftningsplan datarom, brannmur og kommunikasjon i hovednettet. Utstyr skiftes hvert tredje til femte år.

Vedtatte endringer i Økonomiplan 2020-23 videreført - Lillestrøm kommune har etablert en sikker og moderne plattform for drift av digitale løsninger. Denne består av sentrale komponenter på datarom som servere, lagring, backup, sentrale nettverkskomponenter med mer. Plattformen er kritisk for å sikre stabil og sikker tilgang til kommunens digitale løsninger - uavhengig av om disse er lokalt installert eller om de er skyløsninger. Den digitale plattformen er kritisk for all tjenesteproduksjon i kommunen. For å sikre at kommunen har oppdatert utstyr med tilfredsstillende kvalitet, er det nødvendig å etablere en utskiftningsplan som gjør at kommunen kan opprettholde en stabil og sikker drift over tid. Planen er basert på en gjennomsnittlig levetid på utstyret på tre til fem år.

Utskiftningsplan nettverksutstyr (trådløst og kablet)

Vedtatte endringer i Økonomiplan 2020-23 videreført - Lillestrøm kommune har et betydelig antall nettverkskomponenter i drift for å sikre stabil og rask tilgang til digitale tjenester. Dette er helt avgjørende for nær sagt all tjenesteproduksjon i kommunen. Det er for eksempel en stadig økende bruk av utstyr som krever nett i klasserom, barnehager og institusjonene. For å sikre at kommunen har oppdatert utstyr med tilfredsstillende kvalitet, er det nødvendig å etablere en utskiftingsplan som gjør at kommunen kan opprettholde stabil og sikker drift over tid. Planen er basert på en gjennomsnittlig levetid på utstyret på tre til fem år.

Budsjettendringer som skal videreføres

Inndekningssaken: Redusert driftsbudsjett nye anskaffelser IT

Driftsbudsjettet for anskaffelse av nytt IT-utstyr ble redusert med 1,2 millioner per år i forbindelse med inndekningssaken i juni 2020.

Nye tiltak

Bistand og støtte fra brukerstøtte ved politiske møter.

Digitale politiske møter fører til økt behov for bistand fra brukerstøtte på ettermiddag- og kveldstid. Dette fører til økte kostnader til overtid mm

Lokal medfinansiering av bredbåndsutbygging (2020) - kommunestyret 17.6.2020 - sak83/20

Lillestrøm kommune har søkt om statlige midler til utbygging av bredbånd etter vedtak i kommunestyret 17.6.2020 (sak 83/20). En forutsetning for å få midler, er en viss andel lokal medfinansiering. For Lillestrøm kommune er denne på 5,7 millioner kroner, og blir belastet i 2021.

Medlemskap i regionale digitaliseringsnettverk - Digitale Akershus / DigiViken, kommunestyret 18.11.2020 (sak 200/20)

Lillestrøm kommune deltar i programsamarbeidet Digitale Akershus som ble etablert høsten 2019 for å sikre at kommunene i Akershus er bedre rustet og mer effektivt kan gjennomføre digitaliseringstiltak. Et positivt, gjensidig strategisk samarbeid og partnerskap basert på nytte for alle de 22 kommunene. Digitale Akershus vil etter planen videreføres som DigiViken fra 2021. Kostnaden er anslått til tre kroner per innbygger, men ble i budsjettbehandlingen for 2020 kun lagt inn for ett år.

Ubrukte midler avsatt til digitalisering i forbindelse med kommunesammenslåingen brukes til å dekke medlemskontingenten i 2021.

Utvidet støtte for digitale møter på rådhuset

Det er behov for å utstyre mellom fire og åtte møterom på rådhuset med utstyr for lettere å kunne gjennomføre digitale møter (Teams-møter). Det er snakk om digitalt møteromsutstyr i form av mikrofoner, kameraer og styringskonsoller.

Koronapandemien har ført til en kraftig vekst i bruk av digitale møter. Gjennom å legge til rette for dette, vil man redusere reisevirksomhet og oppnå mer effektive møter.

Økning av lisenskostnader

Dette tiltaket viser økte kostnader for lisens- og driftsavtaler for programvare som skal belastes over IT drift og forvaltning sitt budsjett.

De årlige kostnadene har økt med 6,250 millioner. Om lag to millioner skyldes endringer i volum eller priser, mens resten tilskrives løsninger som ikke var en del av kartleggingen i fjorårets budsjett.

I 2021 finansieres deler av økningen med ubrukte midler avsatt til digitalisering i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Forvaltningsressurs til digitalt timeregistreringssystem	3	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum		1 000	1 000	1 000	1 000

Nye tiltak**Forvaltningsressurs til digitalt timeregistreringssystem**

Lillestrøm kommune har ikke tatt i bruk et integrert system for timeregistrering blant administrativt ansatte. I stedet gjøres dette gjennom en delvis manuell løsning basert på regneark.

Kommunen vil kunne hente gevinster i form av økt kvalitet og presisjon ved å innføre en integrert timeregistreringsløsning for administrativt ansatte på lik linje med den som brukes for turnusansatte. En slik utvidelse forutsetter at forvaltningsteamet styrkes med en ny fulltidsstilling til oppfølging av løsningen.

Oppvekst

Beskrivelse av dagens virksomhet

Oppvekst består av fire kommunalområder: skoler, barnehager, barneverntjenester og helsetjenester for barn og unge. Det er ca. 4.500 barn i barnehagene, fordelt på kommunale og private barnehager og ca. 11.000 elever i skolene. Tjenesteområdet har også ansvar for helsetilbudet til gravide og de aller minste før barnehagealder, samt for barn i skolepliktig alder og ungdom etter endt grunnskole. Oppvekst har også ansvar for voksenopplæringstilbud og kulturskoletilbud. Tjenesteområdet har drøye 2.400 årsverk som yter tjenester til barn og unge mellom 0-25 år samt deres familier.

Tjenesteområdet skal ha skoler og barnehager med høy kvalitet, gode helse- og barneverntjenester – og med dette sørge for at alle får en god start i livet slik at de mestrer senere utfordringer. Vesentlig i dette er også god samhandling mellom de ulike tjenestene for barn og unge.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2018	Lillestrøm 2019	Asker	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) **)	7 284	7 544	7 309	7 845	7 232	7 563	7 530	7 679
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) **)	9 808	10 192	11 229	10 641	10 393	10 211	11 014	11 110
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) **)	658	668	729	773	696	757	818	747
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) **)	144	288	356	206	159	71	364	333
Netto driftsutgifter per innbygger (215) skolefritidstilbud (B) **)	173	167	100	144	10	259	265	198
Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B) **)	722	722	776	729	741	527	802	735
Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B) **)	301	258	389	217	218	431	225	269
Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B) **)	901	881	428	958	633	878	837	762
Dekningsgrad								
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (B)	3,6 %	3,8 %	3,2 %	4,0 %	3,0 %	4,0 %	3,1 %	3,6 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	5,9 %	5,2 %	3,6 %	5,6 %	5,6 %	7,6 %	4,4 %	4,8 %
Årsverk i barnevernet/1000 barn (0-17 år)	4,9	5,1	6,1	5,8	4,9	5,2	5,9	5,3
Andre nøkkeltall								
Andel lærere i heltidsstilling					72,3 %	78,1 %	76,7 %	75,1 %

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Befolkningsutvikling

Prognoser for befolkningsutvikling i aldersgruppen 0-25 år viser en befolkningsvekst i Lillestrøm kommune, men at veksten er synkende. Det er imidlertid store variasjoner innad i kommunen, blant annet med bakgrunn at størstedelen av veksten skal skje i sentrale områder. Dette gir blant annet et misforhold mellom bosettingsmønster og tjenestetilbudet i deler av kommunen. Forholdet påvirker investeringsbehov og effektiviseringstiltak i stedbundne tjenester, særlig i skoler og barnehager.

Spesielle utfordringer

Lillestrøm er en stor kommune med til dels store variasjoner i befolkningssammensetning og sosioøkonomiske forhold. En utfordring noen steder er økt tilflytting av familier med barn med store og sammensatte hjelpebehov. Dette kan blant annet forklares med befolkningsøkning, tilflytting og mange

familiers ønske og behov for nærhet til spesialisthelsetjenestene. Man ser en økning både i antall saker og i sakenes kompleksitet. Tilretteleggingen er økonomisk krevende da mange av barna trenger tett oppfølging. Levekårsutfordringer og fattigdomsproblematikk i deler av kommunen gir også mange barn og unge en vanskelig psykososial livssituasjon. Ungdomskriminalitet er også en utfordring i deler av kommunen. Dette understreker viktigheten av godt forebyggende arbeid, godt tverrfaglig samarbeid og samtidighet i tjenestetilbudet.

Folkehelseinstituttet publiserte for første gang i høst oppvekstprofiler for alle norske kommuner. Denne viser noen av kommunens styrker og utfordringer på oppvekstfeltet. Lillestrøm kommune vil benytte denne oversikten og kunnskapen i vårt arbeid med å utvikle tjenestetilbudet til barn og unge.

Tverrfaglig samarbeid om utsatte barn og unge

Riktig forebygging kan gi store gevinster for det enkelte barn, familien og samfunnet – både i livskvalitet og livsmestring for den enkelte og for besparelser og bærekraft i tjenestetilbudene. Kommunen må derfor ha et system som fanger opp utsatte barn og unge tidlig nok både i alder og problemutvikling, og et system for å følge opp barna videre. Det er derfor vesentlig at de ulike tjenestene kjenner til hverandres mandat og tilbud og samordner seg til det beste for det enkelte barn. Dette er et viktig fundament i arbeidet for barn og unge i Oppvekst og samarbeidende tjenester, og vil vektlegges i 2021 og videre i planperioden.

Som en del av dette arbeidet har kommunen fått innvilget statlige midler til utvikling av en modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge (Bedre tverrfaglig innsats – BTI). Arbeidet ledes av Oppvekst, men er også forankret i Helse og mestring og Kultur miljø og samfunn. Det utarbeides også en handlingsplan mot vold i nære relasjoner for å systematisere og koordinere kommunens arbeid på området.

Økonomisk styring innenfor tjenesteområdet

Den økonomiske omstillingen ved etablering av ny kommune var ved inngangen til 2020 krevende for tjenesteområde oppvekst. Ved første økonomirapportering pr. utgangen av februar 2020 ville det – uten korrigerende tiltak – styres mot merkostnader på om lag kr 60 millioner, og inntektsbortfall på om lag kr 15 millioner pr. 31.12.2020. Kommunedirektøren initierte derfor betydelige innstramminger i økonomistyringen i tjenesteområdet, både med tanke på kostnadsnivået i 2020, og tilpasninger inn mot kommende økonomiplanperiode. Det ble derfor igangsatt ulike prosjekter våren 2020 knyttet til økonomistyringen innenfor:

- Grunnskole, med etablering av ressursfordelingsmodell for fordeling av ressurser mellom de ulike skolene
- Skolefritidsordning (SFO)
- Voksenopplæring
- Barnevern
- Avlastningstjenesten
- Helsestasjonene
- Barnehager, her planlegges ressursfordelingsmodell å være klar i 2021

Med dette som bakgrunn mener kommunedirektøren at det er lagt et godt grunnlag for stram økonomisk styring innenfor tjenesteområde oppvekst i 2021 og kommende år. Selv med stram styring og gode systemer og rutiner for analyse er det likevel en del kostnadsdrivende variabler som kommunen ikke styrer, og som heller ikke lar seg estimere for fremtiden uten å måtte basere seg på usikre forutsetninger. Eksempler på dette er:

- Klassesprekker. Dette oppstår når nyinnflyttet elev medfører behov for ny klasse på et trinn, pga. fulle klasser. En klassesprekk koster om lag kr 1 million.
- Barn som på grunn av omsorgssvikt eller atferdsvansker må plasseres utenfor hjemmet. Dette koster gjennomsnittlig om lag kr 500.000 for fosterhjem, og kr 1 million for institusjon.
- Barnehagebarn og skoleelever med omfattende individuelle hjelpebehov som eksempelvis medfører 1:1 bemanning.
- Barn med omfattende funksjonshemninger og/eller helseutfordringer som får avlastning eller brukerstyrt personlig assistent store deler av døgnet/uka.

Estimering av slike kostnader er krevende og må basere seg på usikre variabler. I forslaget til økonomiplan er det satt av svært begrenset med midler til økninger i denne typen kostnader. Kommunedirektøren vil derfor legge opp til at disse variablene følges tett, og at det raskt iverksettes korrigerende tiltak igjennom året dersom det viser seg at forutsetningene ikke holder.

Kommunedirektøren har videre strammet inn det økonomiske handlingsrommet innenfor tjenestområdet ved to ulike grep. Det første grepet er at ikke brukte lønnsmidler igjennom året som skyldes vakante stillinger ikke kan omdisponeres av lederne til andre formål. Dette er vakanser som knytter seg til at en rekruttering strekker seg over en lengre tidsperiode enn oppsigelsestiden til den som slutter. Det andre grepet omhandler sykepengerefusjoner for sykemeldte utover 16 dager. Disse inntektene kan ikke lederne disponere. Disse to grepene er utelukkende gjort for stillinger og enheter hvor det normalt ikke leies inn vikarer ved korttidsfravær. Innstrammingen baserer seg på erfaringer om vakanser og sykefravær fra tidligere år. Det vil derfor være usikkerhet knyttet til estimatene, en usikkerhet som kan bli forsterket gjennom at Koronasituasjonen kan bidra til redusert mobilitet og turnover i personalgruppa. Dette er likevel gjort som et alternativ til kutt i tjenestene. Kommunedirektøren vil følge utviklingen på vakanser og sykepengerefusjoner tett igjennom 2021, og vil initiere tiltak tidlig dersom det viser seg at forutsetningene ikke holder.

Som følge av at Lillestrøm kommune forventer reduserte inntekter fra integreringstilskudd har kommunedirektøren lagt til grunn en reduksjon av kostnader tilsvarende 10 millioner kroner utover de tiltak som allerede er innarbeidet i budsjettet for 2021. Kostnadsreduksjonen er likt fordelt på tjenestemåtene Helse og mestring og Oppvekst. Arbeidet med spesifisering av hvordan dette kan realiseres i praksis vil gis høy prioritet tidlig i 2021. Kommunedirektøren vil følge realiseringen av dette kostnadskuttet tett igjennom 2021.

Videre har staten varslet en barnevernsreform/oppvekstreform fra 2022. Det forventes at denne reformen vil overføre mer ansvar til kommunene. Kommunedirektøren har i sitt forslag til økonomiplan lagt til grunn at staten vil kompensere kommunens merkostnader for realisering av denne reformen fra 2022 og ut planperioden.

Verbalvedtak – gjennomgang av organisasjonen

Kommunestyret vedtok i sak 63/20 Inndekning av budsjettoverskridelser 2020 følgende verbalvedtak: «Inn mot budsjettbehandling 2021 bes kommunedirektøren med utgangspunkt i kommunens verdier å fortsette sin gjennomgang av organisasjonen med tanke på utviklingsutvikling, antall ledernivåer og effektivisering av driften.».

I de tre opprinnelige kommunene har det vært ulike faglige tradisjoner og kulturer, men også ulike måter å organisere tjenestene på. Dette har gjort det nødvendig å legge inn betydelige ressurser for å bygge felles kultur og ny organisasjon. Arbeidet med dette har pågått siden sammenslåingen ble besluttet, men viktig med stor oppmerksomhet om akkurat dette i oppstartsåret. Siden året har vært

preget av Korona-situasjonen har vi ikke kunnet gjøre like mye som ønsket. Det vil fortsette å være et viktig tema i 2021 og kommende år. Det planlegges blant annet felles ledersamling for mange av lederne i oppvekst, hvor ledelse, felles kultur og språk mv. vil vektlegges. I tillegg skal det gjennom 2021 utarbeides en strategi for oppvekstfeltet for å peke felles retning og prioriteringer. God forankring i tjenestene blir viktig i dette arbeidet.

I 2020 er det tatt organisatoriske og bemanningsmessige grep. Det er i noen enheter gjort reduksjon i antall ledere og kontrollspenn. Dette arbeidet fortsetter i 2021.

Det jobbes også med effektivisering av arbeidsprosesser, blant annet ved hjelp av digitalisering. Selv om det er mulig å hente ut noen effekter relativt raskt er dette stort sett prosesser som krever noe tid før det er mulig å tallfeste de besparelser ulike tiltak medfører.

Korona-situasjonen

Pandemien vil på ulike måter påvirke tjenesteområdets økonomiske situasjon i 2021. Blant annet vil vi kunne se en fortsatt økning i søknader om moderasjoner i barnehage og SFO. Man ser allerede nå søknader begrunnet i permitteringer og lavere inntekt pga. korona-situasjonen. Videre er flere ansatte blitt omplassert til andre tjenester, og bruken av vikar, overtid og forskjøvet arbeidstid/turnus har økt. Dette har gitt et merforbruk i lønnsutgifter, noe vi kan anta vil vedvare inn i 2021. På den positive siden ser vi at pandemien har medført en digital modning av organisasjonen. Bruken av digitale verktøy kan åpne opp for nye måter å arbeide på, for eksempel ved mindre bruk av tjenestereiser. Kommunedirektøren ser for seg at det kan åpnes for mer fleksibel bruk av kontorarealene, som kan redusere arealbehov for noen av virksomhetene.

Verbalvedtak – åpen barnehage

Kommunestyret vedtok i sak 63/20 Inndekning av budsjettoverskridelser 2020 følgende verbalvedtak: «Inn mot budsjettbehandling 2021 bes kommunedirektøren å se på muligheten av å drive åpen barnehage i samarbeid med frivilligheten jf. de andre åpne barnehagene i kommunen.»

Lillestrøm kommune driver i dag ikke åpne barnehager i samarbeid med frivillige, men yter driftstilskudd til de to private åpne barnehagene i kommunen.

I Lillestrøm kommune er det tre åpne barnehager. En driftes av kommunen og to driftes av private, henholdsvis Normisjon i Lillestrøm og KFUK-KFUM i Fetsund. Åpne barnehager er ikke en del av tilbudet for å sikre barn rett til barnehageplass. Barna kommer med foreldre eller en annen omsorgsperson som ansvar for barnet mens det er der. Åpen barnehage har ikke søknadsskjema eller opptak, men er et drop-in-tilbud. Åpen barnehage i Sørumsand er et gratistilbud, det samme gjelder barnehagen i Fetsund. Hos Normisjon betales det en liten sum per dag.

Kommunedirektøren vurderer at det ikke er hensiktsmessig at den åpne barnehagen på Sørumsand driftes av frivillige aktører. Denne barnehagen er i samme bygg som Idrettsparken barnehage (kommunal) og deler styrerressurs med Idrettsparken.

Kommunen er forpliktet til å yte driftstilskudd til private åpne barnehager. Driftstilskuddet til de private åpne barnehagene i Lillestrøm kommune er basert på nasjonale satser, som for 2021 er følgende:

Åpningstid 6-15 timer pr uke	Åpningstid 16 timer eller mer pr uke
23 631 (pr barn pr år)	32 225 (pr barn pr år)

Driftstilskudd og budsjett for åpne barnehager i Lillestrøm kommune per i dag er følgende:

Driftstilskudd/budsjett	Personal
-------------------------	----------

Økonomiplan for 2021-2024

Normisjon Åpen barnehage (privat)	812 500,- i driftstilskudd	1,20
Kringen åpen barnehage (privat)	715 000,- i driftstilskudd	1,24
Åpen barnehage Sørumsand (kommunal)	380 000,- budsjett	0,56

Det skilles ikke mellom ideelle og kommersielle private aktører når det gjelder driftstilskudd til barnehager.

Oppsummeringsvis mener kommunedirektøren at drift av åpen barnehage i samarbeid med frivilligheten ikke er et reelt alternativ, men at kommunen må vurdere søknader om godkjenning og om kommunalt driftstilskudd dersom det kommer søknader om å etablere åpen barnehage fra ideelle eller andre private aktører.

Barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehage er frivillig. I Lillestrøm kommune går ca. 90 % av barna i barnehage. Kommunen har to hovedoppgaver overfor barnehagene, som barnehageeier og barnehagemyndighet. Som eier drifter Lillestrøm kommune 27 barnehager, mens barnehagemyndigheten blant annet har ansvar for samordnet opptak, tilsyn og moderasjonsordninger overfor alle barnehagene i kommunen, også de private.

Fra 1. januar innføres det endringer i barnehageloven som understreker kommunes oppgave som barnehagemyndighet og at alle barnehageeiere i kommunen skal likebehandles. Blant annet er det krav om at kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier når dette er egnet til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet. Kommunedirektøren mener at uavhengigheten er ivaretatt gjennom barnehagemyndighetens organisering i Lillestrøm kommune, der barnehagemyndighetsoppgaven er lagt til en egen seksjon i Fagstab oppvekst.

Fra neste år blir det også lovfestet en aktivitetsplikt for alle barnehager, som skal sikre alle barn et trygt og godt barnehagemiljø. Endringene skal blant annet bidra til at de ansatte skal følge med, varsle ledelsen og handler raskt og riktig når et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagene får også ansvar for å utarbeide en skriftlig plan med egnede tiltak i saker der det er nødvendig med tiltak. Dette vil være et prioritert område både for kommunen som barnehageeier og myndighet, blant annet knyttet til informasjon og opplæring om de nye lovkravene.

Gjennom 2020 er det for de kommunale barnehagene utarbeidet en kvalitetsplan for barnehagen, som skal være verktøy og støtte for barnehagene i arbeidet med utviklingen av et godt omsorgs-, leke- og læringsmiljø og en inkluderende praksis for alle barn i barnehagene. Planen blir en viktig støtte til barnehagenes utviklingsarbeid i 2021 og videre i planperioden. Kommunedirektøren vil orientere om planen i en politisk sak i 2021. De private barnehagene er også orientert om planen og står fritt til også å bruke denne i sitt utviklingsarbeid.

Harmonisering og ressursfordelingsmodell

De kommunale barnehagene kom inn i Lillestrøm kommune med ulike ressursmodeller og det arbeides nå med å lage ressursfordelingsmodeller som gir barnehagene like forutsetninger for drift. Størstedelen av barnehagenes budsjetter er knyttet opp til bemanning. Barnehagene har lovfestede bemanningsnormer og disse vil være like for alle barnehager og er knyttet opp til antall barn. Barnehagenes ressurser utover lovpålagte stillinger er ulike, og dette vil være noe av det som ny ressursfordelingsmodell vil justere for.

Eksempelvis har det i deler av kommunen vært styrking med språkpedagoger ved høy andel minoritets-språklige barn, mens det i andre deler har vært ansatt kokk/kjøkkenassistent som har tilberedt lunsjmåltider. Som en oppfølging av vedtak i sak 63/20 Inndekning av budsjettoverskridelser 2020 er noen av disse stillingene tatt ned i enkelte barnehager for å finne inndekning for 5 millioner kroner for 2021.

Et annet område der det er ulikhet i tilbudet med behov for harmonisering er matservering og kostpenger i de kommunale barnehagene. Per i dag varierer tilbudet mellom kun melk og frukt til kr. 60 per måned, til smørelunsj, varmmat, melk og frukt til kr. 412 per måned. Kommunedirektøren ser ikke mulighet for å innføre smørelunsj/varmmat i alle barnehagene, slik situasjonen er i dag. Uten ansatt personell til å tilberede og rydde, vil oppgaven måtte utføres av den lovfestede grunnbemanningen. Tilberedning av mat til opptil 200 barn er komplekst og krevende å ha som en del av den pedagogiske aktiviteten med barna. Flere av barnehagene mangler også kjøkkenfasiliteter godkjent for matlaging. Et annet moment er at kostpenger ikke er omfattet av moderasjonsordningene, og vil for familier med lav inntekt kunne bli en stor belastning for familieøkonomien. Kommunedirektøren vil komme tilbake med en egen sak om matservering i barnehagene i 2021, men understreker at det ikke er avsatt midler i budsjettet til dette nå.

Tilskudd til private barnehager

Kommunen yter tilskudd til ordinær drift av private barnehager. Nærmere lokale retningslinjer om dette fastsettes politisk, se vedlagt forslag. Formålet med retningslinjene er å presisere kommunens rutiner på bakgrunn av lov og forskrift. Forslaget er i all hovedsak likt det som ble fremlagt og vedtatt ved budsjettbehandlingen i desember 2019. Det foreslås imidlertid en endring i rapportering av barnetall i familiebarnehagene, ved at det innføres to rapporteringer i stedet for én. Dette er for å sikre at utbetaling av kommunalt tilskudd baseres på faktiske barnetall.

Ved beregning av tilskudd skal det gis et påslag for pensjonsutgifter på en gitt prosentandel av lønns-utgiftene i de kommunale barnehagene. Dette ble nylig vedtatt redusert fra 13 til 11 prosent, med unntak for enkeltstående barnehager. I statsbudsjettet er det lagt inn en tilsvarende reduksjon i overføringene til kommunene. Kommunedirektøren har i budsjettet lagt til grunn de nye reglene om pensjonspåslag. Det har imidlertid vært en tydelig motstand mot forslaget fra blant annet Private barnehagers landsforbund, og dermed er det en viss usikkerhet rundt om det vedtas. Dersom endringen reverseres ved behandling av statsbudsjettet, vil tilskuddsutbetalingen bli om lag 3,3 millioner kroner høyere enn i forslag til budsjett. Kommunedirektøren vil i så fall legge frem en egen sak på nyåret med forslag til budsjettjustering for å dekke inn denne eventuelle merkostnaden.

Kommunedirektøren foreslår ikke endringer i tilskuddet til de private barnehagene i resterende del av økonomiplanperioden. Det er imidlertid vanskelig å ha gode estimat for tilskudd kommende år. Mange faktorer er ukjente per nå. Noen kutt i bemanning i de kommunale barnehagene som følge av inndekningssaken kan påvirke tilskuddet, men dette er usikkert. Dersom personalkostnadene skulle vise seg å være lavere, er barnetallet lavere og færre barn å fordele kostnadene på – det er derfor ikke sikkert at dette påvirker satsene. I tillegg har kommunal deflator stor betydning for satsene, og denne er ikke kjent før statsbudsjettet legges frem hvert år. Barnetall og sammensetning av små og store barn i de private barnehagene er også vesentlig, og disse er heller ikke kjent per nå.

Reduksjon av pensjonstilskudd til 11 prosent kan slå ut i form av lavere satser. Det skal imidlertid være åpning for at private barnehager skal kunne søke om ekstra pensjonstilskudd dersom de har bedre pensjonsordninger. Hvor mange av de private som vil kunne søke om dette er per nå ikke kjent. Med overgangsordning som fører til en gradvis nedtrapping for enkeltstående barnehager, vil full effekt av dette ikke være kjent før etter tilskuddssatsene er beregnet for 2023, og kommunen har mottatt søknader fra de private barnehagene.

Oppsummert mener kommunedirektøren at disse usikkerhetsfaktorene tilsier at tilskuddet til de private barnehagene basert på dagens aktivitetsnivå (dvs. antall barnehager) ikke justeres i økonomiplanperioden. En fastsettelse av aktuelt beløp for det enkelte år vil man måtte komme tilbake til ved beregninger i hvert årsbudsjett.

For øvrig viser kommunedirektøren til den vedtatte barnehagebehovsplanen, der det pekes på behov for nye barnehager i enkelte områder av kommunen. Planen legger opp til at flere av de nye barnehageprosjektene skal være privat drevet, noe som vil påvirke tilskuddsutbetalingen i økonomiplanperioden. Dersom de aktuelle prosjektene realiseres på anslått tidspunkt med privat eier, vil en økning i tilskuddsutbetalingen bli på om lag 14 millioner kroner i 2023 og 47 millioner kroner i 2024. Det er imidlertid flere usikkerhetsmomenter ved dette. For alle tiltak vil det være den faktiske utvikling i barnetall og etterspørsel etter plasser som avgjør om og når realisering bør skje. I tillegg påpekes det at ved en økning i barnetallene i kommunen, vil det også medføre en økning i kommunens inntekter fra staten. Per nå er det derfor ikke lagt inn noen økning i denne posten. Situasjonen følges nøye og kommunedirektøren kommer tilbake med mer konkrete beregninger ved hvert årsbudsjett.

Skole

Skolene i Lillestrøm har etablert en felles visjon: «Gjennom fremragende opplæring og skoler som oppfyller sitt samfunnsoppdrag, skal alle elever lære, trives og utvikle seg». I økonomiplanperioden står arbeidet med læreplanen Kunnskapsløftet 2020 sentralt. Det er et prioritert mål for skolene i Lillestrøm at alle som arbeider i skolen skal ha felles språk og kunnskapsgrunnlag om hva fremragende opplæring innebærer. Skolene skal arbeide langsiktig med verdigrunnlaget som skal prege skolen. Profesjonsfelleskap mellom ansatte og ledere både på den enkelte skole og mellom skolene skal bidra til kvalitetsutvikling og til likeverdig kvalitet, uavhengig av klasse eller skole. Felles profesjonell praksis innebærer imidlertid ikke at alle skoler skal være like. Lillestrøm har et stort mangfold i sine skoler.

Likeverdig opplæring forutsetter forutsigbare og realistiske administrative og økonomiske rammer. I løpet av 2020 har det blitt utarbeidet en ressursberegningsmodell for skolene i Lillestrøm. Ved hjelp av modellen kan man beregne en grunnkostnad for å drive grunnskoler i Lillestrøm i tråd med lovens minimumskrav. Modellen beregner også ressursfordelingen mellom de ulike skolene. Ressursberegningsmodellen bygger på lovfestede bemanningskrav, opplæringskrav hjemlet i opplæringslov og krav og rammer begrunnet i framforhandlede avtaler og funksjoner. Modellen beregner en knapp ressurs til spesialundervisning og rammer for driftskostnader som for eksempel læremidler og elev-PCer.

Grunnrammene for skolene i Lillestrøm er ytterst knappe. KOSTRA-tall viser at grunnskolen i Lillestrøm ble drevet rimeligere enn Kostragruppe 13 og ASSS-kommunene allerede i 2019. I løpet av 2020 ble rammen redusert ytterlig med 21,8 millioner. Dette kan forklares med at budsjettene i 2020 baserte seg på opprinnelig budsjett fra 2019. Sørumsdal (og til dels også Skedsmo) baserte fram til og med 2019 lovlig drift på budsjettjusteringer og fondsbruk. Regnskap 2019 viser et merforbruk på 27,8 millioner i forhold til opprinnelig budsjett 2019. Kommunalområde reduserte rammen i 2020 med ytterlig 9 millioner som et tiltak for å saldere budsjettet for 2020. I inndekningssaken ble grunnskolen tilført 15 millioner.

Budsjettforslaget for 2021 har søkt å gi rom for å kunne gi inkluderingsstøtte til skolene for elever med særskilt hjelpebehov. Ressursberegningsmodellen bygger på at det er en tilnærmet lik kostnad per elev på ulike skoler, med unntak av noen begrunnede forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn og mellom de minste skolene og skoler med mer enn en klasse per trinn. Noen elever har imidlertid så omfattende hjelpebehov at de ikke kan ivaretas innenfor skolenes regulære rammer. Et estimat innebærer at dette gjelder mellom 0,5-1% av elevene. Om lag 70 av disse får per i dag sitt tilbud på spesialskolene i kommunen. Resten får tilbud på sin nærscole. Det er ikke forutsigbart hvor disse elevene trenger et skoletilbud. Det er derfor lite økonomisk effektivt å ha rammer fast på den enkelte skole. For å kunne ivareta disse elevenes rettigheter på den enkelte nærscole, er det nødvendig at skoleeier har

mulighet til å tildele enkeltskoler inkluderingsstøtte for elever med særskilt hjelpebehov. For å sikre likeverdighet, men også for å styre ressursene effektivt, er denne støtten lagt på kommunalsjefsnivå.

Inkluderingsstøtten for elever med særskilt hjelpebehov er søkt løst innenfor kommunalområdets ramme. Vi ser imidlertid at denne nødvendige målrettingen av midler har redusert skolenes forutsetninger for å gi lavterskeltilbud til elever med begynnende problematikk for eksempel innen grunnleggende ferdigheter. Det er derfor lagt inn et tiltak som skal gi skolene forutsetning for å ivareta kravet til tilpasset opplæring. Kommunedirektøren har imidlertid ikke funnet rom til å bygge opp målrettede lese- og/eller regnekurs etter en felles metodikk for alle skoler i Lillestrøm kommune, noe som hadde vært viktig for å skape felles praksis og et mer likeverdig tilbud for enkeltelever som strever.

Vi observerer endret foreldreadferd når det gjelder bruk av SFO. Færre foreldre søker SFO-plass til barna sine og vi observerer også at flere husstander enn før oppfyller kravet til redusert foreldrebetaling. En del av dette henger antakelig sammen med Koronasituasjonen, som gjør at flere voksne er hjemme, for eksempel på hjemmekontor, og at flere derfor opplever det som trygt å avslutte SFO tidligere. Økt økonomisk usikkerhet kan også bidra til en slik tendens. Erfaringstallene for SFO-deltakelse og de tilhørende inntektsanslagene er derfor svært usikre i årets budsjett, men kommunedirektøren har ikke funnet rom for å redusere denne usikkerheten med kompenserende tiltak.

Voksenopplæringstilbudet i Lillestrøm kommune er et sentralt virkemiddel på integreringsområdet, og en hovedutfordring blir kompetanseheving av innvandrerbefolkningen og arbeidsretting av norsk-opplæringen. I dag ser man en økning i antall elever i grunnskoletilbudet, og en relativt stor andel av voksne innvandrere i kommunen vil ha rett til opplæring i grunnleggende ferdigheter i grunnskoletilbudet. Samtidig har endringer i statlige tilskuddsordninger ført til et sviktende inntekstgrunnlag, noe som kan gjøre det krevende å opprettholde tilbudet. Et prosjekt har vurdert effektivisering av voksenopplæringstilbudet, og det er søkt å finne både muligheter for å effektivisere driften og å øke inntekstgrunnlaget.

Kulturskolen skal gi bredde-, kjerne- og fordypningstilbud, og tilbyr både utdanningsløp for fremtidige kunstnere og tilbud der barn og unge kan få mulighet til å utfolde seg. Kulturskolen samhandler mye med andre aktører som grunnskolen, andre kulturaktører og frivillige kultur-tilbud. Det er et mål i løpet av strategiperioden å utarbeide rammeplan for kulturskolen samt vurdere hvordan kulturskolen kan øke sin medlemsmasse innenfor dagens økonomiske ramme. Kulturskolen har som en del av kommunens arbeid med å redusere utgiftsnivået, redusert sine kostnader med 1 million med helårseffekt fra 2021. Reduksjonen vil føre til større grupper, redusert tilbud på noen områder og mindre bidrag fra kulturskolen på grunnskolens område, for eksempel i tilbud til førsteklassene i kommunen.

Barnevern

Over tid har stadig flere barn og unge fått hjelp fra barnevernet. På landsbasis gjelder dette om lag fire prosent av barn og unge. Antall meldinger til barnevernet er økende også i Lillestrøm. Koronasituasjonen første halvår 2020 ga noe mindre meldinger til barnevernet enn forventet. Dette har riktignok økt i andre halvår. Per 27.10.2020 har Lillestrøm barneverntjeneste mottatt 1148 bekymringsmeldinger. For flertallet av barna er det tilstrekkelig med hjelpetiltak i hjemmet. De fleste familier som mottar hjelp får mer enn ett tiltak av gangen. Hovedandelen av de som mottar hjelp er barn/unge i alderen 10-12 år. En positiv utvikling er at inngangsalderen på barn i barnevernet synker. På den annen side tilsier dette at barna blir lenger i tiltakene. Det fattes likevel færre vedtak om omsorgsovertakelse per år, men grunnet lavere alder på barna blir de værende lenger i overtakelsessituasjonen.

Manglende foreldreferdigheter er hyppigste årsak til vedtak om tiltak. Dette betyr at det må legges inn betydelig innsats i å veilede foreldre i hvordan opptre som gode rollemodeller og utøve godt foreldreskap. I Lillestrøm barnevern er dette ressurs- og familieteamets hovedoppgave. Frem til 28.10.2020 har teamet jobbet med 366 saker på oppdrag fra barneverntjenesten.

Langtidseffektene av samhandling og forebyggende arbeid i tjenesteområdet vil på sikt kaste av seg i form av mindre behov for tiltakstjenester og plasseringer i barnevernet. Med den utviklingen som har vært de siste årene ser imidlertid kommunedirektøren behovet for å øke rammene for barn plassert utenfor hjemmet.

Den kommende struktur- og kvalitetsreformen, og forslag til ny barnevernlov, vil pålegge det kommunale barnevernet flere oppgaver og tjenester. I tillegg vil oppgaver som i dag utføres av staten overføres til kommunene, som for eksempel alt ansvar for fosterhjem. Dette vil skje uten at noen av de oppgaver barnevernet gjør i dag reduseres eller overføres andre tjenesteområder. Finansieringen av dette får vi først vite noe om våren 2021. I forslag til budsjett har kommunedirektøren lagt til grunn at tilleggsoppgavene som følge av reformen finansieres av staten. Det er imidlertid noe usikkerhet knyttet til dette, basert på erfaring ved tidligere reformer.

I 2021 heves alderen i barnevernloven for å motta ettervern til 25 år fra 23 år slik det er i dag. Dette vil gi økte kostnader for barnevernet i Lillestrøm. Kommunedirektøren ser det nødvendig å imøtekomme behovet til disse ungdommene, og det er lagt inn midler til dette i budsjettforslaget.

Flere norske barnevernssaker har i 2020 vært behandlet i den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) i Strasbourg. Dommene fastslår at norsk lov ikke er i strid med menneskerettighetene, men de krever en praksisendring av utføringen. Dette vil føre til økte kostnader for kommunen både til sakkyndig utredninger, til samvær mellom foreldre og biologiske barn, samt oppfølging av foreldre etter omsorgsovertakelse. Kommunedirektøren har sett det nødvendig å bevilge midler til å kunne møte denne praksisendringen.

Barnevernet og kommunen som helhet vil være tjent med et godt tverrfaglig samarbeid i Lillestrøm kommune. Et eksempel kan være at andre instanser enn barnevernet tilbyr lavterskeltiltak, som vil kunne føre til at færre familier får behov for tjenester fra barnevernet. Dette vil være et viktig satsningsområde i 2021 og videre i planperioden.

Helsetjenester for barn og unge

Helsetjenester for barn og unge arbeider etter flere førende prinsipper. Helhetsprinsippet er viktig for å se hele familien, anerkjenne foreldrerollen, se styrker og legge til rette for mestring. Tverrfaglig samarbeid er et annet viktig prinsipp hvor det legges til rette for gode samarbeidsrutiner og strukturer for å finne løsninger på tvers.

Strategien er å ha gode tilgjengelige lavterskeltjenester med mulighet for å fange opp og følge opp de som er i behov av hjelp. Det er en utfordring i å rekruttere helsesykepleiere i dag, og det er flere vakante stillinger som ikke besettes. Kommunen mangler 13 årsverk for å tilfredsstille helsedirektoratets normtall for antall helsesykepleiere i skolehelsetjenesten.

Oppsøkende ungdomsteam (OUT) arbeider der ungdom treffes om det er på gata, ved trafikknute-punkter, skoler, fritidsklubber eller på sosiale medier. Målet er å etablere kontakt med ungdom så tidlig som mulig og motivere til alternativ virksomhet, hjelp eller behandling. OUT er tilgjengelig når andre tjenester er stengt.

Det har i det siste vært en del utfordringer knyttet til ungdomsmiljøet. Det er en økt tilstrømning av unge flere steder i kommunen. OUT påtreffer flere ungdom som kjeder seg, og forteller at det er utfordrende å være hjemme fordi de bor trangt. Koronasituasjonen legger begrensninger for sunn utfoldelse. De savner steder å treffe andre ungdommer. OUT treffer unge som sliter med psykiske helseplager, som ruser seg mer enn før og de hører om flere voldsepisoder, ran etc. Politiet forteller også om en økning i voldssaker på nesten 100 prosent de tre siste årene.

Psykisk helse og familiestøtte (PHFS) gir forebyggende og behandlende helsehjelp til barn og unge som enten har fått henvendelse eller som selv tar kontakt. De opplever stort behov for tjenester og per oktober er det 50 barn som venter på avtale med behandler. I tillegg til å bistå samarbeidspartnere med kompetanse, gjennom veiledning, konsultasjon og forelesning, har PHFS tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Tjenestetorg er kommunens koordinerende enhet for barn og unge, og et viktig organisatorisk knutepunkt. Tjenestetorg skal sørge for gode og samordnede helsetjenester for barn og unge og gi støtte til deres familier. En sentral oppgave er å tydeliggjøre habilitering, behandling og koordinering til barn og unge med et omfattende hjelpebehov, og skal ha et tett samarbeid med foreldre og de øvrige tjenestene i kommunen.

Det er økning i antall barn og unge med ulikt nedsatt funksjonsnivå. Oppvekstprofilen 2020 (Folkehelseinstituttet) for Lillestrøm kommune viser at ungdomsskoleelever er mye plaget med depressive tanker. Tall for landet viser at 7 prosent av norske barn har en psykisk lidelse, og opp mot 15 prosent har psykiske helseplager som bekymringer, stress og søvnvansker. For Lillestrøm betyr dette at mange barn og unge sliter. Psykiske lidelser er blant de sykdommer som koster samfunnet mest. Derfor er arbeidet med psykisk helse blant unge svært viktig både for den enkeltes livskvalitet og for fremtidig bærekraft i tjenestene.

Dette er også styringssignaler fra regjeringen gjennom opptrappingsplan for psykisk helse til barn og unge, strategisamarbeidet 0-24 år og etableringen av ulike pakkeforløp kommunen må følge:

- Pakkeforløp henvisning og start – psykiske lidelser barn og unge.
- Pakkeforløp for samhandling mellom barnevern og psykiske helsetjenester.

I tillegg vil den kommende struktur- og kvalitetsreformen for barneverntjenesten stille krav til gode forebyggende tjenester som gir barn og familier god, helhetlig og nyttig hjelp til riktig tid for å forebygge at utfordringene vokser seg store og at barn er i behov av plassering i fosterhjem.

Det er i forbindelse med inndekningssaken som ble behandlet før sommerferien gjennomført to økonomiprojekter. Et med gjennomgang av tjenestetorg og avlastningstjenester og et knyttet til helsestasjonstjenestene i Lillestrøm kommune.

Resultat av prosjektene er at avlastningstjenesten for barn/unge samles i samme styringslinje som avlastningstjenestene for voksen i Helse og mestring. Det blir fortsatt to tjenestetorg i Lillestrøm kommune. Et tjenestetorg barn, unge og familier 0 - 18 år og et Tjenestetorg Helse og Mestring.

Helsestasjonsprosjektet ser på hvilke økonomiske gevinster det kan forventes ved et evt. redusert antall helsestasjoner og om større enheter kan bedre grunnlaget for utvikling og bruk av kompetanse. Prosjektet har levert sin rapport med en konklusjon, men denne er foreløpig ikke behandlet. Kommunedirektøren vil komme tilbake med et forslag til struktur for helsestasjoner, herunder både antall og lokalisering.

Stabsavdelingene – fagstab og pedagogisk psykologisk avdeling (PPA)

Fagstaben skal ivareta sentrale faglige og administrative oppgaver overfor alle tjenesteområdene. Fagstaben skal være en støtte for tjenestene og for ledelsen i Oppvekst, for å bidra til kvalitet og effektivitet i kjerneaktiviteten. Fagstaben ivaretar flere lovpålagte oppgaver, blant annet for skole- og barnehageeier og har mange ulike saksbehandlings- og utredningsoppgaver både i enkeltsaker og generelle saker. I tillegg til å være barnehageeier, er kommunen lokal barnehagemyndighet og skal påse at både de kommunale og private barnehagene drives i samsvar med regelverket. Administrativt er disse oppgavene lagt til fagstaben, som har en egen seksjon for barnehagemyndighet. Det vises også til at regjeringen i høst har sendt på høring et forslag om å lovfeste krav til tverrfaglig samarbeid for barn og unge på systemnivå, et arbeid noe som også koordineres og følges opp i fagstab oppvekst. Både oppfølging av barnehagemyndighetens og fagstabens oppgaver for øvrig er omfattende og til dels komplekse og krevende. Kommunedirektøren er opptatt av at det er tilstrekkelig med ressurser på dette området, for å ivareta oppgavene på en forsvarlig måte.

PPA yter tjenester til 29 skoler og over 70 barnehager, samt tjenesteområdet for øvrig. PPA har et stort etterslep på individualsaker og har på tross av iverksatte tiltak ikke klart å lukke avviket da det er økt etterspørsel etter PPAs tjenester. I likhet med andre tjenester som arbeider direkte med barn unge og voksne med særskilte behov, kan dette forklares med befolkningsøkning generelt, tilflytting og mange familiers ønske og behov for nærhet til spesialisthelsetjenestene, samt en generell økning i antall barn med ressurskrevende utfordringer og sykdom. PPA har i tillegg til individrettede oppgaver også et lovpålagt systemrettet mandat.

Forskning på pedagogisk- psykologisk intervensjon viser at systemrettet arbeid fører til at flere barn og unge får utbytte av det ordinære barnehage- og skoletilbudet, og er på sin side med på å redusere mengden individuelle saker. Lovverket er imidlertid tydelig på at individuelle tjenester har prioritet foran systemrettede tjenester. Tjenesteområdet oppvekst står foran flere utfordringer. Psykiske helseplager blant barn og unge øker, barnevernreformen gir et økt behov for flere lavterskeltiltak og komplekse problemstillinger øker behovet for mer tverrfaglig innsats. Det er derfor nødvendig i høy grad å vektlegge kapasitetsbygging og systemrettede arbeidet i barnehager og skoler. Dette er en kontinuerlig prosess innen det pedagogisk- psykologiske området og fordrer at PPA har tilstrekkelig ressurser til å bidra inn i utviklingen av et godt barnehage- og skoletilbud som ivareta inkludering, utvikling og læringsutbytte for alle barn og unge.

Investeringsbudsjett

Kommunedirektøren er opptatt av at Lillestrøm kommune har en hensiktsmessig og behovsdekkende skole- og barnehagestruktur. Kommunesammenslåingen gjorde det nødvendig å se samlet på skole- og barnehagebehov. Lillestrøm kommune har 27 kommunale og 46 private barnehager, og 29 kommunale grunnskoler. Enhetene har ulik størrelse og ulik bygningsmessig standard. Skolebehovsplanen for Lillestrøm kommune ble vedtatt av kommunestyret 22.4.2020 (sak 25/20), og barnehagebehovsplanen ble vedtatt 7.10.2020 (sak 167/20).

I løpet av 2020 har kommunen ferdigstilt og åpnet to nye bygg – Dalen barnehage og en utvidelse av Riddersand skole. Dette er viktige prosjekter for å sikre et godt skole- og barnehagetilbud i barnas nærmiljø.

Et pågående prosjekt er byggingen av Sophie Radich skole i Lillestrøm by. Det er inngått kontrakt med entreprenør, arbeidet er startet og skolen skal etter planen stå ferdig til skolestart august 2022 for 720 elever, med blant annet flerbrukshall, to aktivitetssaler, realfagsenter, og tilpasninger for barn med nedsatt hørsel. Skolen er viktig for å møte elevtallsveksten i Lillestrøm.

Som tiltak for å sikre bedre barnehagedekning i Strømmen og Lillestrøm blir Sagelva og Volla barnehager bygget nye, med større kapasitet. Byggeprosessene er påbegynt, og begge barnehagene er planlagt ferdig i løpet av høsten 2021. Begge barnehagene vil få en forsterket avdeling for barn med særskilte behov. Volla barnehage vil i tillegg få en hørselsavdeling med bygningsmessige godt lydmiljø og

personell med kompetanse innenfor fagområdet hørsel og tegnspråk.

I tillegg er det flere investeringsprosjekter som starter opp i 2021, enten med en prosjekteringsfase eller oppstart av bygging. Dette dreier seg om oppgradering av Haugtun og Fjuk skoler, bruksendring på Kjellervolla skole fra ungdomsskole til barneskole, utvidelse av Tærudalen og Vardeåsen skoler, rehabilitering av Volla og Bingsfoss skoler, prosjektoppstart av ny skole på Skjærva, samt ombygging på Riisløkka barnehage for å få en forsterket avdeling. Det er også satt av midler og planlagt oppstart av rehabilitering og utvidelse av skolekjøkken på Østersund skole og oppgradering av svømmehallen på Dalen skole.

Noen av investeringsprosjektene som omtales i skole- og barnehagebehovsplanene er det imidlertid nødvendig å forskyve oppstartstidspunkt på. Dette er av hensyn til kommunens investeringsramme og gjeldsgrad, samt for enkelte prosjekter en mest mulig realistisk fremdriftsplan som tar hensyn til reguleringsarbeid mv. Prosjektene som foreslås forskjøvet handler stort sett ikke om kapasitetsutvidelser, men rehabilitering/ombygging. Det dreier seg om utsettelse av rehabilitering/ombygging av Åsenhagen, Sørumsand, Sten-Tærud, Hovinøgda og Garderåsen skoler, samt utsettelse av utvidelsen av Ramstadskogen barnehage. Ny svømmehall på Sørumsand og Fetsund vest foreslås også forskjøvet.

Ellers vil kommunedirektøren vurdere mulighetene for en kapasitetsforskyving av barnehageplasser fra Skjetten til Strømmen, fordi det er misforhold mellom kapasitet og etterspørsel i disse områdene. Det vil blant annet være aktuelt å ta i bruk paviljongene på Strømmen stadion for videre barnehagedrift når Sagelva barnehage flytter inn i nye lokaler høsten 2021. Kommunedirektøren vil komme tilbake med en egen sak om dette i 2021.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2021	2022	2023	2024	2021-24
Investeringsprosjekter					
OPPVEKST					
Bingsfoss skole	10 000	40 000	18 000	0	68 000
Dalen skole - oppgradering svømmebasseng	5 000	25 000	0	0	30 000
Fjuk skole - oppgradering	29 500	0	0	0	29 500
Haugtun skole - innvendig oppgradering	31 400	43 000	0	0	74 400
Kjeller skole	0	2 000	8 000	50 000	60 000
Kjellervolla skole - bruksendring	2 000	28 000	0	0	30 000
Ny barnehage - Skedsmokorset	0	0	2 000	10 000	12 000
Ny barnehage - Strømmen	0	0	0	5 000	5 000
Riisløkka barnehage - ombygging	4 700	0	0	0	4 700
Sagelva barnehage	133 000	0	0	0	133 000
Skjærva skole	11 500	3 000	14 000	120 000	148 500
Sophie Radich skole - ny	325 000	150 000	0	0	475 000
Tærudalen skole	50 000	38 000	0	0	88 000
Vardeåsen skole	12 000	58 000	30 000	0	100 000
Volla barnehage	113 500	0	0	0	113 500
Volla skole	6 125	45 000	117 000	55 000	223 125
Østersund skole - skolekjøkken utvidelse og oppgradering	8 000	0	0	0	8 000
Sum OPPVEKST	741 725	432 000	189 000	240 000	1 602 725

Administrasjon og ledelse oppvekst

Beskrivelse av dagens virksomhet

PPA

Pedagogisk- psykologisk avdeling (PPA) har 52 ansatte og yter tjenester både til kommunale og private barnehager og skoler i kommunen. PPAs mandat fremgår av opplæringsloven og barnehage-loven. Mandatet innebærer at tjenesten skal legge til rette for inkludering, utvikling og læringsutbytte for barn, elever og voksne grunnskoleelever med særskilte behov. Mandatet er todelt, og inneholder både system- og individrettede oppgaver. Ønsket hovedfokus er systemrettet arbeid i form av å hjelpe barnehager og skoler med å forebygge, oppdage og avhjelpe vansker tidlig, samt sikre at flest mulig kan ivaretas innenfor et ordinært tilbud. PPA er i tillegg kommunens sakkyndige instans og skal utarbeide sakkyndig vurdering der loven krever det. PPA er også kommunens fagavdeling for hele oppvekstfeltet og er sentral i organisasjonsutviklingen forøvrig. Systematisk arbeid med forebyggende tiltak og tett samhandling med øvrige fagområder og tjenester, er viktige satsningsområder.

PPA har strammet inn lønns- og driftsbudsjettet ved blant annet å ta ned bemanningen med 130 % (merkantile stillinger), gjøre om en lederstilling til PP-rådgiver og redusere utgifter til innleie av konsulent. PPA har et etterslep i sakkyndighetsarbeidet og et kontinuerlig avvik. Ytterligere innstramminger i budsjettet vil med stor sannsynlighet øke avviket i behandlingstiden for det sakkyndige arbeidet.

Fagstab Oppvekst

Fagstab Oppvekst har 22 ansatte og skal ivareta sentrale faglige og administrative oppgaver overfor alle tjenestene i Oppvekst. Sentrale oppgaver er bla

- koordinering av det tverrfaglige samarbeid for barn og unge
- faglig, juridisk og administrativ veiledning og støtte
- ivaretagelse av barnehage- og skoleeierrollen
- statistikk og analyse, internkontroll og kriseberedskap

Fagstaben har også ansvar for forvaltning og utbetaling av tilskudd til kommunens 47 private barnehager.

Fagstaben skal være en støtte for tjenestene og for ledelsen i Oppvekst. Systematisk arbeid for å bidra til god samordning, samt kvalitet og effektivitet i kjerneaktivitetene, er sentrale satsningsområder.

I fagstaben er det en egen seksjon for barnehagemyndighet. Seksjonen har ansvar for barnehageopptak, samt tilsyn og veiledning av alle barnehager i kommunen – både private og kommunale. Andre oppgaver for seksjonen er blant annet behandling av søknader om redusert foreldrebetaling, søknader om tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne, søknader om dispensasjon fra utdanningskravet mv.

Fagstaben har strammet inn driften ved å ta ned bemanningen med to rådgiverstillinger.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		453 513	453 513	453 513	453 513
Sum Lønns- og prisvekst		719	719	719	719
Sum Tekniske justeringer		-1 657	-1 657	-1 657	-1 657
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		-300	-5 775	-5 775	-5 775
Endring i finansieringsforskriften for private barnehager		4 317	7 494	7 494	7 494
Sum Vedtak forrige periode		4 017	1 719	1 719	1 719
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Reduksjon 100% stilling merkantil ressurs PPA		-500	-500	-500	-500
Inndekningssaken: Reduksjon 200% stilling rådgiver fagstab		-1 750	-1 750	-1 750	-1 750
Andre tiltak		280	280	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		-1 970	-1 970	-2 250	-2 250
Konsekvensjusteringer		1 109	-1 189	-1 469	-1 469
Konsekvensjustert ramme		454 622	452 324	452 044	452 044
Omstilling/effektiviseringskrav					
Rammeoverføring fra kommunalområde barnehage til barnevern		-4 317	-7 494	-7 494	-7 494
Redusert integreringstilskudd fra staten - tilpasninger av driftsnivå		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Omstilling/effektiviseringskrav		-9 317	-12 494	-12 494	-12 494
Nye tiltak og realendringer budsjett		-9 317	-12 494	-12 494	-12 494
Ramme 2021-2024		445 305	439 830	439 550	439 550

Omstilling/effektiviseringskrav

Rammeoverføring fra kommunalområde barnehage til barnevern

I budsjettbehandlingen for 2020 ble det vedtatt en tilleggsbevilling til driftstilskudd for private barnehager. Bakgrunnen var en vurdering av at innført bemanningsnorm og pedagognorm i barnehage ville medføre økte utgifter til driftstilskudd, samt at aktivitetsøkning gjennom nye barnehageprosjekter ville medføre behov for økt tilskudd. Det er alltid vanskelig å ha gode estimat for tilskudd kommende år. Mange faktorer er ukjente og mange faktorer kan endre seg etter at man har gjort beregningene. Ved beregning av driftstilskudd til private barnehager for 2021 viser det seg at behovet blir lavere enn antatt og at de ekstra tilførte midlene ikke er nødvendige for å dekke behovet for tilskuddsutbetaling i 2021 og resten av økonomiplanperioden. De aktuelle barnehageprosjektene er heller ikke realisert ennå, noe som også forklarer mindrebehovet.

Kommunedirektøren foreslår at de frigjorte midlene overføres behov innenfor kommunalområde barnevern, samt avlastningstjenesten som overføres til tjenestoområde Helse og mestring.

Redusert integreringstilskudd fra staten - tilpasninger av driftsnivå

Lillestrøm kommune forventer reduserte inntekter fra integreringstilskudd. Derfor har kommunedirektøren lagt til grunn en reduksjon av kostnader tilsvarende ti millioner kroner, utover de tiltak som allerede er innarbeidet i budsjettet for 2021. Kostnadsreduksjonen er likt fordelt på tjenestoområdene Helse og mestring og Oppvekst. Arbeidet med spesifisering av hvordan dette kan realiseres i praksis vil gis høy prioritet tidlig i 2021. Kommunedirektøren vil følge realiseringen av dette kostnadskuttet tett igjennom 2021.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Avslutte driftsavtale ATV - stiftelsen Alternativ til vold	9	0	927	927	927
Elsykkel Fagstab oppvekst	3	40	5	5	5
Opprettholde dagens bemanning i Fagstab oppvekst og PPA	2	0	5 775	5 775	5 775
PPA- elsykler	3	40	5	5	5
Sum		80	6 712	6 712	6 712

Nye tiltak

9 Avslutte driftsavtale ATV - stiftelsen Alternativ til vold

Innsparing vil kunne gjøres ved å si opp kommunens avtale med ATV – Alternativ til vold. De tilbyr samtalerapi til voldsutøvere og deres familier. Dette er et lavterskeltilbud, som innbygger i kommunen kan man ta kontakt uten henvisning. ATV brukes også som et tiltak i barnevernssaker. Alle kommunene på Romerike har per i dag avtale med ATV. ATV er ikke et lovpålagt tilbud, men å si opp avtalen vil kunne medføre at lovpålagte tjenester som barnevern og helsetjenester får flere saker. Kommunen har en utgift til driftsavtalen med ATV på kr. 927.000 i året. Kontrakten har en oppsigelsestid på 12 måneder, og vil dermed ikke kunne gi en helårseffekt før i 2022.

Elsykkel Fagstab oppvekst

Ønsket tiltak er innkjøp av elsykkel til bruk for ansatte i fagstaben, for å begrense bruk av bil til og fra enhetene som ligger i og omkring Lillestrøm sentrum. Det er lagt inn innkjøp av elsykkel i 2021 med kr 40 000, med påfølgende vedlikeholdsutgifter kr 5000,- pr år.

Opprettholde dagens bemanning i Fagstab oppvekst og PPA

Inndekningssaken vedtatt i kommunestyret i juni 2020 er fulgt opp. Det er nå nedbemannet med to årsverk i Fagstab og 1,3 årsverk i pedagogisk-psykologisk avdeling (PPA).

Bemanningsplanen fra mars 2019 legger imidlertid opp til ytterligere nedbemanning i begge tjenestene, med anslagsvis sju årsverk. Denne planen ble skrevet på et tidspunkt hvor man ikke hadde full oversikt over blant annet bemanningsbehovet, oppgaveomfang og lovendringer. Det er derfor usikkert hvorvidt den nye kommunen hadde tilstrekkelig med informasjon for å kunne lage et grunnlagsdokument som skal være styrende for økonomiske disponeringer og tjenestekvalitet de kommende årene.

Etter en nærmere vurdering ser man at innsparingene ikke er tilstrekkelig vurdert opp mot tjenestene sine oppdrag og lovpålagte mandat. Samlet sett mener kommunedirektøren at dagens bemanning i Fagstab og PPA må opprettholdes.

Konsekvensene av å nedbemanne i fagstab og PPA i tråd med bemanningsplanen fra mars 2019:

- Brudd på forvaltningslovens regler om forsvarlig saksbehandlingstid
- Økt mengde klagesaker
- Mindre tid til forebyggende innsatser
- Økt turnover
- Lavere tjenestekvalitet

Barnehager

Beskrivelse av dagens virksomhet

Lillestrøm kommune har 73 barnehager, hvor 27 er kommunale og 46 er private. Per 1. januar 2021 anslås det at omlag 4.500 barn har barnehageplass i Lillestrøm kommune. Dette er omtrent 150 færre enn i januar 2020. 52 % av barna går i kommunale barnehager og 48 % i private.

Sju av de kommunale barnehagene er ressursbarnehager med forsterket spesialpedagogisk kompetanse. Ressursbarnehagene har tilrettelagt tilbud til barn med særskilte behov. I tillegg yter de tjenester til de andre barnehagene i kommunen, både kommunale og private. Kommunen har i tillegg en åpen barnehage tilknyttet Idrettsparken barnehage på Sørumsand.

Barnehagene har ansvar for drift av et pedagogisk tilbud til barn i førskolealder i henhold til barnehage-loven med tilhørende forskrifter.

Barnehagene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek i samarbeid- og forståelse med hjemmet, samt fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Som barnehageeier har kommunen ansvar for drift av de kommunale barnehagene. I tillegg har kommunen ansvar som barnehagemyndighet for alle barnehagene i kommunen. Denne funksjonen er organisert til fagstab oppvekst.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		351 054	351 054	351 054	351 054
Sum Lønns- og prisvekst		-1 258	-1 258	-1 258	-1 258
Sum Tekniske justeringer		269	269	269	269
Vedtak forrige periode					
Helårseffekt ny barnehage på Dalen - oppstart august 2020		2 900	2 900	2 900	2 900
Utvidelse av Sagelva barnehage - vedtak Skedsmo		3 200	3 200	3 200	3 200
Utvidelse av Volla barnehage - vedtak Skedsmo		6 400	6 400	6 400	6 400
Veiledning av nyutdannede lærere i barnehage		350	350	350	350
Sum Vedtak forrige periode		12 850	12 850	12 850	12 850
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Kutt i bemanning utover lovpålagte normer, ca. 800% stilling		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Inndekningssaken: Reduksjon i antall barn som søker barnehageplass		-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		-13 500	-13 500	-13 500	-13 500
Konsekvensjusteringer		-1 639	-1 639	-1 639	-1 639
Konsekvensjustert ramme		349 415	349 415	349 415	349 415
Nye tiltak					
21- Barnehager- Forventede koronautgifter i 2021, inkludert tap av inntekter, lønn og utgifter relatert til smitteverntiltak og renhold		14 000	0	0	0
Barnehage - videreføring av ressursbarnehager		931	931	931	931
Besparelse-feriestengt barnehage tre uker		-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Reduksjon av stillinger til styrking i barnehager i Skedsmo som ikke er ressursbarnehager		0	-2 300	-2 300	-2 300

Sum Nye tiltak	13 231	-3 069	-3 069	-3 069
Politiske vedtak				
Barnehage - økning av spesialpedagoger for å ivareta lovpålagt oppgave	1 162	1 162	1 162	1 162
Sum Politiske vedtak	1 162	1 162	1 162	1 162
Kommunestyrets vedtak				
Kommunestyresak 167/20 - Økt behov for barnehageplasser på Strømmen i tråd med vedtatt barnehagebehovsplan	0	0	0	5 725
Sum Kommunestyrets vedtak	0	0	0	5 725
Nye tiltak og realendringer budsjett	14 393	-1 907	-1 907	3 818
Ramme 2021-2024	363 808	347 508	347 508	353 233

Nye tiltak

21- Barnehager- Forventede koronautgifter i 2021, inkludert tap av inntekter, lønn og utgifter relatert til smitteverntiltak og renhold

Forventede koronautgifter i 2021, inkludert tap av inntekter og lønn og andre driftsutgifter.

Barnehagene må i større grad enn ved normaldrift sette inn vikar i korttidsfravær grunnet begrensning i samarbeid på tvers, som følge av smitteverntiltak og organisering i kohorter. Grunnet Covid-19 er terskelen for når ansatte må holde seg hjemme svært lav og det fører til økt korttidsfravær.

Barnehagene har også økte driftsutgifter grunnet Covid-19 knyttet til smittevern og renhold.

Barnehage - videreføring av ressursbarnehager

Det spesialpedagogiske tilbudet i Lillestrøm kommune er organisert med en trenivå-delning av tilbudet. Inkludering i vanlige barnehager, tilrettelagt tilbud i forsterket avdeling, det vil si avdelinger med bedre voksentetthet, og spesialavdeling for barn med ekstra store hjelpebehov. En forsterket avdeling bør i tillegg til grunnbemanning ha ansatt spesialpedagog, samt en vernepleier eller fagarbeider.

Det er i dag 7 ressursbarnehager i Lillestrøm kommune der Nordli og Tienbråten barnehager ble definert som ressursbarnehager i forbindelse med etableringen av Lillestrøm kommune.

Nordli barnehage hadde tildels en forsterket avdeling i tråd med modell for Lillestrøm, mens Tienbråten barnehage ikke hadde dette. I budsjett 2020 ble det ikke prioritert å oppbemanne de to barnehagene i tråd med bestemt organisering av det spesialpedagogiske tilbudet. For å ivareta barn med nedsatt funksjonsevne på forsterket avdeling i Nordli og Tienbråten trengs det oppbemanning tilsvarende 100% spesialpedagog og 200% fagarbeider/vernepleier, fordelt på 200 % stilling på Tienbråten barnehage og 100 % stilling i Nordli barnehage.

Besparelse-feriestengt barnehage tre uker

Sommerstengt barnehage i tre uker vil gi besparelser med hensyn til vikarutgifter. Kommunedirektøren foreslår å stenge barnehagene i ukene 28, 29 og 30 hvert år. To av disse ukene hadde tidligere Fet kommune sommerstengt. Erfaringsmessig er det ca. 75-80 % av barna som vanligvis tar ut ferie i denne perioden. Stengingen i tre uker vil være en kortere stenging enn den Skolefritidsordningen (SFO) har. De som har eldre søsken på SFO vil derfor allerede ha innrettet seg til et stengt kommunalt tilbud i ukene 28, 29, 30 og 31.

Forslaget er på linje med hva Trondheim og Bergen kommune har i sine vedtekter. Tiltaket medfører behov for å endre vedtektene i tråd med dette.

Tiltaket ligger som en forutsetning for å komme i balanse budsjettet innenfor kommunalområdet i 2021. Beparelse i tiltaket vil finansiere styrking av spesialpedagoger, som utfører lovfestet rett til spesialpedagogisk hjelp for barn i førskolealder.

Reduksjon av stillinger til styrking i barnehager i Skedsmo som ikke er ressursbarnehager

Etter kommunesammenslåingen er det ikke blitt foretatt en fullstendig økonomisk harmonisering av barnehagebudsjettene i de kommunale barnehagene. Utgangspunkt for budsjettering har vært noe ulikt i de tre gamle kommunene, og det er behov for harmonisering og fordeling av ressursene. Barnehager har en lovpålagt bemanningsnorm gjeldende for alle barn. Samtidig har kommunalområdet ansvaret for spesialpedagogisk hjelp til barn med behov i førskolealder, både i kommunale og private barnehager. For å ivareta lovkravet om spesialpedagogisk hjelp i tråd med økende behov, er det lagt inn ressurser til flere spesialpedagoger i kommunedirektørens forslag for 2021. I tillegg ble det lagt inn ressurser til Tienbråten og Nordli barnehager, som ved inngangen til Lillestrøm kommune ble ressursbarnehager. Det er funnet rom for 5/12 effekt av disse tiltakene i 2021. For å finansiere helårseffekt i 2022 er det nødvendig å omfordele ressursene innenfor kommunalområdet. Det er utarbeidet et forslag til ressursfordelingsmodell hvor det blant annet ligger til grunn at barnehager som ikke er ressursbarnehager skal ha grunnbemanning etter lovens krav, og at det er ressursbarnehagene som styrkes. Tiltaket vil trolig føre til en overtallighetsproblematikk i enkelte barnehager, da de ansatte i ekstraressursstillingene ikke har nødvendig formalkompetanse til å inneha stillinger knyttet til den spesialpedagogiske hjelpen. Videre prosess med å ferdigstille ressursfordelingsmodellen og involvering fra barnehagelederne og tillitsvalgte vil pågå i 2021.

Politiske vedtak

Barnehage - økning av spesialpedagoger for å ivareta lovpålagt oppgave

Spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i Barnehagelovens §19a som en individuell rett, og omfatter også tilbud om foreldrerådgivning. Barnets rett til spesialpedagogisk hjelp er uavhengig av om barnet går i barnehage.

Ansvaret for den spesialpedagogiske hjelpen ligger i kommunens ressursbarnehager. Spesialpedagogene er også ansatt i ressursbarnehagene med 15 årsverk fordelt på de sju ressursbarnehagene. Disse skal ivareta spesialpedagogiske vedtak i kommunale og private barnehager, samt eventuelle hjemme-barn. I tillegg til direkte arbeid med barn og foreldrerådgivning, deltar spesialpedagogene i annet faglig samarbeid. Det være seg veiledning av personalet i barnets barnehage, samarbeidsmøter med pedagogisk psykologisk avdeling PPA, andre tjenester, spesialpedagoger og overgang barnehage-skole.

Det har vært en økning i antall årstimer spesialpedagogisk hjelp de siste årene. Økningen har sannsynligvis flere årsaker for eksempel tidligere barnehagestart, større barnehagedeltakelse og tidlig innsats som gjør at flere barn oppdages og får hjelp tidligere. Konsekvens av dette er større andel barn med spesialpedagogisk hjelp i barnehagene og at de får hjelp over flere år. Befolkningsvekst, spesielt i enkelte områder i kommunen en annen årsak. Videre er det en økning i antall barn med sammensatte utfordringer og enkelte diagnoser, for eksempel innenfor autisme spekteret.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Årstimer spesialpedagogisk hjelp	8426	12777	13917	17180	24852

*Tallene er sammenslått fra rapportering i de tre tidligere kommunene.

Med bakgrunn i vesentlig økning i årstimetall over er det behov for en økning av spesialpedagoger. Behovet er beregnet til 300 % nye spesialpedagogstillinger i 2021 og utover i perioden. Kommunedirektøren har ikke funnet rom for økningen før i august 2021, tilsvarende 5 måneders virkning.

For å finansiere tiltaket fra 2022 og videre i perioden er det nødvendig å gjøre en ressursfordeling mellom barnehagene. I ressursfordelingsmodellen ligger det til grunn at barnehager som ikke er ressursbarnehager skal ha grunnbemanning etter lovens krav og at det er ressursbarnehagene som styrkes.

Kommunestyrets vedtak

Kommunestyresak 167/20 - Økt behov for barnehageplasser på Strømmen i tråd med vedtatt barnehagebehovsplan

Kommunestyresak 167/20 - Barnehagebehovsplan, økt behov for barnehageplasser på Strømmen for å ha tilstrekkelig antall barnehageplasser i området. Strømmen er den delen av kommunen som har lavest kapasitet på barnehageplasser. En del barn har i dag plass i andre områder i kommunen, blant annet Skjetten.

Tiltaket innebærer utvidelse med 100 plasser. Plassene vurderes opprettet i paviljongene bak Strømmen stadion.

Bemanning for 100 barn er beregnet til å trenge 24 årsverk i tråd med lovens bemanningskrav, kan variere utfra andel barn over og under tre år. Personell og drift ligger inne med 5/12 effekt i 2024.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Makspris for barnehage fastsettes årlig i statsbudsjettet. Forslag til ny makspris fra 01.01.2021 er kr. 3 230, en økning fra kr. 3 135 i 2020. Det er i tillegg moderasjonsordninger for familier med lav inntekt og søskenmoderasjon. Lillestrøm kommune følger de nasjonale satsene.

Barnehagene serverer melk, frukt, og annen servering ved ulike arrangementer. For dette betaler foreldrene kostpenger. For 2021 foreslås satsen satt til kr. 61,- for alle barnehagene i Lillestrøm. I 2020 ble sats for kostpenger og mattilbudet videreført slik det var i de tre tidligere kommunene. Nå settes dette likt i alle de kommunale barnehagene. Satser i 2020 har vært kr. 60,- i tidligere Skedsmo, kr. 278,- i tidligere Fet og kr. 412,- i tidligere Sørumsund.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Nedleggelse av den kommunale Åpen barnehage på Sørumsund	9	-191	-380	-380	-380
Klimatiltak i barnehagene	3	50	50	50	50
Sum		-141	-330	-330	-330

Nye tiltak

9 Nedleggelse av den kommunale Åpen barnehage på Sørumsund

Åpen barnehage er et tilbud for de som ikke har barnehageplass i ordinær barnehage, hvor foresatte eller andre voksenpersoner kan være sammen med barna, sammen med andre. Det er ikke et lovpålagt tilbud. Nedleggelse vil utgjøre kr. 380 000 i helårseffekt. Tilbud om Åpen barnehage ivaretas gjennom to private åpne barnehager i Lillestrøm kommune, en i Lillestrøm by og en på Kringen i Fetsund.

Klimatiltak i barnehagene

Iverksette prosjekt med klimatiltak i barnehagene. Aktuelle fokusområde kan være reduksjon av bruk av plast, gjennom å kutte ut skoovertrekk og bruke gjenbruksposer til skittentøy som sendes hjem til vask. Det bør også vurderes om flere barnehager skal sertifiseres til Grønt Flagg barnehage. Det er i dag kun en kommunal barnehage i Lillestrøm som er sertifisert, Melby barnehage.

Skoler

Beskrivelse av dagens virksomhet

Lillestrøm kommune har 31 skoler inklusiv to spesialskolers, kulturskole og voksenopplæring. Av grunnskolenes er 17 rene barneskoler, seks er rene ungdomsskoler og seks er 1-10-skoler.

Kommunen har tre spesialskoletilbud for elever i grunnskolealder med store hjelpebehov og store generelle lærevansker. Dette gis på Frydenlund skole, Skåningsrud skole og Base 3 på Garderåsen skole. Frydenlund har også et ressurscenter som blant annet omfatter logopedtjeneste til voksne og barn, og spesialundervisning til voksne i grunnleggende ferdigheter. I tillegg har Asak og Vardeåsen skole et forsterket opplæringstilbud til elever med behov for særskilt tilrettelagt opplæring.

Lillestrøm kulturskole tilbyr både breddeopplæring og talentutvikling i en rekke kunstfag.

Lillestrøm voksenopplæring tilbyr undervisning i norsk og samfunnsfag for deltakere i introduksjonsordningen samt grunnskoletilbud til voksne som av ulike årsaker ikke har dette fra før.

Lillestrøm realfagssenter har som hovedmål å fremme barns læring i realfag og teknologiske fag, samt å øke interessen for disse fagene i barnehage og skole. Senteret holder til på Kjeller skole, og skal flytte inn i lokaler i Sophie Radich skole når den står klar i 2022.

Fra 1.8. 2021 legges Haugtun skole ned som regulær barneskole. Majoriteten av elevene får sin skoletilhørighet på Fjuk, mens noen får skoletilhørighet på Sørumsand. Fra 1.8.2021 overtar Lillestrøm kommune eierskapet til Skåningsrud skole- og ressurscenter og går ut av det interkommunale eierskapet av skolen. Skåningsrud vil flytte sin drift til Haugtuns lokaler.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	993 757	993 757	993 757	993 757
Sum Lønns- og prisvekst	44	44	44	44
Sum Tekniske justeringer	-16 891	-15 991	-15 991	-15 991
Vedtak forrige periode				
Digitalt løft i skolene, kompetanseheving og PC-dekning	340	340	340	340
Elevtallsvekst - vedtak fra gamle Skedsmo kommune	2 500	6 328	6 328	6 328
Elevtallsvekst - økte kostnader til grunnskole for Lillestrøm som helhet	8 000	16 000	17 000	17 000
Flytte lisenskostnader til IT drift og forvaltning	1	0	0	0
Kommunestyrevedtak - skolehager	0	-100	-100	-100
Kulturskole - Vedtak fra Skedsmo kommune	0	-328	-328	-328
Skoleskyss, midlertidig trafikkfarlig skolevei - utbygging Granåsen/Fet	-680	-680	-680	-680
Sum Vedtak forrige periode	10 161	21 560	22 560	22 560
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Fjuk skole - redusere rektorstillingen høst 2020	0	0	0	0
Inndekningssaken: Haugtun skole - reduksjon rektorstillingen i 2021	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Inndekningssaken: Inndekning merbehov	36 000	36 000	36 000	36 000

Økonomiplan for 2021-2024

Inndekningssaken: Kulturskolen - flere elever i gruppe	-400	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	34 600	34 000	34 000	34 000
Konsekvensjusteringer	27 914	39 613	40 613	40 613
Konsekvensjustert ramme	1 021 672	1 033 371	1 034 371	1 034 371
Nye tiltak				
Koronakonsekvenser i Skole og SFOFærre elever i SFO, økte vikarutgifter i skole, medisinske utgifter - Korona-relatert Totalt 9,4 millioner	9 400	0	0	0
Skole - Tidlig innsats - tilpasset opplæring i grunnleggende ferdigheter	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Nye tiltak	14 400	5 000	5 000	5 000
Nye tiltak og realendringer budsjett	14 400	5 000	5 000	5 000
Ramme 2021-2024	1 036 072	1 038 371	1 039 371	1 039 371

Nye tiltak

Koronakonsekvenser i Skole og SFOFærre elever i SFO, økte vikarutgifter i skole, medisinske utgifter - Koronarelatert Totalt 9,4 millioner

Koronapandemien påvirker skoler og SFO både direkte og indirekte. Det observeres en endret foreldre-adferd som fører til at færre barn benytter seg av SFO-plass. Dette kan være knyttet til at foreldre som må være mer hjemme, velger å ha barna hjemme også. En mer usikker økonomisk situasjon kan føre til at foreldre avslutter SFO tidligere for sine barn eller også at de kvalifiserer til moderasjon fordi familiens inntekt går ned, for eksempel som følge av permitteringer. Det er derfor stor usikkerhet knyttet til inntjeningen på SFO. SFO kan ikke fritt justere kostnadsnivået i tråd med inntektene i og med at det uansett må være en grunnbemanning både hver dag og også gjennom året. Erfaringstallene fra og med mars 2020 til oktober 2020 tilsier at et konservativt anslag for sannsynlige mindreinntekter knyttet til konsekvenser av Korona er på 9% av inntekstgrunnlaget - 7,3 millioner kroner.

Kravene til å være hjemme ved lette forkjølelssymptomer eller etter nærkontakt med smittede fører til økt behov for vikarer. Estimer etter erfaring fra mai 2020 til oktober 2020 tilsier at et konservativt anslag for sannsynlige merutgifter knyttet til konsekvenser av Korona er på 5% økning i vikarutgifter - 1,8 millioner kroner.

Skolene har et massivt økt forbruk av medisinsk utstyr som håndsprit, overflatesprit og engangsutstyr. Estimer etter erfaring fra mai 2020 til oktober 2020 tilsier at et konservativt anslag for sannsynlige merutgifter knyttet til konsekvenser av Korona er på 300 000 kroner.

Skole - Tidlig innsats - tilpasset opplæring i grunnleggende ferdigheter

Ferdigheter i lesing, skriving og regning er viktige for den fremtidige læringen og mestringen til eleven. Ferdighetene er også viktige senere i arbeids- og samfunnslivet. Dersom det ikke blir satt i verk tiltak tidlig i opplæringsløpet eller tidlig i utviklingen av et problem, blir forskjellene i læringsutbytte mellom elevene forsterket – og de blir større utover i opplæringsløpet.

Alle skoler har plikt til å gi intensiv opplæring til elever på 1.- 4. trinn, som strever med utvikling av lese-, skrive- og regneferdigheter, og som står i fare for å bli hengende etter i utviklingen (Opplæringslova § 1-4).

Dette tiltaket skal gi skolene rammer for å drive tilpasset opplæring i henhold til lovens minimumskrav.

Tiltaket er imidlertid ikke omfattende nok til å kunne bygge opp målrettede lese- og/eller regnekurs etter en felles metodikk for alle skoler i Lillestrøm kommune. Dette hadde vært viktig for å skape felles praksis på tvers av skoler, høyere kvalitet i arbeidet med å forebygge utfordringer med grunnleggende ferdigheter og et mer likeverdig tilbud for enkeltelever som strever.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Det er lagt opp økning i brukerbetaling på SFO, betalingstjenester i voksenopplæring og kulturskole i tråd med lønns- og prisvekst.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 - Nedleggelse av Realfagsenteret	9	-500	-1 000	-1 000	-1 000
9 - Øke betalingssatser i kulturskolen	9	-416	-416	-416	-416
Skole - Miljøstasjoner for kildesortering i fellesarealer på alle skoler	3	305	0	0	0
Skole - tidlig innsats - lese- og regnekurs på 2. og 3. trinn for alle elever som strever med å utvikle grunnleggende ferdigheter	3	5 350	5 350	5 350	5 350
Skole - utvidet aktivitet sommerskole	3	254	254	254	254
Sum		4 993	4 188	4 188	4 188

Nye tiltak

9 - Nedleggelse av Realfagsenteret

Realfagsenteret er et flaggskip i Lillestrømskolen. Realfagsenteret gjennomfører både kompetanseheving og konkret opplæring i skoler og barnehager i Lillestrøm. Senteret søker om- og kvalifiserer Lillestrøm til å motta store summer i eksterne søkbare ordninger hvert år, som kommunen ikke vil kunne håndtere uten senteret. Konsekvensen av dette kuttet vil derfor være at skoler og barnehager vil få tilgang til vesentlig mindre kompetanse og konkrete ressurser i arbeidet med realfag. Spesielt vil reduksjonen gjøre det mer krevende å få til opplæring i Programmering og i det tverrfaglige temaet Miljø og Bærekraft, som i tråd med Kunnskapsløftet 2020 skal prege skolen.

Realfagsenteret innebærer en nettoutgift på årlig omlag 3,6 millioner kroner. Imidlertid utløser senterets aktivitet at Lillestrøm kommune kan søke på og kvalifiserer til diverse tilskuddsordninger. I 2019 og 2020 har vi gjennom senterets aktiviteter fått tilskudd fra prosjekter fra for eksempel den naturlige skolesekken, den teknologiske skolesekken, tilskudd for kompetanseheving innen programmering, tilskudd til læreverksutvikling i matematikk (Dragonbox) og midler fra den statlige desentrale kompetanseordningen (Dekomp). Tilskuddene er vanskelig å forskuttere nøyaktig, men erfaringstall fra 2019 og 2020 tilsier at de sannsynligvis vil være i størrelsesorden 2,2 til 2,6 millioner kroner årlig.

Dette er tilskuddsmidler som tilføres enten skoleadministrasjonen eller direkte til skolene som benytter seg av realfagsenteret i sitt arbeid og kompetanse. Hvis realfagsenteret legges ned og vi derfor ikke lenger får tilgang på disse midlene, vil inntektene derfor reduseres tilsvarende. Den reelle innsparingen ved en nedleggelse vil derfor være på om lag en million kroner med halvårseffekt i 2021. En nedleggelse vil innebære omstilling for svært kompetente medarbeidere. Dette vil være meget krevende, i og med at disse sitter med spisskompetanse på sitt felt. Hvis realfagsenteret legges ned, vil det påvirke den vedtatte planen om å etablere Newton-rom på nye Sophie Radich skole.

9 - Øke betalingssatser i kulturskolen

Kulturskolen estimerer en vanlig årlig økning i elevpris i tråd med lønns- og prisjustering. Hvis man i stedet velger å øke elevprisene med 10 % og samtidig fjerner søskenmoderasjonen, vil kulturskolen få en inntektsøkning på ca. 416.000 kroner med dagens elevtall.

Økte inntekter forutsetter at ingen elever slutter ved en eventuell prisøkning. Det er en usikkerhet knyttet til dette. Vi observerer en merkbar nedgang i antall elever som benytter kulturskolens tilbud i SFO-tid. Denne nedgangen er knyttet til at generelt færre barn benytter seg av grunnskolens SFO-tilbud. Hvis prisøkningen i disse lavterskeltilbudene innebærer at færre barn velger å bruke dem, vil potensialet for inntektsøkning bli redusert. Det er ikke barn som venter på plass på disse tilbudene.

Skole - Miljøstasjoner for kildesortering i fellesarealer på alle skoler

I løpet av en toårsperiode skal skolene i Lillstrøm jobbe for å innføre følgende tiltak i skolene:

- Innføre miljøstasjoner for både papp, metall, pant, glass osv. på hver enkelt skole
- Forby engangsplast
- Arrangere ryddedag og/eller reparasjonsdag, hvor man reparerer og kaster materiell
- Vurdere å forvandle ubrukte gressplener til eng med lokale planter (viktig f.eks. på Kjeller hvor man har det pågående salamander-prosjektet)
- Redusere papirbruk (spesielt i høytider som jul/påske. Er det nødvendig med all pynten som kastes hvert år?)
- Faste ryddedager i nærområdet
- Vurdere å transformere asfalterte skolegårder til grønne aktivitetsplasser

Alt dette skal knyttes til det tverrfaglige målet om bærekraftig utvikling, som ble innført med Kunnskapsløftet 2020. Konkret etableres det miljøstasjoner på alle skoler. Disse koster omlag 10500 per stykk. Det er 29 grunnskoler i Lillestrøm.

Skole - tidlig innsats - lese- og regnekurs på 2. og 3. trinn for alle elever som strever med å utvikle grunnleggende ferdigheter

Ferdigheter i lesing, skriving og regning er viktige for den fremtidige læringen og mestringen til eleven. Disse ferdighetene er viktige senere i arbeids- og samfunnslivet. Dersom det ikke blir satt i verk tiltak tidlig i opplæringsløpet eller tidlig i utviklingen av et problem, blir forskjellene i læringsutbytte mellom elevene forsterket – og de blir større utover i opplæringsløpet.

Som en del av arbeidet med å utvikle et felles, likeverdig tilbud i kommunens barnehager og skoler, er det utviklet kvalitetsplaner som innebærer at elever som strever i utviklingen skal tilbys lesekurs på 2. trinn og regnekurs på 3. trinn. Erfaringer med slike kurs, er at de kan gi elever et lite ekstra dytt i det å knekke for eksempel lesekode. Målrettede lese- og regnekurs etter en felles metodikk for alle skoler i Lillestrøm kommune er viktig for å skape felles praksis og et likeverdig tilbud for enkeltelever som strever. Dette tiltaket vil nå alle skoler med barnetrinn.

Skole - utvidet aktivitet sommerskole

Sommerskolen 2020 var dimensjonert etter elevtallet kun i Skedsmo kommune, og 320 elever fikk tilbud om plass. Dette tiltaket var finansiert gjennom e-skattemidler.

Med en ytterlig styrking av sommerskolen, vil det bli mulig å utvide sommerskolen med ca. 250 plasser, og tilby opplæring med lokasjoner på flere steder i kommunen. På den måten kan sommerskolen nå ut til flere. Å ha flere lokasjoner betyr at det også er nødvendig med innkjøp av endel nytt utstyr og bruke flere ansatte.

Helsetjenester for barn, unge og familier

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helsetjenestene er kommunens primærhelsetjeneste for barn og unge og omfatter

- oppsøkende ungdomsteam
- psykisk helse og familiestøtte
- helsestasjons- og skolehelsetjenester
- et tjenestetorg med fysio- ergoterapitjenester og tildelingsseksjon. Tjenestetorg fatter vedtak om tilrettelagte, spesialiserte tjenester for barn med store ressursbehov.

Tjenestene skal sørge for gode og samordnede helsetjenester til barn og unge. De skal gi støtte gjennom helsefremmende og forebyggende lavterskeltilbud, psykisk helsehjelp og foreldreveiledning. Tjenestene skal samarbeide tett med øvrige tjenester i Oppvekst og tjenester med grensesnitt til helsetjenester for barn og unge, om sømløse overganger og gode tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold.

Brukere av tjenestene skal få rask og riktig hjelp. Tjenesten skal sikre at barn og unge blir involvert og får innflytelse i kontakt med tjenestene, på individ- og systemnivå.

Fra januar er alle avlastningstjenester organisert i tjenesteområde Helse og mestring/bo og miljø-arbeidertjenesten.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	166 553	166 553	166 553	166 553
Sum Lønns- og prisvekst	481	481	481	481
Sum Tekniske justeringer	-60 842	-60 842	-60 842	-60 842
Vedtak forrige periode				
Holde ti årsverk som helsesykepleiere vakant tre måneder i 2020	1 925	1 925	1 925	1 925
Overført budsjett for støttekontakter til Kultur	138	138	138	138
Pensjon - harmonisering av satser	0	-6	-6	-6
Skedsmo: Økonomiplanendringer forrige periode Home Start	0	0	0	0
Sum Vedtak forrige periode	2 063	2 056	2 056	2 056
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Besparelser på sammenslåing av tjenestetorg og avlastning for voksen og barn	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Inndekningssaken: Endret ledelsesstruktur i Avdeling psykisk helse og familiestøtte	-460	-460	-460	-460
Inndekningssaken: Helsestasjoner, reduksjon i ledelse grunnet endring i struktur og opptaksområder	-700	-700	-700	-700
Inndekningssaken: Inndekning merbehov	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-2 160	-2 160	-2 160	-2 160
Konsekvensjusteringer	-60 459	-60 465	-60 465	-60 465
Konsekvensjustert ramme	106 094	106 088	106 088	106 088
Omstilling/effektiviseringskrav				

Økonomiplan for 2021-2024

Tjenestetorg/Tildeling barn og unge - redusere en 100 % saksbehandlerstilling	-682	-682	-682	-682
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-682	-682	-682	-682
Nye tiltak				
Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021	211	0	0	0
Sum Nye tiltak	211	0	0	0
Kommunestyrets vedtak				
Engasjementstillinger omgjøres til faste stillinger. (PS 16/145 Skedsmo kommune)	0	0	0	0
Videreføre stilling i Homestart familiekontakten. (PS 16/145 Skedsmo kommune)	350	350	350	350
Sum Kommunestyrets vedtak	350	350	350	350
Nye tiltak og realendringer budsjett	-121	-332	-332	-332
Ramme 2021-2024	105 973	105 756	105 756	105 756

Omstilling/effektiviseringskrav

Tjenestetorg/Tildeling barn og unge - redusere en 100 % saksbehandlerstilling

I 2020 er det gjennomført effektivisering i driften ved Tjenestetorg for barn og unge, som medfører at virksomheten kan reduseres med én 100 % stilling.

Nye tiltak

Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021

Engasjementstillinger omgjøres til faste stillinger. (PS 16/145 Skedsmo kommune)

Midler for å styrke helsestasjon- og skolehelsetjenesten tildeles Lillestrøm kommune årlig fra Helsedirektoratet etter bevilgninger i statsbudsjettet. I 2017 ble fire årsverk med denne finansieringen for første gang opprettet fast. Tilskuddet har økt de siste årene, og tilsvarende har antall stillinger økt. Disse stillingene er engasjementer, ikke faste. Det er vanskelig og både beholde og rekruttere fagpersoner til engasjementstillinger.

Med forbehold om at Lillestrøm kommune for 2021 innvilges tre-årig finansiering fra Helsedirektoratet foreslår kommunedirektøren at 1,7 årsverk jordmor, 2,6 årsverk helsesykepleier, 0,5 årsverk fysioterapeut og 0,5 årsverk psykolog gjøres om fra engasjement til faste stillinger.

Videreføre stilling i Homestart familiekontakten. (PS 16/145 Skedsmo kommune)

Home-Start Familiekontakten (HSF) er et familiestøtteprogram hvor frivillige besøker småbarnsfamilier med minst ett barn under skolealder, to til fire timer i uken. Dette er et supplement til det offentlige hjelpeapparatet. Hensikten er å forebygge utvikling av belastninger og stress, å støtte familien på det de mestrer og avlaste etter familiens behov. Koordinatorere rekrutterer frivillige, kobler frivillige og familier, har opplæring og veiledning underveis. Det er 1,5 årsverk knyttet til HSF, hvorav 0,5 stilling er finansiert av e-skattemidler.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Kommunalområdet har ingen egenbetalinger, bortsett fra vaksiner for rusken hvor det tas en egenandel tilsvarende vaksinenes selvkost.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

Pri.	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024

Økonomiplan for 2021-2024

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten - helsesykepleiere og lege	3	2 442	9 040	11 040	11 040
Innkjøp av elsykkel og elsparkesykler	3	50	5	5	5
Psykisk helse og familiestøtte - Tverrfaglig høyskolestilling/psykolog	3	440	800	800	800
Sum		2 932	9 845	11 845	11 845

Nye tiltak

Innkjøp av elsykkel og elsparkesykler

Det er ønske om å kjøpe inn en elsykkel til en av helsestasjonene. Dette for å begrense bilbruken ved hjemmebesøk i nærområdet. Det er også ønske om å kjøpe inn tre elsparkesykler til tjenester lokalisert i Lillestrøm sentrum. Dette for å begrense bilbruken til hjemmebesøk og mulighet for raskere adkomst til og fra andre typer møter. Det er lagt inn innkjøp av en elsykkel med kr. 30 000 (inkl. utstyr) og tre elsparkesykler med påfølgende vedlikeholdsutgifter kr. 5000,- pr. 2022, 2023 og 2024.

Barneverntjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområde barneverntjenester består av:

- Lillestrøm barneverntjeneste
- Ressurs- og familieteamet
- Tiltak for enslige mindreårige flyktninger (botiltak og ettervernsavdeling)

Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

Barnevernet skal gi barn, unge og familier hjelp og støtte når det er vanskelig hjemme eller når barnet av andre grunner har behov for hjelp fra barnevernet.

Ressurs- og familieteamet bistår barnevernet med endrings- og utviklingsarbeid, utføre kartlegginger og utredninger, samt felles kompetanseheving.

Tiltak for enslige mindreårige flyktninger skal bidra til at enslig mindreårige flyktninger lykkes med integrering i det norske samfunnet. Det er fokus på å skape et godt bo- og omsorgstilbud som er individuelt tilpasset og å legge til rette for vekst og utvikling slik at ungdommen kan mestre selvstendig liv.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		178 371	178 371	178 371	178 371
Sum Lønns- og prisvekst		809	809	809	809
Sum Tekniske justeringer		1 093	1 093	1 093	1 093
Vedtak forrige periode					
BV - Styrking med åtte årsverk barnevernkonsulenter, halvårseffekt i 2020		4 620	4 620	4 620	4 620
Sum Vedtak forrige periode		4 620	4 620	4 620	4 620
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Inndekning merbehov		10 000	10 000	10 000	10 000
Inndekningssaken: Reduksjon av en Merkantil stilling 100%		-700	-700	-700	-700
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		9 300	9 300	9 300	9 300
Konsekvensjusteringer		15 822	15 822	15 822	15 822
Konsekvensjustert ramme		194 193	194 193	194 193	194 193
Nye tiltak					
Barnevern - Praksisendring i forbindelse med saker i Den europeiske menneskerettighets domstol)		1 000	1 000	1 000	1 000
Barnevernet- Merbehov/Økning antall barn plassert utenfor hjemmet		5 500	5 500	5 500	5 500
Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021		888	0	0	0
Enslige mindreårige flyktninger - tre nye bosettinger 2021		3 000	0	0	0
Oppvekst-/Barnevernreform		0	1	1	1

Rammeoverføring fra kommunalområde barnehage til barnevern	1 717	4 894	4 894	4 894
Økte kostnader knyttet til lovendring øking i ettervernet 23-25 år	940	1 880	1 880	1 880
Sum Nye tiltak	13 045	13 275	13 275	13 275
Nye tiltak og realendringer budsjett	13 045	13 275	13 275	13 275
Ramme 2021-2024	207 238	207 468	207 468	207 468

Nye tiltak

Barnevern - Praksisendring i forbindelse med saker i Den europeiske menneskerettighets domstol)

Flere dommer mot Norge i den Europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) har avdekket behov for praksisendring i barnevernet. Dette ventes å gi økte kostnader til samvær og sakkyndig utredning når barn er under omsorg av barnevernet. Det er usikkerhet knyttet til kostnadsestimatet og hva dette vil utgjøre for Lillestrøm kommune. Per 2020 er det anslått at det gjelder omlag 150 barn. Kostnadene omfatter både utredning, tilsyn og reise, og det er derfor store variasjoner i kostnadene knyttet til hvert enkelt barn.

Barnevernet- Merbehov/Økning antall barn plassert utenfor hjemmet

Ut fra erfaringstall har kommunedirektøren lagt til grunn en øking med ti plasserte barn i 2021, og forutsetter at disse fordeler seg jevnt utover året. Dette er et nøkternt estimat, som også forutsetter at flere barn flytter ut av sine tiltak. Det er eksempelvis ikke tatt høyde for større søskenflokker, eller at flere ungdommer plasseres i institusjon. Det er derfor knyttet usikkerhet til kommunedirektørens estimat.

Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021

Forventede koronautgifter i 2021, til lønn, ekstra innleie og andre driftsutgifter.

Tiltak for enslige mindreårige har tre boliger med døgnturnus. Grunnet Covid-19 er terskelen for når ansatte må holde seg hjemme svært lav og det fører til økt korttidsfravær. Dette fører til økt grad av innleie enn ved normaldrift.

Barnevernet har også økte driftsutgifter grunnet Covid-19 knyttet til smittevern og renhold.

Enslige mindreårige flyktninger - tre nye bosettinger 2021

Kommunedirektøren har i sitt budsjettforslag for Tiltak for enslig mindreårige flyktninger forutsatt at kommunen bosetter tre nye enslige mindreårige flyktninger i 2021, og at disse genererer merinntekter på tre millioner kroner.

Det er usikkerhet knyttet til denne forutsetningen, og kommunedirektøren er i dialog med Imdi om disse bosettingene. Kommunedirektøren vil følge dette tett i 2021. Dersom det ikke lykkes med disse tre bosettingene kan det bli nødvendig å justere ned antall botiltak.

Oppvekst-/Barnevernreform

Barnevernsreformen, også kalt Oppvekstreformen skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet og styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Barnevernsreformen trer i kraft 1.1.2022. Målet er at flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og tilbudet til barn og familier skal i større grad tilpasses lokale forhold. Videre skal rettsikkerheten for barn bedres. Med barnevernsreformen ventes det at kommunene får økt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem, samt høyere egenandeler for statlige barnevernstiltak. Kommunene får også et økt faglig ansvar, blant annet gjennom et helhetlig

ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjem. Hovedlinjene for dette ventes at blir presentert i kommuneproposisjonen våren 2021, og konkrete bevilgningsendringer fremmes i statsbudsjett for 2022.

Selv om det er usikkerhet knyttet til finansieringen av reformen har kommunedirektøren for 2022 og resten av planperioden lagt til grunn at staten bidrar med fullfinansiering.

Rammeoverføring fra kommunalområde barnehage til barnevern

I budsjettbehandlingen for 2020 ble det vedtatt en tilleggsbevilling til driftstilskudd for private barnehager. Bakgrunnen var en vurdering av at innført bemanningsnorm og pedagognorm i barnehage ville medføre økte utgifter til driftstilskudd, samt at aktivitetsøkning gjennom nye barnehageprosjekter ville medføre behov for økt tilskudd. Det er alltid vanskelig å ha gode estimat for tilskudd kommende år. Mange faktorer er ukjente og mange faktorer kan endre seg etter at man har gjort beregningene. Ved beregning av driftstilskudd til private barnehager for 2021 viser det seg at behovet blir lavere enn antatt og at de ekstra tilførte midlene ikke er nødvendige for å dekke behovet for tilskuddsutbetaling i 2021 og resten av økonomiplanperioden. De aktuelle barnehageprosjektene er heller ikke realisert ennå, noe som også forklarer mindrebehovet.

Kommunedirektøren foreslår at de frigjorte midlene overføres behov innenfor kommunalområde barnevern, samt avlastningstjenesten som overføres til tjenestoområde Helse og mestring.

Økte kostnader knyttet til lovendring øking i ettervernet 23-25 år

Endringer i barnevernloven fra 2021 gir kommunene utvidet ansvar for ettervern, ved at aldersgrensen utvides fra 23 til 25 år. For 2021 er det anslått at dette vil gjelde totalt seks ungdommer/unge voksne.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
El-sykler til barnvernområdet	3	120	15	15	15
Sum		120	15	15	15

Nye tiltak

El-sykler til barnvernområdet

Ønsket tiltak er innkjøp av Elsykkel til bruk i kommunalområdet barnevern, for å begrense bruk av bil til og fra enhetene som ligger i og omkring Lillestrøm sentrum. Det vil særlig være nyttig på de tre boligene for enslige mindreårige, hvor man lettere kan flytte seg mellom boligene, og rundt i Lillestrøm. Det er lagt inn innkjøp av 3 Elsykler i 2021 med kr 120 000,-, med påfølgende vedlikeholdsutgifter kr 15 000,- pr år.

Helse og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse og Mestring har ansvaret for NAV, legevakt og kommunalt akutt døgnoophold (KAD), ulike helse-tjenester til hjemmeboende, dag- og aktivitetstilbud, boligsosial bistand, korttids og langtids institusjonsopphold samt drift av bemannede boliger i Lillestrøm kommune. Tjenesteområdet har totalt ca. 1.850 årsverk.

Sentrale ansvarsområder er blant annet å sørge for at innbyggerne gis nødvendige tjenester for å mestre sine liv i egne hjem eller i kommunale institusjoner, samt legge til rette for en dreining av helsetjenestene, for å håndtere aldersfordelingen i befolkningen.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2018	Lillestrøm 2019	Asker	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	ASSS uten Oslo	Kostragruppe 13
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B) **)	194	217	537	661	220	147	294	255
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) **)	913	939	1 296	957	566	830	1 197	1 026
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) **)	6 555	6 754	6 730	7 150	5 638	6 701	7 478	7 153
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) **)	9 223	10 510	11 334	9 135	9 588	9 250	10 050	10 040
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) **)	2 583	2 767	3 166	3 181	2 854	2 571	2 935	2 875
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger (B) **)	2 716	2 876	3 586	3 279	3 606	2 826	3 827	3 597
Dekningsgrad								
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	49,0 %	47,9 %	31,5 %	41,0 %	49,3 %	35,1 %	43,6 %	44,6 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	2,9 %	3,3 %	3,2 %	5,7 %	4,1 %	3,4 %	5,1 %	5,5 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	2,9 %	3,0 %	3,0 %	3,8 %	3,4 %	3,5 %	3,7 %	4,0 %
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere (B)	29	33	30	40	26	21	33	38
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	16,0 %	15,4 %	14,4 %	15,0 %	17,4 %	16,5 %	19,5 %	16,5 %

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Helse og mestring står i en tid med stramme økonomiske rammer, endringer i statlige føringer, en spesialisthelsetjeneste i endring og forventet lavere tilgang på fagutdannet arbeidskraft innenfor enkelte av tjenestoområdene. Befolkningsframskriving for kommende fireårsperiode viser en sterk økning i antall eldre, tilsvarende 709 flere eldre over 80 år, og 106 flere eldre over 90 år. Denne veksten fortsetter på et høyt nivå i et tiårs perspektiv. Samtidig har innbyggerne forventninger til tjenestenes tilgjengelighet og at de er individuelt og fleksibelt tilpasset. Dette medfører at vi må møte dagens og framtidens situasjon med ny tilnærming til hvordan tjenestene skal innrettes og tilbys, slik at vi ruster oss for å møte denne veksten. De viktigste prioriteringer i 2021 er knyttet til å sikre en plattform for drift av tjenester med god kvalitet. Samtidig fortsetter arbeidet med å omstille tjenester, harmonisere og definere nye tjeneste- og kvalitetsnivåer og effektivisere drift.

Strategi for Helse og mestring gir retning for utviklingsarbeidet i tjenesteområdet. Hovedstrategiene er Samskaping, Mestring og Helhet og sammenheng. Denne retningen er utdypet gjennom prioritering av ti innsatsområder. I 2021 vil det gjennomføres arbeid innenfor flere av innsatsområdene, herunder

- folkehelsearbeid
- kartlegging og vurdering
- differensierte og forebyggende tjenester
- tjenesteutvikling og velferdsteknologi
- heltidskultur

For enkelte områder vil arbeidet synliggjøres i temaplaner som fremmes til politisk behandling. Av aktuelle planer kan nevnes Legeplan og Boligplan, men også andre planer, omtalt i Planstrategi for Lillestrøm kommune, som vil ha sin oppstart i løpet av året og økonomiplanperioden.

Covid-19 har medført behov for etablering av ulike former for beredskap og supplerende tjenester. Vi ser at denne epidemien vil prege oss også i 2021, og dette stiller særlige krav til hele tjenesteområdet. Det er etablert testsenter, koronatelefon og smittesporing, og det er høyt fokus på smitteverntiltak i tjenestene. Det er lagt planer for å justere kapasiteter dersom dette blir nødvendig, med omprioritering av ressurser. I slike situasjoner er det svært viktig med samhandling med helseforetak. Situasjonen med pandemi setter oss dermed under press, og medfører at vi i perioder vil måtte omprioritere ressurser.

Helse- og omsorgstjenester

I kommende periode og årene deretter vil det være helt avgjørende å:

- styrke tjenestetilbud for hjemmeboende, slik at flere kan bo lenger hjemme i eget hjem
- øke tilgangen til ulike forebyggende tilbud, for å styrke folks egen mestring og utsette behov for tjenester fra kommunen
- øke bruk av velferdsteknologi i tjenestene
- sikre riktig kompetansesammensetning i alle tjenester, slik at den store variasjonen i behov kan håndteres faglig godt. Dette inkluderer godt samarbeid med fastleger
- styrke samhandlingen med pårørende og frivilligheten
- sikre god samhandling internt, med effektive forløp som gir helhet og sammenheng for tjenestemottakeren
- øke samskaping med næringsliv, utdanningsinstitusjoner og helseforetak

Nedenfor gis en gjennomgang av hovedtrekk i økonomiplan. I budsjettprosessen har det vært viktig å styrke rammene for grunnleggende drift og at tiltak så langt det er mulig skal være i tråd med Strategi for Helse og mestring.

Grunnleggende drift

I økonomiplan for 2021 er det prioritert nødvendig styrking av rammer for grunnleggende drift, for å sikre en mer solid plattform for tjenestenes kvalitet og forutsigbarhet. I budsjett 2020 var det avsatt for lite midler til lønnsøkninger grunnet ansiennitetsopprykk i kommunalområdene, som nå er innarbeidet. Videre har budsjettene for blant annet lørdag- og søndagstillegg, kvelds- og natt-tillegg og helligdags-tillegg vært lavere enn faktisk forbruk. Noe av dette er grunnet i for liten ramme overført i overgangen 2019 til 2020. I tillegg har flere seksjoner innført heltidskultur, med flere timer på helg på grunn av langvakter. Dette øker utgiftene for lørdag- og søndagstillegg, uten at det har vært dekning i budsjettene for dette tidligere. Dette er kompensert innenfor rammen.

Heltidskultur

Det skal arbeides videre for heltidskultur i tjenestene. Flere *hele* stillinger har stor betydning for kvalitet i

tjenesten og for den enkelte ansatte. Det har imidlertid ikke vært rom for å legge inn midler til å dekke økonomiske konsekvenser for å kunne utvide satsing på heltidskultur i 2021. En utvikling mot heltidskultur vil inngå som ledd i omstillings- og utviklingsarbeid i kommunalområdene, se neste avsnitt.

Innsats for omstilling og dreining - tjeneste- og kvalitetsnivåer, bemanningsplaner og turnus

Helse og mestring er et stort tjenesteområde, der ledere på alle nivåer arbeider med kontinuerlig forbedring av kvalitet og arbeidsprosesser. Slikt utviklings- og endringsarbeid gir effekter i tjenestene både hva angår kvalitet og kostnader. Ettersom de økonomiske rammene er stramme og det på sikt ikke er bærekraft til å opprettholde dagens kostnadsnivå, vil dette arbeidet forsterkes i 2021. Fokus vil være rettet mot

- harmonisering av tjenester og arbeidsprosesser etter kommunesammenslåingen
- gjennomgang av bemanningsplaner og turnuser
- vurdere alternative måter å bruke tilgjengelige ressurser til mest mulig effektiv drift.

Vi er i en tid med en dreining til økt egenmestring, forebygging og aktivitet, trygghet i eget hjem og bruk av velferdsteknologi som del av tjenestene. Arbeidet vil derfor også inkludere hvordan tverrfaglig kartlegging av behov kan gi alternativer til tildeling av tjeneste, tildeling av tjeneste på annet nivå eller med annet innhold. Dette omfatter både nye behov som meldes og revurdering av eksisterende tjenester. Det er lagt til grunn effektiviseringseffekter av denne innsatsen i 2021, tilsvarende 5,9 millioner kroner.

Program for utvikling og dreining i helse- og omsorgstjenestene

I 2020 er det etablert et program "Utvikling og dreining i helse- og omsorgstjenestene" som omfatter prosjektene Tjenesteutvikling og velferdsteknologi, Leve hele livet og Strategisk kompetanseplan. Programmet bygger på Strategi for Helse og mestring, samt prinsippene fra utredningen om Helsehus. Videre benyttes innsiktsmateriale fra tidligere prosjekt om Tjenestetorgmodellen.

- Satsingen på dreining, økt bruk av velferdsteknologi og bedre kvalitet i respons på varsler fra trygghetsteknologi skal videreføres i 2021. I 2020 er det gjennomført et innsiktsarbeid hvor vi har samlet erfaringer fra de tre tidligere kommunene, andre kommuner og nasjonale veiledere. Videre er det gjennomført kartlegging i egen organisasjon for å identifisere utviklingsbehov for å skape bedre sammenheng i tjenestene, øke fokus på mestring i kartleggingsprosessen og øke bruken av teknologi som del av tjenesteporteføljen. Fra 2021 vil vi arbeide med å forankre, forberede og planlegge et løft i form av blant annet organisatoriske endringer: Vi skal etablere felles respons for varsler, definere nye roller og oppgaver, utvikle bedre pasientforløp, tydeliggjøre kartleggingsmetodikk og samhandlingsarenaer, og øke kompetanse relatert til disse endringsområdene. Vi skal ha god kartlegging og vurdering, slik at tjeneste tildeles når det er riktig, samtidig som innbyggerne også gis mulighet for å opprettholde og øke mestring gjennom alternative tilbud og god veiledning. I 2021 vil vi tydeliggjøre effektene fra den teknologien som allerede er i bruk i tjenestene, herunder teknologi i institusjoner og hos hjemmeboende. Det er videre nødvendig å utrede og igangsette arbeid for anskaffelse av nytt varslingsanlegg i kommunalområdet Helsehus og institusjon, der legevakttjenesten gis høy prioritet. Det vil også satses på flere elektroniske medisindispensere i hjemmetjenesten, som vil gi kvalitetsgevinster for brukerne og økt handlingsrom i tjenestene. Det vil gjennomføres vurdering av behovet for anskaffelser og avtaleoppfølging. Dette er et omfattende løft for å rigge tjenesteområdet for omstilling og dreining, med en kostnad og som vil gi gevinster. Kommunedirektøren vil fremme en egen plan for velferdsteknologi i 2021, som skal synliggjøre løftet for å bredde bruk av teknologi og gevinstrealisering for perioden.
- Den vedtatte kvalitetsreformen for eldre, «Leve hele livet», skal følges opp videre gjennom 2021 og i kommende planperiode. Blant annet skal det utarbeides en kapasitetsbehovsplan for helse-

og omsorgstjenester i tråd med kommunestyrets vedtak i sak om "Planstrategi for Lillestrøm kommune" og det skal nedlegges arbeid i Oppgaveutvalg om temaet "Aldersvennlig samfunn".

- Lillestrøm kommune er partner i Lillestrøm helseklynge, hvor Helse og mestring er aktiv deltaker. Dette samarbeidet dreier seg om samskaping med næringslivet samt helseforetak. Dette er en god arena for inspirasjon, idé- og erfaringsutveksling og nettverksbygging med tanke på fremtidig samhandling om utviklings- og forskningsprosjekter. Samarbeidet her vil benyttes i tjenesteområdet i ulike deler av omstillingsarbeidet som skal gjennomføres, og bidrar til å styrke innovasjonskraft og nytenking.
- Strategisk kompetanseplan er et verktøy for å bidra til at kompetanse i organisasjonen utvikles parallelt med både strategiens gjennomføring og med det løftet som planlegges for tjenesteutvikling og økt bruk av velferdsteknologi.

Avlastningstjenester i Bo og miljøtjenesten

Lillestrøm kommune behandlet 17.06.2020 sak "Inndekning av budsjettoverskridelser 2020". Her ble det vedtatt å igangsette prosjekt for å realisere besparelser på minimum 6 millioner kroner på helårs basis, ved å slå sammen avlastningstjenester for voksne med avlastningstjenester for barn og unge. Prosjektet er gjennomført, og det er avdekket ytterligere innsparingsmuligheter tilsvarende 3,87 millioner kroner på helårsbasis ved at avlastningstjenesten samles under Helse og mestring. Organisasjonsendringen vil gjennomføres fra 01.12.2020. Det er lagt inn 9,87 millioner kroner som samlet besparelse på helårsbasis fra 2022, og 6,8 millioner kroner som delårsbesparelse i 2021. Effektiviseringseffektene består av endringer i lederspenn, bemanningsplanlegging og stordriftsfordeler. Kjøp av tjenester eksternt skal gjennomgå, med sikte på å drifte tjenester i egenregi der det er hensiktsmessig, med tilhørende besparelser. En samling av avlastningstjenesten under et felles kommunalområde i Helse og mestring vil tilrettelegge for gode sømløse brukeropplevelser gjennom hele livet, og med bedre premisser for planlegging og utvikling av tjenestene i organisasjonen. Det vil bidra til at tjenestene blir forutsigbare og samstemte med behov hos den enkelte bruker og familien. Dessuten skapes et større fagmiljø, som gir mindre sårbarhet. Tjenesten skal samarbeide med øvrige tjenester i Oppvekst, som blant annet helsestasjoner, skole, SFO m.m.

Konsept for omsorgsboliger i Sørumsand - ombygging av Sørum sykehjem

Den 09.09.20 vedtok Lillestrøm kommunestyre sak 140/20 "Framtidig bruk av Sørum sykehjem - forslag til konsept". Videre har kommunedirektøren fremmet sak "Konsept for fremtidig bruk av Sørum sykehjem - økonomiske konsekvenser for drift og investering" samtidig med økonomiplan, til kommunestyrets behandling i møte den 16.12.20. Det planlegges å opprette et forprosjekt for ombygging av sykehjemmet til bofellesskap, avlastning, aktivitetstilbud og frisklivstilbud. Det er innarbeidet midler til forprosjektet, investering og drift. For drift av tjenestene er det lagt inn 1,8 millioner kroner som delårseffekt i oppstartsåret 2022, økende til 20,4 millioner kroner på helårsbasis fra 2023.

Løkenåsen boliger

Løkenåsen boliger åpner januar 2021, med 12 boliger, aktivitetssenter og administrasjon for ambulerende tjenester. Målgruppen i boligene er en ressurskrevende brukergruppe, og boligene var tildelt før kommunesammenslåingen. I opprinnelig budsjett før kommunesammenslåing var det ikke satt av tilstrekkelige midler til full drift av Løkenåsen boliger. Det er planlagt en flytteprosess på tvers av eksisterende botilbud ved Sørli boliger, Fallertun boliger og eksternt kjøpte plasser, som gir mulighet for å omdisponere midler som bidrag til drift av Løkenåsen boliger, med midlertidig effekt for 2021. Det er lagt inn en kompensasjon for resterende behov på 6,8 millioner kroner i planperioden. Helårs effekt av tiltaket med 13 millioner kroner må innarbeides fra år 2022.

Leirsundveien omsorgsboliger

Leirsundveien omsorgsboliger skal stå ferdig tredje kvartal 2022, med 16 nye og moderne boliger. Det planlegges for innflytting av beboere i siste kvartal 2022. Formålet med botilbudet er å gi personer med

rusavhengighet og krevende livssituasjoner mulighet til å mestre det å bo i egen bolig. Det etableres differensierte boligløsninger der noen av boligene er i en administrasjonsbygning/-base og noen i frittliggende småhus. Som en del av basen vil det etableres fem enmannsboliger og en akuttbolig. På området for øvrig blir det etablert fire småhus med tomannsboliger og et småhus med to parboliger. Basen vil ha administrasjonsfunksjoner og kontorer, et felles oppholdsrom for beboere, helsetjeneste og andre sosiale tiltak for beboerne. Det planlegges for døgnbasert bemanning.

Kommunalt rusarbeid og psykisk helse

Tilskudd til kommunalt rusarbeid og opptrapping av dette avsluttes i 2020. Dette har vært en fireårig nasjonal satsing. Avdeling psykisk helse og avhengighet er ikke tilført midler tilsvarende det kommunen er tilført i rammetilskudd innenfor ordningen, i opptrappingsplanens periode. Det er derfor behov for å kompensere tjenesten for å opprettholde tjenestenivå og antall ansatte på 2020-nivå når tilskuddene bortfaller fra 2021.

Det er lagt inn en reduksjon med 1 årsverk i avdelingen (vakant stilling), som del av økonomiplanen. Dette gir reduksjon i samtaletilbud for personer med psykiske helseutfordringer.

Refusjon innen statlig ordning for særlig ressurskrevende brukere

En vesentlig utfordring i økonomiplanarbeidet tidligere år har vært relatert til betydelig reduksjon i inntekter som kommunen har hatt fra statlig ordning om refusjon av kostnader for særlig ressurskrevende tjenester. I sin tur betyr dette kostnadskrevende tjenester både fra Helse og mestring og Oppvekst. I 2020 utarbeidet kommunedirektøren en beregningsmodell for denne refusjonen, for å sikre størst mulig grad av økonomisk forutsigbarhet innenfor de kjente premissene for ordningen. Det er flere forhold som påvirker budsjett for inntekter fra refusjonsordningen for ressurskrevende brukere. Faktisk refusjonsnivå i 2020 gir isolert sett en mindreinntekt på ca. 1,6 millioner kroner, som medfører tilsvarende redusert refusjonsnivå også i budsjett 2021. Videre er en konsekvens av statsbudsjettet 2021 ytterligere mindreinntekter på ca. fem millioner kroner. Dette fordi statsbudsjettet for 2021 foreslår en økning i innslagspunktet for tilskuddet – utover normal prisstigning. I tillegg viser foreløpige registreringer av brukere at det kan bli noe færre brukere i 2021, som vil falle innenfor tilskuddsordningen enn for 2020. Dette gir lavere refusjon til kommunen. For sistnevnte er det funnet rom for å innarbeide beregnet mindreinntekt på fem millioner kroner innenfor rammen. Til sammen er det lagt inn en kompensasjon på 11,6 millioner kroner fra 2021.

Akuttmedisinske tjenester

Kravene til kvalitet og kompetanse i de kommunale akuttmedisinske tjenestene er forsterket gjennom lov- og forskriftsendringer de senere årene. Lillestrøm kommune eier Nedre Romerike legevakt og oppmøtelegevakt på Sørumsand, og disponerer to mobile legevaktbiler med høykompetent bemanning og nødvendig utstyr. Den mobile legevakttjenesten er en effektiv måte å nå ut til innbyggerne på, og bidrar til å møte behov i institusjoner, omsorgsboliger og hjemmeboende der de befinner seg. Den 07.10.20 vedtok kommunestyret sak 156/20 "Oppmøtelegevakt på Sørumsand - utredning av alternative lokasjoner". Det ble vedtatt å planlegge oppmøtelegevakt i Verkstedgården. Driftsutgifter og investeringskostnader er estimert til 10,75 millioner kroner på helårsbasis, og er innarbeidet i budsjettforslaget. For 2021 er det lagt inn tre måneders effekt for drift tilsvarende 2,7 millioner kroner. Det er lagt inn helårseffekt fra år 2022.

Kommunal Akutt Døgnetenhet (KAD) ble flyttet til Skedsmotun bo- og behandlingssenter i mars 2020, som en del av iverksettelse av beredskapstiltak i Plan for helsetjenester under Covid-19. Denne lokaliseringen har vist positive effekter, og løsningen gjøres derfor permanent. Tilbudet til innbyggerne og de samarbeidende kommunene er opprettholdt, og det anses ikke å medføre risiko eller ulempe å opprettholde denne lokaliseringen.

Som ledd i budsjettprosessen har det vært gjennomgang av nasjonal utredning av bemanning ved kommunale akutte døgntilbud (KAD). KAD Nedre Romerike ligger høyere enn andre tilsvarende tilbud i andre kommuner. Det er derfor mulig å redusere bemanning for lege ved KAD, i en kombinasjon med endret innretning på turnus, samt økt samhandling med legevaktjenesten og legetjenesten på Skedsmotun. På bakgrunn av dette er det innarbeidet en reduksjon i legebemanningen i budsjett for 2021, der Lillestrøm kommunes andel er lagt inn med 0,45 millioner kroner i 2021. Kommunedirektøren vil også vurdere organisering og drift på generell basis ved KAD i 2021.

Økonomisk sosialhjelp, boligsosialt arbeid og flyktningtjeneste

Det er en utfordring at utbetalinger til økonomisk sosialhjelp har vært økende. NAV Lillestrøm har hatt høyere utbetalinger i 2020 enn det som var forutsatt i budsjett. For 2021 er det lagt opp til iverksetting av flere tiltak som isolert sett skal bidra til reduserte utgifter til sosialhjelp, og således redusere behovet for å styrke budsjett for sosialhjelp like mye som prognosen for merforbruk i 2020 tilsier.

Utover tiltakene som nevnes nedenfor, er det likevel behov for noe styrking av budsjett for sosialhjelp. Det er lagt inn 1,25 millioner kroner til formålet fra 2021.

NAV vil gjennomføre tiltak fra 2021, som vil gi en systematisk nedtrapping i sosialhjelpsutbetalinger fra og med 2021 og ut mot 2024. Tiltakene omfatter i hovedsak følgende:

- Det er potensiale for å redusere utgifter til sosialhjelp ved å øke andelen brukere som i dag mottar sosialhjelp til husleie til å kunne kvalifisere til startlån. Kommunedirektøren har derfor lagt inn en låneramme for startlån på 200 millioner kroner. Dette arbeidet vil innebære fokus på å skape en mer varig inntekt for denne gruppen, blant annet gjennom Kvalifiseringsprogrammet. Ettersom det å eie bolig for mange medfører reduserte kostnader i form av et rentefradrag, ønsker NAV også å se på muligheten for at de som har en fast inntekt fra trygd og som mottar supplerende sosialhjelp, kan gå fra å leie til å eie kommunal bolig. Tiltaket retter seg mot følgende målgrupper:
 - lavinntekts barnefamilier
 - personer som i dag bor i kommunal bolig, der det er mulighet for at disse kan gå fra å leie til å eie egen bolig.
 - deltakere i introduksjonsprogrammet med gode utsikter til å komme i lønnet arbeid.
- Det forventes en økning i utgiftene til kvalifiseringsprogrammet. Dette er basert på en prognose som tilsier at færre går ut av programmet, som følge av dagens arbeidsmarked. Det må satses på formell kvalifisering av deltakerne, noe som fører til lengre periode i program for den enkelte. Ved å styrke budsjett for kvalifiseringsstønad med to millioner kroner legges det til grunn en besparelse i utbetalt sosialhjelp til denne gruppen, med en millioner kroner.
- Økt satsing på bruk av statlige tiltak er omtalt i statsbudsjett. NAV vil arbeide målrettet for å få flere sosialhjelpsmottakere over i statlige tiltak. Det forutsettes at NAV på sikt vil kunne redusere noe på sosialhjelp i årene fremover som følge av dette.

Lillestrøm kommune viderefører prosjekt om forsøk med drift av VTA-plasser (Varig Tilrettelagt Arbeid) i kommunal regi. Forsøket har gitt gode muligheter for personer som ellers ikke hadde fått tilsvarende knytning til arbeidslivet, og deltakerne opplever økt grad av livsmestring.

Som følge av at Lillestrøm kommune forventer reduserte inntekter fra integreringstilskudd har kommunedirektøren lagt til grunn en reduksjon av kostnader tilsvarende ti millioner kroner, utover de tiltak som allerede er innarbeidet i budsjettet for 2021. Kostnadsreduksjonen er likt fordelt på tjenestemålingene Helse og mestring og Oppvekst. Arbeidet med spesifisering av hvordan dette kan realiseres i praksis vil gis høy prioritet tidlig i 2021. Kommunedirektøren vil følge realiseringen av dette kostnads-kuttet tett igjennom 2021.

Folkehelsearbeid

Koordinering av folkehelsearbeidet i kommunen er organisert i Fagstab Helse og mestring. Folkehelsekoordinator har hovedansvaret for å påvirke samhandlingen og bidra til strukturer som fremmer kunnskap om folkehelse og folkehelseperspektiver i planarbeid og prosjekter på tvers i kommunen og med interessenter og partnere utenfor kommunen. Kommunen er innvilget kr. 3,26 millioner kroner fra Akershus fylkeskommunes "Program for folkehelse", for å gjennomføre et folkehelseprosjekt i perioden 2019-2023. Målet her er knyttet til å styrke barn og unges medvirkning, styrke deres stedsidentitet og derved oppnå positive effekter for barn og unges psykiske helse. Prosjektet er noe forsinket, i hovedsak grunnet i stor arbeidsbelastning for flere under Covid-19 og perioder med omprioritert fokus. Det er planlagt å lyse ut engasjement som prosjektleder, for en god oppstart av arbeidet i 2021. Utvikling og evaluering av tiltak skal skje i samarbeid med fag- og utviklingsmiljøer (FoU).

Egenbetalinger for tjenester

Egenbetalinger i tjenesteområdet er videreført fra 2020-nivå, og justert med inflasjonsjustering. Egenandeler fremkommer i eget prisark.

Inntekt fra vederlag for opphold i institusjon viste en mindreinntekt i 2020, samtidig som det ble vedtatt å legge ned plasser i Sørums sykehjem og post 3 på Skedsmotun som del av inndekningssaken i forbindelse med 1. tertialrapport for 2020. Disse forholdene gir lavere inntekter og budsjettet er korrigert for mindreinntekten, anslått til ca. 2,9 millioner kroner på årsbasis.

Administrative årsverk og lederspenn

I kommunesammenslåingsprosessen er det gjennomført en innplassering av årsverk i ulike tjenester, som også omfatter administrative tjenester med ulike rådgiver- og konsulentfunksjoner.

Fra 2021 er det lagt inn et omstillingskrav i ikke-stedbundne tjenester på 4,05 millioner kroner for Helse og mestring, fordelt på ulike avdelinger. Beregnet omstillingspotensiale har sin bakgrunn i bemanningsplanarbeidet i Lillestrøm som er gjennomført i samarbeid med konsultentselskapet PWC.

Avlastningstjenesten for barn og unge og for voksne blir nå organisert samlet i Helse og mestring. Som ledd i denne endringen er det gjort en gjennomgang av behov for lederstillinger, hvor det fra 2021 blir en reduksjon tilsvarende fem årsverk, hvorav tre årsverk ledere.

NAV Lillestrøm har gjennomført organisasjonsprosesser, som har resultert i reduksjon av et ledernivå, samt en reduksjon i antall ledere samlet sett. Prosessen har medført omplassering av ledere til andre stillinger, mens en stilling er spart inn i budsjett 2021 på varig basis.

Generell risiko

Samlet sett legger Helse og mestring fram et budsjettforslag hvor flere forhold representerer ulik grad av risiko. I budsjettarbeidet er det gjort avveininger av sannsynlighet for at økte behov reelt vil oppstå, opp mot konsekvensen av de inndekningstiltak som i så fall måtte blitt innarbeidet. Av særlige risikoforhold kan nevnes:

- Budsjettforslaget baserer seg på den innsikt tjenestene har høsten 2020, og på forutsetninger og planer for videre harmonisering i 2021. Tjenesteområdets ansvar inneholder en generell uforutsigbarhet, ved at nye behov for tjenester vil oppstå gjennom et år, som utløser behov for ressurser. I økonomiplanen er det ikke funnet rom for å innarbeide styrkinger eller buffere til å håndtere uforutsette brukerbehov som oppstår i 2021, eller tilsvarende midler til å håndtere generell befolkningsvekst.
- I budsjettforslaget ligger det forslag til omstilling som krever gode og strukturerte prosesser, som involverer både brukere, arbeidstakere, tillitsvalgte og vernetjenesten. Det må påpekes at

de foreslåtte endringer kommer i forlengelsen av en periode hvor tjenestene har hatt fokus på kommunesammenslåing med prosesser som har vært relativt ressurskrevende. Videre er Covid-19-pandemien en pågående situasjon som vil prege tjenesteområdet gjennom 2021, med mulighet for økt beredskap og omprioritering på kort varsel. Planer og risikoanalyser for endringsprosessene vil derfor måtte ta høyde for en viss slitasje og beredskap i organisasjonen.

- Avlastningstjenestene samles organisatorisk i Helse og mestring. Dette er en omfattende endring, som medfører gjennomgang av bemanning, brukerbehov, prosedyrer, faglig satsing m.m. Personalgruppene skal samkjøres og tett dialog med brukere og pårørende skal bidra til forutsigbarhet og trygghet. Endringen forventes å gi ulike former for effektivisering og økonomiske besparelser. Ettersom endringen er omfattende og inneholder mange elementer og faser, er det en viss risiko knyttet til implementering som planlagt.
- Det skal jobbes med ulike tiltak for å motvirke økning i behovet for økonomisk sosialhjelp. Det må imidlertid påpekes at det er flere usikkerheter knyttet til blant annet arbeidsmarkedet som kan påvirke dette arbeidet. Ikke minst har Covid-19-pandemien vist at ulike former for restriksjoner i samfunnet påvirker næringslivet på ulike måter. Det er stor grad av usikkerhet rundt reelle langtidsvirkninger av Covid-19 i arbeidsmarkedet, og hvordan dette kan påvirke økonomisk inntektssikring.
- I juni 2020 har kommunestyret behandlet sak om Inndekning av merbehov i 2020. Det ble da vedtatt reduksjoner i kostnadsnivå i Helse og mestring, som blant annet inkluderte reduksjon i sykehjemsplasser og effektivisering i tjenestene. Dette viser at tjenesteområdet har redusert kostnader i stort omfang i 2020, som representerer tiltak av betydning for kapasitet og kvalitet. Økonomiplan for 2021 inneholder ytterligere prosesser for innsparing og effektivisering. Sett i lys av punktene over er det en generell risiko for at fortsatt stort press på tjenestene vil utgjøre en risiko for driften.
- Det er etablert en beregningsmodell i Lillestrøm kommune for å sikre riktig refusjon fra ordningen for særlig ressurskrevende brukere. Kommunedirektøren vil likevel påpeke at jevnlig endring av ordningen er et signal fra statlige myndigheter om at dagens refusjonsnivå ikke har bærekraft over tid, og at kommunene forventes å innrette sine tjenester slik at vi selv bærer en større andel av kostnadene i fremtiden, eller yter tjenester på en annen måte og med et annet innhold enn i dag. Tjenestene arbeider for kontinuerlig forbedring og effektivisering, noe som medfører at vi klarer å finne løsninger innenfor eksisterende rammer med reduserte kostnadsnivåer. Dette medfører imidlertid at brukere kan falle ut av ordningen fordi kostnaden blir lavere enn refusjonens innslagspunkt. Når innslagspunktet øker mer enn prisstigningen, øker risikoen for at ytterligere flere brukere faller utenfor ordningen. En slik utvikling er i tråd med langsiktig bærekraft, men påvirker kommunens inntekter fra refusjonen, og skaper dermed økonomisk risiko i økonomiplanperioden.

Investeringsbudsjett

I økonomiplanperioden er det lagt inn 3 større investeringsprosjekter i tjenesteområdet Helse og mestring.

Konsept for omsorgsboliger i Sørumsand - ombygging av Sørum sykehjem

Kommunestyret vedtok høsten 2020 saken "Framtidig bruk av Sørum sykehjem - forslag til konsept". Videre har kommunedirektøren fremmet sak "Konsept for fremtidig bruk av Sørum sykehjem - økonomiske konsekvenser for drift og investering" som kommer til behandling samtidig med økonomiplan, til kommunestyrets behandling i møte den 16.12.20. Det planlegges å opprette et forprosjekt for ombygging av sykehjemmet til bofellesskap, avlastning, aktivitetstilbud og frisklivstilbud. Det er innarbeidet midler til forprosjektet samt investerings- og driftmidler for omsorgsboliger ved Sørum sykehjem med delårseffekt i oppstartsåret 2022, og med helårseffekt fra 2023.

Leirsundveien omsorgsboliger

Leirsundveien omsorgsboliger skal stå ferdig tredje kvartal 2022, med 16 nye og moderne boliger. Det planlegges for innflytting av beboere i siste kvartal 2022. Formålet med botilbudet er å gi personer med rusavhengighet og krevende livssituasjoner mulighet til å mestre det å bo i egen bolig. Det etableres differensierte boligløsninger der noen av boligene er i en administrasjonsbygning/-base og noen i frittliggende småhus. Som en del av basen vil det etableres fem enmannsboliger og en akuttbolig. På området for øvrig blir det etablert fire småhus med tomannsboliger og et småhus med to parboliger. Basen vil ha administrasjonsfunksjoner og kontorer, et felles oppholdsrom for beboere, helsetjeneste og andre sosiale tiltak for beboerne. Det planlegges for døgnbasert bemanning.

Oppmøtelegevakt Sørumsand

Kommunestyret vedtok høsten 2020 etablering av Oppmøtelegevakt på Sørumsand - utredning av alternative lokasjoner". Det ble vedtatt å planlegge oppmøtelegevakt i Verkstedgården. Oppmøtelegevakten på Sørumsand er innarbeidet med delårsvirkning i 2021 og med helårseffekt fra 2022, og vil sammen med tilbudet ved Nedre Romerike legevakt samt to mobile legevaktbiler med høykompetent bemanning og nødvendig utstyr, utgjøre et viktig supplement til det akuttmedisinske tilbudet i kommunen.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2021	2022	2023	2024	2021-24
Investeringsprosjekter					
HELSE OG MESTRING					
Helse- og mestring, generell ramme	2 375	2 375	2 000	0	6 750
Leirsundveien - robustboliger	63 000	20 000	0	0	83 000
Nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri	400	1 000	0	0	1 400
Oppgradering til robustboliger - Sørli boliger	11 000	0	0	0	11 000
Sørums legevakt - nye lokaler Verkstedgården	18 100	0	0	0	18 100
Sørums sykehjem - ombygging til omsorgsboliger	10 000	75 000	17 000	0	102 000
Velferdsteknologi	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Sum HELSE OG MESTRING	107 875	101 375	22 000	3 000	234 250

Administrasjon og ledelse helse og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Direktøren er leder for tjenesteområdet Helse og mestring. Hun har det overordnede fag-, personal- og økonomiansvar for de samlede tjenestene.

I stab hos direktør er kommuneoverlegene. De er kommunens øverste medisinskfaglige rådgivere og håndterer lovpålagte og delegerte oppgaver innenfor smittevern, beredskap, helsevern, akutt psykiatri, folkehelsearbeid og administrasjon av fastlegeordningen. Fra 1.1.2021 økes kommuneoverlegefunksjonen med et årsverk kommunelege slik at staben samlet har 3 årsverk.

Fagstaben ledes av avdelingssjef, og skal bidra til strategisk, helhetlig og sammenhengende utvikling og resultatoppnåelse i Helse og mestring. Fagstaben skal også koordinere folkehelsearbeidet, i samarbeid med kommuneoverlegene og øvrige tjenesteområder.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		82 134	82 134	82 134	82 134
Sum Lønns- og prisvekst		1 161	1 161	1 161	1 161
Sum Tekniske justeringer		-1 652	-1 652	-1 652	-1 652
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		0	-750	-750	-750
Fet: Innføring av Pro-act i 2019 og 2020		-84	-84	-84	-84
Økning generell befolkningsvekst HM som følge av demografiutvikling		2 000	4 000	4 000	4 000
Sum Vedtak forrige periode		1 916	3 166	3 166	3 166
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Inndekning fra tertialrapport		0	0	0	0
Inndekningssaken: Reduksjon av 1 årsverk (100%)		-750	-750	-750	-750
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		-750	-750	-750	-750
Konsekvensjusteringer		675	1 925	1 925	1 925
Konsekvensjustert ramme		82 810	84 060	84 060	84 060
Omstilling/effektiviseringskrav					
Etablering av prosjekt for gjennomgang av vedtakspraksis, nivå på tjenester		-5 957	-5 957	-5 957	-5 957
Omdisponering av midler til generell aktivitetsøkning		-2 115	-2 115	-2 115	-2 115
Redusert integreringstilskudd fra staten - tilpasninger av driftsnivå		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Redusert tilskudd til Romerike krisesenter IKS i 2021 – redusert kostnad		-339	-339	-339	-339
Sum Omstilling/effektiviseringskrav		-13 411	-13 411	-13 411	-13 411
Nye tiltak					
Endret finansieringsordning for fastlegeordningen		5 300	5 300	5 300	5 300
Kostnader relatert til Covid-19 – behov for supplering av sentralt lager for medisinsk forbruksmateriell i 2021 - 3,0 millioner kroner		3 000	0	0	0
KS-sak 158/20 Etablering av testsenter Covid-19, ett årsverk som kommunelege		1 100	1 100	1 100	1 100
Redusert inntekt fra alkoholgebyr i 2021 grunnet lavere omsetning under Covid-19 - 0,1 millioner kroner		100	0	0	0

Økonomiplan for 2021-2024

Tapte inntekter for turnuskandidater pga Covid 19 - 0,2 millioner kroner	200	0	0	0
Sum Nye tiltak	9 700	6 400	6 400	6 400
Nye tiltak og realendringer budsjett	-3 711	-7 011	-7 011	-7 011
Ramme 2021-2024	79 099	77 049	77 049	77 049

Omstilling/effektiviseringskrav

Etablering av prosjekt for gjennomgang av vedtakspraksis, nivå på tjenester

Helse og mestring er et stort tjenesteområde, der ledere på alle nivåer arbeider med kontinuerlig forbedring av kvalitet og arbeidsprosesser. Slikt utviklings- og endringsarbeid gir effekter i tjenestene både hva angår kvalitet og kostnader. Ettersom de økonomiske rammene er stramme og det på sikt ikke er bærekraft til å opprettholde dagens kostnadsnivå, må dette arbeidet videreføres i 2021. Fokus vil være rettet mot harmonisering av tjenester og arbeidsprosesser etter kommunesammenslåingen, gjennomgang av bemanningsplaner og turnuser, og vurdere alternative måter å bruke tilgjengelige ressurser til mest mulig effektiv drift. I en tid med dreining til økt egenmestring, forebygging og aktivitet, trygghet i eget hjem og bruk av velferdsteknologi som del av tjenestene, vil arbeidet også inkludere hvordan tverrfaglig kartlegging av behov kan gi alternativer til tildeling av tjeneste, tildeling av tjeneste på annet nivå eller med annet innhold. Dette omfatter både nye behov som meldes og revurdering av eksisterende tjenester. Det er lagt til grunn effektiviseringseffekter av dette arbeidet i 2021, tilsvarende 5,9 millioner kroner.

Omdisponering av midler til generell aktivitetsøkning

Tjenesteområdet har i rammen fått avsatt 2 millioner kroner til årlig aktivitetsøkning. Dette er i budsjettforslaget disponert til generelle merbehov i tjenestene.

Redusert integreringstilskudd fra staten - tilpasninger av driftsnivå

Lillestrøm kommune forventer reduserte inntekter fra integreringstilskudd. Derfor har kommune-direktøren lagt til grunn en reduksjon av kostnader tilsvarende ti millioner kroner, utover de tiltak som allerede er innarbeidet i budsjettet for 2021. Kostnadsreduksjonen er likt fordelt på tjenesteområdene Helse og mestring og Oppvekst. Arbeidet med spesifisering av hvordan dette kan realiseres i praksis vil gis høy prioritet tidlig i 2021. Kommunedirektøren vil følge realiseringen av dette kostnadskuttet tett igjennom 2021.

Redusert tilskudd til Romerike krisesenter IKS i 2021 – redusert kostnad

Styret i Romerike krisesenter har vedtatt en reduksjon i eierkommunenenes betaling med 2,4% fra 2020 til 2021. Dette skal behandles i representantskapet i november 2020, og vedtas først endelig da. Forutsatt slikt redusert tilskudd, oppstår en redusert kostnad tilsvarende 0,34 millioner kroner.

Nye tiltak

Endret finansieringsordning for fastlegeordningen

For å bidra til rekruttering til og stabilitet i fastlegeordningen, foreslo regjeringen å endre innretningen på basistilskuddet til fastleger med virkning fra 1. mai 2020. Beregnede merutgifter på helårsbasis på 5,3 millioner kroner er kompensert i rammen.

Kostnader relatert til Covid-19 – behov for supplering av sentralt lager for medisinsk forbruksmateriell i 2021 - 3,0 millioner kroner

Behov for supplering av sentralt lager vedrørende kostnader relatert til Covid-19 gjelder hovedsakelig medisinsk forbruksmateriell arbeidsklær og rengjøringsmidler.

Vurderingene er kun estimert ut fra en sannsynlighetsvurdering for lokale utbrudd, behov for smittevernutstyr som går utover det som suppleres fra nasjonale myndigheter og behov som går utover det som bestilles av seksjonene/avdelingene selv. Beløpet er derfor et grovt anslag.

KS-sak 158/20 Etablering av testsenter Covid-19, ett årsverk som kommunelege

Den 07.10.20 fattet Lillestrøm kommunestyre vedtak i sak 168/20 "Etablering og drift av testsenter Covid-19 i Lillestrøm kommune". Grunnlaget for saken er at kapasitet, kvalitet og Lillestrøm kommunes «sørge-for-ansvar» innenfor dette feltet best ivaretas ved etablering av en ny seksjon; «Testsenter Covid-19». Testsenteret blir en viktig ressurs i kommunens beredskap for massevaksinasjon av innbyggerne. Det er lagt inn 22 årsverk grunnbemanning for etablering av testsenteret. I tillegg er det opprettet et årsverk som kommunelege, som organiseres sammen med kommuneoverlegene for å styrke denne funksjonen.

Redusert inntekt fra alkoholgebyr i 2021 grunnet lavere omsetning under Covid-19 - 0,1 millioner kroner

Som følge av Covid-19 har serveringsbransjen vært underlagt ulike typer restriksjoner i store deler av 2020, som har medført lavere omsatt mengde alkoholholdig drikke. I 2021 skal det foretas et etteroppgjør for faktisk omsatt mengde alkohol, som kommer til justering (fratrekk eller tillegg) på beregning av gebyr for året 2021. Det forventes høyere nivå på fratrekk i 2021, ettersom faktisk omsatt mengde i 2020 er vesentlig lavere enn et normal-år. Det er vanskelig å estimere redusert inntekt for kommunen, men det er gjort et anslag.

Tapte inntekter for turnuskandidater pga Covid 19 - 0,2 millioner kroner

Som en følge av covid-19 ble turnuskandidater omdisponert til annet arbeid, utenom fastlegekontorene. Dette har medført at de har utført oppgaver i kommunal tjeneste som ikke genererer egenandelsinntekter eller refusjonskrav fra Helfo. Dermed har kommunen lavere refusjoner, beregnet til ca. 0,2 millioner kroner.

Tjenestetorg for helse og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenestetorg for helse og mestring skal sikre likeverdige og koordinerte tjenester for alle målgrupper med "én dør inn". I tillegg skal det legges til rette for forebygging og mestring av eget liv i eget hjem gjennom hele brukerforløpet.

Tjenestetorget skal ivareta myndighetsoppgaver, for eksempel tildeling av helse- og omsorgstjenester til voksne og bolig til målgrupper innen ansvarsområdet. Tjenestetorget har også ansvar for vederlagsberegning. Forebygging og mestring er sentralt, derfor er fysioterapi- og ergoterapitjenester, friskliv, tverrfaglige team og ulike koordinatorfunksjoner organisert til tjenestetorget. Det skal være fokus på god kartlegging og vurdering, slik at tjeneste tildeles når det er riktig, samtidig som innbyggerne også gis mulighet til å opprettholde og øke mestring gjennom alternative tilbud og god veiledning.

Tjenestetorget er organisert med tre avdelinger:

- Avdeling for bolig
- Avdeling for forebygging og rehabilitering (inkludert privatpraktiserende fysioterapeuter med driftsavtale)
- Avdeling for mottak og vurdering

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		145 549	145 549	145 549	145 549
Sum Lønns- og prisvekst		1 459	1 459	1 459	1 459
Sum Tekniske justeringer		-488	-488	-488	-488
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		-1 800	-3 600	-3 600	-3 600
Andre tiltak		950	950	950	950
Sum Vedtak forrige periode		-850	-2 650	-2 650	-2 650
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Harmonisering av bostøtte		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Inndekningssaken: Inndekning merbehov: Merforbruk BPA		6 000	6 000	6 000	6 000
Inndekningssaken: Innføre robotløsning for bostøtteberegning		-90	-90	-90	-90
Inndekningssaken: Reduksjon av 1 årsverk (100%) fra 2021		-950	-950	-950	-950
Inndekningssaken: Ta hjem 2 sykehjemsplasser		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		-40	-40	-40	-40
Konsekvensjusteringer		81	-1 719	-1 719	-1 719
Konsekvensjustert ramme		145 630	143 830	143 830	143 830
Nye tiltak					
Forventede økte utgifter til tomgangsleie, grunnet Covid-19		500	0	0	0
Forventende merutgifter medisinsk forbruksmateriell grunnet Covid-19		40	0	0	0
Sum Nye tiltak		540	0	0	0
Politiske vedtak					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		0	0	0	-750

Økonomiplan for 2021-2024

Sum Politiske vedtak	0	0	0	-750
Nye tiltak og realendringer budsjett	540	0	0	-750
Ramme 2021-2024	146 170	143 830	143 830	143 080

Nye tiltak

Forventede økte utgifter til tomgangsleie, grunnet Covid-19

Boligavdelingen forventes å få merutgifter fra tomgangsleie på 0,5 millioner kroner grunnet korona-situasjonen. Dette er kompensert i rammen.

Forventende merutgifter medisinsk forbruksmateriell grunnet Covid-19

Det forventes merutgifter grunnet Covid-19 på tilsammen 40 000 kroner for Forebygging og rehabilitering i 2021. Midlene er kompensert i rammen.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

I henhold til foreslåtte endringer i statsbudsjettet, blir det endringer i brukerbetaling på korttidsplasser og vederlag, som vil føre til noe økning i inntekter.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Avvikling av kjøp av vektertjenester ved boligavdelingen	9	-380	-380	-380	-380
9 Avvikling av kommunal bostøtte i boligavdelingen	9	-1 670	-2 232	-2 232	-2 232
9 Avvikling av tjenesten Friskliv	9	-1 874	-3 707	-3 707	-3 707
Ett årsverk som alderspsykiatrisk koordinator	3	375	750	750	750
To nye årsverk som saksbehandler	3	750	1 500	1 500	1 500
Sum		-2 799	-4 069	-4 069	-4 069

Nye tiltak

9 Avvikling av kjøp av vektertjenester ved boligavdelingen

I kommunen er det to boligområder med særskilte utfordringer i bomiljøet. I disse områdene er det vektertjenester for å sikre et tryggere bomiljø. Å avvikle denne tjenesten vil føre til mindre kontroll over hendelser som skjer, samt øke risiko for utrygghet og lavere tillit til kommunens oppfølging. På sikt vil kommunen antageligvis måtte finne andre løsninger på denne utfordringen.

9 Avvikling av kommunal bostøtte i boligavdelingen

Kommunen har tilbud om kommunal bostøtte til langvarige lavinntektsfamilier som ikke har midler til å betale husleie etter gjengs leie-prinsippet. I dag mottar ca. 200 personer kommunal bostøtte; alle er uføretrygdet eller har alderspensjon. Tjenesten er ikke lovpålagt. Ved avvikling av denne ordningen løper kommunen en risiko for følgende:

- Enkelte vil ikke ha råd til å bo i boligen sin. Noen av disse vil heller ikke motta statlig bostøtte, da de ligger over inntektstaket til Husbanken.
- Kommunen vil ikke kunne tilby boliger til store barnefamilier der en eller begge foreldre mottar fast trygd.

- For enkelte som har kjøpt bolig i tilrettelagte borettslag har det vært en forutsetning at denne innbyggergruppen skulle få kommunal bostøtte for å kunne betale avdrag og renter på lånene. Ved å avvikle kommunal bostøtte, vil disse potensielt måtte selge sin bolig.
- Det vil være en risiko for økt behov for økonomisk sosialhjelp.

Dersom det vedtas å avvikle kommunal bostøtte, bør det vurderes om det er behov for en annen løsning på utfordringen med høye leiepriser i Lillestrøm kommune, for eksempel alternativ måte for fastsetting av husleie. I 2021 er tiltaket lagt inn med ni måneders effekt, og fra 2022 med helårseffekt.

9 Avvikling av tjenesten Friskliv

Frisklivssentralen skal fremme psykisk og fysisk helse, og forebygge eller begrense utvikling av sykdom. Frisklivssentralen bidrar i folkehelsearbeidet blant annet gjennom veiledning og informasjon til befolkningen, og ved å bidra i oversiktsarbeidet som en del av grunnlaget for kommunale planprosesser. Frisklivssentralen som enhet er ikke lovpålagt, men de helsefremmende og forebyggende helse-tjenestene den yter, er det. Frisklivssentralen bidrar til helhetlige helsetjenester, og kan benyttes som tidlig innsats for å forebygge sykdom.

Avvikling av Frisklivssentralen innebærer at innbyggerne i Lillestrøm kommune mister ett av hoved-tilbudene innen helsefremmende og forebyggende helsetjenester. Det er stor risiko for at disse oppgavene ikke kan videreføres av andre avdelinger. Avvikling vil føre til en økning av brukere i andre tjenester, for eksempel i helsetjenester til voksne, forebygging og rehabilitering og psykisk helse og avhengighet. Det vil etter all sannsynlighet også føre til en økning i antall uføretrygdde/brukere av andre ytelser fra NAV. Nedleggelse av Frisklivssentralen vil føre til oppsigelse av tre ansatte (fysio-terapeuter), samt en tilbakebetaling av prosjektmidler til Statsforvalter Oslo og Viken.

Tiltaket er ikke i tråd med Strategi for Helse og mestring. Tiltaket er lagt inn med halvårseffekt i 2021, og med helårseffekt fra 2022.

Ett årsverk som alderspsykiatrisk koordinator

Koordinator-rollen har som mål å sette innbyggeren i stand til å mestre egen hverdag lengst mulig, ved å fremme selvhjelpenhet, mestring og deltakelse. Koordinator bistår med støttesamtaler og veiledning, eventuelt anbefaler andre lavterskeltilbud, som gjør at behovet for tjenester kan utsettes eller unngås. Det er behov for en styrking av ett årsverk utover de 0,8 årsverk som ivaretar rollen i dag. Uten denne styrkingen er det en risiko for at det blir venteliste på tilbudet. Dette kan føre til at brukerne vil ha behov for tjenester på et høyere omsorgsnivå. Tiltaket er lagt inn med halvårseffekt i 2021 og helårseffekt fra 2022.

To nye årsverk som saksbehandler

Søknader innen helse- og omsorgstjenester til voksne har økt med ca. 900 søknader i 2020 sammenliknet med de to foregående årene. Det er ca. 250 inneliggende pasienter på Ahus hver måned. I årene som kommer er det forespeilet sterk økning i antall eldre. Det er et mål at innbyggerne skal bo hjemme lengst mulig, med gode og koordinerte tjenester, i tråd med prinsippet om laveste effektive omsorgsnivå. Det krever mer ressurser å «sy sammen» hjemmebaserte tjenester slik at bruker kan ivaretas forsvarlig i hjemmet, kontra å tildele plass på institusjon. Som følge av økt søknadsmasse og en dreining av tjenester fra institusjon til hjemmebaserte tjenester, vurderes det at det er behov for å styrke saksbehandlerressursene ytterligere med 2 årsverk. Risikoen ved å ikke tilføre årsverkene, er mulighet for tjenester på feil nivå og omfang, da saksbehandler ikke har nødvendig tid til å gjøre gode og systematiske kartlegginger og fatte riktige vedtak. Det er beregnet halvårseffekt i 2021 og helårseffekt fra 2022.

Helsetjenester til voksne

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette er tjenester og tilbud til innbyggere i Lillestrøm kommune som har behov for helsetjenester i eget hjem. Tjenesten skal legge til rette for at innbyggerne skal kunne mestre hverdagen lengst mulig i eget hjem. Dette innebærer å bygge på den enkeltes ressurser og ta utgangspunkt i prinsippet "hva er viktig for deg".

Kommunalområdet består av følgende avdelinger:

- Omsorgsboliger
- Hjemmebaserte tjenester
- Psykisk helse og avhengighet
- Aktivitetssentre

Det er sentralt i tjenesten å ta i bruk velferdsteknologi, ha kontinuerlig forbedringsfokus med LEAN som metode og arbeide for økt heltidskultur. I alle seksjoner vil det være fokus på kulturbygging, harmonisering og tjenesteutvikling.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		451 076	451 076	451 076	451 076
Sum Lønns- og prisvekst		485	485	485	485
Sum Tekniske justeringer		-7 340	-7 340	-7 340	-7 340
Vedtak forrige periode					
Boliger til rusomsorg, to årsverk		1 250	1 250	1 250	1 250
Egenbetaling velferdstjenester		50	100	100	100
Ett årsverk styrking av tilbud til hjemmeboende pr år		618	1 236	1 236	1 236
Kommunestyrevedtak, helårseffekt av styrking av hjemmetjenester med 4,5 årsverk fra 2020		1 010	1 010	1 010	1 010
Andre tiltak		2 750	2 750	2 750	2 750
Nye omsorgsboliger i Leirsundveien - oppstart 2021		5 300	5 300	5 300	5 300
Sum Vedtak forrige periode		10 978	11 646	11 646	11 646
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Bruk av fond demensmidler i tråd med tilskuddets formål		0	0	0	0
Inndekningssaken: Inndekning merbehov		8 700	8 700	8 700	8 700
Inndekningssaken: Reduksjon 2 administrative årsverk aktivitetssentrene		-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Inndekningssaken: Samlokalisering tjenester for praktisk bistand i hjemmetjenesten		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		6 250	6 250	6 250	6 250
Konsekvensjusteringer		10 373	11 041	11 041	11 041
Konsekvensjustert ramme		461 449	462 117	462 117	462 117
Omstilling/effektiviseringskrav					
Holde ett årsverk vakant i Avdeling for psykisk helse og avhengighet		-413	-550	-550	-550
Reduksjon av ett årsverk Avdeling for psykisk helse og avhengighet		-578	-770	-770	-770
Sum Omstilling/effektiviseringskrav		-991	-1 320	-1 320	-1 320
Nye tiltak					

Økonomiplan for 2021-2024

Budsjettering av sykerefusjon i hjemmetjenesten	-500	-500	-500	-500
Budsjettert brukerbetaling som ikke er reell	600	600	600	600
Covid-19-relaterte merutgifter til lønn for alle avdelinger i helsetjenester for voksne- 1,5 millioner kroner.	1 500	0	0	0
Covid-19-relaterte utgifter til medisinsk forbruksmateriell helsetjenester for voksne	600	0	0	0
Fremtidig bruk av Sørums sykehjem	0	1 800	20 400	20 400
Innarbeide budsjett til allerede igangsatt kriseteam som tidligere har vært finansiert av fondsmidler	300	300	300	300
Kompensasjon for bortfall av tilskudd til kommunalt rusarbeid	2 800	2 800	2 800	2 800
Merutgifter knyttet til eksisterende brukere samt inndekning av bortfall av inntekter	0	0	0	0
Tilskuddsmidler, kompetansemidler i regi av fylkesmannen - kompetanseløft 2020	-333	-333	-333	-333
Sum Nye tiltak	4 967	4 667	23 267	23 267
Politiske vedtak				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Andre tiltak	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum Politiske vedtak	1 500	1 500	1 500	1 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	5 476	4 847	23 447	23 447
Ramme 2021-2024	466 925	466 964	485 564	485 564

Omstilling/effektiviseringskrav

Holde ett årsverk vakant i Avdeling for psykisk helse og avhengighet

Årlig foreligger en viss turnover. I Avdeling for psykisk helse og avhengighet, hvor ansatte i deler av avdelingen jobber i dagtidstillinger, vil naturlig turnover gi besparelse på fastlønn i perioden fra en ansatt slutter til en ny begynner. Som følge av dette er det lagt inn en besparelse på lønn tilsvarende 0,55 millioner kroner.

Reduksjon av ett årsverk Avdeling for psykisk helse og avhengighet

Det er lagt inn reduksjon med ett årsverk i Avdeling for psykisk helse og avhengighet, seksjon psykisk helse, med ni måneder effekt i 2021 og helårseffekt fra 2022. Stillingen er vakant, og har inngått som del av samtaletilbud for personer med psykiske helseutfordringer. Konsekvensen er økt ventetid for brukere som er i behov av tjenesten.

Nye tiltak

Budsjettering av sykerefusjon i hjemmetjenesten

Basert på erfaringstall budsjetteres det med en økning på 0,5 millioner kroner i sykepengerefusjon for kommunalområdet.

Budsjettert brukerbetaling som ikke er reell

I overgang til ny kommune er det i forbindelse med opprydding av budsjetter fanget opp en budsjett-post for inntekt som ikke er reell. Kommunalområdet er kompensert med 0,6 millioner kroner

Covid-19-relaterte merutgifter til lønn for alle avdelinger i helsetjenester for voksne- 1,5 millioner kroner.

I år 2020 har det vært betydelige utgifter knyttet til korona-pandemien. Dette dreier seg i hovedsak om utgifter til lønn for vikarinneleie for ansatte som er syke eller i karantene, og til ekstra bemanning ved utbrudd. Det legges til grunn at pandemien vil vedvare også i 2021. Det er lagt inn kompensasjon i 2021 på 1,5 millioner kroner til dekning av skisserte merutgifter.

Covid-19-relaterte utgifter til medisinsk forbruksmateriell helsetjenester for voksne

Helsetjenester for voksne har hatt betydelig økning i medisinsk forbruksmateriell som følge av Covid-19. Det beregnes at dette også vil være utover i 2021. Det legges til grunn at koronarelaterte utgifter til dette er 0,6 millioner kroner, som er kompensert midlertidig for 2021.

Fremtidig bruk av Sørumsykehuset

Den 09.09.20 fattet Lillestrøm kommunestyre vedtak i sak 140/20 "Fremtidig bruk av Sørumsykehuset - forslag til konsept". Parallelt med økonomiplan har kommunedirektøren fremmet sak "Konsept for fremtidig bruk av Sørumsykehuset - økonomiske konsekvenser for drift og investering" til kommunestyrets behandling i møte den 16.12.20. Det planlegges et forprosjekt for ombygging av sykehuset til bofellesskap, avlastning, aktivitetstilbud og frisklivstilbud. Det er innarbeidet midler til forprosjektet, investering og drift. For drift av tjenestene er det lagt inn 1,8 millioner kroner som delårseffekt i oppstartsåret 2022, økende til 20,4 millioner kroner på helårsbasis fra 2023.

Innarbeide budsjett til allerede igangsatt kriseteam som tidligere har vært finansiert av fondsmidler

Utgifter til psykososialt kriseteam er innarbeidet i budsjett for 2021 og økonomiplan 2022-2024. Alle kommuner skal ha et psykososialt kriseteam og for Lillestrøm er det fremforhandlet en beredskapsavtale for deltakelse i dette teamet. Helse og mestring sin andel av kostnaden som følger av beredskapsavtalen er 0,3 millioner kroner.

Kompensasjon for bortfall av tilskudd til kommunalt rusarbeid

Tilskudd til kommunalt rusarbeid og opptrapping av dette avsluttes i 2020. Dette har vært en fireårig nasjonal satsing. I opptrappingsplanens periode er ikke tjenesten tilført midler tilsvarende det kommunen er tilført i rammetilskudd innenfor ordningen. Når tilskuddene bortfaller fra 2021 er det behov for å kompensere tjenesten for å kunne opprettholde tjenestenivå og antall ansatte på 2020-nivå.

Merutgifter knyttet til eksisterende brukere samt inndekning av bortfall av inntekter

Helsetjenester til voksne har merkostnader til blant annet to brukere med økte tjenestebehov, hvorav én er ressurskrevende bruker. I tillegg ble det lagt til grunn budsjetter for enkelte inntekter som ikke er reelle ved etableringen av Lillestrøm kommune, tilsvarende 1,2 millioner kroner.

Det er vedtatt etablering av Leirsundveien omsorgsboliger, som er forventet ferdigstilt i 2022. Dette innebærer at driftsmidler til dette tiltaket kan disponeres til andre formål i 2021, som en engangsbevilgning. Merbehovet skissert over, på ialt tre millioner kroner i kommunalområdet, dekkes opp midlertidig i 2021 av de ledige midlene. Fra 2022 må det finnes inndekning for merbehovet på permanent basis.

Tilskuddsmidler, kompetansemidler i regi av fylkesmannen - kompetanseløft 2020

Etter søknad til fylkesmannen kan kommunene motta tilskudd til kompetanseheving innenfor helse- og omsorgstjenester. Denne inntekten har ikke vært budsjettert i særlig grad. For 2021 budsjetteres det med til sammen en millioner kroner fra tilskuddsordningen, fordelt med likt beløp mellom kommunalområdene Helsetjenester til voksne, Helsehus og institusjon samt Bo og miljøtjenesten.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9-Avvikle et aktivitetssenter, 20 plasser for omtrent 60 brukere	9	-800	-1 600	-1 600	-1 600
Fire årsverk bemanning til Fallertun bolig	3	2 500	3 000	3 000	3 000
Utvidet tilbud på kveld aktivitetssentrene	3	1 210	2 520	2 520	2 520
Sum		2 910	3 920	3 920	3 920

Nye tiltak

9-Avvikle et aktivitetssenter, 20 plasser for omtrent 60 brukere

Avvikling av et aktivitetssenter medfører reduksjon i ca. 20 plasser pr. dag. Det er imidlertid de færreste som har et 100 % aktivitetstilbud, hvilket betyr at tildelingen omfatter alt fra en til flere dager i uken. En avvikling vil dermed berøre eksisterende brukere i varierende grad. En avvikling utfordrer dagens venteliste, som er på ca. 65 personer ved normal drift. Koronasituasjonen gjør at det nå driftes med halv kapasitet, og på grunn av dette er ventelisten noe lengre.

Brukerne vil få et dårligere tilbud og pårørende som står i krevende omsorgsoppgaver vil få redusert eller ingen avlastning. Et slikt tiltak vil medføre at kun personer med demens vil bli prioritert, ettersom dette er et lovpålagt tilbud. Ved å redusere antall plasser er det risiko for at det oppstår behov for andre helse- og omsorgstjenester som kompensasjon.

Ved avvikling av et dagsenter må man undersøke i hvilken grad det er mulig å tilby noen brukere plass et annet sted. Dette vil medføre at noen brukere vil få lengre reisevei.

Tiltaket er ikke i tråd med Strategi for Helse og mestring.

Fire årsverk bemanning til Fallertun bolig

Kommunen har innbyggere som er i behov av mer omfattende tilbud enn de har i dag, men som ikke er i behov av heldøgnsbemanning med høy bemanningsfaktor. Det er også beboere i heldøgnsbemannede omsorgsboliger som kan bo i tiltak med mindre bemanning enn de har pr i dag. For å bidra til bedre flyt og ressursutnyttelse er det derfor viktig å få etablere et botilbud som befinner seg imellom egen bolig og heldøgnsbemannet omsorgsbolig. Det er ikke ledig kapasitet i de heldøgnsbemannede omsorgsboligene, og kommunen er periodevis avhengig av å kjøpe plasser til personer med særlige utfordringer.

Fallertun boliger vil bli fristilt for andre brukergrupper, når bo og miljøtjenesten etablerer nytt botilbud ved Løkenåsen. Med økning i antall eldre, økt kompleksitet i behov og nødvendigheten av å styrke kapasitet i omsorgsboliger, skapes det et mulighetsrom ved at denne boligen blir ledig. Det er ønskelig å etablere flere boliger i kommunen for målgruppen eldre. Dette vil være i tråd med Strategi for helse og mestring, og vil øke kapasiteten for tilrettelagte botilbud. Et slikt tilbud kan som en oppstart etableres uten fast bemanning, men med punkttjenester og tilsyn etter individuelle vedtak. Det er fire boliger tilgjengelig, og tilbudet kan på sikt utvikles til å bli et tilbud med fast bemanning for personer med særskilte behov for tettere oppfølging og trygge rammer.

Tiltaket vil kunne bidra til å frigjøre plasser i eksisterende omsorgsboliger, for dermed å kunne sikre et forsvarlig tjenestetilbud i egen kommune fremfor eksterne kjøp. Videre vil det bidra til å utsette eller forhindre behov for mer omfattende tjenester i heldøgnsbemannede omsorgsboliger med høyere

bemanningsfaktor og tettere rammer. Tiltaket har en kostnad tilsvarende 2,5 millioner kroner i 2021, og helårsvirking fra 2022 med 3 millioner kroner.

Utvidet tilbud på kveld aktivitetssentrene

Lillestrøm kommune ønsker å øke tilbudet om kveldsåpent aktivitetstilbud for innbyggerne. Dette er et viktig tiltak for å øke pårørendestøtte og avlastning, øke fleksibilitet og gi mer individuell tilpasning. Et slikt tilbud vil bidra til god kvalitet både for bruker og pårørende, og er i tråd med Strategi for Helse og mestring. Det er ikke funnet rom for å innarbeide dette innenfor rammene.

Dersom dette tiltaket gis prioritet, er det samtidig behov for å utvide matserveringen ved aktivitetssentrene. Dette medfører behov for økt budsjett til mat innen kommunalområdet Helsehus og institusjon, tilsvarende 0,2 millioner kroner. Se tiltaksbeskrivelser under kommunalområdet Helsehus og institusjon.

Helsehus og institusjon

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområde Helsehus og institusjon omfatter akuttmedisinske tjenester, heldøgns institusjonsopphold og kjøkken og matomsorg. Området er organisert i fire avdelinger:

- Avdeling Institusjon
- Avdeling korttid, Kommunalt akutt døgntilbud (KAD) og Lindrende enhet
- Avdeling Legevakt
- Avdeling Kjøkken og matomsorg

Kommunalområdet gir tjenester til innbyggere som har behov for langtids institusjonsopphold, som skal ivareta den enkeltes behov for helse og omsorg og legge til rette for best mulig livskvalitet i siste fase av livet. Tjenestene gis ved sju ulike institusjoner i kommunen. Korttid og KAD er tidsavgrensede tilbud i institusjon, og skal ivareta innbyggernes behov for medisinsk oppfølging, utredning og behandling. Lindrende enhet skal gi et heldøgns tilbud om lindrende behandling for pasienter i livets slutfase, som har behov for oppfølging fra spesialisert kompetanse.

Kommunalområdet har også ansvar for legevaktstilbudet i kommunen, og skal sørge for at innbyggerne har et tilbud om øyeblikkelig hjelp av høy kvalitet.

Avdeling Kjøkken og matomsorg produserer mat etter kok-kjølprinsippet til alle institusjoner, samt til hjemmeboende, og organiserer flere kantiner og kafeer. Avdelingen har som mål å være ledende i landet på matomsorg til kommunens eldre innbyggere samt være en pådriver i ernæringsarbeidet i kommunen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	523 562	523 562	523 562	523 562
Sum Lønns- og prisvekst	1 313	1 313	1 313	1 313
Sum Tekniske justeringer	-5 433	-5 433	-5 433	-5 433
Vedtak forrige periode				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Kommunestyrevedtak, redusert omlegging av sykehjemsplasser Sørumsykehjem (senere til omsorgsbolig) fra 2020	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Andre tiltak	970	970	970	970
Opprettelse av distriktskjøkken ved Blaker og Sørvald sykehjem, 0,6 årsverk samt tilhørende driftsutgifter	401	401	401	401
Rælingen trekker seg ut av samarbeid om KAD (Kommunal akutt døgnettenhet)	380	380	380	380
Sum Vedtak forrige periode	-2 749	-2 749	-2 749	-2 749
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Avvikle 10 korttidsplasser Sørumsykehjem, samt overføre 8 korttidsplasser til Påsetunet	-11 200	-11 200	-11 200	-11 200
Inndekningssaken: Avvikle post 3 Skedsmotun BBS, 9 plasser	-6 450	-6 450	-6 450	-6 450
Inndekningssaken: Inndekning merbehov	10 500	10 500	10 500	10 500
Inndekningssaken: Legge ned adm stilling KAD/korttidsavdeling	-970	-970	-970	-970

Økonomiplan for 2021-2024

Inndekningssaken: Legge ned personalkantine i Leiraveien 0,8 årsverk	-470	-470	-470	-470
Inndekningssaken: Opprettholde Kommunal akutt døgnerhet (KAD) på Skedsmotun	-1 949	0	0	0
Inndekningssaken: Prosjekt kommunalt fastlegekontor	0	0	0	0
Inndekningssaken: Reduksjon av 0,2 årsverk ved kjøkkenet på Pålsetunet BSS	-116	-116	-116	-116
Inndekningssaken: Reduksjon driftskostnader ved Sørvald BBS	-1 640	-1 640	-1 640	-1 640
Andre tiltak	-75	-75	-75	-75
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-12 370	-10 421	-10 421	-10 421
Konsekvensjusteringer	-19 239	-17 290	-17 290	-17 290
Konsekvensjustert ramme	504 323	506 272	506 272	506 272
Omstilling/effektiviseringskrav				
Organisering av legedekning ved kommunal akutt døgnerhet - KAD	-450	-450	-450	-450
Videreføring av KAD på Skedsmotun	-600	-600	-600	-600
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Nye tiltak				
Covid-19 relaterte utgifter til lønn, medisinsk forbruks- materiell helsehus og institusjoner - 8 millioner kroner	8 000	0	0	0
Kommunestyresak 156/20 Oppmøtelegevakt Sørumsand	2 688	10 750	10 750	10 750
Kompensasjon for utgifter til kveld/natt, lørdag/søndags- og helligdagstillegg	3 600	3 600	3 600	3 600
Kompensasjon lønnsmidler ansiennitetsopprykk	5 301	5 301	5 301	5 301
KS-sak 158/20 Etablering av testsenter for Covid 19	16 400	16 400	16 400	16 400
Tilskuddsmidler, kompetansemidler i regi av fylkes- mannen - kompetanseløft 2020	-333	-333	-333	-333
Utskifting av ovner ved hovedkjøkkenet	0	390	390	0
Sum Nye tiltak	35 656	36 108	36 108	35 718
Nye tiltak og realendringer budsjett	34 606	35 058	35 058	34 668
Ramme 2021-2024	538 929	541 330	541 330	540 940

Omstilling/effektiviseringskrav

Organisering av legedekning ved kommunal akutt døgnerhet - KAD

Som ledd i budsjettprosessen har vi gjennomgått nasjonal utredning av bemanning ved denne typen tilbud. Det viser seg at KAD Nedre Romerike ligger høyere enn andre tilsvarende tilbud i andre kommuner. Det er derfor mulig å redusere legebemanningen ved KAD, i en kombinasjon med endret innretning på turnus, samt økt samhandling med legevakttjenesten og legetjenesten på Skedsmotun. På bakgrunn av dette er det innarbeidet en reduksjon i legebemanningen i budsjett for 2021. Kommunedirektøren vil i 2021 også vurdere organisering og drift på generell basis ved KAD.

Videreføring av KAD på Skedsmotun

I mars 2020 ble Kommunal Akutt Døgnerhet (KAD) flyttet til Skedsmotun bo- og behandlingssenter, som en del av iverksettelse av beredskapstiltak i Plan for helsetjenester under Covid-19. Denne lokaliseringen har vist positive effekter. Tilbudet til innbyggerne og de samarbeidende kommunene er opprettholdt. Det anses derfor ikke å medføre risiko eller ulempe å opprettholde denne lokaliseringen for KAD over tid, som en permanent løsning.

Nye tiltak

Covid-19 relaterte utgifter til lønn, medisinsk forbruksmateriell helsehus og institusjoner - 8 millioner kroner

Det har i inneværende år vært betydelige utgifter knyttet til korona-pandemien. Dette dreier seg i hovedsak om utgifter til smittevernustyr, vikarinnleie for ansatte som er syke eller i karantene, og

ekstra bemanning ved utbrudd. Som en følge av at pandemien forventes å vare i 2021, er det nødvendig å styrke budsjettet for de utgiftene pandemien medfører. Det er lagt til grunn en midlertidig kompensasjon i 2021 tilsvarende åtte millioner kroner. Kompensasjonen inkluderer også tapte inntekter på møtemat, kantiner og utleie av basseng.

Kommunestyresak 156/20 Oppmøtelegevakt Sørumsand

Den 07.10.20 vedtok Lillestrøm kommunestyre sak 156/20 "Oppmøtelegevakt på Sørumsand - utredning av alternative lokasjoner". Det ble vedtatt å planlegge oppmøtelegevakt i Verkstedgården. Driftsutgifter og investeringskostnader er estimert til 10,75 millioner kroner på helårsbasis. For 2021 er det lagt inn tre måneders effekt for drift tilsvarende 2,7 millioner kroner, og det er lagt inn helårseffekt fra år 2022.

Kompensasjon for utgifter til kveld/natt, lørdag/søndags- og helligdagstillegg

Budsjettene for lørdag- og søndagstillegg, kvelds- og natt-tillegg og helligdagstillegg har vært lavere enn faktisk forbruk. Noe av dette er grunnet i for liten ramme overført i overgangen 2019 til 2020, og det gjelder særlig seksjonene ved Pålsetunet. I tillegg har allerede igangsatt satsing på heltidskultur, med flere timer på helg på grunn av langvakter, gitt økte kostnader til lørdag- og søndagstillegg. Merutgiftene er kompensert innenfor rammen.

Kompensasjon lønnsmidler ansiennitetsopprykk

I budsjett for 2020 ble det ikke i tilstrekkelig grad tatt høyde for lønnsøkninger som følge av ansiennitetsopprykk. Dette innebærer at budsjett for 2021 må ta høyde for ansiennitetsopprykk for to år. Kommunalområdet er kompensert med 5,3 millioner kroner for merutgiftene.

KS-sak 158/20 Etablering av testsenter for Covid 19

Lillestrøm kommunestyre har den 07.10.20 fattet vedtak i sak 168/20 "Etablering og drift av testsenter Covid-19 i Lillestrøm kommune". Grunnlaget for denne saken er at kapasitet, kvalitet og Lillestrøm kommunes «sørge-for-ansvar» innenfor dette feltet best ivaretas ved etablering av en ny seksjon; «Testsenter Covid-19». Testsenteret vil være en viktig ressurs i kommunens beredskap når det gjelder massevaksinasjon av innbyggerne.

For etablering av testsenteret er det lagt inn 22 årsverk grunnbemanning. I tillegg er det opprettet et årsverk som kommunelege som organiseres sammen med kommuneoverlegene for å styrke denne funksjonen.

Tilskuddsmidler, kompetansemidler i regi av fylkesmannen - kompetanseløft 2020

Etter søknad til fylkesmannen kan kommunene motta tilskudd til kompetanseheving innenfor helse- og omsorgstjenester. Denne inntekten har ikke i særlig grad vært budsjettet. For 2021 budsjetteres det med til sammen en millioner kroner fra tilskuddsordningen fordelt med likt beløp mellom kommunal-områdene Helsetjenester til voksne, Helsehus og institusjon samt Bo og miljøtjenesten.

Utskifting av ovner ved hovedkjøkkenet

Det er stort behov for å fornye utstyr på sentralkjøkkenet. Dagens ovnspark generer kostnader til reparasjon og vedlikehold på omkring 0,1 millioner kroner per år. Ovnene er viktige for å ha kapasitet til å lage mat til alle institusjoner og hjemmeboende. En konsekvens av for liten kapasitet til matproduksjon er at det må kjøpes mat fra eksterne leverandører. Det er behov for totalt seks nye ovner. Det er lagt inn midler til utskifting av ovner i årene 2022 og 2023 med til sammen 390.000 kroner hvert av disse to årene.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Ytterligere innsparinger - nedleggelse av 12 langtidsplasser - 8,4 årsverk	9	-3 870	-5 160	-5 160	-5 160
Aktivitører ved alle institusjoner, fem årsverk	3	2 100	2 750	2 750	2 750
Oppgradering av kjøkken LIBOS	3	2 900	0	0	0
Utvidet matservering på dagsenter	3	202	202	202	202
Sum		1 332	-2 208	-2 208	-2 208

Nye tiltak

9 Ytterligere innsparinger - nedleggelse av 12 langtidsplasser - 8,4 årsverk

Kommunen står fritt til å organisere helse- og omsorgstjenester. En reduksjon med 12 langtidsplasser i institusjon vil kunne gi en kostnadsreduksjon tilsvarende 3,8 millioner kroner i 2021, og 5,2 millioner kroner som helårseffekt fra 2022.

Dette er et tiltak som gir risiko i tjenestene, og som vil redusere kapasiteten innen eldreomsorgen i Lillestrøm kommune. Med disse 12 langtidsplassene, vil Lillestrøm kommune i tillegg til 38 plasser som er redusert allerede i 2020, ha redusert antall institusjonsplasser med 50 plasser totalt. Det er viktig å påpeke at Helsetjenester til voksne ikke er gitt økning av ressurser for å kunne ivareta flere i hjemmet fremfor institusjon. Det vil si at reduksjonen i 2020 og en ytterligere reduksjon i 2021 har inndekning og saldering som formål. Dette avviker fra en styrt dreining av ressurser fra institusjon til hjemmebasert omsorg, som ville vært mer i tråd med Strategi for Helse og mestring. Tiltaket vil sannsynligvis medføre ventelister på langtidsopphold i institusjon, risiko for å måtte kjøpe langtidsplasser eksternt og risiko for langtidspasienter som må bli liggende på korttidsavdelingene. Det vil igjen redusere korttidskapasiteten, og medføre overliggedøgn i spesialisthelsetjenesten.

Konsekvenser innen eldreomsorgen generelt og hjemmetjenesten spesielt vil være merkbare. Presset i hjemmetjenesten er stort, og nedleggelse av plasser uten samtidig styrking av hjemmesykepleie eller omsorgsboliger øker risiko for kapasitetsutfordringer.

Aktivitører ved alle institusjoner, fem årsverk

"Leve hele livet" er en viktig kvalitetsreform for eldre. Aktivitetstilbud, kulturtilbud og samarbeid med frivillige og pårørende blir trukket frem som særlig viktige satsningsområder i reformen. Dette er også satsingsområder i Strategi for helse og mestring. I Lillestrøm kommune er det stilling for aktivitør på to av våre sju institusjoner. Vi ser at de institusjonene som har egen aktivitør har et bedre aktivitets- og kulturtilbud til sine beboere enn de institusjonene som ikke har stilling for aktivitør. Vi ser også at det jobbes mer systematisk med å rekruttere flere frivillige inn til institusjonene der hvor det er ansatt aktivitør. Det er behov for fem årsverk, med ni måneders virkning i 2021 og helårs virkning fra 2022.

Oppgradering av kjøkken LIBOS

Kjøkkenet på Lillestrøm bo- og behandlingssenter (Libos) består av et stort og godt produksjonslokale velegnet til dagens matløsning på sykehjemmet, men bærer preg av manglende vedlikehold, som er nødvendig for å sikre krav til internkontroll.

Ved manglende oppgradering er det risiko for at Mattilsynet stenger kjøkkenet i påvente av oppgradering. Det vil få store konsekvenser for matproduksjon til seksjonene ved Libos.

Utvidet matservering på dagsenter

Aktivitetssentrene har behov for å utvide kveldstilbudet i budsjett 2021. Dette dreier seg ukentlig om 48 brukere. Dersom dette tiltaket gis prioritet, vil det samtidig være behov for å utvide matserveringen ved aktivitetssentrene. Dette medfører behov for økt budsjett til mat, tilsvarende totalt 0,2 millioner kroner.

Bo- og miljøtjenesten

Beskrivelse av dagens virksomhet

Bo- og miljøtjenesten er et tilbud til mennesker med utviklingshemming, psykiske og/eller fysiske funksjonsnedsettelse, og deres familier. Tjenestene gis i døgnbemannede boliger, på avlastningssenter, på dagsenter og/eller i privatboliger, etter individuelle behov. I tillegg til omsorg gis veiledning og opplæring i dagliglivets gjøremål, med hensikt å gjøre tjenestemottaker mest mulig selvstendig til å mestre egne liv. Vi ønsker en god dialog og brukermedvirkning i alle tjenestene våre. Det er Tjenestetorget som innvilger tjenestene.

Området er organisert i fire avdelinger:

- Bemannede boliger
- Ambulerende tjeneste
- Miljøtjenester i institusjon
- Arbeid og aktivitet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		371 617	371 617	371 617	371 617
Sum Lønns- og prisvekst		615	615	615	615
Sum Tekniske justeringer		58 322	58 322	58 322	58 322
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		-750	-750	-750	-750
Fet: Løkenåsen bo- og aktivitetssenter - oppstart fra 2021		5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Vedtak forrige periode		4 250	4 250	4 250	4 250
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Bo- og miljøtj. Sammenslåing av avlastningstj./vurdere sammenslåing tjenestetorg barn og voksne		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Inndekningssaken: Inndekning merbehov		5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		2 000	2 000	2 000	2 000
Konsekvensjusteringer		65 187	65 187	65 187	65 187
Konsekvensjustert ramme		436 804	436 804	436 804	436 804
Omstilling/effektiviseringskrav					
Endret organisering avlastningstjenester for barn, unge og voksne		-790	-3 870	-3 870	-3 870
Sum Omstilling/effektiviseringskrav		-790	-3 870	-3 870	-3 870
Nye tiltak					
Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021		2 550	0	0	0
Kompensasjon for merutgifter ved oppstart av drift i Løkenåsen boliger jf kommunestyre vedtak		6 800	6 800	6 800	6 800
Manglende budsjettmidler lønn kveld-/natt, lør- søndags tillegg		1 300	1 300	1 300	1 300
Manglende midler budsjetttramme som er overført fra Helsetjenester for barn og unge		2 600	2 600	2 600	2 600

Økonomiplan for 2021-2024

Manglende midler knyttet til variable lønn, lørdag/søndagstillegg, kveld og nattillegg, helligdagstillegg osv.	1 500	1 500	1 500	1 500
Tilskuddsmidler, kompetansemidler i regi av fylkesmannen - kompetanseløft 2020	-334	-334	-334	-334
Sum Nye tiltak	14 416	11 866	11 866	11 866
Nye tiltak og realendringer budsjett	13 626	7 996	7 996	7 996
Ramme 2021-2024	450 430	444 800	444 800	444 800

Omstilling/effektiviseringskrav

Endret organisering avlastningstjenester for barn, unge og voksne

Den 17.06.2020 behandlet Lillestrøm kommune sak "Inndekning av budsjettoverskridelser 2020". Her ble det vedtatt å igangsette prosjekt for å realisere besparelser på minimum seks millioner kroner på helårs basis, ved å slå sammen henholdsvis avlastningstjenester for voksne og for barn og unge fra 2021. Prosjektet er gjennomført, og det er avdekket ytterligere innsparingsmuligheter tilsvarende 3,87 millioner kroner på helårsbasis ved at avlastningstjenesten samles under Helse og mestring. Organisasjonsendringen vil gjennomføres fra 01.12.2020, og det er lagt inn 9,87 millioner kroner som samlet besparelse på helårsbasis fra 2022, og 6,8 millioner kroner som delårsbesparelse i 2021. Effektiviseringen består i endringer i bemanningsplanlegging, lederspenn og stordriftsfordeler. Tjenestens kjøp av tjenester eksternt skal gjennomgås, med sikte på å drifte tjenester i egenregi der det er hensiktsmessig.

Nye tiltak

Covid-19 relaterte økte variable lønnsutgifter og medisinsk forbruksmateriell i 2021

I inneværende år har det vært betydelige utgifter knyttet til korona-pandemien. Det dreier seg i hovedsak om utgifter til smittevernutstyr, vikarinnleie for ansatte som er syke eller i karantene, og ekstra bemanning ved utbrudd. Som en følge av at pandemien forventes å vare i 2021, er det nødvendig å styrke budsjettet for de utgiftene pandemien medfører. Det er lagt til grunn en midlertidig kompensasjon i 2021 tilsvarende 2,55 millioner kroner.

Kompensasjon for merutgifter ved oppstart av drift i Løkenåsen boliger jf kommunestyre vedtak

Løkenåsen boliger åpner januar 2021. Det er totalt 12 leiligheter, der det er lagt til grunn en bemanning på 40 årsverk, inkludert leder. Målgruppen i boligene er en ressurskrevende brukergruppe, og boligene var tildelt før kommunesammenslåingen. I opprinnelig budsjett var det ikke satt av tilstrekkelige midler til full drift av Løkenåsen boliger.

Det var opprinnelig avsatt fem millioner kroner til lønnskostnader i rammen fra 2021. Videre var det lagt til grunn en besparelse ved oppsigelse av eksternt kjøpte tilbud, og det var trukket ut midler fra rammen til Sørli boliger, slik at denne driftes for mindre ressurskrevende brukere etter åpning av Løkenåsen. I 2021 er det planlagt flytting av beboere mellom Sørli boliger, Fallertun boliger og Løkenåsen boliger. Sørli boliger skal tilrettelegges for endret brukerbehov. Fallertun avvikles etter flytteprosessen, og vurderes for alternativ målgruppe. Flytteprosessen gir mulighet for å omdisponere midler som bidrag til drift Løkenåsen boliger, med midlertidig effekt for 2021.

Beregninger viser et behov for 6,8 millioner kroner i 2021, økende til kroner 13 millioner på helårsbasis fra 2022. Det er lagt til grunn en kompensasjon for 6,8 millioner kroner i planperioden. Helårs effekt av tiltaket må innarbeides fra år 2022.

Manglende budsjettmidler lønn kveld-/natt, lør- søndags tillegg

I forbindelse med overgangen til ny kommune og i budsjettene for 2020 mangler det midler for et realistisk budsjett til dekning av lørdag-søndag/ kveld- og natt tillegg i avlastningstjenestene. Dette er beregnet til 1, 3 millioner. Budsjettet er gjennomgått for å finne inndekning innenfor egen ramme.

Manglende midler budsjetttramme som er overført fra Helsetjenester for barn og unge

Det organisatoriske ansvaret for avlastningstjenester for barn og unge overføres fra Oppvekst til Helse og mestring. Budsjetttrammen relatert til avlastningstjenester til barn og unge, som overføres fra Oppvekst til Helse og mestring, er for lav i forhold til antall brukere og reelt driftsnivå i 2020. For å sikre at tjenesten ikke drar med seg en underfinansiering inn i budsjett 2021 er rammen kompensert med 2,6 millioner kroner for dette.

Manglende midler knyttet til variable lønn, lørdag/søndagstillegg, kveld og nattillegg, helligdagstillegg osv.

Budsjettene for lørdag- og søndagstillegg, kvelds- og natt-tillegg og helligdagstillegg har vært lavere enn faktisk forbruk. Noe av dette er grunnet i for liten ramme overført i overgangen 2019 til 2020. I tillegg har allerede igangsatt satsing på heltidskultur, med flere timer på helg på grunn av langvakter, gitt økte kostnader til lørdag- og søndagstillegg. Merutgiftene er kompensert innenfor rammen.

Tilskuddsmidler, kompetansemidler i regi av fylkesmannen - kompetanseløft 2020

Etter søknad til fylkesmannen kan kommunene motta tilskudd til kompetanseheving innenfor helse- og omsorgstjenester. Denne inntekten har ikke i særlig grad vært budsjettet. For 2021 budsjetteres det med til sammen en millioner kroner fra tilskuddsordningen fordelt med likt beløp mellom kommunal-områdene Helsetjenester til voksne, Helsehus og institusjon samt Bo og miljøtjenesten.

NAV

Beskrivelse av dagens virksomhet

NAVs samfunnsoppdrag er å bidra til å få flere i jobb og færre på passive ytelser. NAV Lillestrøm er eid av et partnerskap mellom Lillestrøm kommune og NAV Øst Viken. Organisasjonens mål er å bidra til at Lillestrøms innbyggere kommer i arbeid eller aktivitet. Dette skjer gjennom råd, veiledning og informasjon om de ulike velferdsordningene, og ved et tett samarbeid med næringsliv og det kommunale tjenestetilbudet. NAV bistår også arbeidsgivere med rekruttering og arbeidsinkludering. NAV har ansvaret for å bidra til bosetting og inkludering av nyankomne flyktninger i Lillestrøm kommune. Arbeidet ved kontoret er regulert gjennom NAV-loven, lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, folketrygdloven, introduksjonsloven, arbeidsmarkedsloven med fler.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	216 337	216 337	216 337	216 337
Sum Lønns- og prisvekst	1 992	1 992	1 992	1 992
Sum Tekniske justeringer	127	127	127	127
Vedtak forrige periode				
Økt budsjett til økonomisk sosialhjelp	1 000	2 000	2 000	2 000
Sum Vedtak forrige periode	1 000	2 000	2 000	2 000
Konsekvensjusteringer	3 119	4 119	4 119	4 119
Konsekvensjustert ramme	219 456	220 456	220 456	220 456
Omstilling/effektiviseringskrav				
Bemanningsreduksjon og reduksjon av driftsposter avdeling for arbeid og integrering	-2 080	-2 080	-2 080	-2 080
Reduserte driftsutgifter NAV	-500	-500	-500	-500
Vakanser ved turnover	-600	-600	-600	-600
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-3 180	-3 180	-3 180	-3 180
Nye tiltak				
Bedre avklaring og økt bruk av statlige tiltak	-500	-500	-500	-500
Covid-19- økt budsjett til introduksjonsprogrammet	1 427	0	0	0
Korona-økning budsjett økonomisk sosial hjelp- en million kroner	1 000	0	0	0
Mer målrettet bruk av startlånordningen	-2 000	-2 900	-2 900	-2 900
Styrking av budsjett til økonomisk sosialhjelp	1 247	1 247	1 247	1 247
Økt budsjett til kvalifiseringsprogrammet	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	2 174	-1 153	-1 153	-1 153
Nye tiltak og realendringer budsjett	-1 006	-4 333	-4 333	-4 333
Ramme 2021-2024	218 450	216 123	216 123	216 123

Vedtak forrige periode

Økt budsjett til økonomisk sosialhjelp

Vedtatte endringer i Økonomiplan 2020-23: Styrking av budsjett for sosialhjelp på en millioner kroner årlig er videreført i tråd med vedtak i Sørums kommunestyre til og med budsjettåret 2022.

Omstilling/effektiviseringskrav

Bemanningsreduksjon og reduksjon av driftsposter avdeling for arbeid og integrering

NAV Lillestrøm har endret lederstrukturen, og redusert med ett ledernivå. I forbindelse med nedgang i antall bosettinger av flyktninger og at NAV har sett på omstrukturering av oppgaver og ansatte, er lederstillingen innenfor integreringsfeltet avviklet. Besparelsen er på 1,1 millioner kroner, og er lagt inn med varig effekt. I tillegg er det foretatt en reduksjon på 1 årsverk i avdelingen som er omprioritert til dekning av merbehov internt i NAV.

I avdeling "NAV-integrering" foreslås det å organisere sommerprogram for introduksjonsdeltakere internt, som er erstatning for at denne tjenesten tidligere er kjøpt eksternt. Dette gir en innsparing på ca. en millioner kroner.

Reduserte driftsutgifter NAV

Det er foretatt en gjennomgang av driftsutgifter med tanke på å redusere budsjettposter hvor NAV har mindreforbruk i 2020. Det legges til grunn en reduksjon på driftbudsjett med 0,5 millioner kroner. I dette ligger det også en endring i fordelingsnøkkel for driftsutgifter mellom stat/kommune som gjør at kommunens andel blir mindre fra 2021.

Vakanser ved turnover

Årlig foreligger en viss turnover. I NAV hvor ansatte jobber i dagtidsstillinger vil naturlig turnover gi besparelse på fastlønn i perioden fra en ansatt slutter til en ny begynner. Det er som følge av dette lagt inn en besparelse på lønn tilsvarende 0,6 millioner kroner.

Nye tiltak

Bedre avklaring og økt bruk av statlige tiltak

Økt satsing på bruk av statlige tiltak er omtalt i statsbudsjett. NAV vil arbeide målrettet for å få flere sosialhjelpsmottakere over i statlige tiltak. Det forutsettes at NAV på sikt vil kunne redusere noe på sosialhjelp i årene fremover som følge av dette.

Covid-19- økt budsjett til introduksjonsprogrammet

Som følge av Covid-19 er det bestemt at fravær fra introduksjonsprogrammet under Covid-19 skal legges til programmets varighet. (Bestemt i «Midlertidig forskrift om tilpasning i lovgivningen om opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap som følge av utbrudd av Covid-19»). Kommunen skal i tillegg utbetale introduksjonsstønad uavhengig av fravær i perioden de ikke kan tilby fulltidsprogram. Som følge av dette er det lagt inn en midlertidig styrking av budsjett for introduksjonsstønad med 1,4 millioner kroner i 2021.

Korona-økning budsjett økonomisk sosial hjelp- en million kroner

For kommunalområdene i Helse og mestring har koronasituasjonen gitt tildels betydelige merutgifter. Slik har det også vært for NAV. Som en effekt av koronasituasjon påvirkes også næringsliv og arbeidsplasser, både nasjonalt og lokalt, i form av redusert omsetning og tap av arbeidsplasser. Det må antas at blant annet den økte arbeidsledigheten vil vedvare over tid i påvente av at økonomien på sikt vil ta seg opp igjen. Dette bidrar til at utbetalinger av sosialhjelp som en konsekvens av korona vil fortsette. Det er derfor lagt inn en midlertidig styrking av budsjett til sosialhjelp med en million kroner i 2021.

Mer målrettet bruk av startlåneordningen

Kommunedirektøren har lagt inn en låneramme for startlån på 200 millioner kroner. Det er potensiale for å redusere utgifter til sosialhjelp ved å øke andelen brukere som i dag mottar sosialhjelp til husleie til å få en mer varig inntekt og på den måten kunne kvalifisere til startlån. Bedre systematisk oppfølging sammen med andre tiltak vil til sammen få ned sosialhjelpsutbetalingene. Ettersom det å eie bolig for mange medfører reduserte kostnader i form av et rentefradrag, ønsker vi også å se på muligheten for at de som har en fast inntekt fra trygd og som mottar supplerende sosialhjelp kan gå fra å leie til å eie kommunal bolig. Tiltaket retter seg mot følgende målgrupper:

- lavinntekts barnefamilier
- personer som i dag bor i kommunal bolig, der det er mulighet for at disse kan gå fra å leie til å eie egen bolig
- deltakere i introduksjonsprogrammet med gode utsikter til å komme i lønnet arbeid.

Styrking av budsjett til økonomisk sosialhjelp

I 2020 har NAV hatt høyere utbetalinger enn det som var forutsatt i budsjett. For 2021 er det lagt opp til iverksetting av flere tiltak som isolert sett skal bidra reduserte utgifter til sosialhjelp, og således redusere behovet for å styrke budsjett for sosialhjelp like mye som prognosen for merforbruk i 2020 tilsier. Disse er beskrevet under de øvrige tiltakene under NAV. Utover nevnte tiltak er det likevel behov for noe styrking av budsjett for sosialhjelp, og det er lagt inn 1,25 millioner kroner til formålet fra 2021.

Økt budsjett til kvalifiseringsprogrammet

På grunn av arbeidsmarkedet forventes etterspørselen etter kvalifiseringsprogram for innbyggerne i kommunen å øke. Det legges til grunn en forventet økning i løpet av 2021 fra 100 deltakere til 110 deltakere. Dette er basert på en prognose som sier at færre går ut av programmet som følge av dagens arbeidsmarked. Det må satses på formell kvalifisering av deltakerne, noe som fører til lengre periode i program for den enkelte.

Ved å styrke budsjett for kvalifiseringsstønad med to millioner kroner legges det til grunn en besparelse i utbetalt sosialhjelp til denne gruppen med en millioner kroner.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9-Ikke heve satser på økonomisk sosialhjelp til statlig veiledende norm	9	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Styrking av bemanningen med to årsverk på jobbsenteret for å raskere få til avklaring og arbeidsformidling	3	-50	-500	-500	-500
Sum		-1 550	-2 000	-2 000	-2 000

Nye tiltak

9-Ikke heve satser på økonomisk sosialhjelp til statlig veiledende norm

Som et mulig innsparingsforslag har kommunedirektøren vurdert den økonomiske effekten av å avvike fra den statlige normen for sosialhjelp. I dette ligger at kommunen eksempelvis legger seg på 2020-norm i år 2021, og gjennom økonomiplanperioden har et års forsinkelse på oppjustering til nasjonal norm. Den økonomiske effekten av tiltaket er usikker, men dersom bruk av 2020-norm legges til grunn i 2021 er det beregnet en innsparingseffekt på årsbasis på ca. 1,5 millioner kroner. Tiltaket har som

konsekvens at vanskeligstilte i en sårbar situasjon vil få mindre til livsopphold enn anbefalt nivå fra statens side. Videre må det legges til grunn en økning i antall klagesaker til fylkesmannen, med risiko for omgjøring av vedtak og påfølgende økte utgifter til økonomisk sosialhjelp isolert sett.

Styrking av bemanningen med to årsverk på jobbsenteret for å raskere få til avklaring og arbeidsformidling

Jobbsenteret ved NAV Lillestrøm bistår mottakere av sosialhjelp med å komme over i arbeid, med fokus på unge under 30 år som har aktivitetsplikt. Jobbsenteret kan vise til gode resultater – også nå etter Covid-19 pandemien som har ført til et vanskeligere arbeidsmarked. Jobbsenteret er gode på å finne områder i arbeidsmarkedet der det fortsatt er behov for arbeidskraft. Ved å øke bemanningen på jobbsenteret vil dette føre til at flere mottar sosialhjelp i en kortere periode eller ikke søker om sosialhjelp i det hele tatt, da de får tilbud om jobb før behovet oppstår. Vi ser at ved å også ha kapasitet til å følge opp langtidsledige som nærmer seg slutten på dagpengeperioden vil vi hindre overgang til sosialhjelp.

For å gjennomføre tiltaket er det behov for å øke bemanningen ved Jobbsenteret med to nye årsverk, tilsvarende 1,3 millioner kroner. Tiltaket med tidligere avklaring og overgang til jobb/annen inntekt vil kunne gi en innsparing ved lavere forbruk av økonomisk sosialhjelp. For år 2021 er det mulig å få en effekt fra april, som gir besparelse på 1,35 millioner kroner, økende til 1,8 millioner fra 2022 når det er helårseffekt av tiltaket. Netto virkning av tiltaket er 0,05 millioner i 2021 isolert sett, og deretter 0,5 millioner kroner på helårsbasis.

Helse og mestring - sentrale inntekter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		-180 479	-180 479	-180 479	-180 479
Sum Lønns- og prisvekst		-1 532	-1 532	-1 532	-1 532
Vedtak forrige periode					
Kommunestyrevedtak, redusert omlegging av sykehjemsplasser Sørumsykehus (senere til omsorgsbolig) fra 2020		504	504	504	504
Sum Vedtak forrige periode		504	504	504	504
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Inndekning merbehov: Mindreinntekter vederlag/særlig ressurskrevende tjenester		16 500	16 500	16 500	16 500
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		16 500	16 500	16 500	16 500
Konsekvensjusteringer		15 472	15 472	15 472	15 472
Konsekvensjustert ramme		-165 007	-165 007	-165 007	-165 007
Nye tiltak					
Forventet mindreinntekt for vederlagsinntekter		2 900	2 900	2 900	2 900
Ytterligere mindreinntekter for ressurskrevende brukere		11 600	11 600	11 600	11 600
Sum Nye tiltak		14 500	14 500	14 500	14 500
Nye tiltak og realendringer budsjett		14 500	14 500	14 500	14 500
Ramme 2021-2024		-150 507	-150 507	-150 507	-150 507

Nye tiltak

Forventet mindreinntekt for vederlagsinntekter

Inntekt fra vederlag for opphold i institusjon viste i 2020 en mindreinntekt, samtidig som det som del av inndekningssaken i forbindelse med 1. tertialrapport for 2020 ble vedtatt å legge ned plasser i Sørumsykehus og post 3 på Skedsmotun. Dette gir lavere inntekter, og budsjettet er korrigert for mindreinntekten, anslått til ca. 2,9 millioner kroner på årsbasis.

Ytterligere mindreinntekter for ressurskrevende brukere

Det er flere forhold som påvirker budsjett for inntekter fra refusjonsordningen for ressurskrevende brukere. Faktisk refusjonsnivå i 2020 gir isolert sett en mindreinntekt på ca. 1,6 millioner kroner, som medfører tilsvarende redusert refusjonsnivå også i budsjett 2021. Videre er en konsekvens av statsbudsjettet 2021 ytterligere mindreinntekter på 5 millioner kroner. Dette fordi statsbudsjettet for 2021 foreslår en økning i innslagspunktet for tilskuddet – utover normal prisstigning. I tillegg viser foreløpige registreringer av brukere at det i 2021 kan bli noe færre brukere som vil falle innenfor tilskuddsordningen enn for 2020, noe som gir lavere refusjon til kommunen. For sistnevnte er det funnet rom for å innarbeide beregnet mindreinntekt på 5 millioner kroner innenfor rammen. Til sammen er det lagt inn en kompensasjon på 11,6 millioner kroner fra 2021.

Kultur, miljø og samfunn

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kultur, miljø og samfunn har ansvar for et bredt spekter av områder og oppgaver som er vitale for tjenestene kommunen skal tilby. Disse legger grunnlaget for gode tjenester til innbyggerne. Gjennom god planlegging og forvaltning, vel gjennomførte byggeprosjekter og effektiv oppfølging av kommunens eiendomsmasse, smart drift og ivaretagelse av den viktige infrastrukturen, samt best mulig tilrettelegging for et rikt kultur- og næringsliv, sikres innbyggerne gode fysiske og sosiale rammer. Området skal drives effektivt og være med å støtte opp under FNs bærekraftsmål. Det er krevende - men viktig - å finne en god balansegang mellom kvalitet og ressursbruk.

Lillestrøm kommune er i betydelig vekst og gode planer for videre by- og stedsutvikling vil være viktig. Innenfor behandling av plan- og byggesaker legges det opp til å styrke bemanningen slik at kommunen kan levere god kvalitet og raskere saksbehandling på et felt med store forventninger og økende pågang.

Ved å innhente kunnskap, drive analyse- og utredningsarbeid og være premissleverandør gir Kultur, miljø og samfunn støtte til planlegging og gjennomføring på alle kommunens tjenesteområder. Hovedfokusområdet er profesjonalisering av byggherrerollen og modernisering av driften på flere områder. Det skal sikre at kommunen har bedre kontroll og øker tilliten til at byggeprosjekter gjennomføres på en profesjonell måte. Smartere drift av kommunale bygg som skole, barnehager og omsorgsbygg, samt drift av infrastrukturen innen trafikk, vann, avløp og renovasjon, skal bidra til å få ned kostnadene. Dette er spesielt viktig i en vekstkommune hvor antall kvadratmeter kommunal bygg og løpemeter infrastruktur er økende. Budsjettene framover gir lite rom for vedlikehold og rehabilitering av bygninger og trafikkareal.

Lillestrøm skal være en attraktiv nærings- og kulturkommune. Flere arbeidsplasser i Lillestrøm by og i tettstedene vil ha positiv effekt på mange områder. I tillegg er det ønskelig med styrking av de viktige nærings- og kunnskapsklyngene som allerede er etablert i kommunen. Det pågående arbeidet med å harmonisere kulturtilbudene i ulike deler av kommunen fortsetter. I tillegg må det gjøres tøffe prioriteringer i en tid med trange budsjett. Da er det ekstra viktig å samhandle godt med frivillighet og næringsliv, for å finne konstruktive løsninger for et variert kulturliv som flest mulig benytter seg av.

KOSTRA nøkkeltall

	Lillestrøm 2018	Lillestrøm 2019	Asker	Drammen	Lørenskog	Ullensaker	ASSS Kostragruppe uten Oslo	13
Prioritet								
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (301) Plansaks-behandling **)	317	367	354	427	347	398	364	332
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (302) Bygge-delings- og seksjoneringsarbeid **)	311	337	458	275	310	316	255	293
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (303) Kart og oppmåling **)	221	228	237	240	118	175	166	195
Netto driftsutgifter for kultur-sektoren per innbygger i kroner (B)	1 826	2 015	2 869	2 404	2 641	2 041	2 833	2 406
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) **)	432	426	500	585	382	458	660	606
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kultur-minner, natur og nærmiljø (B) **)	656	660	883	1 166	753	596	937	778
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B) **)	1 136	1 281	739	813	978	990	726	924
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr) (B)	696	667	968	657	661	644	725	826
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) **)	5 471	5 932	6 300	4 522	5 952	5 548	5 383	5 184
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) **)	549	584	822	583	889	792	680	594
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	282 765	317 674	366 100	369 997	528 188	268 694	312 901	222 532
Utgifter til vedlikeholds-aktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	113	173	94	161	105	77	135	108
Dekningsgrad								
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,0	3,9	4,7	5,2	2,8	3,8	5,8	4,8

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Lillestrøm er en kommune med store natur- og landbruksressurser, og gode forutsetninger for å skape en bærekraftig klima- og miljøutvikling. Samtidig har kommunen betydelige klimautslipp, som det forutsettes at skal reduseres betraktelig. Den største andelen av utslippene er fra transportsektoren, der personbiltrafikk dominerer. Tema som klimatilpasning, arts mangfold, landskapsvern og bærekraftige energiløsninger er utfordringer i framtida. Harmonisering av tjenestetilbudet (tjenestestandard, dekningsgrader, gebyrer og brukerbetaling) innen dette området er kommet langt, og er en forutsetning for at Lillestrøm kommune skal tilby gode og likeverdige tjenester til innbyggerne uavhengig av hvor de bor.

Kultur

Tettstedene i kommunen må videreutvikles til steder der det er godt å bo, og hvor det er tilstrekkelig med servicefunksjoner for å dekke dagliglivets behov i alle livsfaser. De største utfordringene for Lillestrøm by er å utvikle og heve kvaliteten på den offentlige infrastrukturen, herunder attraktive parker, torg og byrom. Et bredt kulturtilbud er viktig for å skape en god by og livskraftige lokalsamfunn. Lillestrøm skal romme alt fra et profesjonelt kulturliv til alle deler av frivillig sektor. En satsing på synlige kulturelle fyrtårn og samarbeid mellom kommunen, næringslivet og kulturlivet om utvikling og oppgaveløsning, kan bidra til å skape økt identitet og en attraktiv kommune. Innbyggerne etterspør flere gode møteplasser ute og inne, og steder som gir mulighet for samvær, rekreasjon og utfoldelse. Dette må det satses videre på.

Kulturområdet er viktig for måloppnåelse innen kommunens satsningsområder, særlig når det gjelder by- og tettstedsutvikling og mestring hele livet. For å støtte opp om kommunens overordnede målsettinger vil kommunen innen kulturområdet fokusere på følgende strategier:

- Ivareta bredde og mangfold i kommunens kulturliv
- Etablere et forpliktende samarbeid mellom kommune, kulturliv og næringsliv om sentrale oppgaver
- Bidra til kulturbygging og synliggjøre kulturelle fyrtårn

Dette skal gjøres gjennom utvikling av en bærekraftig frivillighetspolitikk i Lillestrøm kommune, for et forutsigbart og konstruktivt samspill med frivilligheten. For å sikre utvikling av unike og interessante arenaer må det etableres forpliktende samarbeid mellom offentlige og private aktører. Gjennom å satse særskilt på noen arenaer og aktører kan man utvikle framragende kunst- og kulturmiljøer, som markerer seg nasjonalt og internasjonalt, og bidrar til identitetsskaping og omdømmebygging for Lillestrøm. Kommunen har mange gode kulturinstitusjoner. Fetsund lenser, Blaker Skanse, Lillestrøm kultursenter og Akershus kunstsenter er sentrale kulturinstitusjoner som kan utvikles og eksponeres. Samtidig har vi lokale frivilligsentraler, idrettsarenaer, møteplasser for ungdom og bibliotek som vil danne grunnsteinen i kulturbyggingen i hele kommunen.

By- og stedsutvikling

For å få en kommune preget av grønn mobilitet må Lillestrøm by og kommunens tettsteder utvikles slik at myke trafikanter og kollektivtransport dominerer bildet. Tiltakspakke for grønn mobilitet på Nedre Romerike (bypakke) og byvekstavtale for Oslo og Akershus må bli et satsingsområde for kommunen. Sentrale føringer, som 0-vekstmålet for personbiltrafikk, vil kreve en mer helhetlig planlegging enn tidligere. Innen dette feltet kommer blant annet utarbeidelse av prosjektportefølje, forhandlinger og overordnet plan- og strategiarbeid. Nye løsninger for kollektivtransport og mobilitet i knutepunkt blir avgjørende.

Lillestrøm by sin status som regionby innebærer et krav om høy utnyttelse, tilrettelegging for mange arbeidsplasser, handel, boliger og byliv. Kommunen må sørge for balanse mellom høy utnyttelse og mulighet for rekreasjon, bokvalitet og urbant liv, slik at Lillestrøm by kan utvikles til en attraktiv by for hele kommunen og Nedre Romerike.

Særpreget til tettstedene skal videreutvikles på en bærekraftig måte, uten at dette går på bekostning av stedsidentitet og jordvern. For både by og tettsteder er kvalitetsheving av offentlige rom og byrom, mer grønt, og parker med høy kvalitet viktig. Dette kan vi få til blant annet gjennom mer aktiv bruk av utbyggingsavtaler og områdemodeller. Utbygging skal sikre spennende og nytenkende arkitektur, med miljøvennlige bærekraftige materialer og grønne tak.

Lillestrøm kommune må ta i bruk nye metoder for å samle inn og oppdatere data som er viktige i forbindelse med by- og stedsutvikling. Data må forvaltes helhetlig og gjøres tilgjengelig gjennom åpne standardiserte grensesnitt. Våre data vil være av nytte for andre som ønsker å skape innovasjon, effektivisere og skape nye tjenester.

Landbruksnæringen forvalter ca. 80 % av arealene i Lillestrøm kommune, og skal følge opp nasjonale målsettinger med krevende rammevilkår. Landbrukets produksjonsarealer er under press som følge av blant annet økende befolkning, utbygging av infrastruktur og etablering av alternativ næring. En landbruksstrategi vil synliggjøre kommunens lokale landbrukspolitikk med hensyn til bærekraftig arealforvaltning, næringsutvikling, miljø og klimasatsing, samt ivaretagelse av kulturlandskap og biologisk mangfold.

Næring

Lillestrøm kommune har et mangfoldig næringsliv spredt ut på de fleste bransjer og over store deler av kommunen. Det bør søkes å styrke næringsprofilen til kommunen gjennom å synliggjøre og styrke satsing mot noen utvalgte bransjer. Dette vil styrke renommé og øke attraktiviteten som etableringssted for noen konkrete lønnsomme og fremtidsrettede bransjer.

Lillestrøm skal være en motor for en kunnskapsbasert, bærekraftig og framtidsrettet næringsutvikling i hovedstadsregionen. Flere bedriftsetableringer, nye kompetansesarbeidsplasser, økt fokus på synergier mellom eksisterende fagmiljøer og profilering av regionen som et attraktivt sted for næringsetablering vil være prioritert. Næringsareal nær Norges tredje største kollektivknutepunkt vil bidra til å gi næringslivet et bedre klimafotspor, og bidra til å styrke omdømme og tilgjengelighet for framtidens næringsliv. I tillegg vil utvikling av arbeidsplasser også i de andre tettstedene i kommunen bidra til mindre behov for pendling og økt attraktivitet for hele kommunen.

Eiendom

Kommunalområdet eiendom har forvaltningsansvaret for kommunens eiendommer og bygg. Området ivaretar kommunens eierskapsinteresser, har det samlede drifts- og forvaltningsansvaret for kommunens eiendommer, samt ansvar for å fremskaffe nødvendige lokaler for kommunens tjenester - enten gjennom utvikling og nybygg, eller ved innleie.

Kommunens eiendomsmasse har stor økonomisk verdi. Den må tas vare på gjennom godt vedlikehold og oppgraderinger som sikrer innbyggerne gode og trygge omgivelser. Vedlikeholdsbudsjettene er stramme og kommunalområdet prioriterer tiltak for at byggene skal være trygge, iht. gjeldende lover og forskrifter, samt tiltak som bedrer inneklima og reduserer energiutgifter.

Lillestrøm er en vekstkommune som vil ha behov for nye bygg i årene som kommer. Det er en sentral utfordring for kommunen som eiendomsforvalter å fremskaffe nye lokaler innenfor bærekraftige rammer. Byggemarkedet er stramt, og dette kan forventes å ha negativ innvirkning på

investeringskostnadene. Byggherreavdelingen arbeider systematisk med å profesjonalisere byggherrerollen gjennom styrket kompetanse, nytt styringssystem og en tettere dialog med kommunestyret. Tillit til kommunens eiendomsavdeling er av stor betydning både ovenfor politisk ledelse men ikke minst innbyggerne.

Gjennom 2020 har organisasjon satt seg, og tjenestekvaliteten er i all hovedsak harmonisert i hele kommunen. Utfordringene fremover ligger i at eiendomsdriften skal effektivisere og modernisere driften av kommunens eiendommer i tråd med forventede nedbemanninger blant vaktmestere. Bedre overvåking av byggenes tekniske systemer vil bidra til å redusere behovet for stedlig vaktmester.

2021 vil også være preget av arbeidet med den vedtatte skolebehovsplanen. Planleggingen av en rekke byggeprosjekter er påbegynt og vil gjøre at det er svært stor aktivitet i byggherreavdelingen i 2021.

For boligdriftavdelingen vil arbeidet med å harmonisere tjenesten og sikre kommunale boliger med god kvalitet stå i fokus i 2021. Enkelte kostbare boliger, eller boliger av dårlig kvalitet, vil bli avhendet, mens flere nyere boliger med lave driftskostnader vil bli anskaffet slik at det er kommunale boliger tilgjengelig i hele kommunen.

Relokalisering av kommunens tjenester som følge av kommunesammenslåingen vil fortsette inn i 2021. Det pågår organisasjonsprosesser innen kommunens tre tjenesteområder som vil utløse behov for nye lokaler, og arealbehovene vil primært søkes løst i eksisterende lokaler. Tomme bygg/lokaler påfører kommunen driftsutgifter, men representerer også et potensial for verdiskaping. Det iverksettes prosesser med sikte på avvikling av leieforhold, samt utvikling og avhending av eiendommer som ikke lenger benyttes til kommunal tjenesteproduksjon.

Avdelingen internservice vil i 2021 fortsette med å gjennomføre tiltak i renholdstjenesten for å «jobbe smartere». Tjenesten skal effektiviseres, samtidig som man skal beholde dagens kvalitet på leveransen. For å få til dette må vi iverksette tiltak i tjenesten, som innføring av både små og store roboter samt at vi må benytte oss mer av sensorteknologi. Denne teknologien vil hjelpe oss til å jobbe smartere, vekk fra tradisjonelt renhold og over på behovsrenhold. Dette er en stor endring ift. tjenesten, og inkludering av de ansatte er helt nødvendig for at dette skal lykkes. For vaskeritjenesten må vi i 2021 beslutte hvordan denne tjenesten kan driftes mest effektivt i fremtiden. Kommunen har i dag 5 vaskerier hvorav vi på 2 av disse må vurdere om det er forsvarlig med fremtidig drift. Sak om nytt sentralkjøkken/sentralvaskeri bør besluttes 1. mai 2021.

Forvaltning av kommunens bilpark ble lagt til avdelingen internservice i ny kommune. Avdelingen har brukt mye tid på å få oversikt over bilparken, og i den forbindelse ser man klart behov for å anskaffe og innføre et biladministrasjonssystem for kommunen. Systemet vil sørge for at forvaltningen av bilparken både når det gjelder eide og leide biler effektiviseres, og man vil enkelt kunne sørge for en kostnads-effektiv bruk av bilparken. Avdelingen skal være tett på virksomhetene ute som har biler, og skal bistå disse ift. anskaffelser, drift og forvaltning.

Miljøteknikk

Utviklingen av tjenesteproduksjonen innen Miljøteknikk er i stor grad styrt av befolkningsutviklingen, bosettingsmønstre og konsentrasjon på bebyggelse. Sammen med etablering av grønne grenser gir den regionale areal- og transportplanen gode overordnede føringer for hvor vi bør sette inn innsatsen på kapasitetsøkninger i årene som kommer. I tillegg er det behov for klimatilpasningstiltak og aktive klimatiltak som fremmer bærekraft, samt håndtering av etterslep i form av vedlikehold og reinvesteringer. Skjerpede myndighetskrav og økt fokus på miljø kombinert med befolkningsvekst gir stort press på de kommunaltekniske anleggene, og det er behov for økt kapasitet. På kort sikt er det behov for økt kapasitet på avløpssiden. På lang sikt er behovet stort på både vann- og avløpssiden.

En del av tjenesteproduksjonen foregår i interkommunale selskaper. Det er en stor utvikling i tjenestetilbudet og betydelig vekst i kostnadene, både på driftssiden og i form av investeringer.

For Miljøteknikk er det viktig å gjennomføre tiltak innen digitalisering og prosessoptimalisering, for å styrke tjenestekvaliteten og ta ut rasjonaliseringsgevinster. Nye tiltak bør alltid ta hensyn til- og tilpasses et endret klima. Systemer for driftsovervåkning fra de tre kommunene samordnes. Innføring av saksbehandlingssystem for elektronisk søknadsbehandling innenfor de ulike områdene er delvis gjennomført, og arbeidet med dette fortsetter. Det arbeides videre med nettmodeller for avløp/flom og utvidelse disse, slik at de dekker hele kommunen. Det etableres en mellomløsning for automatisert avlesning av abonnentenes vannmålere i påvente av en standardisert løsning.

Det legges opp til oppgradering av avløppspumpestasjoner, sikring av høydebassenger, samt at satsningen på utskiftingen av vannledninger i grått støpejern videreføres. På vann- og avløpssiden kommer det flere prosjekter hvor det samhandles med samferdselsprosjekter i regi av Viken fylkeskommune og Statens vegvesen.

Miljøteknikk har ansvar for drift av kommunens parker og friluftsområder. Her er ressursituasjonen krevende. Det er ikke tilstrekkelige budsjetter til god drift av nye parker og arealer som vi vet kommer inn i porteføljen. Det vil dessuten være krevende å opprettholde dagens standard på den løpende driften innen området.

Fra og med 2021 vil tilskuddene til aksjon skolevei-tiltak opphøre, og kommunen vil måtte finansiere disse tiltakene selv. Det er behov for å gå gjennom ønskede tiltak og tilpasse disse til den nye situasjonen.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2021	2022	2023	2024	2021-24
Investeringsprosjekter					
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN					
Aksjon skolevei	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Anskaffelse av biladministrasjonsverktøy	2 000	0	0	0	2 000
Blaker kirkegård - utvidelse og rehabilitering	22 000	8 000	0	0	30 000
Boliger - kjøp og salg	16 000	0	0	0	16 000
Eiendom - utviklingsplan	20 000	10 000	10 000	10 000	50 000
Enøk-investeringer	2 250	2 250	2 250	2 250	9 000
E-skatt - Bro Skjævragepet	0	18 750	7 700	0	26 450
E-skatt - Husebylåven	2 000	35 000	22 000	0	59 000
E-skatt - inv vei og trafikksikring	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Fethallen, asfaltering parkeringsplass	0	1 200	0	0	1 200
Friluftsliv og idrett	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Gansvika - etablere nye gjestebrygger	500	0	0	0	500
Generell investeringsramme Kirkelig fellesråd	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Gravplasser - plan for utvidelse av kapasitet	0	30 000	30 000	0	60 000
Idrett	2 375	0	4 000	0	6 375
Kultur og frivillighet	1 750	1 750	1 750	1 750	7 000
Kunstnerisk utsmykning	1 000	1 000	0	0	2 000
Kvartal 1 innredning, utstyr og inventar - Bibliotek og kulturskole	1 500	20 550	0	0	22 050
Ladepunkter til fossilfrie biler	5 000	3 000	3 000	0	11 000
Leiraveien - ombygging	7 600	0	0	0	7 600
Lillestrøm sykkelby	1 200	1 200	1 200	1 200	4 800
Maskiner og biler - utedrift	10 000	13 280	16 400	9 000	48 680
Nytt snødeponi	0	1 500	0	0	1 500
Orgel Fet kirke	0	0	0	7 000	7 000
Samferdsel - hovedplaner	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Samferdsel – Overordnet prosjektering	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Skedsmokorset E6 Pumpestasjon	8 000	0	0	0	8 000
Skjetten skytebane - regulering	1 500	0	0	0	1 500
Solberg, vei, vann og avløp	40 750	37 500	21 700	0	99 950
Storgata - vann og avløp	0	15 000	0	0	15 000
Sørumsand brannstasjon	160 000	48 000	0	0	208 000
Vann og avløp - hovedplaner	100 000	125 000	125 000	125 000	475 000
Veilys	8 400	8 400	8 400	8 400	33 600
Sum KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	446 325	413 880	285 900	197 100	1 343 205

Administrasjon og ledelse kultur, miljø og samfunn

Beskrivelse av dagens virksomhet

Fagstab

Avdelingen utfører oppgaver innenfor i strategi- og tjenesteutvikling samt juridisk rådgivning for direktørens lederteam og hele tjenesteområdet. Fagstab utfører saksbehandling i henhold til Plan- og bygningsloven tredje del; Gjennomføring. Målet for Fagstab er å gjennomføre gode prosesser og inngå avtaler som gagnar felleskapet. Dette oppnås ved samhandling samt hensiktsmessige rutiner og retningslinjer for oppgavene som skal utføres. Det er viktig å ha en tilpasset og endringsdyktig stab til oppgavene som skal løses. Enheten har ansvar for traineeprogrammet, Romerike trainee, for nyutdannede ingeniører innen tekniske og naturvitenskaplige fag. Leder for programmet er ansatt i fagstab.

Næring

Et bærekraftig næringsliv er en meget viktig drivkraft i samfunnet. Det danner grunnlaget for annen aktivitet og kommunens evne til å finansiere velferd og tjenester for innbyggerne. Næringslivet er i stadig endring for å utvikle nye og bedre produkter og tjenester. Dette skaper nye arbeidsplasser og bidrag i samfunnsutviklingen. Kommunen skal være fasilitator og tilrettelegger for næringslivet. Ved å gi tilpassede rammebetingelser kan et mangfoldig og vekstkraftig næringsliv vokse og utvikles.

Næringsutvikling handler også om by- og stedsutvikling samt omdømme og profilering av kommunen. Kommunen og næringslivet har gjensidig nytte av å utvikle bærekraftige løsninger for fremtiden. Næringsutvikling må ses i sammenheng med planlegging av Lillestrøm by, tettstedene og infrastrukturen. For å kunne prioritere tilstrekkelig og riktig areal til næring, må by-/stedsutvikling og næringsutvikling ses i sammenheng. En gjennomtenkt sammenkobling er viktig, for å oppnå fler-funksjonelle områder, gjerne med både næring, kunnskapsinstitusjoner, boliger og servicetilbud i en fruktbar kombinasjon. En helhetlig areal-, bolig- og næringspolitikk vil også kunne redusere transportbehovet, og på den måten støtte opp under nullvekstmålet som ligger til grunn for alt utviklingsarbeid i Lillestrøm kommune.

Næringsavdelingen har etablering av bedrifter og arbeidsplasser, omdømmebygging og bevaring av eksisterende næringsliv som fokusområder.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	14 106	14 106	14 106	14 106
Sum Lønns- og prisvekst	97	97	97	97
Sum Tekniske justeringer	-239	-239	-239	-239
Vedtak forrige periode				
Midl. Stilling klima og miljø - Skedsmo øk.plan	-700	-700	-700	-700
Andre tiltak	-13	-13	-13	-13
Sum Vedtak forrige periode	-713	-713	-713	-713
Budsjettendringer som skal videreføres				

Økonomiplan for 2021-2024

Inndekningssaken: Næringskonferansen	-600	-600	-600	-600
Andre tiltak	0	0	0	0
Inndekningssaken: Redusert overføring Kunnskapsbyen	-500	-500	-500	-500
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Konsekvensjusteringer	-1 955	-1 955	-1 955	-1 955
Konsekvensjustert ramme	12 151	12 151	12 151	12 151
Nye tiltak				
Manglende lønnsmidler til ett årsverk i fagstab	750	750	750	750
Sum Nye tiltak	750	750	750	750
Nye tiltak og realendringer budsjett	750	750	750	750
Ramme 2021-2024	12 901	12 901	12 901	12 901

Nye tiltak

Manglende lønnsmidler til ett årsverk i fagstab

Dette er en utfordring man har tatt med seg fra 2020, pga manglende lønnsramme til to stillinger. I tillegg fikk området et kutt i bemanningsplanen med én stilling, en stilling det heller ikke var budsjettmidler til. I sum utgjorde dette ca. 2,5 millioner kroner i manglende lønnsmidler. Etter kuttet i bemanningsplanen i 2020 skulle området ha ni årsverk. For å dekke opp for manglende midler har området redusert bemanningen til åtte årsverk. Av de gjenstående manglende midlene er det kun funnet rom for å finansiere ett årsverk og driftsbudsjettet er redusert betydelig for å dekke opp for øvrige manglende midler.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Ikke videreføre medlemskap Osloregionen	9	-230	-230	-230	-230
9 Ikke videreføre medlemskap Samarbeidsrådet Nedre Romerike (SNR)	9	-495	-495	-495	-495
En 100% - stilling til del 3 - Gjennomføring i plan og bygningsloven	3	0	1 100	1 100	1 100
Sum		-725	375	375	375

Nye tiltak

9 Ikke videreføre medlemskap Osloregionen

Ikke videreføre medlemskap i Osloregionens interkommunalt politisk råd vil kunne medføre en besparelse på kr 230 000. Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region. Satsningsområdene for rådet er bla areal- og transport, klima og miljø og næringsutvikling og innovasjon. Osloregionens areal- og transportstrategi har mål om en flerkjernet utvikling, der transportsystemet skal knytte regionen sammen og hvor nasjonale og regionale klimamål oppfylles. Kommunestyret vedtok 07.10.20 at kommunen går inn i interkommunalt politisk råd når samarbeidet i Osloregionen formaliseres i hht. kommuneloven §17-1. Både Osloregionen og SNR jobber med satsningsområder som er viktige for Lillestrøm kommune og vi vil derfor ha stor nytte av deltagelse i disse rådene. Gjennom deltagelse får vi kompetanseoverføring, og gjennom samarbeid med tilstøtende kommuner får vi større tyngde på saker som er viktige for vår kommune. Osloregionen gir blant annet uttalelse til NTP og begge rådene løfter regionens behov og prioriterte saker til sentrale myndigheter. Dette er sentralt for å nå opp i kampen om knappe ressurser.

9 Ikke videreføre medlemskap Samarbeidsrådet Nedre Romerike (SNR)

Kommunene på nedre Romerike danner i fellesskap Samarbeidsrådet for nedre Romerike, en arena for diskusjon og samhandling for politikk og administrasjon.

Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR) er et regionråd for politisk og administrativ håndtering av saker som omfatter kommunene i regionen. SNR skal ivareta samordning og fremme regionens interesser regionalt og nasjonalt. Eksempler er næringsutvikling, areal- og transportplanlegging, samferdsel og annen regional utvikling og planlegging. Etter kommunereformen har det vært viktig for Lillestrøm kommune, som en stor bykommune med ambisjoner om å påvirke regionale og nasjonale prosesser, å ha en delregion som står sammen om felles utfordringer og prioriteringer.

Departement og fylkeskommune har i senere tid ofte lagt vekt på at de ønsker å samarbeide med delregioner i planprosesser. Dette gjelder blant annet NTP, KVV-arbeid, regional planstrategi og det regionale trafikksikkerhetsarbeidet. De har da gjort det klart at innspill fra delregioner kan bli tillagt større vekt enn fra enkeltkommuner. SNRs samarbeid i regional plan for alternativ er eksempel på prosesser som har vist at Nedre Romerike har flere samlende utfordringer og ønsker.

Både Osloregionen og SNR jobber med satsningsområder som også er viktige for Lillestrøm kommune, og vi vil derfor ha stor nytte av deltagelse i disse rådene. Gjennom deltagelse får vi kompetanseoverføring, og gjennom samarbeid med tilstøtende kommuner får vi større tyngde på saker som er viktige for vår kommune. Osloregionen gir blant annet uttalelse til NTP og begge rådene løfter regionens behov og prioriterte saker til sentrale myndigheter. Dette er sentralt for å nå opp i kampen om knappe ressurser.

En 100% - stilling til del 3 - Gjennomføring i plan og bygningsloven

Fagstab utfører blant annet saksbehandling i henhold til Plan- og bygningsloven tredje del; Gjennomføring. I tråd med Lillestrøm kommunes planer og utvikling er det behov for ressurser på dette området.

Kultur

Beskrivelse av dagens virksomhet

For å skape en attraktiv by og livskraftige lokalsamfunn som bidrar til vekst og utvikling trenger kommunen en offensiv kultursatsing. I dette ligger å ta vare på bredde og mangfold i Lillestrøm sitt kulturliv, blant annet gjennom å tilrettelegge for et profesjonelt kulturliv og økt samspill og samarbeid med frivillige. En satsing på synlige kulturelle fyrtårn kan bidra til å skape økt identitet og tilhørighet i kommunen. Dette gjøres i samarbeid mellom kommunen, næringslivet og kulturlivet. Gjennom en aktiv satsing på kultur vil Lillestrøm by framstå som en attraktiv regionhovedstad.

Kulturkvartalene ligger ved kollektivknutepunktet som en portal til byen, med kulturarenaer for hele befolkningen. Sammen med en innholdsrik bypark, og lokaler for ungdomsaktivitet vil kulturkvartalene ha stor betydning for kommunens attraktivitet for tilflytting og etablering. Lokalene til Nitja senter for samtidskunst står ferdig i 2020, og vil åpne for publikum i januar 2021. Videre vil Kvartal 1, med lokaler for næring og kultur, ferdigstilles som en del av kulturkvartalene i 2022. Det blir to bygg som vil lokalisere bibliotek, kulturskole og øvingslokaler for frivilligheten. Gjenstående prosjekter i kulturkvartalene vil da være rehabilitering av deler av Kirkegata, samt ferdigstillelse av grøntområdet rundt de gamle bygningene. Dette er prosjekter som foreløpig mangler finansiering.

Når lokaler står ferdig i Lillestrøm for biblioteket, er det nødvendig å se på den totale bibliotekstrukturen i kommunen og finansiering av denne, for å dekke opp for økt behov for bemanning i det nye biblioteket.

I andre deler av kommunen vil Blaker Skanse, og nytt nasjonalt fløtingmuseum og kompetansesenter for våtmarkmuseum, være kulturelle fyrtårn i Lillestrøm kommune som må løftes i denne HP-perioden.

Frivilligsentralene er viktige arenaer for å skape gode nærmiljø, og skape deltagelse og tilhørighet i befolkningen. En fortsatt satsing på disse tiltakene vil bidra til identitetsbygging og deltagelse i hele kommunen. Gode økonomiske støtteordninger til frivilligheten er et viktig fundament for å oppnå mangfold og bredde i kulturlivet, og for å styrke det frivillige arbeidet. Frivilligheten har forventninger om at støtteordninger videreføres. Barne- og ungdomsidretten har fått et løft ved å støtte opp om gratis treningstid for barn og unge opp til 19 år i idrettsanlegg, det vil være behov for å se om denne ordningen kan utvides til å gjelde idrett som drives i næringslokaler. "Aktive Skjetten" har vært et fireårig prosjekt med formål om blant annet å styrke frivilligheten i området. Satsingen avsluttes i juni 2021. Det er behov for å evaluere prosjektet, og vurdere om enkelte tiltak skal videreføres. Det er igangsatt arbeid med en temaplan for frivillighet i Lillestrøm kommune, som vil danne grunnlag for en framtidig frivillighetspolitikk i kommunen.

Som en del av arbeidet i Fellesnemnda Ung er det gjort en utredning om ungdommens behov for møteplasser i hele kommunen. Å tilby gode møteplasser og kulturarenaer for ungdom kan bidra positivt til å holde kostnadene nede på andre områder. Det er bevilget midler til å starte en møteplass for ungdom på Strømmen fra 2021. Det er behov for å videreføre støtteordningen til private fritidsklubber for å nå målsettingene om å gi gode tilbud til ungdom i hele kommunen, det ble gitt en ettårig bevilgning til formålet i 2020 fra eiendomskattemidlene.

Plan for friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet er et viktig plandokument for samspillet mellom politikken, administrasjonen og frivilligheten. Frivilligheten har forventninger til at kommunen prioriterer tiltak fra

planen. Utvikling og tilrettelegging av grøntområder, med parker, lekeplasser, nærmiljøanlegg, friluftsområder og stier har stor betydning for utvikling av positive møteplasser og attraktive boområder i kommunen.

For å opprettholde dagens nivå på kulturtilbudene i hele kommunen, vil det være behov for økte rammer på flere områder utover funnet rom for hittil i budsjettet. Det vil si at tilskuddsmidler til frivilligheten, Den kulturelle skolesekken, Den kulturelle spaserstokken, og Aktivetskort for barn og unge må harmoniseres på best mulig måte og må dekkes innenfor dagens rammer.

I tillegg er det ikke funnet rom for å legge et eget driftsbudsjett for Frogner kultursenter. For å sikre en minimumsdrift trekkes det av ressurser til eiendomsavdelingen og biblioteket i et spleiselag. Det må arbeides videre med å få på plass en bærekraftig økonomi som gjør at potensialet i de flotte kulturlokalene kan utnyttes til fulle for lokalbefolkningen.

For å imøtekomme kommunens driftsmessige utfordringer er bemanningen i kultur redusert med tre stillinger siden 2019 (2 stillinger i budsjettet for 2021 jf inndekningssaken). Kultur foreslår å gjøre reduksjonen av stillinger på følgende måte, 1 årsverk friluftsliv og idrett (friluftsrådgiver), 1 årsverk barn og unge (1/2 årsverk Den kulturelle skolesekken, 1/2 årsverk fattigdomstiltak), 1 årsverk kultur og frivillighet (1/2 årsverk Fet frivilligsentral, 1/2 årsverk frivillighetskoordinator). Oppgavene søkes løst ved eksisterende ressurser.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	134 508	134 508	134 508	134 508
Sum Lønns- og prisvekst	1 245	1 245	1 245	1 245
Sum Tekniske justeringer	-1 695	-186	-186	-206
Vedtak forrige periode				
Drift Hall Sophie Radichsvei	1 250	1 250	1 250	1 250
Drift Husebylåven	3 500	3 500	3 500	3 500
Drift Lillestrøm bibliotek	5 000	5 000	5 000	5 000
Driftsstøtte AL Skjetten sportsklubb	-500	-500	-500	-500
Kulturarrangementer for å bygge felles kultur - finansieres ved eiendomsskatt	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Møteplass ungdom Strømmen (e-skattemidler)	2 000	2 000	2 000	2 000
Områdesatsingen på Skjetten - avsluttes i 2021 (e-skattemidler)	-3 000	-3 500	-3 500	-3 500
Andre tiltak	-16	-16	-16	-16
Tilskudd til frivillig-drevet ungdomstilbud - videreføring av satsning i Sørumsund (e-skattemidler)	-500	-500	-500	-500
Sum Vedtak forrige periode	5 734	5 234	5 234	5 234
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Nedbemanning to stillinger kultur	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Konsekvensjusteringer	3 784	4 793	4 793	4 773
Konsekvensjustert ramme	138 292	139 301	139 301	139 281
Omstilling/effektiviseringskrav				
Hall Sophie Radichsvei - forskjøvet drift	-1 250	-625	0	0
Husebylåven - forskjøvet oppstart (e-skattemidler)	-2 600	0	0	0
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-3 850	-625	0	0
Nye tiltak				
Drift av Byparken kulturkvartale	100	100	500	500

Økonomiplan for 2021-2024

Drift av ny park i Brånåsdalen	100	100	500	500
Andre tiltak	-2 500	0	0	0
Korona relaterte merkostnader og tapte inntekter knyttet til idrettsanlegg og andre aktiviteter i kultur	7 400	0	0	0
Tapte sponsor- og billettinntekter knyttet til kulturinstitusjoner grunnet Covid-19	2 000	0	0	0
Sum Nye tiltak	7 100	200	1 000	1 000
Nye tiltak og realendringer budsjett	3 250	-425	1 000	1 000
Ramme 2021-2024	141 542	138 876	140 301	140 281

Vedtak forrige periode

Kulturarrangementer for å bygge felles kultur - finansieres ved eiendomsskatt

Tiltak vedtatt i økonomiplan 2020-23 er foreslått å ikke videreføres i planperioden for 2021-24.

Møteplass ungdom Strømmen (e-skattemidler)

Tiltak fra gjeldende økonomiplan for 2020-23. Lillestrøm kommune vil ha fokus på å utvikle gode sosiale og kulturelle møteplasser for ungdom, der ungdom kan møtes og utvikle egne aktiviteter. Dette vil bidra til bygging av gode lokalsamfunn, der ungdom kan føle tilhørighet. Tiltakene vil også ha en forebyggende verdi som gjør at kommunen kan spare på ellers dyre reparerende tiltak. Det foreslås derfor å utvikle et tilbud på Strømmen for å imøtekomme et stadig utfordrende ungdomsmiljø.

Områdesatsingen på Skjetten - avsluttes i 2021 (e-skattemidler)

Tiltak fra gjeldende økonomiplan for 2020-23. Områdesatsingen "Aktive Skjetten" ble vedtatt gjennomført i 2017 som et 4-årig prosjekt for å styrke og synliggjøre de frivillige ressursene i området, og for å utvikle de sosiale og fysiske omgivelsene. Det har vært et bredt samarbeid mellom næringsliv, frivilligheten og kommunale aktører i området. Prosjektet avsluttes i juni 2021.

Omstilling/effektiviseringskrav

Hall Sophie Radichsvei - forskjøvet drift

I tilknytning til bygging av Sophie Radich skolen skal det anlegges en ny flerbrukshall. Hallen følger det totale byggeprosjektet som er blitt forsinket. Midlene til drift av flerbrukshallen er derfor trukket ut av budsjettet i 2021.

Husebylåven - forskjøvet oppstart (e-skattemidler)

Byggeprosjektet er forsinket og lokalene vil først være ferdig i 2022. I oktober 2020 gjorde kommunestyret vedtak om at kommunen skal arbeide videre med realisering av ombygging av Husebylåven til kulturhus, innenfor tidligere bevilgede rammer. Det er bevilget midler til finansiering av drift og et oppstartsprosjekt for planlegging av ombygging av låven. Det rigges et oppstartsprosjekt i 2021 i samarbeid med lokalmiljøet, for å få på plass en god driftsmodell til huset står ferdig. Det settes av midler i 2021 til prosjektleder for prosjektet. Midler til drift av bygget benyttes ikke i 2021.

Nye tiltak

Drift av Byparken kulturkvartalene

Parken i kulturkvartalene ferdigstilles 2020. Frem til utløp av garantitiden forventes en kommunal vinterdrift av parken. Helårsdrift av parken forventes f.o.m. 2023.

Drift av ny park i Brånåsdalen

Parken ferdigstilles høsten 2020. Frem til utløp av garantitiden forventes en kommunal vinterdrift av parken. Helårsdrift av parken vil komme fra 2023.

Korona relaterte merkostnader og tapte inntekter knyttet til idrettsanlegg og andre aktiviteter i kultur

Kulturavdelingen har beregnet at ekstra kostnader knyttet til tiltak, tapte leie og billettinntekter vil utgjøre ca. 7,4 millioner kroner, hvis koronasituasjonen vedvarer inn i 2021. 5,6 millioner kroner av beløpet utgjør tapte inntekter ved en evt. nedstengning/begrenset åpningstid ved idretts- og badeanlegg, samt aktivitet ved Sørums fritidsgård.

Tapte sponsor- og billettinntekter knyttet til kulturinstitusjoner grunnet Covid-19

Kulturavdelingen har beregnet at tapte sponsor og billettinntekter for Lillestrøm kultursenter, kunstsenteret og KunstSkansen på Blaker skanse o.a. vil utgjøre ca. to millioner kroner, hvis koronasituasjonen vedvarer.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer**Utleie kommunale bygg og anlegg**

Satser for utleie av kommunale bygg og anlegg (utleie til idrettsformål og andre kulturformål) ble harmonisert og prisjustert i 2020. Satsene er videreført i 2021 på samme nivå som 2020.

Bad

Satser for badene ble harmonisert og prisjustert i 2020. Satsene er videreført i 2021 på samme nivå som 2020.

Fritidstilbud

Satser for fritidstilbud (Egenandel aktivitetstilbud/fritidstilbud og Ridetimer Sørums fritidsgård) ble harmonisert og prisjustert i 2020. Satsene er videreført i 2021 på samme nivå som 2020.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Reduksjon tilskuddsmidler kultur	9	-500	-500	-500	-500
Aktivitetskortet for barn og unge - harmonisering av tilbudet (Opprinnelig e-skattemidler)	3	1 000	1 000	1 000	1 000
Arrangementfond - videreføring (Opprinnelig e-skattemidler)	3	500	500	500	500
Drift av Frogner kultursenter	3	1 250	1 250	1 250	1 250
Driftsstøtte AL Skjetten sportsklubb (Opprinnelig e-skattemidler)	3	500	500	500	500
Forskjønner av tettsteder og parker (opprinnelig e-skattemidler)	3	1 500	1 500	1 500	1 500
Gratisprinsippet - utvidelse (Opprinnelig e-skattemidler)	3	2 000	2 000	2 000	2 000
Kulturelle skolesekken (DKS) - harmonisering av tilbudet	3	800	800	800	800
Lillestrøm kultursenter - økt tilskudd (Opprinnelig e-skattemidler)	3	850	850	850	850

Økonomiplan for 2021-2024

Områdesatsingen Skjetten - videreføring (Opprinnelig e-skattemidler)	3	750	1 100	1 100	1 100
Prosjektstøtte Lillestrøm idrettsråd	3	750	750	750	750
Styrking av driftstilskudd til lag og foreninger (Opprinnelig e-skattemidler)	3	1 000	1 000	1 000	1 000
Tilskudd til frivillig-drevet ungdomstilbud - videreføring av satsning i Sørum (Opprinnelig e-skattemidler)	3	515	515	515	515
Sum		10 915	11 265	11 265	11 265

Nye tiltak

9 Reduksjon tilskuddsmidler kultur

Tilskuddsordninger til lag og foreninger ligger allerede lavt i Lillestrøm kommune. Kuttet på 500 000 kroner vil ha konsekvenser for den generelle frivillige aktiviteten i kommunen, og kommunens mulighet til å stimulere, og tilrettelegge for aktivitet for frivilligheten.

Aktivitetskortet for barn og unge - harmonisering av tilbudet (Opprinnelig e-skattemidler)

Aktivitetskortet har som formål å hindre utenforskap for barn og unge. Aktivitetskortet gir muligheter for å delta i en valgfri fritidsaktivitet i uken. Nåværende rammer dekker ikke opp for det behovet som er registrert, til tross for at kommunen har mottatt støtte fra statlige støtteordninger og støtte gjennom Idrettsrådet til ordningen.

Arrangementfond - videreføring (Opprinnelig e-skattemidler)

Det har tidligere vært avsatt 1,0 millioner kroner til et arrangementsfond i kommunen fra eiendoms-skattemidlene i årlige bevilgninger. Fra 2019 ble 0,5 millioner kroner av disse øremerket byfest og lagt inn i rammen til kultur. I 2020 ble bare byfestmidlene videreført, og ikke de søkbare midlene der kultur-organisasjonene og idrettsorganisasjoner i kommune har hatt muligheten til å søke støtte til større arrangementer. Kommunens innsats på dette området har vært viktige stimuleringsmidler og gitt muligheten til å lage større arrangementer som har skapt oppmerksomhet og bidratt i identitetsskapende arbeid i kommunen. Midlene har også utløst andre midler på både fylkeskommunalt og statlig nivå.

Driftsstøtte AL Skjetten sportsklubb (Opprinnelig e-skattemidler)

Det har vært bevilget en årlig driftsstøtte til AL Skjetten sportsklubb de siste årene for at de skal kunne drifte eget klubbhus og garderobe tilknyttet aktiviteten på Skjetten.

Forskjønnelser av tettsteder og parker (opprinnelig e-skattemidler)

Dette har tidligere vært en årlig bevilgning som ble tatt ut av rammen for 2020. Midlene er for å sikre økt standard på skjøtsel og vedlikehold av parker i Lillestrøm og tettstedene i kommunen, samt vedlikehold og skjøtsel knyttet til kommunens kunst i offentlige rom. Arbeidet gjøres i samarbeid med kirkens bymisjon og arbeidstreningsprosjekter. Prosjektet har vært finansiert over eiendomskattemidler.

Gratisprinsippet - utvidelse (Opprinnelig e-skattemidler)

Det foreslås en utvidelse av gratisprinsippet, der barn og unge får gratisleie av lokaler til idrettsaktivitet til og med 19 år. Utvidelsen gjelder aktivitet for barn og unge der idrettslig aktivitet ikke ligger i idrettsanlegg, men i private næringsbygg.

Kulturelle skolesekken (DKS) - harmonisering av tilbudet

De tre tidligere kommunene har hatt stor variasjon i tilbudet i Den kulturelle skolesekken (DKS). Det har vært store forskjeller i både ressursbruk og tilbudet ut i skolene. For å kunne harmonisere tilbudet og gi et tilbud på et tilfredsstillende nivå, er det behov for å øke de kommunale ressursene til produksjoner. I

tillegg til at det må sikres tilstrekkelige lønnsmidler til de som koordinerer og følger opp tiltakene i kommunen.

Lillestrøm kultursenter - økt tilskudd (Opprinnelig e-skattemidler)

Stiftelsen Lillestrøm kultursenter har lyktes i å øke driften de siste årene med ca. 15% i året. Kultursenteret har imidlertid utfordringer knyttet til den sterke veksten i aktiviteten. Driften med renhold, vedlikehold og utstyrsslitasje øker i takt med aktivitetsøkningen. Økt aktivitet gir økte inntekter, men inntektene øker ikke i samme takt som utgiftene. Kultursenteret har allerede en høy egeninntjening på 82%. Det forutsettes at kultursenteret tar et enda større ansvar i samarbeidet med det lokale kulturliv i hele kommunen noe som krever økte ressurser. F.o.m. 2022 vil kultursenteret overta driften for øvingslokaler i Kvartal 1. 2020 har vært et spesielt år når det gjelder drift av kultursenteret.

Områdesatsingen Skjetten - videreføring (Opprinnelig e-skattemidler)

Områdesatsingen "Aktive Skjetten" avsluttes i juni 2021. Satsningen ble vedtatt i 2017 som et 4-årig prosjekt for å styrke og synliggjøre de frivillige ressursene i området, og for å utvikle de sosiale og fysiske omgivelsene. Det har vært et bredt samarbeid mellom næringsliv, frivilligheten og kommunale aktører i området. For å videreføre den sosiale infrastrukturen og det frivillige nettverket etter at den særskilte satsingen opphører. Det er ønskelig å etablere en frivilligsentral knyttet til Graneveien 40, som gjennom satsingen er utviklet til et hus for frivilligheten i området.

Prosjektstøtte Lillestrøm idrettsråd

Tiltaket er knyttet til Idrettsrådets medvirkning i nye prosjekter og tiltak. Idrettsrådet yter i dag en viktig samfunnsmessig rolle med å utvikle og koordinere idretten som gode tilbud for hele befolkningen.

Styrking av driftstilskudd til lag og foreninger (Opprinnelig e-skattemidler)

Gode økonomiske støtteordninger til frivilligheten er et viktig fundament for å oppnå mangfold og bredde i kulturlivet. Administrasjonstøtten til frivillige organisasjoner ligger lavt i landssammenheng og det er utfordringer med å harmonisere støtteordningene i hele kommunen uten at det går utover bredde og omfang. Dette gjelder tilskudd til aktiviteter for barn og unge, idrett og kultur.

Tilskudd til frivillig-drevet ungdomstilbud - videreføring av satsning i Sørumsand (Opprinnelig e-skattemidler)

Tiltaket gjelder tilskudd til frivillig-drevet ungdomstilbud Frogner, Lørenfallet, Sørumsand, Blaker i tidligere Sørums kommuner. I 2020 ble det gitt et års bevilgning uten videreføring jf. Sak 20/00344. Nåværende tilbud er avhengig av kommunalstøtte for å kunne videreføre aktiviteten på samme nivå.

Tros- og livssynssamfunn

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette kommunalområdet skal innlemmes i kommunalområde Administrasjon og ledelse KMS fra 2021.

Gravferd og tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt en ny felles lov for alle tros- og livssynssamfunn. Loven fullfører skillet mellom stat og kirke. Formålet med loven er å understøtte tros- og livssynssamfunn. Loven tilrettelegger for et livssynsåpent samfunn og for innsyn og kontroll med bruken av offentlige tilskudd. Loven har et eget kapittel med formål å legge til rette for at Den norske kirke forblir en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke. Gravferd er en viktig offentlig oppgave som kirkelig fellestråd har ansvar for i Lillestrøm kommune. Kommunens ansvar for utbetaling av tilskudd til tros- og livssynssamfunn overføres fra 2021 til staten. Unntaket er tilskudd til Den norske kirke.

Lillestrøm kirkelig fellestråd

§ 14. Finansiering av Den norske kirke

Staten gir tilskudd til prestatjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd, noe Lillestrøm kommune har benyttet seg av. De budsjetterte utgiftene på dette ansvaret er i all hovedsak overføring til Lillestrøm kirkelig fellestråd (LKF) i henhold til tjenesteytingsavtalen mellom Lillestrøm kommune og Lillestrøm kirkelig fellestråd.

Et mindre beløp er avsatt til kommunale gravferder. I Gravferdslovens §9 står: *Dersom ingen sørger for gravferd, skal denne besørges av kommunen hvor avdøde hadde bopel ved dødsfallet.* Det er bare noen få slike i Lillestrøm årlig, og kostnadene skal hvis mulig dekkes av dødsboet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		32 086	32 086	32 086	32 086
Sum Lønns- og prisvekst		759	759	759	759
Vedtak forrige periode					
Vask og maling av Fet kirke		2 000	0	0	0

Økonomiplan for 2021-2024

Sum Vedtak forrige periode	2 000	0	0	0
Konsekvensjusteringer	2 759	759	759	759
Konsekvensjustert ramme	34 845	32 845	32 845	32 845
Nye tiltak				
Overføring av tilskudd til tros- og livssynssamfunn til staten	-3 990	-3 990	-3 990	-3 990
Sum Nye tiltak	-3 990	-3 990	-3 990	-3 990
Nye tiltak og realendringer budsjett	-3 990	-3 990	-3 990	-3 990
Ramme 2021-2024	30 855	28 855	28 855	28 855

Vedtak forrige periode

Vask og maling av Fet kirke

Det er behov for å vaske og male Fet kirke. Tiltaket ble i gjeldende økonomiplan utsatt ett år, fra 2020 til 2021. Bevilgingen gis som et tilskudd til Kirkelig Fellesråd, slik at de kan gjennomføre vedlikeholdet i egen regi.

Nye tiltak

Overføring av tilskudd til tros- og livssynssamfunn til staten

Fra 1. januar 2021 overtar staten ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke.

Endring i brukerbetaling og gebyrer

I henhold til *Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (Gravferdsloven) § 21 Vedtekter og avgifter* så skal *Avgifter for bruk av gravkapell, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet.*

Det foreslås for 2021 å fastsette avgift for kremasjon til kr. 0 når avdøde var innbygger i kommunen, som en videreføring fra tidligere år. Det er lagt inn forslag om en markedstilpasset økning på avgiften for kremasjoner når avdøde ikke var bosatt i Lillestrøm kommune. Det vil gjøres en ny vurdering på innretning av de ulike gebyrene i løpet av 2021.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Reduksjon av overføringen til Lillestrøm kirkelig fellesråd	9	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Kartlegging energieffektivisering kirkebygg	3	620	0	0	0
Økt kantorstilling 50 %	3	467	467	467	467
Økt sekretærressurs 50 %	3	393	393	393	393
Økt tilskudd til vedlikehold av bygningsmasse	3	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum		1 380	760	760	760

Nye tiltak

9 Reduksjon av overføringen til Lillestrøm kirkelig fellesråd

Overføringene til Lillestrøm kirkelig fellesråd (LKF) er videreført likt 2020 inkl prisjustering. Alle avdelinger i Lillestrøm kommune har måtte justere sine detaljbudsjetter i budsjettprosessen. LKF har

vært holdt utenfor denne prosessen, og vi ser derfor at det kan være noe å spare her også på lik linje som Lillestrøm kommune sine tjenesteområder.

Økt kantorstilling 50 %

For å sikre en forsvarlig og lovpålagt drift, trenger fellesrådet en økt fast ramme fra kommunen med lønnsmidler til økt kantorstilling på 50 %. Det er kommet krav fra en kantor i deltidsstilling om økt stilling, da han fast har spilt ekstra i over 20 % de siste par år. Utover dette benyttes vikarer tilsvarende ca. 30 % stilling for å dekke opp for nødvendig spilling i gravferder og gudstjenester.

Antall døde i Lillestrøm kommune i 2019 utgjorde 551 personer (SSB/08425). Befolkningsutviklingen er av SSB beregnet til å ha en stigende tendens etter hovedalternativet på til å gå fra 86 594 personer i 2020 til 91 018 personer i 2024. Det er en økning på 5% over 4-årsperioden. Samtidig øker antall personer over 65 år ifølge samme beregning med 11% fra 13 240 til 14 716 personer.

Arbeidsmiljølovens (aml) § 14-4 a. (1) første setning: «Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger foreligger.»

For å dekke opp dette kravet og øket behov for spilling i gravferder i en sterkt økende befolkning, og å unngå krav om erstatning, jf. aml § 14-4 b. (2), bør kommunen øke fast ramme med en kantorstilling på 50%, p.t. 467 000,- kroner (juni 2019).

Økt sekretærressurs 50 %

8 menighetsråd i Lillestrøm kommune er folkevalgte organer i Den norske kirke, jf. Kirkelovens §5. Ulonnede folkevalgte i menighetsrådene har et behov for sekretærfunksjon for å ivareta de aller viktigste oppgaver som følger menighetsrådets oppgaver, jf. Kirkelovens §9.

Det er ikke kapasitet i fellesrådets administrasjon til å yte tilstrekkelig bistand til menighetsrådene for å ivareta økte krav til regnskap, saksbehandling og arkiv. Da det er kommunens økonomiske ansvar, jf. Kirkelovens §15 d) å dekke driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold, bør kommunen øke fast ramme med en 50% sekretærstilling, p.t. 392 500,- kroner (juni 2019).

Økt tilskudd til vedlikehold av bygningsmasse

Et offentlig bygg som ikke har et vedlikeholdsetterslep, trenger årlig minst 250,- kroner per kvadratmeter for å opprettholde et akseptabelt tilstandsnivå. Våre bygg, som kommunen ved kirkelovens §15 er pålagt å gi midler til, er på til sammen 5948 kvm. Imidlertid betraktes spesielt eldre kirkebygg å ha et behov på opptil 6 ganger så høy kvadratmeterpris (KA). Dette gir et årlig vedlikeholdsbehov på mellom 1,5 og 6 millioner kroner.

De tre eldste byggene i Lillestrøm kommune er alle kirker fra middelalderen. Disse nasjonale kulturskattene skal ivaretas og forvaltes av fellesrådet på vegne av allmennheten. Vi har ikke anledning til å velge bort jevnlig vedlikehold for å bygge nytt senere, slik en kommune kan velge for sine skoler og andre offentlige bygg dersom deres strategi tilsier dette.

Både disse tre spesielle byggene og øvrig bygningsmasse må vedlikeholdes på en forsvarlig måte. Med dagens tilstand og etterslep, vil den mest prekære oppgaven være å bremse vedlikeholdsetterslepet. Fellesrådet mener derfor kommunen i første omgang bør øke fast ramme med 1,5 millioner kroner til vedlikehold.

Eiendom

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet eiendom har forvaltningsansvaret for kommunens eiendommer og bygg. Området ivaretar kommunens eierskapsinteresser, har det samlede drifts- og forvaltningsansvaret for kommunens eiendommer, samt ansvar for å fremskaffe nødvendige lokaler for kommunens tjenester - enten gjennom utvikling og nybygg, eller ved innleie.

Kommunens eiendomsmasse har stor økonomisk verdi. Den må tas vare på gjennom godt vedlikehold og oppgraderinger som sikrer innbyggerne gode og trygge omgivelser. Vedlikeholdsbudsjettene er stramme og kommunalområder prioriterer tiltak for at byggene skal være trygge, iht. gjeldende lover og forskrifter, samt tiltak som bedrer inneklima og reduserer energiutgifter.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		276 345	276 345	276 345	276 345
Sum Lønns- og prisvekst		2 155	2 155	2 155	2 155
Sum Tekniske justeringer		-3 061	-3 061	-3 061	-3 061
Vedtak forrige periode					
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen		-1 500	-6 000	-8 250	-8 250
Besparelse husleie - Voksenopplæring		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Faste stillinger som finansieres over investeringsbudsjettet		0	3 600	3 600	3 600
Fet: Nytt fallunderlag til lekeapparater på Dalen skole		-416	-416	-416	-416
Innføre parkeringsavgift ved alle formålsbygg tilhørende Lillestrøm kommune		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Innføring av beredskap/bakvaktordning ved kommunale formålsbygg		2 000	2 000	2 000	2 000
Kst-vedtak - reversere utgifter til renhold ved å ta inn igjen Sørums sykehjem		400	400	400	400
Nedleggelse av Sørums sykehjem - konsekvens for renhold		-400	-400	-400	-400
Ny brannstasjon på Sørumsand - husleieinntekter fra NRBR		-6 880	-8 250	-8 250	-8 250
Oppstart av Sophie Radich skole		0	2 500	5 000	5 000
Paviljongleie til Volla og Sagelva barnehage - totalt 8 mill kroner finansieres ved bruk av fond		0	0	0	0
Profilering av ny kommune (bygg og bil) - 1,5 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Redusert avsetning til fremtidig vedlikehold i 2020 fra Lillestrøm kommunale boliger		7 000	7 000	7 000	7 000
Redusert inntekt fra Nav stat i Fet og Sørums kommune		293	588	588	588
Økt bevilgning til generelt vedlikehold		5 000	10 000	15 000	15 000
Økt bygningsareal og tilhørende økte kostnader til drift av bygg		2 550	2 550	2 550	2 550
Økte leiekostnader til nye NAV-lokaler for Lillestrøm kommune		180	180	180	180
Sum Vedtak forrige periode		4 727	10 252	15 502	15 502
Budsjettendringer som skal videreføres					

Økonomiplan for 2021-2024

Inndekningssaken: Div. merinntekter på utleie av riggplass etc.	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Inndekningssaken: Eiendomsskatt: Avvikle renhold søndagsåpne bibliotek	-70	-70	-70	-70
Inndekningssaken: Endret bruk av Haugtun skole	-200	-500	-500	-500
Inndekningssaken: Nedbemanning flere stillinger	-750	-750	-750	-750
Inndekningssaken: Opphør av leieareal til helse- og velferdssentral - Strømmen	-375	-750	-750	-750
Inndekningssaken: Opphør Sørums sykehjem	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Inndekningssaken: Redusert paviljongleie - overslag	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Andre tiltak	-205	-205	75	75
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	-7 800	-8 475	-8 195	-8 195
Konsekvensjusteringer	-3 979	871	6 401	6 401
Konsekvensjustert ramme	272 366	277 216	282 746	282 746
Omstilling/effektiviseringskrav				
Fristille midler til kjøp av transportmidler i programområdet - Eiendomsforvaltningen	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
Opphør av leiekontrakt i Portalen - Kemnerkontoret	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Redusere kurs og konferanse utgifter	-300	-300	-300	-300
Vedlikehold av bygninger	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-7 141	-7 141	-7 141	-7 141
Nye tiltak				
Covid-19 relaterte merutgifter for eiendomsforvaltningen	6 000	0	0	0
Etablering og leie av nye skolepaviljonger ved Kjeller skole	3 708	1 296	1 296	1 296
Leieinntekter på Sørumsand brannstasjon, utsatt ferdigstillelse	6 880	7 875	0	0
Andre tiltak	0	0	1 500	1 500
Tilbakeføring av opphør Sørums sykehjem - inndekning-sak 2020	2 653	2 653	2 653	2 653
Videreføring av husleiekontrakt til kommunalområdet - Oppvekst - Instituttveien	0	0	4 500	4 500
Videreføring av leiekontrakt for Voksenopplæringen	4 000	4 000	4 000	4 000
Videreføring av paviljong til barnehage ved Strømmen stadion	911	911	911	911
Sum Nye tiltak	24 152	16 735	14 860	14 860
Politiske vedtak				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	0	0	0	-1 500
Sum Politiske vedtak	0	0	0	-1 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	17 011	9 594	7 719	6 219
Ramme 2021-2024	289 377	286 810	290 465	288 965

Omstilling/effektiviseringskrav

Fristille midler til kjøp av transportmidler i programområdet - Eiendomsforvaltningen

Kommunestyret i Skedsmo bevilget tre millioner kroner til konvertering av bilpark til klimavennlig kjøretøy i perioden 2018-2020. Bevilgingen opphørte i 2020. Videreføring inn i 2021 er ikke iht. til politiske vedtak. Midlene kan fristilles.

Opphør av leiekontrakt i Portalen - Kemnerkontoret

1. november 2020 overtar Skatteetaten skatteoppkreveroppgavene som kemnerkontoret i Lillestrøm kommune har idag. Husleiekontrakter er overført fra samme tidspunkt. Bevilgninger til husleie/strømvtales opphører fra samme tidspunkt.

Redusere kurs og konferanse utgifter

Programområdet har redusert kurs og konferanse utgiftene med til sammen 0,3 mill kr pr år. Behovet for kompetanseheving er viktig i takt med utviklingen i samfunnet generelt. De aller fleste yrker trenger faglig oppdatering innen sine områder. Innarbeidet tiltak vil redusere denne muligheten.

Vedlikehold av bygninger

Programområdet reduserer vedlikeholdsnivået på bygningsmassen til Lillestrøm kommune med tre millioner kroner hvert år i økonomiplanperioden. Tiltaket innarbeides som en følge av de økonomiske rammene som tjenesteområdet er tildelt i perioden. Lillestrøm kommune innehar ca. 350 000 m² bygningsmasse til formålsbygg. Avsatte vedlikeholdsmidler vil derfor være meget lavt pr. kvadratmeter.

Nye tiltak

Covid-19 relaterte merutgifter for eiendomsforvaltningen

Koronautgifter videreføres inn i 2021, med stipulert utgifter for økt renhold, drift og vaskeritjenester med snitt 0,5 mill kr pr mnd. Totalt 6,0 millioner kroner pr år.

Etablering og leie av nye skolepaviljonger ved Kjeller skole

Det er behov for å øke antall klasserom ved Kjeller skolekrets med ytterligere fire klasserom, fra skolestart høsten 2021. Dette må løses ved etablering av innleide skolepaviljonger. Etablering og drift av paviljongene er ikke innarbeidet i økonomiplanen for 2021-2024.

Leieinntekter på Sørumsand brannstasjon, utsatt ferdigstillelse

I henhold til inngått leieavtale mellom Nedre Romerike brann og redningsvesen (NRBR) og Lillestrøm kommune skal leieinntekter for bygging (kapitalkostnader) og drift av ny brannstasjonen på Sørumsand dekkes gjennom husleieinntekter fra NRBR. Bygging av brannstasjon er forsinket og vil først stå ferdig våren 2022. Leieinntekter vil ikke komme i 2021. Avsatte midler til kapitalkostnader og drift vil ikke påløpe i 2021. Leieinntekter og utgifter er korrigert i forhold til fremdriftsplan.

Tilbakeføring av opphør Sørums sykehjem - inndekning-sak 2020

I inndekningssaken til kommunestyret i juni ble Sørums sykehjem vedtatt nedlagt. Eiendomsforvaltningen la derfor inn kutt i driften her som i ettertid viste seg å være for store. At det skal fortsatt være drift av diverse omsorgstjenester ved sykehjemmet medfører at eiendomsforvaltningen må opprettholde driften, og at det ikke lar seg gjøre å gjennomføre foreslåtte kutt i tjenester/utgifter. Foreslått kutt fra eiendomsforvaltningen må derfor tilbakeføres.

Ett årsverk innenfor renhold er det allikevel funnet rom for å kutte, i forbindelse med arealer som blir stående tomme.

Videreføring av husleiekontrakt til kommunalområdet - Oppvekst - Instituttveien

Lillestrøm kommune inngikk midlertidig leiekontrakt på økte arealer til tjenesteområdene Oppvekst og Helse og mestring i Instituttveien på Kjeller ved kommunesammenslåingen. Kostnadene er dekket ved bruk av fond i kontraktsperioden. Det vil være vanskelig å finne andre lokaler når kontrakt utgår, og leieutgiften tilføres rammen i perioden fra 2023.

Videreføring av leiekontrakt for Voksenopplæringen

Det har ikke lyktes å flytte voksenopplæringen til ledige lokaler i kommunehuset i Sørumsand. Eiendomsforvaltningen kuttet rammen med fire millioner kroner i inneværende periode, da forutsetningen var at nåværende leiekontrakt skulle opphøre til fordel for egne lokaler i kommunehuset i Sørumsand. Tiltaket må tilbakeføres, med prisjustering og kompensasjon for økte arealer, for voksenopplæringen i Industriveien på Skedsmokorset for økonomiperioden 2021-2024.

Videreføring av paviljong til barnehage ved Strømmen stadion

Det er etablert en barnehagepaviljong ved Strømmen stadion. Det er ønske om at denne skal bestå etter at ny barnehage ved Sagleva er ferdigstilt høsten 2021. Det er ikke funnet rom for videre leie og drift av paviljongen etter at barnehagen ved Sagleva er ferdigstilt.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
9 Nedleggelse av Volla folkebad (eiendomsskattemidler)	9	-200	-200	-200	-200
Konsulentbistand - tidligfase av prosjekt/investeringsregnskapene	3	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum		1 300	1 300	1 300	1 300

Nye tiltak**9 Nedleggelse av Volla folkebad (eiendomsskattemidler)**

Volla folkebad finansieres idag fra eiendomsskattemidler med tilsammen 0,5 mill kr pr år. Daglig drift av tiltaket arrangeres fra Triton Lillestrøm svømme- og triatlonklubb. Tiltaket er en ypperlig helgeaktivitet for hele familien, både for de yngste som vil leke og de eldre som ønsker å svømme.

Konsulentbistand - tidligfase av prosjekt/investeringsregnskapene

Lillestrøm kommune har høy aktivitet knyttet til investeringsprosjekter. Mange utredninger foregår før det blir et investeringsprosjekt. Ekstern bistand i tidligfaser er nødvendig. Det er ikke avsatt driftsmidler til å hente inn bistand i tidligfase av prosjekter/utredninger. Det er et ønske om å få styrket driftsbudsjettene med midler til dette formålet.

Miljøteknikk

Beskrivelse av dagens virksomhet

Miljøteknikk omfatter hele det kommunaltekniske feltet, med et særlig fokus på bærekraftig klima- og miljøutvikling. Området er organisert i fire avdelinger:

Vann og vannmiljø omfatter vannleveranser og avløpshåndtering som gir et bærekraftig vannmiljø. Samtidig skal kapasitetsøkning håndteres i takt med veksten i kommunen. Forvaltning av vann- og avløpsdatabaser, vassdragsovervåkning, modellering og rapportering hører hjemme her. Avdelingen driver også søknadsbehandling og utarbeider hovedplaner for vann og avløp.

Miljø og vei er kommunens samferdselsmyndighet og veieier, med fokus på bærekraft. Kommunen som forurensningsmyndighet og ansvaret for renovasjon ligger også her.

Prosjekt ivaretar prosjektering av tekniske anlegg og infrastruktur, og kommunens rolle som byggherre for disse.

Utedrift har ansvar for utførelse av driften tilknyttet kommunalteknisk infrastruktur, parker og grøntområder. Avdelingen har også en ordning for beredskap tilknyttet driften. Utedrift er også kommunens anleggsavdeling.

Utviklingen av tjenesteproduksjonen innen Miljøteknikk er i stor grad styrt av befolkningsutviklingen, bosettingsmønstre og konsentrasjon på bebyggelse. Den regionale areal- og transportplanen gir, sammen med etablering av grønne grenser, gode overordnede føringer for hvor vi bør sette inn innsatsen på kapasitetsøkninger i årene som kommer. I tillegg er det behov for klimatilpasningstiltak og aktive klimatiltak som fremmer bærekraft, samt håndtering av etterslep i form av vedlikehold og reinvesteringer. Skjerpede myndighetskrav sammen med økt fokus på miljø kombinert med befolkningsvekst gir stort press på de kommunaltekniske anleggene og det er behov for økt kapasitet. I det korte bildet er det behov for økt kapasitet på avløpssiden, og i det lange bildet er behovet stort på både vann- og avløpssiden. En del av tjenesteproduksjonen foregår i interkommunale selskaper. Det er en stor utvikling i tjenestetilbudet og betydelig vekst i kostnadene, både på driftssiden og i form av investeringer.

For Miljøteknikk er det viktig å gjennomføre tiltak innen digitalisering og prosessoptimalisering, for å styrke tjenestekvaliteten og ta ut rasjonaliseringsgevinster. Nye tiltak bør alltid ta hensyn til- og tilpasses et endret klima. Systemer for driftsovervåkning fra de tre kommunene samordnes. Innføring av saksbehandlingssystem for elektronisk søknadsbehandling innenfor de ulike områdene er delvis gjennomført og arbeidet med dette fortsetter. Det arbeides videre med nettmodeller for avløp/flom og utvidelse disse slik at de dekker hele kommunen. Det etableres en mellomløsning for automatisert avlesning av abonnentenes vannmålere i påvente av en standardisert løsning.

Det legges opp til oppgradering av avløpsspumpestasjoner, sikring av høydebassenger, samt at satsningen på utskiftingen av vannledninger i grått støpejern videreføres. På vann- og avløpssiden kommer det flere prosjekter hvor det samhandles med samferdselsprosjekter i regi av Viken fylkeskommune og Statens vegvesen.

Miljøteknikk har ansvar for drift av kommunens parker og friluftsområder. Her er ressursituasjonen krevende og det er ikke tilstrekkelige budsjetter til god drift av nye parker og arealer som vi vet kommer

inn i porteføljen. Det vil også være krevende å opprettholde dagens standard på den løpende driften innen området.

Fra og med 2021 vil tilskuddene til aksjon skolevei tiltak opphøre og kommunen vil måtte finansiere disse tiltakene selv. Det vil være behov for å gå gjennom ønskede tiltak og tilpasse disse til den nye situasjonen.

Investeringer

I 2020 har vi hatt fokus på prosjektering av anlegg for utførelse i 2021 og framover. Vi vil fortsette arbeidet med rehabilitering og utskifting av vannledninger i grått støpejern.

Det budsjetteres med 19 anlegg til utførelse og 13 anlegg til prosjektering. Hovedprosjekt bygging av ny pumpestasjon PA240 startet i 2020 og vil sluttføres våren 2021. I Hovedprosjekt Solberg vil parsell 2 bygges og parsell 3 vil bli prosjektert. I hovedprosjekt Hovedplan VA ligger mindre prosjekt for utførelse og prosjektering samlet.

Vi vil i 2021 gjennomføre 3 samprosjekt mellom Lillestrøm kommune og Statens Vegvesen eller Viken Fylkeskommune der de står som byggherre. Det er samferdselsprosjekt der vann- og avløpsledninger rehabiliteres samtidig. Det gjelder Storgata i Lillestrøm, Bråteveien på Skjetten og kollektivfelt E6 Hvam.

Utedrift har betydelig maskinpark hvor en stor andel er gammel. Etter kommunesammenslåingen er også behov for å se på sammensetningen av maskinpark. Utedrift har utarbeidet en utskiftningsplan for biler og maskiner. Ut ifra en totalvurdering av vedlikeholdskostnader og utnyttelsen er behov for fornyelse og justering.

Dammer

NRV AS eier 4 dammer i Lillestrøm kommune. Dammene var en del av vannforsyningen og er nå ikke lengre i bruk til dette. NRV AS har utredet rivning og rehabilitering av dammene med tilhørende kostnader. Samlet kostnad for rehabilitering av dammene er estimert til kr 20 millioner. Kostnad for rivning av dammene er estimert til kr 2.8 mill. NRV AS bidrar med kostnad 2.8 mill. tilsvarende rivning hvis kommunen velger å rehabilitere dammene. Kommunedirektøren vil fremme en sak hvor det tas stilling til om dammene skal rehabiliteres eller rives. Det er foreløpig uavklart når tid prosjekter vil bli gjennomført. Kommunen har et fond 2 som stammer fra tidligere tilbakebetalt midler fra NRV AS. Fond 2 inneholder ca. 15 millioner. Det er ikke avklart om hele rehabiliteringen er å anse som driftskostnad eller om deler skal finansieres som investering, det søkes avklart i forbindelse med saken.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		-3 816	-3 816	-3 816	-3 816
Sum Lønns- og prisvekst		931	931	931	931
Sum Tekniske justeringer		-1 313	-1 299	-1 284	-1 284
Vedtak forrige periode					
Endret tilskudd feiervesenet, Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR IKS)		-48	-97	-97	-97
Endret tilskudd Midtre Romerike Avløpsselskap (MIRA)		2 000	1 600	1 700	1 700
Endret tilskudd Nedre Romerike Avløpsselskap (NRA IKS)		6 800	8 000	13 500	13 500
Endret tilskudd Romerike Avfallsforedling (ROAF IKS)		1 085	1 497	4 197	4 197
Endringer i kommunale gebyrer og bruk/avsetning fond		-2 769	-3 171	-5 929	-5 929
Fet: Endringer i selvkostberegning vann, avløp, renovasjon, feiing, septik		17	36	36	36
Fjerne interne føringer selvkost Fet		-20	-40	-40	-40

Økonomiplan for 2021-2024

Andre tiltak	-1 500	-6 000	-6 750	-6 750
Nye hovedplaner	1 750	1 750	0	0
Overvåkningsprogram for oppfølging av utslipp i Brånåsdalen	-6 625	-6 625	-6 625	-6 625
Selvkost samlet endringer i øk.plan	-15 103	-19 328	-26 837	-26 837
Sikring høydebasseng	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Vedtak forrige periode	-15 413	-23 377	-27 844	-27 844
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Inndekning merbehov: Justering av feil ramme på selvkost	14 000	14 000	14 000	14 000
Inndekningssaken: Nedtak 3 stillinger drift vei	-1 500	0	0	0
Inndekningssaken: Økt kjøp av tjenesteproduksjon vintervedlikehold	750	0	0	0
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	13 250	14 000	14 000	14 000
Konsekvensjusteringer	-2 545	-9 745	-14 197	-14 197
Konsekvensjustert ramme	-6 361	-13 561	-18 013	-18 013
Omstilling/effektiviseringskrav				
Besparelse kurs	-200	0	0	0
Refusjon sykepenger	-300	0	0	0
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-500	0	0	0
Nye tiltak				
Korrigerende av rammer på selvkost	12 039	8 011	6 332	1 557
Ny stilling oppfølging vannmålere (400 000 kr innenfor selvkost)	0	0	0	0
Overvåkingsprogram for utslipp i Brånåsdalen	4 070	4 070	4 070	4 070
Vinterdrift - Eksterne brøytere	2 516	2 516	2 516	2 516
Sum Nye tiltak	18 625	14 597	12 918	8 143
Politiske vedtak				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	0	0	0	750
Sum Politiske vedtak	0	0	0	750
Nye tiltak og realendringer budsjett	18 125	14 597	12 918	8 893
Ramme 2021-2024	11 764	1 036	-5 095	-9 120

Omstilling/effektiviseringskrav

Besparelse kurs

Det foreslåes en reduksjon til kurs og opplæring med 0,2 millioner.

Refusjon sykepenger

Det foreslåes at det budsjetteres med sykerefusjoner 0,3 millioner.

Nye tiltak

Korrigerende av rammer på selvkost

Selvkosttrammene innenfor Miljøteknikk ble ikke tilstrekkelig avstemt i gjeldende økonomiplan, og det er behov for å korrigere rammen. I 2021 slår også redusert kalkylerente inn, og gir kommunen en lavere inntekt fra selvkostområdene. Samtidig har kommunen også lavere kapitalkostnader som følge av lavt rentenivå.

Ny stilling oppfølging vannmålere (400 000 kr innenfor selvkost)

Det er vedtatt at alle abonnenter skal ha egen vannmåler. Per i dag har ca. 16 000 / 85 % av abonnentene vannmåler. Det er dermed behov for å installere ytterligere 4000 – 5000 målere for å oppnå full dekning. Når tvungen vannmåler er gjennomført, vil dette ha økt til ca. 20 000.

Vannmålere som installeres hos abonnenter nå er klargjort for automatisk avlesning. Ved å ta i bruk dette vil tjenestekvaliteten forbedres. Saksbehandlingstid i forbindelse med feil eller manglende avlesning av målerne vil reduseres. Slike vannmålere kan også benyttes i overvåkning og kontroll av forbruk og lekkasjer både på privat og offentlig ledningsnett.

Moderne strømmålere er forberedt på å håndtere informasjon i tillegg til strømforbruk, for eksempel automatisk avlesning av vannmålere. Dette ligger noe fram i tid, og forutsetter at eierne av strømmålerne er interessert. Alternativt kan det vurderes å etablere egne løsninger for automatisk innsamling. Dette vil medføre kostnader til etablering og til drift.

Vannmålere har en levetid som varierer fra ca. ti år for eldre målere (montert før 2007) og opptil 20 år for nye målere. Dette betyr at vi må skifte ca. 1500 målere pr år. Av eksisterende vannmålere er det en betydelig andel som er gamle og må skiftes ut. Vi har i dag et etterslep på utskifting og det er nødvendig å intensivere dette.

Som et ledd i oppfølgingen av dette arbeidet er det foreslått en økt ressurs i form av bemanning. I tillegg må det inngås rammeavtaler med private rørleggere som skal gjennomføre selve utskiftingen av vannmålerne.

Overvåkingsprogram for utslipp i Brånåsdalen

Fra 2021 blir oppfølgingen av Brånåsdalen avfallsdeponi overført fra å være en investering prosjekt til løpende drift og oppfølging. Driften av deponiet skal rapporteres jevnlig til Fylkesmannen, fra 1.1.21 - Statsforvalteren.

Kommunen er pålagt å følge opp et overvåkingsprogram for oppfølging av utslipp fra deponiet. Overvåkingsprogrammet skal overvåke sigevann, overvann, deponigass, vann- og avløpsnett, gassanlegg og diffuse utslipp og setninger. Det er også eksterne firmaer som vil foreta gassmålinger, setnings- og vannovervåking. Gassentralen vil sørge for å lede og suge metangass fra deponiet og brenne denne kontrollert.

Det er avsatt interne ressurser til å følge opp det arbeidet i driftsfasen. Kostnadene til arbeidet fordeles mellom husholdningsavfall (selvkost) med 47 % og næringsavfall (kommunal andel) med 53 %.

Det er vedtatt at Lillestrøm kommune skal bidra årlig med kr 200 000, - i en fireårsperiode til forskningsprogrammet SFI (Senter for forskningsdrevet innovasjon). Programmet har fokus på hva som skjer i gamle deponier med tanke på påvirkning til jord, luft og vann. Resultatet vil bidra til bedre og sikrere drift av nedlagte deponier i Norge. Medvirkende er IFE (Institutt for energiteknikk), NGI (Norges Geotekniske Institutt), NMBU (Norges Miljø- og biovitenskapelige universitet - "Ås") og NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi). Kommunen skal i tillegg bidra ved å gi ut måledata fra driften, samt noe møtevirkosomhet og koordinering med forskerne.

Vinterdrift - Eksterne brøytere

I 2020 er det foretatt en gjennomgang av rodeinndelingen vedrørende vintervedlikehold, samt gjennomført nye anbudsrunder. Andelen som gjennomføres i egenregi er tatt noe ned, i tråd med justert bemanning. I løpet av året har kommunen også overtatt nye veier til drift og vedlikehold tilsvarende ca. 5 % av den eksisterende massen. Kostnadene for vinteren 2020/21 vil øke med ca. 2,5 millioner sammenlignet med rammen fra økonomiplanen.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Generelle prinsipper for selvkost

Lillestrøm kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Et annet sentral prinsipp for selvkost er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret.

Kalkylerente

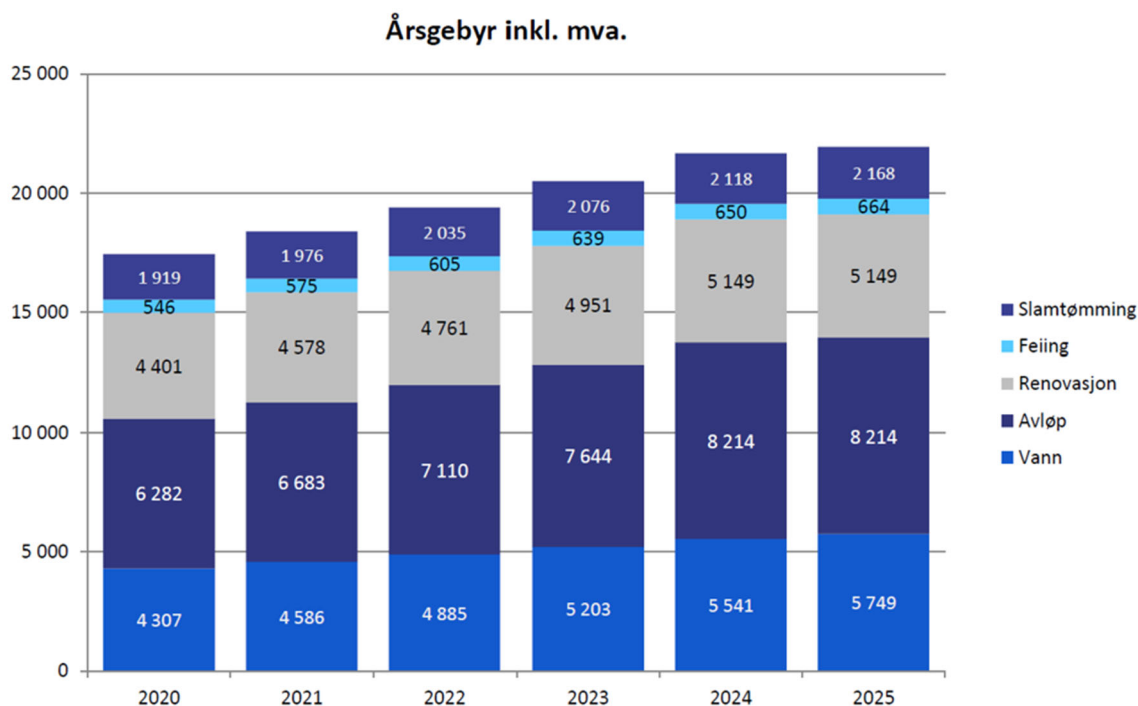
Kalkylerenten (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng) er anslått å bli 1,41 % i 2021.

Endringer i kommunale gebyrer og bruk/avsetning fond

Både kommunen og de interkommunale selskapene står overfor store investeringsbehov, både som følge av befolkningsvekst og vedlikeholdsetterslep, men også grunnet økte krav fra myndighetene. Økte rente- og avskrivningskostnader samt økte driftskostnader som følge av dette gjør at man må regne med økninger i gebyrene som går ut over normal lønns- og prisvekst i perioden. Ved budsjetteringen er det etterstrebet en så jevn gebyrutvikling som mulig i planperioden.

Gebyrutvikling for vann, avløp, renovasjon, feiing og slamtømming

Fra 2020 til 2021 foreslås gebyrene endret i tråd med tabellene under. Tabellene viser også den stipulerte utviklingen i planperioden, hensyntatt foreliggende drift- og investeringsplaner. Gebyreksempelene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Økonomiplan for 2021-2024

Gebyrendring fra året før	2021	2022	2023	2024
Vann	6,5 %	6,5 %	6,5 %	6,5 %
Avløp	6,4 %	6,4 %	7,5 %	7,5 %
Renovasjon	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Feiing	5,3 %	5,2 %	5,6 %	1,8 %
Slamtømming	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %
Samlet endring	5,4 %	5,4 %	5,8 %	5,6 %

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Asfaltering for å opprettholde dagens vedlikeholds nivå	3	5 000	5 000	5 000	5 000
Økning antall km veier/gang- og sykkelvei, fortau	3	474	474	474	474
Sum		5 474	5 474	5 474	5 474

Nye tiltak

Asfaltering for å opprettholde dagens vedlikeholds nivå

Alle asfalterte veier i kommunen er registrert i egnet program (Rosy). For å opprettholde dagens standard er det nødvendig med økningen av rammen med kr 5.000.000,-. Dette er lagt inn.

I tillegg har våre veier et etterslep på 60 millioner. For å kunne hindre ytterligere forfall er det derfor nødvendig å legge inn flere midler. En tiltaksplan over for eksempel 10 år vil kreve en tilleggsbevilgning på ytterligere 6 millioner pr år. Dette er ikke lagt inn.

By- og stedsutvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

By og stedsutvikling

Det overordnede og strategiske planleggingsarbeidet legger grunnlaget for at Lillestrøm kommune når målene om bærekraftig utvikling, og fortsetter å levere gode tjenester til innbyggerne. Kommunal planstrategi, som ble vedtatt i oktober 2020, viser at det er et stort planleggingsbehov innen et bredt spekter av fagområder og tjenester i den nye kommunen. For å sikre en bærekraftig utvikling innen alle områder blir det særlig viktig at målsettingene fra kommuneplanens samfunnsdel og kommende klimastrategi legges til grunn for planarbeidet.

Ved å innhente kunnskap, drive analyse- og utredningsarbeid, være premissleverandør og gi støtte til planlegging på alle kommunens tjenesteområder bidrar kommunalområdet til effektiv ressursutnyttelse og bærekraftige valg.

Et felles geografisk kunnskapsgrunnlag og -kartverk er sentralt i plan- og utviklingsarbeidet. Oppdatert informasjon om eiendommer, bygg og adresser gir et troverdig og riktig datagrunnlag som benyttes til planlegging, saksbehandling og tjenesteproduksjon. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av løsninger som gir ansatte og innbyggere innsyn i ulike data. Lillestrøm kommune jobber med å ta i bruk ny teknologi og gjøre datafangst på nye måter, som for eksempel ved hjelp av droner og sensorer.

Det er satt som mål at Lillestrøm kommune skal utvikle en attraktiv regionby, bærekraftige tettsteder og livskraftige lokalsamfunn. For å få til dette må regionbyen og tettstedene fungere i et samspill. Både by og tettsteder skal ha kvaliteter som gjør det godt å bo, jobbe og leve, i alle livets faser. Gjennom plan- og bygningsloven er kommunen gitt myndighet til å styre denne utviklingen.

I Lillestrøm kommune er det en befolkningsøkning og et stort utbyggingspress. Transformasjon og fortetting må likevel skje med høy kvalitet og legge til rette for en bærekraftig utvikling, med grønn mobilitet og fortetting rundt kollektivknutepunkter, mindre arealforbruk på dyrket mark, god sikring av kulturminner og kulturlandskap, samt bruk av miljøvennlige og bestandige materialer. Tilsynsenheten og vedtatt tilsynsstrategi er en del av kommunens arbeid med å sikre kvalitet i bebygde omgivelser.

Grunnforholdene i kommunen krever at det er stort fokus på risiko og sårbarhet i planleggingen, herunder sikkerhet mot kvikkleireskred, flom og overvannshendelser.

I videre utvikling er det viktig med et særlig fokus på oppgradering av blågrønne fellesområder. Muligheter for et godt friluftsliv, herunder jakt og fiske, er viktig for en voksende befolkning og må også tilrettelegges på ressursenes premisser. Landbruksforvaltningen har en særs viktig oppgave i dette samspillet.

Landbruksnæringen forvalter ca. 80 % av arealene i kommunen, og Lillestrøm kommune er en stor landbrukskommune. Som forvalter av statlige juridiske og økonomiske virkemidler innen landbruket bidrar kommunen til en bærekraftig arealforvaltning av jord- og skogbruksarealer, en miljø- og klimavennlig landbruksnæring, og ivaretagelse av kulturlandskapet og det biologiske mangfoldet. Jord- og skogbruksordninger bidrar til miljøvennlig drift og redusert forurensning til vassdrag og reduserte klimautslipp. Et mål for arbeidet er innovativ næringsutvikling innen landbruket. Det er stor pågang av søknader til Innovasjon Norge, hvor landbruksavdelingen er førstelinjetjeneste.

By- og stedsutvikling skal sikre gode fysiske og sosiale rammer om innbyggernes liv i kommunen vår gjennom god planlegging og god forvaltning, og skal levere tjenester med høy kvalitet innenfor lovpålagte tidsfrister.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Dokumentversjon	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett		50 201	50 201	50 201	50 201
Sum Lønns- og prisvekst		-524	-524	-524	-524
Sum Tekniske justeringer		-208	-208	-208	-208
Vedtak forrige periode					
Andre tiltak		-1 125	-4 275	-5 775	-5 775
Digitalisering av byggesaksarkiv		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Digitalisering av datagrunnlag Geodata - 1 millioner kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Kommunedelplan for Glommakryssing - 0,250 mill kroner finansieres ved bruk av fond		0	0	0	0
Kommuneplanlegging		250	250	-250	-250
Nye datafangstmetoder med drone Geodata		200	0	0	0
Områdeplan for Bingen lenser - 0,250 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Områderegulering for brannstasjon på Lystad - 0,250 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Områderegulering for Hvam - 0,5 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Områderegulering for Lillestrøm nord		250	0	0	0
Områderegulering for Skedsmokorset øst		500	0	0	0
Områderegulering for Strømmen øst - 0,2 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Oppdatering av kartverk		500	500	500	500
Oppfølging av ravineplan		250	500	500	500
Oppfølging byutviklingsplan for Lillestrøm		-250	-250	-250	-250
Oppfølging ravineplan Skedsmo øk.plan		-300	-300	-300	-300
Prosjekt barnetråkkregistrering i Sørums - 0,1 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2020		0	0	0	0
Samferdselsplanlegging		500	500	0	0
Skanning av landbruksarkiv - 0,4 mill kroner finansieres ved bruk av fond i 2021		0	0	0	0
Utskiftning av landmålerutstyr		150	150	150	150
Sum Vedtak forrige periode		-2 075	-5 925	-8 425	-8 425
Budsjettendringer som skal videreføres					
Inndekningssaken: Gjennomgang av priser på eiendomsmegler- og situasjonskartpakker		-250	-250	-250	-250
Inndekningssaken: Inndekning merbehov: Lønn til fallviltarbeid		250	250	250	250
Andre tiltak		0	0	0	0
Inndekningssaken: Utarbeide forskrift for å kunne ta gebyr for behandling av tiltaksplaner for forurenset grunn		-600	-600	-600	-600
Inndekningssaken: Vakant stilling hos Analyse og strategi holdes ledig		-950	0	0	0
Inndekningssaken: Vakant stilling hos Landbruk holdes ledig		-450	0	0	0
Inndekningssaken: Ytterligere automatisering av produksjonsprosess for å levere eiendomsmegler kart- og eiendomsinformasjon.		-100	-100	-100	-100
Inndekningssaken: Øke gebyret for delesaker		-750	-750	-750	-750
Sum Budsjettendringer som skal videreføres		-2 850	-1 450	-1 450	-1 450

Økonomiplan for 2021-2024

Konsekvensjusteringer	-5 656	-8 106	-10 606	-10 606
Konsekvensjustert ramme	44 545	42 095	39 595	39 595
Nye tiltak				
Ferdigstillelse av områderegulering Hvam	500	0	0	0
Ferdigstillelse av områderegulering Strømmen øst	250	0	0	0
Korrigerer av bemanningsplan for selvkostområdene	1 312	1 312	1 312	1 312
Manglende lønnsmidler - avdeling Analyse og Strategi	1 675	1 675	1 675	1 675
Manglende lønnsmidler - Prosjektleder Kjeller	1 100	1 100	1 100	1 100
Manglende lønnsmidler ett årsverk - landbruk	850	850	850	850
Videreutvikling av ebyggesak (400 000 kr i 2021, deretter 200 000 kr hvert år dekkes av selvkost)	0	0	0	0
Økt bemanning byggesak (1,6 mill kr dekkes av selvkost)	0	0	0	0
Sum Nye tiltak	5 687	4 937	4 937	4 937
Politiske vedtak				
Administrative årsverk - oppfølging bemanningsplanen	0	0	0	-825
Sum Politiske vedtak	0	0	0	-825
Nye tiltak og realendringer budsjett	5 687	4 937	4 937	4 112
Ramme 2021-2024	50 232	47 032	44 532	43 707

Nye tiltak

Ferdigstillelse av områderegulering Hvam

Hensikten med planarbeidet er å avklare hva slags arealbruk det skal legges opp til i området i framtiden. Områderegulering for Hvam har pågått i flere år og arbeidet er forsinket i forhold til opprinnelig fremdrift. Dette skyldes blant annet behovet for å gjøre grundige geotekniske undersøkelser for å utelukke risiko for kvikkleireskred. Det gjenstår kostnader på 0,5 millioner kroner før planen kan sendes til sluttbehandling.

Ferdigstillelse av områderegulering Strømmen øst

Områdereguleringsplanen er viktig for å avklare hvordan Strømmen sentrum skal utvikles videre. Offentlig ettersyn er nettopp ferdig, og det er behov for å revidere planen noe. Det er behov for en tilleggsbevilgning for å fullføre planarbeidene.

Korrigerer av bemanningsplan for selvkostområdene

I bemanningsplankuttet som ligger inne i gjeldende økonomiplan er det ikke tatt hensyn til at 50 % av de ansatte på By- og stedsutvikling jobber på selvkostområder. Hvis kuttene i bemanningsplanen gjennomføres vil det berøre 26 % av de ansatte som jobber utenfor selvkostområdene, mens bemanningsplanens intensjon er en reduksjon med ca. 13 %. Det betyr at kuttene i bemanningsplanen ikke realistiske. Kuttet som allerede ligger i 2020, samt opptrappingen i 2021 reduseres prosentvis slik at de spiller antall ansatte utenfor selvkost.

Manglende lønnsmidler - avdeling Analyse og Strategi

Etter kommunesammenslåingen og innplassering av medarbeidere i henhold til bemanningsplanen mangler avdeling for Strategi og analyse lønnsmidler i henhold til antall ansatte i bemanningsplanen.

Manglende lønnsmidler - Prosjektleder Kjeller

Etter kommunesammenslåingen og innplassering av medarbeidere i henhold til bemanningsplanen mangler avdeling for Byutvikling lønnsmidler i henhold til antall ansatte i bemanningsplanen.

Kjellerstillingen lå tidligere i stab og var ikke en del av bemanningsplanen for kommunalområdet. Stillingen ble lagt til avdeling for Byutvikling uten at det også ble gitt midler til dette i rammen.

Manglende lønnsmidler ett årsverk - landbruk

Etter kommunesammenslåingen og innplassering av medarbeidere i henhold til bemanningsplanen mangler avdeling for Landbruk lønnsmidler til to årsverk i henhold til antall ansatte i bemanningsplanen. Det er funnet rom for å finansiere ett av de to årsverk som det mangler midler for.

Videreutvikling av ebyggesak (400 000 kr i 2021, deretter 200 000 kr hvert år dekkes av selvkost)

Det er tidligere bevilget midler til vedlikehold og support av ebyggesak. Imidlertid ser vi et stort behov for å videreutvikle og effektivisere programvaren. Kostnadene vil belastes selvkostområdet for byggesak.

Økt bemanning byggesak (1,6 millioner kr dekkes av selvkost)

Bemanningen knyttet til byggesaksbehandling er svært presset og ikke godt nok tilpasset saksmengden i den nye kommunen. Kommunen har lavere bemanning enn hva sammenlignbare kommuner har for samme sakstype, og har et stort utbyggingspress.

Tilstrekkelig bemanning er grunnleggende for å kunne gi gode tjenester, og bemanningen foreslås styrket med to nye stillinger. De økte lønnskostnadene vil belastes selvkostområdet.

Endring i brukerbetalinger og gebyrer

Plangebyrer

Det er gjort enkelte endringer i satsene for plangebyr. Behandling av private reguleringsforslag er et område som omfattes av mulighet for selvkostfinansiering. Dekningsgraden varierer mye fra år til år, men gebyrinntektene har historisk ligget rundt 50 % av lønns- og driftsutgiftene. Virksomheten har ikke i noe år vært 100 % selvkostfinansiert. Årsaken er manglende adgang til å ta betalt for offentlige detaljreguleringer. En annen årsak er store komplekse plansaker som tar lang tid, og som noen ganger har mange behandlinger. Noen planprosesser stanser også opp før offentlig ettersyn.

I budsjett for 2021 er satsene justert og de foreslåtte nye gebyrene gjenspeiler i større grad de faktiske kostnadene.

- Grunnbeløpet, oppstartsmøtegebyr, foreslås øket. Det er store krav til forutsigbarhet, og dermed mye arbeid i startfasen av en planprosess.
- Gebyret for enklere prosess økes også. Disse plansakene medfører mer arbeid enn gebyrets tidligere størrelse tilsa.
- Gebyr for planområdets areal: For planer innenfor og utenfor sentrumsformål er beløpet per kvadratmeter over 20 000 kvadratmeter redusert. Dette for å redusere gebyret noe for de største planene. Gebyr for planforslagets bebyggelsesareal er økt noe i hver kategori, for å kompensere for prisveksten i samfunnet.

For øvrig er plangebyrene ikke endret.

- Seksjoneringsgebyrene har vist seg å ikke dekke de faktiske kostnadene, og de økes derfor noe.

Byggesaksgebyrer

Gebyrer i bygge- og delesaker er justert etter flere kriterier; sammenligning med andre tilsvarende kommuner, nye føringer fra Fylkesmannen, arbeidsmengde og medgått tid, samt kommunestyrevedtak i

juni. I denne saken legges beslutningen om å heve gebyret i delesaker og lage ny forskrift, for å kunne ta gebyr for behandling av tiltaksplaner for forurenset grunn, til grunn. Arbeidet med ny forskrift er påbegynt og vil legges frem for politisk behandling i første halvdel av 2021.

Vi har justert enkelte gebyrer ut over 2 % prisstigning. Forhold som i noen tilfeller gir svært høye gebyrer er tatt noe ned, jf. Fylkesmannens føringer i forbindelse med klagesaker. Øvrige gebyrer som ikke er særskilt justert i henhold til ovenstående vurderinger er justert med 2 % prisstigning. Endringene er utført for å sikre riktig selvkostgrunnlag for de tjenestene vi er pålagt å levere til våre innbyggere slik at vi kan levere tjenester med høy kvalitet til rett tid og innenfor lovpålagte frister.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000	Pri.	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
By- og stedsutvikling, videreføring pågående planarbeider og igangsetting av nye planarbeider	3	4 250	10 500	6 750	2 000
D47009 Klimafondet	3	4 000	0	0	0
Feil i inndekningssaken 2 vakante stillinger	3	1 400	0	0	0
Manglende lønnsmidler etter kommunesammenslåingen - avdeling Landbruk	3	850	850	850	850
Sum		10 500	11 350	7 600	2 850

Nye tiltak

By- og stedsutvikling, videreføring pågående planarbeider og igangsetting av nye planarbeider

Følgende planer omfattes av denne posten:

D47010 Kommunedelplan Kjeller: Utredninger for å avklare byutviklingspotensialet og utviklingen av et luftfartøyvernssenter. Utarbeidelse av planprogram, arkitektkonkurranse, konsekvensutredning og kommunedelplan for området.

Kommunedelplan for naturmangfold: henhold til politisk vedtak og planstrategien.

D47035 Områderegulering Nesa Nord: Det er gjort vedtak i KST gjennom kommuneplan at denne skal igangsettes. Den planen som har ventet lengst på tur. Utbygger ønsker offentlig privat samarbeid.

D47034 Områderegulering Lillestrøm vest: Vedtak i KST gjennom kommuneplan at denne skal igangsettes. En plan som anses svært viktig, hovedsakelig fordi dette er et svært sentralt utviklingsområder i Lillestrøm by, men også fordi planen vil avklare utbyggingspotensial på kommunens eiendommer.

D47031 Områderegulering Sørumsand: Det er behov for oppdatering av gjeldende områderegulering for å gi et godt plangrunnlag for videre prosjekter i tettstedet. Det bør bla utarbeides en trafikk- og handelsanalyse.

D47030 Områderegulering Fetsund: Oppgaveutvalgets arbeid som ferdigstilles vår 2021 bør videreføres i en områdereguleringsplan. Dette tilser oppstart høst 2021. Grunneiere og sentrumsforening ønsker offentlig-privat samarbeid.

D47009 Klimafondet

Klimafondet bør tilføres midler for å opprettholde et velfungerende fond. Inneværende år er det gjort disponering av fondet på ca. 5,5 millioner kroner. Fokus på klima i kommunen, og økonomisk trange kår fører til at flere vurderer å søke om midler. Det er også positivt at fondet i større grad gir insentiv til å tenke klima i kommunens virksomheter.

Feil i inndekningssaken 2 vakante stillinger

I inndekningsaken ble det feilaktig lagt inn kutt både for 2020 og 2021 som følge av vakante stillinger. Det var kun i 2020 stillingene var vakante, og det mangler dermed lønnsmidler i 2021.

Manglende lønnsmidler etter kommunesammenslåingen - avdeling Landbruk

Etter kommunesammenslåingen og innplassering av medarbeidere i henhold til bemanningsplanen mangler avdeling for Landbruk lønnsmidler for to årsverk i henhold til antall ansatte i bemanningsplanen. Det er kun funnet rom for å dekke inn ett av årsverkene, og det mangler dermed fortsatt midler for ett årsverk.

Brann og redning, parkering

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette kommunalområdet skal innlemmes i kommunalområde Miljøteknikk fra 2021.

Brann og redning

Lillestrøm kommune er deleier i Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR). NRBR er igjen deleier i Øst 110-sentral IKS.

NRBR er eid av kommunene Lillestrøm, Rælingen, Lørenskog, Nittedal og Aurskog-Høland. Med til sammen fem kommuner, 180 000 innbyggere og et areal på 1 750 kvadratkilometer er NRBR Norges sjette største brannvesen utfra innbyggertall. NRBR utfører Lillestrøm kommunes oppgaver knyttet til brann- og eksplosjonsvernloven.

Øst 110-sentral ligger i Ski og er en samlokalisering av Romerike 110-sentral, Alarmsentral Brann Øst og politiets operasjonssentral (112). Selskapet eies av 38 kommuner og betjener over 700 000 innbyggere. Sentralen har ansvar for mottak av meldinger om branner og andre ulykker.

Parkering

Lillestrøm Parkering AS forvalter parkeringsvirksomheten i tidligere Skedsmo kommune. Avtalen mellom kommunen og Skedsmo parkering omhandler utleie av kommunale parkeringsplasser, samt kjøp av kontrolltjenester. Lillestrøm kommune leier ut i underkant av 10 000 kvadratmeter parkeringsareal og 177 parkeringsplasser langs vei til parkeringsselskapet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	64 125	64 125	64 125	64 125
Sum Lønns- og prisvekst	1 265	1 265	1 265	1 265
Sum Tekniske justeringer	-14	-28	-43	-43
Vedtak forrige periode				
Endret tilskudd til brannvesenet og 110-sentral	5 450	14 050	17 750	17 750
Sum Vedtak forrige periode	5 450	14 050	17 750	17 750
Budsjettendringer som skal videreføres				
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	6 702	15 287	18 972	18 972
Konsekvensjustert ramme	70 826	79 412	83 097	83 097
Omstilling/effektiviseringskrav				
Endret tilskudd til NRBR IKS og Øst 110-sentral IKS	-3 750	-8 000	0	0
Sum Omstilling/effektiviseringskrav	-3 750	-8 000	0	0
Nye tiltak				
Endret kalkylerente selvkost	-20	-20	-20	-20
Sum Nye tiltak	-20	-20	-20	-20
Nye tiltak og realendringer budsjett	-3 770	-8 020	-20	-20
Ramme 2021-2024	67 056	71 392	83 077	83 077

Omstilling/effektiviseringskrav

Endret tilskudd til NRBR IKS og Øst 110-sentral IKS

Ny ramme for brann og redning er lagt i tråd med forslag til budsjett og økonomiplan for henholdsvis Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR) og Øst 110-sentral IKS. Budsjett og økonomiplan for selskapene behandles av selskapenes representantskap i desember, og endringer kan forekomme.

Hovedårsaker til at tilskudd til NRBR IKS øker fra 2022 til 2023 er fullårsdrift av ny brannstasjon på Lystadmoen, samt behov for høydeberedskap på brannstasjonen i Nittedal.

Reserverte bevilgninger og pensjon

Reserverte bevilgninger

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Konsekvensjusteringer	-77 018	-81 890	-61 890	-60 832
Konsekvensjustert ramme	-77 018	-81 890	-61 890	-60 832
Nye tiltak				
Strøm/fjernvarme - innsparing i 2020	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Til senere fordeling	77 018	-982	-25 982	26 960
Sum Nye tiltak	67 018	-10 982	-35 982	16 960
Nye tiltak og realendringer budsjett	67 018	-10 982	-35 982	16 960
Ramme 2021-2024	-10 000	-92 872	-97 872	-43 872

Tall i 1000	2021	2022	2023	2024
Innsparingskrav i perioden	0	-82 872	-87 872	-33 872

I budsjettarbeidet er det gjort mange tiltak for å balansere budsjettet for 2021. Flere av tiltakene medfører utsettelse til 2022 og kortsiktige inndekninger og bl.a. dette gjør at utgiftsbehovet stiger betydelig fra 2022. Det har medført at kommunedirektøren ikke har klart å finne konkrete steder å dekke inn alle inndekningsbehovene vi trenger for å oppfylle handlingsmålene våre. Inndekningsbehovet er satt av på sentral post og kommunedirektøren vil komme tilbake med forslag til inndekning i strategidokumentet for budsjett 2022-2025 før sommeren.

Økonomiplan for 2021-2024

Tall i 1000	2021	2022	2023	2024
Prognose besparelse strøm og fjernvarme	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

Lav strømpris gjør at vi har beregnet en innsparing på 10 millioner kroner totalt i Lillestrøm kommune på strøm og fjernvarme hvert år i perioden i forhold til det som ligger inne i opprinnelig budsjett. For 2021 har vi bundet prisen på en stor andel av porteføljen, så prognosen for kommende år er mer sikker enn for resten av perioden, naturlig nok. I utgangspunktet er besparelsen budsjettet sentralt.

Budsjettmidler på 10 millioner kroner vil i starten av budsjettåret trekkes inn fra tjenesteområdene, og kommunedirektøren har bedt om fullmakt fra kommunestyret til å endre budsjettene.

Premieavvik og premiefond pensjon

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Dokumentversjon	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024
Vedtatt budsjett	-49 154	-49 154	-49 154	-49 154
Sum Tekniske justeringer	34	34	34	34
Budsjettendringer som skal videreføres				
Inndekningssaken: Redusert pensjonspremie KLP inkl aga	0	0	0	0
Inndekningssaken: Redusert pensjonspremie SPK inkl aga	0	0	0	0
Sum Budsjettendringer som skal videreføres	0	0	0	0
Konsekvensjusteringer	34	34	34	34
Konsekvensjustert ramme	-49 120	-49 120	-49 120	-49 120
Ramme 2021-2024	-49 120	-49 120	-49 120	-49 120

Kommunen har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte og ordførere i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere. For sykepleiere og lærere er ytelsene lovbestemte. For øvrige yrkesgrupper omfatter ordningene de tariffestede ytelser som gjelder i kommunal sektor. Ordningene er ytelsesbasert.

Sentralt i budsjettet er det avsatt midler, som vist i tabellen nedenfor:

Hele 1000 kroner	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Årets premieavvik pensjon	-134 216	-134 216	-134 216	-134 216
Arbeidsgiveravgift	-18 924	-18 924	-18 924	-18 924
Avsetning disposisjonsfond	153 140	153 140	153 140	153 140
Sum	0	0	0	0
Amortisering premieavvik pensjon	55 673	134 216	134 216	134 216
Arbeidsgiveravgift	7 850	18 924	18 924	18 924
Bruk av disposisjonsfond	-63 523	-153 140	-153 140	-153 140
Sum	0	0	0	0
Bruk av premiefond - fellesordningen (KLP)	-42 000	-42 000	-42 000	-42 000
Bruk av premiefond - fellesordningen (KLP)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Arbeidsgiveravgift	-6 345	-6 345	-6 345	-6 345

Økonomiplan for 2021-2024

Sum	-51 345	-51 345	-51 345	-51 345
Tilskudd til overføringsavtalens sikringsordning	1 766	1 766	1 766	1 766
Arbeidsgiveravgift	249	249	249	249
Adm. Tilskudd til SPK, overføringsavtalen	18	18	18	18
Kontingent til pensjonskontoret	165	165	165	165
Sum	2 198	2 198	2 198	2 198
Konsulentttjenester	27	27	27	27
Merverdiavgift	7	7	7	7
Kompensasjon for merverdiavgift	-7	-7	-7	-7
Sum	27	27	27	27
Totalsum	-49 120	-49 120	-49 120	-49 120

Årets premieavvik er forskjellen mellom det som beregnes innbetalt i premie (pensjonsutgift) og beregnet netto pensjonskostnad. Hvis innbetalt premie er høyere enn netto pensjonskostnad skal premieavviket føres til inntekt i det regnskapsåret det oppstår, som er tilfelle for KLP og SPK i 2021. Hvis motsatt, skal premieavviket føres til utgift.

Hele 1000 kroner	Beløp
Innbetalt premie	-467 198
Netto pensjonskostnad inkl. adm.	332 983
Årets premieavvik	-134 216
Arbeidsgiveravgift	-18 924
Sum premieavvik inkl. avgift	-153 140

Netto pensjonskostnad er et teknisk beregnet beløp. Det er dette beløpet inkl. administrasjonskostnad som framkommer som netto regnskapsført belastning i kommunens driftsregnskap hvert år. Dette er en kostnad som uttrykker endring av pensjonsforpliktelsene fra det ene året til det andre. Netto pensjonskostnad beregnes av forsikringsselskapene etter regler gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Nye prinsipper for føring av pensjon ble innført i 2002. Kommunen fikk da velge mellom å føre premieavviket til utgift eller inntekt året etter eller føre det med en nedbetaling over flere år. Lillestrøm kommune har vedtatt 1 års amortisering (nedbetaling).

Premieavviket inkludert arbeidsgiveravgift er beregnet å gi en inntekt på 153,140 millioner kroner. Denne tekniske inntekten er forutsatt avsatt disposisjonsfond, for amortisering (nedbetaling) året etter.

Amortisering premieavvik er nedbetaling av premieavviket fra tidligere år. Premieavvik 2020, inkludert arbeidsgiveravgift, er beregnet til 63,523 millioner kroner. Dette premieavviket føres til inntekt i driftsregnskapet 2020 med tilsvarende avsetning til disposisjonsfond. I 2021 må dette premieavviket nedbetales med tilsvarende bruk av disposisjonsfond. I 2022 må beregnet premieavvik i 2021 nedbetales med bruk av disposisjonsfond avsatt i 2021. Tilsvarende utover i perioden.

Årets premieavvik og amortisering av premieavvik i 2021 påvirker ikke budsjettets balanse, men gir et bedre netto driftsresultat på netto 89,617 millioner kroner i 2021. En har ikke grunnlag for å forutsette

andre tall på premieavviket fra 2022 og utover i perioden. Nytt premieavvik det enkelte år er derfor likt det som nedbetales og det påvirker ikke netto driftsresultat fra 2022 og utover.

Bruk av premiefond er samlet budsjettert med 45 millioner kroner. Inkludert arbeidsgiveravgift utgjør dette 51,345 millioner kroner. Lillestrøm kommune har vedtatt å ha et lukket premiefond. Pr. 31.12.20 antas premiefondet å være ca. 283 millioner kroner. I økonomiplanperioden er det forutsatt disponert 45 millioner kroner årlig, og premiefondet antas å ville være 191 millioner kroner ved utgangen av 2024. I disse tallene er det forutsatt overskudd i tråd med KLP's prognoser og 2% garantert avkastning på inntående midler.

Fra 01.01.20 innføres det nye regler for offentlig tjenstepensjon, som ledd i tilpasning til pensjonsreformen. Disse endringene vil påvirke kravet til størrelsen på premiereserven, og KLP påpeker i sitt skriv knyttet til pensjon i 2021 at det for de fleste endringene vil føre til et lavere krav til premiereserve. Dette vil medføre frigjorte midler som med stor sannsynlighet vil blir tilført premiefondet. Ny vurdering av bruk av premiefondet må gjøres ved neste rullering av økonomiplan da nye forutsetninger er kjent.

Besparelse pensjon. Både KLP og SPK varsler lavere premiesatser i 2021. Hovedårsakene til dette er pensjonsreformen for ansatte født 1963 og senere, samt lavere reguleringspremie i KLP. Nye premiesatser er beregnet til 16,3 % i fellesordningen, 17,2 % i sykepleierordningen og 8,5 % for lærerne.

Besparelse i pensjon inkludert arbeidsgiveravgift er samlet beregnet til 48 millioner kroner. Nye pensjonssatser og derav reduksjon i budsjetterte utgifter til pensjon og arbeidsgiveravgift er innarbeidet i tjenesteområdenes rammer.

Tilskudd. Dette er utgifter som ikke belastes gjennom premiesatser på tjenesteområdene, men som budsjetteres særskilt.

Tilskudd til Overføringsavtalens Sikringsordning er budsjettert med 1,766 millioner kroner. I tillegg påløper arbeidsgiveravgift med 0,249 millioner kroner. Overføringsavtalens Sikringsordning skal sikre at arbeidstakere som har vært medlem av flere offentlige tjenstepensjonsordninger får pensjon som om de har vært medlem av en og samme pensjonsordning. Sats for tilskudd i 2020 er 0,075 % av pensjonsgrunnlaget. Det er SPK som administrerer ordningen og det er budsjettert kr 18 000 i administrasjonstilskudd, tilsvarende 0,00075 % av pensjonsgrunnlaget. I tilskudd til Pensjonskontoret er det budsjettert kr 165 000, tilsvarende 0,007 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonskontoret fører tilsyn med pensjonsinnretningenes praktisering av gjeldende pensjonsbestemmelser nedfelt i Hovedtariffavtalen innen KS-området. For utarbeidelse av aktuaroppgave fra SPK er det budsjettert netto kr 27 000 i konsulentutgifter.

I egenkapitaltilskudd til KLP er det i investeringsbudsjettet beregnet midler slik det fremkommer i tabellen nedenfor:

Hele 1000 kroner	Grunnlag	Sats 2021	Beløp
Premiereserve fellesordningen	3 581 531	0,003	10 745
Pensjonsgrunnlag sykepleiere	323 638	0,007	2 265
Sum egenkapitaltilskudd			13 010

Det er ikke anledning til å finansiere egenkapitaltilskudd med bruk av lån. Egenkapitaltilskuddet er forutsatt finansiert med overføring av midler fra driftsbudsjettet.

Gebyrer, priser og brukerbetalinger

Det er lagt til grunn en generell økning i gebyrer og brukerbetalinger på 2 %. Men flere gebyrområder har en avvikende gebyrendring fra den generelle satsen.

Den samlede økningen på de kommunale avgiftene vann, avløp, renovasjon og feiing er 5,4 %. Hvert kommunalområde har en beskrivelse av endring i gebyrene.

Barnehager

1. Foreldrebetalingen skal ikke være høyere enn seks prosent av husholdningens samlede inntekt, begrenset opp til maksgrensen for foreldrebetaling. Maksimalgrensen for foreldrebetaling fra 1. januar 2021: 3.230,- per måned.
2. Det tilbys kun heltidstilbud i de kommunale barnehagene
3. 2-, 3-, 4- og 5-åringer som bor i husholdninger med lav inntekt har rett til 20 timer gratis kjernetid per uke. Per 1. august 2020 er inntektsgrensen satt til 566.100 kroner. Fra 1. august 2021 prisjusteres inntektsgrensen til 583 650 kroner.
4. Det gis 30 % søskenmoderasjon for søsken nr. 2 og 50 % for søsken nr. 3 og øvrige. Søskenmoderasjon gis for både høyeste og laveste sats.
5. Private barnehager gis tilsvarende moderasjonsordninger (søskenmoderasjon og ordning for familier med lav betalingsevne) som kommunale barnehager.
6. Det betales for 11 måneder i barnehageåret. Juli er betalingsfri.

Satser for foreldrebetaling per måned etter oppholdstid:

Oppholdstid per uke (Tilbud om plass gis med antall hele dager per uke)	2021	2020
--	-------------	-------------

5 dager per uke (100 % plass)	3 230	3 135
-------------------------------	-------	-------

* Det tas forbehold om endringer i Statsbudsjettet.

Satser for kostpenger per måned:

	2021	2020
--	-------------	-------------

Melk og frukt	61	60
---------------	----	----

*Kostpenger er øremerket matsservering, og er beregnet å være tilstrekkelig til å dekke barnehagens utgifter

Skolefritidsordningen (SFO)

1. Foreldrebetalingen skal ikke være høyere enn seks prosent av husholdningens samlede inntekt.
2. Satsene for deltidstilbud inndeles i fem betalingsintervaller knyttet til oppholdstid.
3. Det gis ikke søskenmoderasjon.
4. Satsene for opphold i SFO er harmonisert og prisjustert med 3,1%

Satser for foreldrebetaling etter oppholdstid:

Oppholdstid pr.uke	2021	2020
---------------------------	-------------	-------------

5 dg./uke	3 370	3 304
-----------	-------	-------

4 dg./uke	2 706	2 653
-----------	-------	-------

3 dg./uke	2 053	2 013
-----------	-------	-------

2 dg./uke	1 422	1 394
-----------	-------	-------

1 dg./uke	788	773
-----------	-----	-----

50 %	1 686	1 653
------	-------	-------

* Det tas forbehold om endringer i Statsbudsjettet

Satser for kostpenger per måned

Oppholdstid pr.uke	2021	2020
---------------------------	-------------	-------------

5 dg./uke	231	226
-----------	-----	-----

4 dg./uke	200	196
-----------	-----	-----

3 dg./uke	163	160
-----------	-----	-----

2 dg./uke	111	109
-----------	-----	-----

1 dg./uke	58	57
-----------	----	----

50 %	116	114
------	-----	-----

Kostpenger er øremerket matservering, og er beregnet å være tilstrekkelig til å dekke skolefritidsordningens utgifter.

Kulturskolen

1. Det gis søskenmoderasjon for søsken nr 2 og utover. Søskenmoderasjon er per i dag 155 kroner (i semesteret) i reduksjon per søsken.

2. Sats pr barn pr er harmonisert og prisjustert med 3,1 %.

Satsene for foreldrebetaling per år:

Fagtilbud	2021	2020
Musikkgrupper på skolene 1 – 4 klasse	2 103	2 062
Enetimer sang og instrumental	4 206	4 124
Korpsundervisning 1 elevplass	3 155	3 093
Teater/drama	4 206	4 124
Visuelle kunstfag begynner 1 time	3 155	3 093
Visuelle kunstfag 1,5 time	4 206	4 124
Band	2 103	2 062
Gitargrupper	4 206	4 124
Kor	2 103	2 062
Dans 4-6 år	2 548	2 474
Dans 1 klasse i uken	2 548	2 474
Dans 2 klasser i uken	4 417	4 330
3 klasser i uken	6 310	6 186
Gruppeundervisning voksne	3 681	3 609

Voksenopplæringen

Satsene for betalingslever på Lillestrøm voksenopplæringssenter er harmonisert og prisjustert med 3,1%.

For betalingslever/salg av timer til andre kommuner (norskopplæring) gjelder følgende satser fra 01.01.2020:

Fagtilbud	2021	2020
Dagtid - pris per time	79	77
Kveldstid - pris per time	96	94
Nettkurs - pris per måned	87	

Helse og omsorgstjenester utenfor institusjon

Egenbetaling hjemmehjelp

Timeprisen for hjemmehjelp/ praktisk bistand beregnes ut fra husstandens inntekt og hvor mange timer hjelp som bruker får. Grunnlaget for betalingen er Folketrygdens grunnbeløp (G), som pr. 1/5-2020 er kr 101.351

Inntekt	Timepris 2021	Maks. pris pr mnd	Timepris 2020
< 2G	72	215	70
2-3G	227	569	223
3-4G	239	1191	234
4-5G	324	1618	318
>5G	514	2247	504

* Dersom bruker ikke er hjemme på avtalt oppmøtetid, og/eller bruker har kansellert avtalen innenfor 48 timer før avtalt oppmøtetidspunkt, belastes bruker for antall timer det er fattet vedtak om. Fritak fra betaling kan kun skje dersom bruker har varslet fravær senest 48 timer før avtalt tid, eller dersom bruker er akutt innlagt i sykehus eller annen helseinstitusjon.

Trygghetsalarm

Trygghetsalarm prises etter husstandens samlede inntekt. Lav sats er for de med inntekt under 2G. (Egenbetaling for trygghetsalarm og hjemmehjelp skal ikke overstige den lave satsen for de med inntekt under 2G).

Inntekt	Bet. pr mnd 2021	Bet. pr mnd 2020
<2G	215	210
>2G	442	433

Dagsenter/dagaktivitetssenter	Bet. pr dag 2021	Bet. pr dag 2020
Opphold dagsenter	160	157

Korttidsopphold i institusjon	Bet. pr dag 2021	Bet. pr dag 2020
Døgnopphold i institusjon	175	170
Betaling for dagopphold i institusjon	95	90

Diverse tjenester	2021	2020
Mat til hjemmeboende - tilkjørt	83	81
Måltider i omsorgsboliger	22	20
Utkjøring hjelpemidler	183	179
Bassengutleie varmtvannsbasseng i institusjonene, pr time	630	618

Utleie kommunale bygg og haller

Priser for idrettsanlegg Lillestrøm kommune

	Hallflate	Møterom	Aktivitetsrom	Kafeteria	Ishallen	Fr iidrettssta	Fotballbane
Intern trening til og med 19 år	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS
Intern trening over 20 år	200	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS
Utenbygds og private uansett formål	510	200	200	200	900	400	400

Priser for innenbygdsbrukere av idrettsanlegg Lillestrøm kommune

		Hallflate	Møterom	Aktivitetsrom	Kafeteria	Ishallen	Fr iidrettssta*	Fotballbane
Trening til og med 19 år	Hverdag	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS	GRATIS
Trening over 20 år	Hverdag	200	GRATIS	200	GRATIS	900	400	400
Trening til og med 19 år	Helg	200	GRATIS	GRATIS	GRATIS	900	400	GRATIS
Trening over 20 år	Helg	200	GRATIS	200	GRATIS	900	400	400
Kamp/Turnering		510				900	400	400
Arrangement		510				900	400	400

*Gratis for friidrettslag og kommunale instistusjoner i Lørenskog, Rælingen og Lillestrøm kommune grunnet interkommunalt anlegg (Romerike friidrettsstadion)

Kommunale bad

Nebbursvollen Friluftsbad		2021	2020
Enkeltbillett	Barn 0-3år	Gratis	Gratis
Enkeltbillett	Barn /honnør	62	62
Enkeltbillett	Voksen	124	124
Bruk av Saldokort	Barn	36	36
Bruk av Saldokort	Voksen	72	72
Kjøp av Saldokort		20	20
Påfyll av Saldokort	Minimum	360	360
Sesongkort	Barn	820	820
Sesongkort	Morgenbadere	820	820
Sesongkort	Voksne	1 640	1 640
Enkelttur	Sklie	10	10
Dagskort	Sklie	75	75

Kveldsutleie Nebben

Økonomiplan for 2021-2024

0-50 pers	per time	1 050	1 050
51-100 Pers	per time	1 550	1 550
101-150 Pers	per time	2 050	2 050
151-200 Pers	per time	2 550	2 550
201-300 Pers	per time	3 050	3 050
301-400 Pers	per time	3 550	3 550
401-500 Pers	per time	4 050	4 050
501 eller fler Pers	per time	4 550	4 550
Vannsklie	per time	650	650

Kuskerudnebben

Enkeltbillett	Barn 0-6år	Gratis	Gratis
Enkeltbillett	Barn /honnør	60	60
Enkeltbillett	Voksen	100	100
Bruk av Saldokort	Barn	30	30
Bruk av Saldokort	Voksen	50	50
Kjøp av Saldokort		20	20
Påfyll av Saldokort	Minimum	360	360
Sesongkort	Barn	300	300
Sesongkort	Voksne	450	450
Sesongkort	Barn nr 2	200	200
Morgenbading		Gratis	Gratis

Tilrettelagt fritid og ridetimer

Tilrettelagt fritid	2021	2020
Egenandel aktivitetstilbud/fritidstilbud	40	40

Ridetimer på Sørums Fritidsgård	2021	2020
Barn fra Lillestrøm kommune	135	135
Barn fra andre kommuner	215	215
Voksne	215	215

Gravkapell, kremasjon og feste av grav

Innbyggere i Lillestrøm kommune		2021	2020
Leie store kapell Stalsberghagen	200 sitteplasser	1 750	1 720
Leie lille kapell Stalsberghagen	50 sitteplasser	1 110	1 090
Festeavgift - Enkel grav	Årlig	305	300
Festeavgift - Dobbel grav	Årlig	610	600
Festeavgift	20 år	6 100	6 000
Festeavgift	Pr grav pr 5 år	1 525	1 500
Engangsavgift for nytt urnegravsted	For opprettelse av gr. sted	10 200	10 000
Engangsavgift minnelund		7 140	7 000
Kremasjonsavgift		0	0
Innbyggere fra andre kommuner		2021	2020
Leie store kapell Stalsberghagen	200 sitteplasser	2 460	2 410
Leie lille kapell Stalsberghagen	50 sitteplasser	1 580	1 550
Festeavgift - Enkel grav	Årlig	305	300
Festeavgift - Dobbel grav	Årlig	610	600
Festeavgift	20 år	6 100	6 000
Festeavgift	Pr grav pr 5 år	1 525	1 500
Engangsavgift for nytt urnegravsted	For opprettelse av gr. sted	10 200	10 000
Engangsavgift minnelund		7 140	7 000
Kremasjonsavgift		5 650	5 370
Kremasjonsavgift samarb. kommuner, jfr. avtale	Lørenskog/Rælingen	4 000	3 400

Iht. til Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) § 21 Vedtekter og avgifter så skal Avgifter for bruk av gravkapell, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet.

Lillestrøm kirkelig fellesråd foreslår å fastsette avgift for kremasjon til kr. 0,- for kommunens egne innbyggere, likt som i 2020. Det vil gjøres en ny vurdering på innretning av disse gebyrene i løpet av 2021.

Det er lagt inn en markedstilpasset økning på avgiften for kremasjoner for innbyggere utenfor Lillestrøm kommune.

Landbruk

Konsesjons- og delingssaker etter jordloven

Retten til å kreve gebyr er hjemlet i forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker av 14. desember 2011. Satsene er fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Etter forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker skal det kreves gebyr for behandling av følgende saker etter konsesjons- og jordloven.

Søknader om konsesjon (ervertstillatelse).

Konsesjonslovens §§ 2 og 3	2021	2020
Erverv av fast eiendom (landbrukseiendom)	5 000	5 000
Erverv av tilleggsareal	5 000	5 000

Søknader om delingssamtykke. Jordlovens § 12

	2021	2020
Søknad om delingssamtykke	2 000	2 000
Fellingsavgift for hjortevilt		
Fellingsavgift for hjortevilt settes til de enhver tid gjeldende maksimalpriser bestemt av Miljødirektoratet.		

	2021
Omsetning av fallvilt	Kr 50/pr kg

Andre tjenester

	2021
Grevling - utsetting av felle + avliving av dyr	1 000
- Deretter pr utrykning	500
Vedhogst i Lillestrøm kommuneskog	500

Vann, avløp, renovasjon og feiing

	2021 Inkl. mva.	2021 Eks. mva.	2020 Eks. mva.
Vann og avløp			
Kubikkpris vann	25,74	20,59	19,45
Kubikkpris avløp	37,90	30,32	28,75
For abonnenter uten vannmåler gjelder omregningsfaktor: BRA x 1,5 = forbruk i m3			
Fast gebyr vann:			
Fast gebyr vann bolig	725,00	580	528
Fast gebyr vann annet lav	725,00	580	528

Økonomiplan for 2021-2024

Fast gebyr vann annet høy	3 625,00	2 900	2 640
Fast gebyr avløp:			
Fast gebyr avløp bolig	997,50	798	713
Fast gebyr avløp annet lav	997,50	798	713
Fast gebyr avløp annet høy	4 987,50	3 990	3 565

Avlesingsgebyr vannmåler dagtid	1 250,00	1 000	1 000
Avlesningsgebyr vannmåler kveldstid	1 875,00	1 500	1 500
Oppmøtegebyr rørlegger dagtid	1 875,00	1 500	1 500
Oppmøtegebyr rørlegger kveldstid	2 500,00	2 000	2 000

Ved erstatning av vannmålere betales innkjøpspris (selvkost).

	2021 Inkl. mva.	2021 Eks. mva.	2020 Eks. mva.
Tilknytningsgebyr vann og avløp			
Tilknytningsgebyr vann:			
Minimumsgebyr per boenhet (inntil 150 m2)	25 000,00	20 000	20 000
Ekstra sats 151 m2- 1000 m2	125,00	100	100
Redusert sats over 1000 m2	62,50	50	50
Tilknytningsgebyr avløp:			
Minimumsgebyr per boenhet (inntil 150 m2)	25 000,00	20 000	20 000
Ekstra sats 151 m2- 1000 m2	125,00	100	100
Redusert sats over 1000 m2	62,50	50	50

	2021 Inkl. mva.	2021 Eks. mva.	2020 Eks. mva.
Renovasjon			
140 liter	4 577,50	3 662	3 521
240 liter	7 847,50	6 278	6 036
360 liter	11 771,25	9 417	9 054
660 liter	21 580,00	17 264	16 599
2,5 m3	81 741,25	65 393	62 875
4 m3	130 786,25	104 629	100 600
6 m3	196 178,75	156 943	150 900
8 m3	261 571,25	209 257	201 200
Tillegg henteavstand	806,25	645	620
Renovasjonsbrønn per boenhet	4 087,50	3 270	3 144
Avfallssug per boenhet	3 433,75	2 747	2 641

	2021 Inkl. mva.	2021 Eks. mva.	2020 Eks. mva.
Feie/tilsynsgebyr			
Feie- og tilsynsgebyr	575,00	460	437
Tilsynsgebyr	288,75	231	219

Septiktømming/gråvann

	2021	2021	2020
Septiktømming/gråvann	Inkl. mva.	Eks. mva.	Eks. mva.
Septiktømming oppmøte	1 482,50	1 186	768
Minirensanlegg oppmøte	1 482,50	1 186	3 838
Septiktømming per tømt m3	1 976,25	1 581	1 535
Kontroll og tilsynsgebyr*	0,00	0	
Gråvann per m3	658,75	527	512
Septiktanker tømmes 1 gang i året			
Gråvannstanker tømmes hvert 3 år.			
Tett tank tømmes etter behov (minst 1 gang i året)			
* Det tas sikte på å innføre kontroll og tilsynsgebyr fom 2022.			

Uteservering

Pris for leie av areal til uteservering	2021	2020
Pris pr. m2	704	690

Fyrverkeri

Gebyrer for saksbehandling og for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri, samt tilsyn ift. dette

	2021
Gebyr for behandling av søknad om tillatelse til handel med fyrverkeri	1 921
Gebyr for gjennomføring av tilsyn/kontroll	924
Gebyr for egenmelding	445

Rigg og drift

Pris for leie av areal til rigg og drift	2021	2020
Høyeste pris per m2 i by og tettsteder	296	290
Laveste pris per m2 utenfor by og tettsteder	204	200

Årsleie per m2 ved utleie til midlertidig riggformål fastsettes etter skjønn innenfor et prisspenn på 204 - 296 kroner.

*Endring i oppdelingen, fra pris innenfor og utenfor LSK-triangelet - til høy/lav prisspenn i og utenfor by og tettsteder

Graving i vei

Gebyr for arbeidsvarsling og graving i kommunal vei

	2021	2020
Gebyr for arbeidsvarsling	1 173	1 150
Gebyr for graving i kommunal vei	4 692	4 600

Situasjonskart

Situasjonskart	2021	2020
Komplett situasjonskart basert på kartkontrollert kartbase med tilhørende opplysninger (grunnkart påført vann- og avløpsnett, matrikkelinformasjon, nabolister påført hjemmelshaverinformasjon, samt arealplankart med arealplanbestemmelser).	3100	3100
Forenklet situasjonskart (gjelder blant annet ved rekvisisjon av oppmåling og eierseksjonering)	Gratis	Gratis

Eiendomsmåling

Oppretting av grunneiendom og festegrunn	2021	2020
Areal fra 0- 2000 m ²	26 520	26 000
Areal fra 2001- 20 000 m ² pris per påbegynte daa	1 938	1 900
Areal over 20 000 m ² per daa	214	210
Samme gebyr som for oppretting av grunneiendom se over		

Oppmåling av uteareal på eierseksjon	2021	2020
Gebyr for oppmåling av uteareal per eierseksjon	14 790	14 500

Gebyr som for oppretting av grunneiendom.	2021	2020
volum fra 0 – 2000 m ³	26 520	26 000
volum fra 2001 m ³ - økning per påbegynt 1000 m ³	2 040	2 000

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

	2021	2020
Grunnbeløp for 1. enhet	4 080	4 000

Grensejustering grunneiendom, festegrunn og jordsameie

2021 2020

Grensejusteirnger mellom 0-250 m2	7 140	7 000
Grensejusteirnger mellom 251-500 m2	12 750	12 500

Anleggseiendom - Gebyr som for grensejustering av grunneiendom.

	2021	2020
volum fra 0 – 500 m ³	7 140	7 000
volum fra 501 – 1000 m ³	12 750	12 500

Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

	2021	2020
Areal fra 0-500 m2	10 200	10 000
Areal fra 501-1000 m2	15 300	15 000
Arealoverføring tillegg fra 1001 m ² pris pr. m ²	4	4

Anleggseiendom - Gebyr som for grensejustering av grunneiendom.

	2021	2020
volum fra 0 – 500 m ³	10 200	10 000
volum fra 501 – 1000 m ³	15 300	15 000
volum fra 1001 m ³ – Pris pr. m3.	1	1

Utpantingsforretning uten oppmøte i marka

	2021	2020
For inntil 2 punkter	6 120	6 000
For overskytende grensepunkter, per punkt	1 020	1 000
Grensen er ikke tidligere koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter		
For inntil 2 punkter	8 160	8 000
For overskytende grensepunkter, per punkt	2 040	2 000

Utstedelse av matrikkelbrev (reguleres iht matrikkelforskriften)

	2021	2020
Matrikkelbrev inntil 10 sider	175	175
Matrikkelbrev over 10 sider	350	350

	2021	2020
Timesats - ved fakturering etter medgått tid	1 275	1 250
Tinglysning ved innsending av papir dokumenter gebyr fastsatt av Staten	585	
Tinglysning ved innsending av elektroniske dokumenter fastsatt av Staten	540	

Byggesaksbehandling

Byggesaksbehandling	2021	2020
For saker etter Plan og bygningsloven § 20-3 begrenses gebyret til:	20 000	19 000
For søknad eller arbeid som ikke dekkes av de vedtatte satser er timesatsen . Jfr § 1-3.	1 500	1 250
Hvis søker ikke har greid å komplettere søknaden på tross av mangelbrev fra Bygningsmyndigheten hvor manglene er angitt, slik at mangelbrev nr. 2 må skrives tillegges et gebyr. Det samme gjelder for påfølgende mangelbrev 3, 4 osv. Det forutsettes at manglene er en gjentakelse av tidligere mangel eller en ny mangel som følge av omprosjektering.	1 500	1 500
Bolig	2021	2020
1. boenhet	31 000	31 000
For 2. boenhet t.o.m. 10 boenhet i samme bygg: pr. boenhet	16 000	16 000
For 11. boenhet t.o.m. 30. boenhet i samme bygg: pr. boenhet	11 000	11 000
For 31. boenhet og flere boenheter i samme bygg: pr. boenhet	6 000	6 000
For antall boenheter over 150 betales ikke gebyr	0	
Omdisponering av hytte til helårsbolig	30 000	25 000
Tilbygg, påbygg, underbygging, boliggarasje og uthus på boligeiendom	2021	2020
Mindre tilbygg 0 til 25 m ²	5 000	5 000
Tilbygg, påbygg eller underbygging som gir ny boenhet til bolig, pr boenhet	21 000	21 000
Tilbygg, påbygg eller underbygging fra 25m ² til 50 m ² som ikke gir ny boenhet til bolig	10 000	10 000
Tilbygg, påbygg eller underbygging større enn 50 m ² som ikke gir ny boenhet til bolig	15 000	15 000
Frittliggende boliggarasje eller uthus til og med 50 m ²	10 000	10 000
Frittliggende boliggarasje eller uthus over 50 m ²	15 000	15 000
Garasjeanlegg utført som bygninger større enn 70 m ² , på terreng:	15 000	15 000
Parkeringskjeller	20 000	15 000
For garasjeanlegg og parkeringskjeller tilleggsgebyr pr. parkeringsplass f.o.m. 3. parkeringsplass.	2 000	1 500
Alle andre typer bygg	2021	2020
0 – 50 m ²	21 000	21 000
mellom 51 – 100 m ²	41 000	41 000
mellom 101 – 500	52000	52 000

Økonomiplan for 2021-2024

mellom 501 – 1000	72 000	72 000
For BRA over 1000 m ² betales i tillegg et gebyr pr. m ²	15	20

Spesielle bygg, skilt og dispensasjoner	2021	2020
Stadionanlegg (eventuelle næringsarealer i anlegget kommer i tillegg, se satsene for næringsbygg)	95 000	93 000
Skilt og reklame:		
Per søknad som omfatter inntil 3 skilt	6 000	4 000
Per søknad som omfatter inntil 5 skilt	8 000	5 000
Per søknad som omfatter inntil 10 skilt	10 000	10 000
Per søknad som omfatter mer enn 10 skilt	20 000	20 000
Samlet skiltplan for større bygg	20 000	14 000

Dispensasjoner	2021	2020
som krever regionale myndigheters uttalelser per forhold	15 000	10 000
Som avklares uten regionale myndigheters uttalelser pr. forhold	10 000	7 000

Driftsbygninger i landbruket	2021	2020
Nybygg, endringsarbeider og tilbygg/påbygg til og med 1000 m ²	20 000	20 000
For driftsbygninger i landbruket betales et tilleggsgebyr per kvadratmeter	5	5

Midlertidige eller transportable bygninger, konstruksjoner, anlegg	2021	2020
Kiosker, brakker, telt og lignende t.o.m. 50 m ²	10 000	10 000
Kiosker, brakker, telt og lignende over 50 m ²	19 000	19 000
Boligbrakker, paviljonger til skolebruk, barnehagebruk etc.	40 000	38 000

	2021	2020
Gebyr for følgende mindre konstruksjoner og anlegg	6 000	5 500
Gebyr for følgende Konstruksjoner og anlegg av middels størrelse	10 000	10 000

Masseforflytning, planering og landskapsarbeid:	2021	2020
- Som berører areal over 100 m ² og opptil 500 m ²	15 000	15 000
- Mellom 500 m ² t.o.m. 2000 m ²	41 000	41 000
- Mellom 2000 m ² t.o.m. 3000 m ²	46 000	46 000
• For arealer over 3000 m ² betales et tillegg pr. påbegynt 200 m ² på	4 000	4 000
• Tribuner og idrettsbaner og andre anlegg for idrett og lek som ikke er nevnt som spesielle bygg. Dersom tribunen har rom for	15 000	15 000

næringsvirksomhet betales gebyr for næringsarealene i tillegg

- Tuneller og underjordiske haller, lokk og konstruksjoner over vei eller vann

15 000 15 000

Massedeponering - Gjelder både uttak og mottak	2021	2020
- Som berører inntill 30.000 m3	50 000	31 000
-Over 30.000	70 000	44 000

	2021	2020
Rivingstillatelse	7 000	5 000
Riving av bygg som krever avfallsplan og/eller miljøsaneringsplan	12 000	10 000
Riving av bygg som krever uttalelse fra andre myndigheter	20 000	15 000

	2021	2020
Oppdeling av bolig/leilighet pr ny leilighet	18 000	12 000
Sammenføyning av bruksareal	5 000	5 000
Bruksendring med varighet inntil 6 mnd.	5 000	5 000
Ny etasjeplan i eksisterende bygning: 50 % av satsene for tilsvarende nybygg		
Fasadeendring for bygning per søknad for åpen småhusbebyggelse	5 000	5 000
Fasadeendring for bygning per søknad for større bygg	15 000	10 000
Endring av bygningstekniske installasjoner	4 000	4 000
Revidert tegninger som krever ny behandling, småhusbebyggelse	5 000	5 000
Revidert tegninger som krever ny behandling, næringbygg og boligblokker	15 000	10 000

Trinnvis igangsetting og midlertidig brukstillatelse	2021	2020
Trinnvis igangsettingstillatelse per igangsetting	20 000	10 000
Midlertidig brukstillatelse som ikke krever befaring per bruksenhet	8 000	6 000
Midlertidig brukstillatelse som krever befaring per bruksenhet	12 000	10 000
Maksimalbeløp midlertidig brukstillatelse i større prosjekter som ikke krever befaring.	48 000	36 000
Maksimalbeløp midlertidig brukstillatelse i større prosjekter som krever befaring.	72 000	52 000
Driftstillatelse heis = ferdigattest		

Godkjenning av ansvarsrett	2021	2020
For personlig ansvarsrett for selvbygger	6 000	3 500
Godkjenning av ansvarsrett	6 000	4 000

Forhåndskonferanse	2021	2020
Forhåndskonferanse m/ påfølgende referat: For store utbyggingsprosjekter	10 000	5 000
Forhåndskonferanse m/ påfølgende referat: For de øvrige byggeprosjekter	5 000	2 500

Eierseksjonering

Eierseksjonering	2021	2020
For inntil to seksjoner	10 000	7 500
Fra seksjon 3 til 30. Pris per seksjon	550	550
Fra seksjon 31. Pris per seksjon	150	150
Tinglysningsgebyr fastsettes av staten	525	525
Oppmåling av uteareal kommer i tillegg		

Deling av eiendom

Deling av eiendom	2021	2020
Behandlingsgebyr for opprettelse av ny grunneiendom/festegrunn, pr. eiendom.		
Behandlingsgebyr pr. areal for arealoverføringer.	28 000	18 000
Deling iht vedtatt tomtedelingsplan i regulert område	6 000	3 600
Gebyret for fradeling er stykkpris pr. eiendom som oppstår ved deling eller opprettelse av festegrunn, også ved samtidig fradeling/feste av flere tomter fra samme eiendom. Kommunens ordinære gebyrer etter matrikkelloven, kommer i tillegg.		

Regulering og plansaker

Generelle bestemmelser plansaker	2021	2020
For søknad eller arbeid som ikke dekkes av de vedtatte satser er timesatsen	1250	1250

Reguleringsplaner	2021	2020
Oppstartsgebyr	30 000	10 000
Grunnbeløp (behandlingsgebyr)	100 000	50 000

Gebyr for planområdets areal (tillegg til grunnbeløpet)	2021	2020
Tillegg pr m2 BRA for arealer innenfor sentrumsformålet (definert i kommuneplanen) opptil 20.000 m2	20	20

Tillegg pr m ² BRA for arealer innenfor sentrumsformålet for arealer utover 20.000 m ²	2	3
Tillegg pr m ² BRA for øvrige arealer (ikke sentrumsformål) opp til 20.000 m ²	15	15
Tillegg pr m ² BRA for øvrige arealer (ikke sentrumsformål) utover 20.000 m ²	1	2

Gebyr for bebyggelsens areal (tillegg til grunnbeløpet)	2021	2020
Tillegg pr m ² BRA 0 – 10.000 m ² innenfor sentrumsformålet	32	30
Tillegg pr m ² BRA 10.000 – 20.000 m ² innenfor sentrumsformålet	27	25
Tillegg pr m ² BRA for areal utover 20.000 m ² innenfor sentrumsformålet	12	10
Tillegg pr m ² BRA 0 – 10.000 m ²	22	20
Tillegg pr m ² BRA 10.000 – 20.000 m ²	17	15
Tillegg pr m ² BRA for areal utover 20.000 m ²	7	5

Mindre endring av reguleringsplan, jf pbl § 12-14	2021	2020
Små endringer av formålsgrense, eller endringer som inngår i behandling av delesak, og som varsles og høres sammen med slik sak	60 000	21 000
Øvrige mindre endringer som behandles som selvstendig sak med egen varsling og høring eksternt	120 000	41 000

Refusjonssaker, jf pbl §§ 18-1 – 18-12	2021	2020
Endelig gebyr i refusjonssaker skal ikke overstige et maksimumsbeløp på:	230 000	230 000
Minstegebyr for veianlegg eller ledningsanlegg	30 000	30 000
Minstegebyr for som gjelder både veianlegg og ledningsanlegg	50 000	50 000

Ekspropriasjon	2021	2020
Saksbehandlingsgebyr for samtykke til privat ekspropriasjon	50 000	50 000

Frikjøp parkeringsplasser

Frikjøp parkeringsplasser	2021	2020
Avgift for frikjøp av parkeringsplasser, per parkeringsplass.	250000	250000
Avgift for frikjøp av sykkelparkering, per sykkelparkeringsplass.	30000	30000

Vedlegg

Vedlegg - Budsjettinnspill fra Lillestrøm kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Lillestrøm kirkelige fellesråd

Budsjettinnspill til Lillestrøm kommune 2021 – 2024

På bakgrunn av menighetsrådenes og administrasjonens innspill til budsjett 2021 og handlingsplan 2021 – 2024, prioriterer Lillestrøm kirkelige fellesråd innenfor to hovedområder, fast ramme og investeringer.

Fast ramme/drift

1. For å sikre en forsvarlig og lovpålagt drift, trenger fellesrådet en økt fast ramme fra kommunen med lønnsmidler til økt kantorstilling på 50%. Det er kommet krav fra en kantor i deltidsstilling om økt stilling, da han fast har spilt ekstra i over 20% de siste par år. Utover dette benyttes vikarer tilsvarende ca. 30% stilling for å dekke opp for nødvendig spilling i gravferder og gudstjenester.
Antall døde i Lillestrøm kommune i 2019 utgjorde 551 personer (SSB/08425).
Befolkningsutviklingen er av SSB beregnet til å ha en stigende tendens etter hovedalternativet på til å gå fra 86 594 personer i 2020 til 91 018 personer i 2024. Det er en økning på 5% over 4-årsperioden. Samtidig øker antall personer over 65 år ifølge samme beregning med 11% fra 13 240 til 14 716 personer.
Arbeidsmiljølovens (aml) § 14-4 a. (1) første setning: *«Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger foreligger.»*
For å dekke opp dette kravet og øket behov for spilling i gravferder i en sterkt økende befolkning, og å unngå krav om erstatning, jf. aml § 14-4 b. (2), bør kommunen øke fast ramme med en kantorstilling på 50%, p.t. 467 000,- kroner (juni 2019).
2. 8 menighetsråd i Lillestrøm kommune er folkevalgte organer i Den norske kirke, jf. Kirkelovens §5. Ulønnede folkevalgte i menighetsrådene har et behov for sekretærfunksjon for å ivareta de aller viktigste oppgaver som følger menighetsrådets oppgaver, jf. Kirkelovens §9.
Det er ikke kapasitet i fellesrådets administrasjon til å yte tilstrekkelig bistand til menighetsrådene for å ivareta økte krav til regnskap, saksbehandling og arkiv. Da det er kommunens økonomiske ansvar, jf. Kirkelovens §15 d) å dekke *driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold*, bør kommunen øke fast ramme med en 50% sekretærstilling, p.t. 392 500,- kroner (juni 2019).
3. Et offentlig bygg som ikke har et vedlikeholdsetterslep, trenger årlig minst 250,- kroner per kvadratmeter for å opprettholde et akseptabelt tilstandsnivå. Våre bygg, som kommunen ved kirkelovens §15 er pålagt å gi midler til, er på til sammen 5948 kvm. Imidlertid betraktes spesielt eldre kirkebygg å ha et behov på opptil 6 ganger så høy kvadratmeterpris (KA). Dette gir et årlig vedlikeholdsbehov på mellom 1,5 og 6 millioner kroner.
De tre eldste byggene i Lillestrøm kommune er alle kirker fra middelalderen. Disse nasjonale kulturskattene skal ivaretas og forvaltes av fellesrådet på vegne av allmennheten. Vi har ikke anledning til å velge bort jevnlig vedlikehold for å bygge nytt senere, slik en kommune kan velge for sine skoler og andre offentlige bygg dersom deres strategi tilsier dette.

Både disse tre spesielle byggene og øvrig bygningsmasse må vedlikeholdes på en forsvarlig måte. Med dagens tilstand og etterslep, vil den mest prekære oppgaven være å bremse vedlikeholdsetterslepet. Fellesrådet mener derfor kommunen i første omgang bør øke fast ramme med 1,5 millioner kroner til vedlikehold.

Investeringer

1. Allerede i 2009 startet planleggingen for å skaffe et nytt orgel til Fet kirke. Tilstandsrapporten fra 2010 viser at det gamle orgelet ikke kan bygges om/restaureres, og at det må bygges nytt orgel. Det ble etablert en orgelkomite for å arbeide med å skaffe midler. Mange kreative tiltak er gjennomført. Per 15.06.19 er det samlet inn kr 400 000. Menigheten har som mål å samle inn ytterligere 600 000. Et nytt orgel vil koste ca. kr 8 millioner
Fellesrådet ber om at kommunen bevilger 2 millioner kroner i året i perioden 2021 – 2023, samt 1 million i 2024 for å finansiere nytt orgel i Fet kirke.
2. Rehabilitering av kirkebygg og oppgradering av kritiske innretninger er viktig for å ta igjen vedlikeholdsetterslep og sette kirkene i stand til å møte dagens krav til brannsikringstiltak, alarmer, ringeanlegg, toalett og arbeidsmiljø.
Det er viktig å få gjennomført tilstandsanalyser av de byggene som ikke har dette av nyere dato, spesielt med tanke på bærende konstruksjoner, værhud og elektriske installasjoner.
Fellesrådet ber kommunen bevilge en tiltakspakke på 5 millioner kroner i året i perioden 2021 – 2024 for å iverksette et systematisk løp for å ta igjen vedlikeholdsetterslep og sette kirkene i stand.

Vedtatt i

Fellesrådets møte 28. mai 2020

Fellesrådets arbeidsutvalgsmøte 15. juni 2020

Vedlegg - Budsjett 2021 for kontrollarbeidet i Lillestrøm kommune

Vedtak i Kontrollutvalget i Lillestrøm kommune 20.10.2020

	Budsjett 2021
Kontrollutvalget	312 000
Sekretariatet	535 000
Revisjonen	4 815 234
Sum for kontrollarbeidet	5 664 234

Kontrollutvalget anbefaler at kr 5 664 234 bevilges som budsjetttramme 2021 for kontrollarbeidet.

Kontrollutvalget oversender saken til kommunedirektøren for videre behandling i formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapets innstilling til kommunestyret.

Vedlegg - Selvkostkalkyle vann, avløp, renovasjon, feiing og septik

Tjenester for vann, avløp, renovasjon, feiing og septik leveres til såkalt «selvkost». Det vil si at husstandene betaler hva det koster å gi hver enkelt husstand tilgang til disse tjenestene – ikke mer. Kreves det inn for mye i gebyr skal dette settes på fond og tilbakeføres til abonnentene i løpet av fem år, enten ved at gebyret reduseres eller at det ikke økes.

Budsjett 2021	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Septik
Kommunale avgifter (inntekter) - avgiftspliktig	141 766 654	194 828 872	121 545 236	11 159 354	8 390 107
Tilknytningsavgift - avgiftspliktig	10 000 000	10 000 000			
Driftsinntekter	151 766 654	204 828 872	121 545 236	11 159 354	8 390 107
Egne lønns- og driftskostnader	47 776 000	56 090 000	4 787 230	70 000	1 348 000
Tjenestekjøp (Interkommunale selskap)	76 455 000	116 450 000	116 140 000	12 077 000	5 800 000
Sum direkte driftsutgifter	124 231 000	172 540 000	120 927 230	12 147 000	7 148 000
Sum kapitalkostnader (renter og avskrivninger)	26 144 357	39 745 483	1 946 137	0	0
Indirekte kostnader	2 739 017	3 238 026	333 755	84 029	63 078
Driftskostnader	153 114 374	215 523 509	123 207 122	12 231 029	7 211 078
Kalkulert selvkostfond 01.01	5 177 109	23 817 866	3 413 602	2 024 131	-2 031 502
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 347 720	-10 694 637	-1 661 886	-1 071 675	1 179 029
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	63 496	260 435	36 415	20 985	-20 332
Kalkulert selvkostfond 31.12	3 892 885	13 383 664	1 788 131	973 441	-872 805

55-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-2 044 402	-2 128 504	-2 094 546	-2 062 350	-2 085 440	-2 139 470
Innteks- og formuesskatt	-2 787 900	-2 787 900	-2 945 010	-2 987 790	-3 039 800	-3 073 430
Eiendomsskatt	-118 000	-109 000	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500
Andre generelle driftsinntekter	-141 205	-139 705	-96 030	-74 349	-71 083	-68 651
Sum generelle driftsinntekter	-5 091 507	-5 165 109	-5 245 586	-5 235 989	-5 309 323	-5 396 051
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 586 006	4 829 721	4 830 680	4 758 141	4 778 218	4 828 510
Avskrivninger	293 740	293 740	340 000	354 000	366 000	378 000
Sum netto driftsutgifter	4 879 746	5 123 461	5 170 680	5 112 141	5 144 218	5 206 510
Brutto driftsresultat	-211 761	-41 648	-74 906	-123 848	-165 105	-189 541
Renteinntekter	-51 700	-39 700	-25 500	-26 812	-28 312	-31 312
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	146 001	115 502	75 000	85 000	101 500	135 500
Avdrag på lån	234 700	234 700	297 200	315 700	335 700	335 700
Netto finansutgifter	329 001	310 502	346 700	373 888	408 888	439 888
Motpost avskrivninger	-293 740	-293 740	-340 000	-354 000	-366 000	-378 000
Netto driftsresultat	-176 500	-24 886	-68 206	-103 960	-122 217	-127 653
Overføring til investering	78 890	81 463	37 395	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-26 918	-54 426	-36 327	-20 878	-20 878	-20 878
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	124 527	-2 151	67 138	-10 063	-10 928	-10 063
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	176 500	24 886	68 206	103 960	122 217	127 653
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

55-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Kommunedirektør og stab	16 567	15 978	16 843	16 912	16 912	16 912
Økonomi	63 898	67 081	54 701	52 633	51 883	51 133
Organisasjon og utvikling	112 038	108 609	110 662	108 329	107 137	105 329
Digitalisering	127 797	123 221	137 251	131 811	131 811	131 811
Administrasjon og ledelse Oppvekst	453 513	460 367	445 305	439 830	439 550	439 550
Barnehager	351 054	343 813	363 808	347 508	347 508	353 233
Skoler	993 757	1 026 945	1 036 072	1 038 371	1 039 371	1 039 371
Helsetjenester for barn, unge og familier	166 553	165 686	105 973	105 756	105 756	105 756
Barneverntjenester	178 371	186 043	207 238	207 468	207 468	207 468
Administrasjon og ledelse Helse og mestring	82 134	82 858	79 099	77 049	77 049	77 049
Tjenestetorg for helse og mestring	145 549	148 465	146 170	143 830	143 830	143 080
Helsetjenester til voksne	451 076	453 333	466 925	466 964	485 564	485 564
Helsehus og institusjon	523 562	523 055	538 929	541 330	541 330	540 940
Bo- og miljøtjenesten	371 617	370 285	450 430	444 800	444 800	444 800
NAV	216 337	215 804	218 450	216 123	216 123	216 123
Helse og mestring - sentrale inntekter	-180 479	-163 979	-150 507	-150 507	-150 507	-150 507
Administrasjon og ledelse Kultur, miljø og samfunn	14 106	12 979	12 901	12 901	12 901	12 901
Kultur	134 508	133 076	141 542	138 876	140 301	140 281
Tros- og livssynssamfunn	32 086	32 086	30 855	28 855	28 855	28 855
Eiendom	276 345	267 248	289 377	286 810	290 465	288 965
Miljøteknikk	-3 816	16 283	11 764	1 036	-5 095	-9 120
By- og stedsutvikling	50 201	47 568	50 232	47 032	44 532	43 707
Brann og redning, parkering	64 125	63 708	67 056	71 392	83 077	83 077
Reserverte bevilgninger	99 326	90 043	83 930	1 147	-5 153	50 347
Premieavvik og premiefond pensjon	-49 154	-68 033	-49 120	-49 120	-49 120	-49 120
Frie inntekter	0	0	-2 000	0	0	0
Netto kapitalutgifter	0	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	4 691 072	4 722 522	4 863 886	4 727 136	4 746 348	4 797 505
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	2	0	0	0	0
Overføring til investering	0	7 373	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-26 983	-54 491	-36 392	-20 943	-20 943	-20 943
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	132 047	-60 083	69 598	-10 063	-10 928	-10 063
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 586 006	4 829 721	4 830 680	4 758 141	4 778 218	4 828 510

55-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Investeringer i varige driftsmidler	969 384	1 241 329	1 329 925	950 255	499 900	443 100
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 574	12 574	13 000	13 000	13 000	13 000
Utlån av egne midler	0	5 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	981 958	1 258 903	1 342 925	963 255	512 900	456 100
Kompensasjon for merverdiavgift	-154 691	-160 834	-236 889	-155 121	-85 040	-73 390
Tilskudd fra andre	-43 829	-53 512	-2 000	-41 800	-31 800	-16 000
Salg av varige driftsmidler	-33 764	-27 264	-36 500	-88 000	-98 000	-218 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-829 784	-1 010 195	-1 030 141	-543 433	-144 037	9 884
Sum investeringsinntekter	-1 062 068	-1 251 805	-1 305 530	-828 354	-358 877	-297 506
Videreutlån	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Avdrag på lån til videreutlån	41 658	41 658	34 840	40 840	46 840	52 840
Mottatte avdrag på videreutlån	-42 800	-42 800	-34 840	-40 840	-46 840	-52 840
Netto utgifter videreutlån	198 858	198 858	0	0	0	0
Overføring fra drift	-78 890	-146 059	-37 395	-134 901	-154 023	-158 594
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	-15 038	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-39 858	-44 858	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-118 748	-205 955	-37 395	-134 901	-154 023	-158 594
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

55-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
ADMINISTRASJON OG LEDELSE	35 300	25 382	34 000	3 000	3 000	3 000	43 000
OPPVEKST	471 249	364 396	741 725	432 000	189 000	240 000	1 602 725
HELSE OG MESTRING	80 875	164 563	107 875	101 375	22 000	3 000	234 250
KULTUR, MILJØ OG SAMFUNN	381 960	686 988	446 325	413 880	285 900	197 100	1 343 205
Sum 2B	969 384	1 241 329	1 329 925	950 255	499 900	443 100	3 223 180

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Sum 2B	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
EgenkapitaltilskuddKLP	12 574	12 574	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 574	12 574	13 000	13 000	13 000	13 000	52 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan Sum 2021- 2024
Utlån	0	5 000	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	5 000	0	0	0	0	0

55-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	Rev. budsjett 2020	Øk.plan 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Rammetilskudd	-2 044 402	-2 128 504	-2 094 546	-2 062 350	-2 085 440	-2 139 470
Innteks- og formuesskatt	-2 787 900	-2 787 900	-2 945 010	-2 987 790	-3 039 800	-3 073 430
Eiendomsskatt	-118 000	-109 000	-110 000	-111 500	-113 000	-114 500
Andre skatteinntekter	-8 000	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-139 249	-139 265	-99 805	-78 124	-74 858	-72 426
Overføringer og tilskudd fra andre	-476 883	-521 370	-421 124	-417 235	-417 435	-417 235
Brukerbetalinger	-274 672	-240 528	-261 834	-261 734	-261 734	-263 134
Salgs- og leieinntekter	-707 335	-710 694	-746 225	-746 557	-772 274	-772 274
Sum driftsinntekter	-6 556 440	-6 645 261	-6 680 544	-6 667 291	-6 766 542	-6 854 470
Lønnsutgifter	3 218 991	3 236 043	3 270 862	3 252 337	3 264 437	3 267 237
Sosiale utgifter	753 139	769 651	797 394	886 646	886 646	886 646
Kjøp av varer og tjenester	1 759 586	1 962 956	1 879 895	1 736 633	1 770 327	1 819 219
Overføringer og tilskudd til andre	319 224	341 223	317 486	313 827	314 027	313 827
Avskrivninger	293 740	293 740	340 000	354 000	366 000	378 000
Sum driftsutgifter	6 344 679	6 603 613	6 605 638	6 543 443	6 601 437	6 664 929
Brutto driftsresultat	-211 761	-41 648	-74 906	-123 848	-165 105	-189 541
Renteinntekter	-51 700	-39 700	-25 500	-26 812	-28 312	-31 312
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	146 001	115 502	75 000	85 000	101 500	135 500
Avdrag på lån	234 700	234 700	297 200	315 700	335 700	335 700
Netto finansutgifter	329 001	310 502	346 700	373 888	408 888	439 888
Motpost avskrivninger	-293 740	-293 740	-340 000	-354 000	-366 000	-378 000
Netto driftsresultat	-176 500	-24 886	-68 206	-103 960	-122 217	-127 653
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	78 890	81 463	37 395	134 901	154 023	158 594
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-26 918	-54 426	-36 327	-20 878	-20 878	-20 878
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	124 527	-2 151	67 138	-10 063	-10 928	-10 063
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	176 500	24 886	68 206	103 960	122 217	127 653
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Eiendommer med fritak fra eiendomsskatt (§7)

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Strømsveien 61	77	640	0	0	§ 7 a - Delvis - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
4/49/0/0	4	49	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Flaenveien 21	6	1	1	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Enebolig	Kommunal taksering
7/133/0/0	7	133	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
7/134/0/0	7	134	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
8/220/0/0	8	220	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
8/221/0/0	8	221	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Branderudveien 179	9	25	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
10/70/0/0	10	70	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Bølerveien 89-99, Vekta	12	40	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
15/39/0/0	15	39	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
16/61/0/0	16	61	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
17/10/0/0	17	10	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Annet	Kommunal taksering
Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode

Økonomiplan for 2021-2024

18/9/0/0	18	9	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
18/10/0/0	18	10	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
19/6/0/0	19	6	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Prost Stabels Vei 245 - 291	21	51	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Lensmann Haaversens vei 205	21	133	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
25/23/0/0	25	23	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Bergslia 11-15	26	21	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
26/89/0/0	26	89	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
28/42/0/0	28	42	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
C.J. Hansens Vei 47	29	1124	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Åråsveien 16 C	29	1128	0	2	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
29/1160/0/0	29	1160	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
30/64/0/0	30	64	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Sirkeleiendom	-
Isakveien 38	30	264	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Leiraveien 2	30	267	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Prost Stabels Vei 438	36	11	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Korshagen 35-37	37	519	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Annet	Kommunal taksering
Prestmåsan 1 A	37	625	0	1	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Prestmåsan 1 B	37	625	0	2	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Prestmåsan 1 C	37	625	0	3	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
37/874/0/0	37	874	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
37/875/0/0	37	875	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
37/876/0/0	37	876	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
37/878/0/0	37	878	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Hattemakerlia 2	39	39	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
39/435/0/0	39	435	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
40/148/0/0	40	148	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
40/149/0/0	40	149	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Skolseggli 3	45	85	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
49/166/0/0	49	166	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Åsenhagen 1 Omsorgsboliger	56	374	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
57/524/0/0	57	524	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
58/536/0/0	58	536	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
58/537/0/0	58	537	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
59/38/0/0	59	38	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Kragerudveien 33-35	61	8	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
61/19/0/0	61	19	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
61/20/0/0	61	20	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
63/1/0/0	63	1	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
69/274/0/0	69	274	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Landskronaveien 521, Bnr: 1700010	71	12	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Hellaveien 3	74	172	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Strømmen vgs, måler nr 2209171	77	45	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Gamle Strømsvei 97	77	63	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt	Kommunal taksering
Gamle Strømsvei 99	77	89	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Nygata 2	77	193	0	2	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Nygata 2/Strømsveien 68	77	193	0	3	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
77/908/0/0	77	908	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt	Kommunal taksering
Gamle Strømsvei 108 V/Kirken	77	1306	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Annet	Kommunal taksering
Ruth Maiers Gate 20 B	77	1415	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Enebolig	Kommunal taksering
	- 78	363	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
78/368/0/0	78	368	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt	Kommunal taksering
78/398/0/0	78	398	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Nesgata 10	81	69	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Nesgata 8	81	148	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Skedsmogata 16	81	374	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Annet	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Skedsmogata 7	81	524	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Skedsmogata 3 B-C	81	1164	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Henrik Wergelands gate 1, Ressursnr 60019	81	1284	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
81/2226/0/0	81	2226	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Annet	Kommunal taksering
81/2685/0/0	81	2685	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Vei og offentlig ferdsel	-
Jonas Lies Gate 6	82	145	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Nittedalsgata 97	83	108	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Vestbygata 63, Ressursnr 60019	83	450	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Annet	Kommunal taksering
Vestbygata 61, Skedsmo vgs.	83	711	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Egnerveien 405	209	11	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Egnerveien 407	209	27	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Lørenveien 3	214	19	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Sørum Idr.Plass	214	47	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Haldenveien 338	214	48	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
	- 214 50	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring fra 2019 - tidl VB	Kommunal taksering
	- 214 199	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - næring	Kommunal taksering
Lørenveien 1	214 205	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Haldenveien 219	232 1	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Haldenveien 219	232 1	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
BJØRKELY	232 26	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - LNF	Kommunal taksering
	- 232 37	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - næring	Kommunal taksering
	- 232 51	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
	- 232 62	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
Samleveien 14	233 6	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Fagerliveien 39	241 71	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 241 553	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
	- 241 554	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
	- 241 555	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
	- 241 556	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
	- 241 557	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
	- 241 558	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
Orderudveien 20	241 570	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 241 582	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - næring	Kommunal taksering
Magnus Sørli's Vei 2	242 92	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Lystadveien 140	242 99	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Tomt 2	243 8	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
NYLAND	245 33	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
Skriverveien 23	246 26	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
MYRA	246 101	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
	- 246 285	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 246 332	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - næring	Kommunal taksering
VÆSTBY LENDSE	247 1	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Hammerenveien 320	248 8	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 248 9	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
	- 248 11	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
Hammerenveien 322	248 22	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Lystadvegen 140	249 17	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Bakkeveien 255	251 32	1 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Bakkeveien 251	251 35	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 268 6	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - næring	Kommunal taksering
Lunner Vest	269 47	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Lunderåsveien 15	269 117	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 271 32	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
Veggrunn	271 33	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
Veggrunn	271 34	0 0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Veggrunn	271 35	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Veggrunn	271 36	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Tretjerndalsveien 253	271 37	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Trondheimsveien 350	273 2	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Frogneralleen 1	273 7	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Trondheimsveien 354	273 37	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 273 153	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Fritid	Kommunal taksering
Børkeveien 28	274 33	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Brusletta 11	274 36	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 276 5	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Åsheimveien 39	282 323	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Åskammen 5	283 290	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Trondheimsveien 582	290 10	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Landbruk - bolig	Kommunal taksering
Farexveien 6	293 25	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
	- 295 11	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - næring	Kommunal taksering
Trondheimsveien 358	295 23	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
VEIGRUNN I	298 43	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
Blakerveien 1110	298 51	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Morkveien 10	304 4	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
	- 311 17	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Blakerveien 762	311 20	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Blakerveien 758	311 33	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Fjukveien 397	313 28	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Toreidveien 23	318 150	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
	- 321 38	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - bolig	Kommunal taksering
Fossmoveien 5	321 62	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Sætraveien 30	323 49	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Fossumveien 8	324 217	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring fra 2019 - tidl VB	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Fuglekongestien 2	325 225	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Brumåsaveien 129	327 11	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring fra 2019 - tidl VB	Kommunal taksering
RV170.01	329 1	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV170.01	329 2	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV170.01	329 3	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV251.01	329 4	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV251.01	329 5	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV251.01	329 6	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV278.01	329 7	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV172.02	329 8	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV172.02	329 9	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV172.02	329 10	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.04	329 11	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.04	329 12	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
RV171.04	329 13	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.04	329 14	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.04	329 15	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.03	329 16	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.03	329 17	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV173.01	329 19	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV257.02	329 21	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV257.02	329 22	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV257.01	329 23	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV254.01	329 24	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV253.01	329 26	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV252.01	329 27	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV175.01	329 28	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.03	329 29	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
FV256.01	329 30	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.03	329 31	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.02	329 32	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
RV171.02	329 33	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV260.01	329 34	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV260.01	329 35	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV254.01	329 37	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV260.01	329 39	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV255.01	329 40	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV259.01	329 41	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
FV251.01	329 42	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
Brages Vei 9 / 11 / 13	413 216	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Brages Vei 11	413 217	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Brages Vei 13	413 218	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Hovinbakken 58	413 321	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
GnrBnr: 13.357.0.0	413 357	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring fra 2019 - tidl VB	Kommunal taksering
GnrBnr: 14.70.0.0	414 70	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Båthavn	415 4	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Øyaveien 11 A Klubbhus	415 4	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Bolig	Kommunal taksering
Påsebakken 3C	415 9	1	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Lundveien 3 Hovedbygn.	416 8	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Informasjonssenteret Fetsund lenser	416 139	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Faldalsveien 60	418 17	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Faldalsveien 60, Gnr. 18/17	418 25	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Hellesvingen 18 / 20 / 22	418 127	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Hellesvingen 6 / 8 / 10 / 12	418 138	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Ilebråtan 26	418 339	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Heggelia 1-3	418 384	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Lundveien 1	420 101	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Tomt - kommunikasjon	Kommunal taksering
Faldalsveien 13 Menighetsh.	421 34	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Faldalsveien 20	421 64	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Faldalsveien 408 Skårer	425 2	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Landbruk - bolig	Kommunal taksering
GnrBnr: 25.14.0.0	425 14	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Fritid	Kommunal taksering
Samfunnshus Betel	427 32	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Rovenveien 414	428 28	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Gamle Rovenveien 141	432 10	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Gamle Rovenvei 141	432 10	2	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Brattåsen Skytebane	433 1	2	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
GnrBnr: 36.1.2.0	436 1	2	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Kirkeveien 91	438 43	1	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Kirkeveien 93	438 43	2	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Kringenveien 1	439 8	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
GnrBnr: 39.22.0.0	439 22	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Kirkeveien 191	442 4	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Hølandsveien 242	459 5	1	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Dalheimveien 35	459 20	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Bedehus - Furuberget	465 10	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Hølandsveien 470, Dalen vannverk	474 15	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Barnepark	479 16	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Fetveien 2389	479 16	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Fetveien 2333, Klubbhus	479 21	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Enebakneset Gravplass	490 8	0	0	§ 7 a - Lag/Foreninger/Stiftelser/Institusjoner	Næring	Kommunal taksering
Lahaugmovn 30 A-B	62 21	0	0	§ 7 b - Delvis - historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Lahaugmoveien 31	62 22	0	0	§ 7 b - Delvis - historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Jernbaneparken	78 1	0	0	§ 7 b - Delvis - historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Sundstuveien 4	12 43	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Sundstuveien 2	14 15	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Vestvollveien 50	21 1	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Enebolig	Kommunal

Adresse	Gnr Bnr	Fnr Snr	Fritak		Type	taksering Takseringsmetode
Vestvollveien 54	21 33	0 0	§ 7 b - Historisk verdi		Leilighet	Kommunal taksering
Glabakkveien 19	31 318	0 0	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Glabakkveien 7	31 319	0 0	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Johannes Nielsens vei 65-67	31 324	0 0	§ 7 b - Historisk verdi		Enebolig	Kommunal taksering
Skjettenveien 44 A	73 5	0 0	§ 7 b - Historisk verdi		Næring	Kommunal taksering
Strømsveien 84	77 249	0 0	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 1	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 2	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 3	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 4	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 5	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 6	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 7	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 8	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 9	§ 7 b - Historisk verdi		Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 85	77 348	0 10	§ 7 b - Historisk verdi		Næring	Kommunal taksering
Strømsveien 85	77 348	0 11	§ 7 b - Historisk verdi		Næring	Kommunal taksering
Strømsveien 81	77 351	0 1	§ 7 b - Historisk verdi		Næring	Kommunal taksering
Strømsveien 81	77 351	0 2	§ 7 b - Historisk verdi		Næring	Kommunal taksering
Strømsveien 81	77 351	0 3	§ 7 b - Historisk verdi		Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Strømsveien 81	77	351	0	4	§ 7 b - Historisk verdi	Leilighet	Kommunal taksering
Strømsveien 81	77	351	0	5	§ 7 b - Historisk verdi	Leilighet	Kommunal taksering
Strømsveien 81	77	351	0	6	§ 7 b - Historisk verdi	Leilighet	Kommunal taksering
Strømsveien 81	77	351	0	7	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 81	77	351	0	8	§ 7 b - Historisk verdi	Leilighet	Kommunal taksering
Frydenlundsgata 6	77	468	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Strømsveien 77 A-B	77	509	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Strømsveien 79 B	77	1527	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Leilighet	Kommunal taksering
Bråtebrua 5	78	27	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Torvgata 16	81	28	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Torvgata 18	81	29	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Torvgata 20 B	81	30	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Torvgata 22	81	31	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Brandvoldgata 7	81	32	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Brandvoldgata 5 A	81	33	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Storgata 1	81	56	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Storgata 3 A	81	60	0	1	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Storgata 3 A	81	60	0	2	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Storgata 3 C	81	60	0	3	§ 7 b - Historisk verdi	Leilighet	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Storgata 3 C	81 60	0	4	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Storgata 5 B	81 92	0	1	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Storgata 5 B	81 92	0	2	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Storgata 5 B	81 92	0	3	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Storgata 5 B	81 92	0	4	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Kirkegata 8	81 93	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Brandvoldgata 3	81 105	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Nittedalsgata 39	81 146	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Nesgata 12	81 235	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Jernbanegata 8	81 237	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	1	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	2	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	3	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	4	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	5	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	6	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	7	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81 240	0	8	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Tærudgata 1	81	240	0	9	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 1	81	240	0	10	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	11	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	12	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	13	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	14	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	15	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	16	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	17	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	18	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	19	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 3	81	240	0	20	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	21	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	22	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	23	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	taksering Takseringsmetode
Tærudgata 5	81	240	0	24	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	25	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	26	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	27	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	28	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	29	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 5	81	240	0	30	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	31	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	32	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	33	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	34	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	35	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	36	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	37	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Tærudgata 7	81	240	0	38	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	39	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	40	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	44	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Tærudgata 7	81	240	0	45	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Nesgata 16	81	988	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Nittedalsgata 2 B	81	1147	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Sørumsgata 11 C	81	1147	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Storgata 8 B	81	2529	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Kirkegata 11	82	19	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Storgata 7	82	75	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering
Sørvaldveien 16	232	63	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Sørumsandveien 105	241	5	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Ing. Bøhns Vei 6	241	8	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Ing. Bøhns Vei 4	241	9	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Ing. Bøhns Vei 2	241	18	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Ing. Bøhns Vei 3	241	21	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Fagerliveien 7	241	40	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Sørumsandveien 70	246	7	1	0	§ 7 b - Historisk verdi	Næring	Kommunal taksering

Økonomiplan for 2021-2024

Adresse	Gnr Bnr	Fnr	Snr	Fritak	Type	Takseringsmetode
Skriverveien 32	246 12	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Skriverveien 26 A	246 19	0	1	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Skriverveien 26 B	246 19	0	2	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Skriverveien 26 C	246 19	0	3	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Vendom 2	246 58	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Bolig	Kommunal taksering
Vilbergveien 209	264 1	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Landbruk - bolig	Kommunal taksering
Lunder	267 2	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Tomt - LNF	Kommunal taksering
Lunderenga 6 A	267 11	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Toreidveien 431	314 92	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Landbruk - næring	Kommunal taksering
Svarstadveien 28	318 1	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Landbruk - bolig	Kommunal taksering
Eidsveien 445	318 38	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
	- 321 124	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Bolig	Kommunal taksering
Nerdrumveien 17 B	413 18	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
GnrBnr: 15.4.3.0	415 4	3	0	§ 7 b - Historisk verdi	Formuesgrunnlag Bolig	Formuesgrunnlag
Nordliveien 72	458 1	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Bolig	Kommunal taksering
Fetveien 1380A	461 1	0	0	§ 7 b - Historisk verdi	Bolig	Kommunal taksering

